ΚΥΨΕΛΗ

Μηνιαῖον Περιοδικὸν

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΝΤΟΣ

ΟΘΩΝΟΣ ΡΕΝΤΖΟΥ

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΤΥΠΟΙΣ Σ. ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΥ

1885

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΕΡΡΑΤΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΙ

. . . Ἡ γέννησίς μου. (Π. VII ,5.)=Γ.Τ.Β. Πρόσκλησις ἐρωτικὴ (.Π. 12)—Εἰς βρύσιν (Π. VII 5).=Κ. Λ. Ὁ προορισμὸς τῆς Ῥωσσίας ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ τῇ Ἀσίᾳ (466).=Α. Δ. Μ. Μὴ ἔλπιζε (465).=Χ.Ρ. Πρόσφατος νεκρανάστασις. (320),

ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ Π. Κ.

Ἡ Ζωή μου, (Π. V. 9.)—Εἰς τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ (Π. V. 10.)

ΑΡΤΕΜΗΣ Α. Κ.

Τῇ δεσποινίδι Ἑλένῃ Β. (Π. V. 8).

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Γ. Α.

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὸ νεκροταφεῖον· 256.—Κάρολος Οὔτερ· 316, 332.—Εὐτυχὴς γάμος 356.—Ἓν μάθημα 396, 412, 441, 455.

ΒΕΛΙΑΝΙΤΗΣ Θ.

Φθινοπωρινὸν (Π. V. 3).

ΒΕΡΓΩΤΗΣ Π. Γ.

Ἡ γλῶσσα 257, 305, 321.

ΓΑΗΤΑΣ Α.

Ἓν ὕστατον χαῖρε ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ κόμητος Νικολ. Λούντζη Π. VI. 12

ΓΕΓΛΕΣ ΓΕΩΡ.

Ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς Θεσσαλίας. 389.—Τὰ μετέωρα 429.

ΔΕ—ΒΙΑΖΗΣ ΣΠ.

Οἱ Παδοβᾶνοι 262.—Εἷς φιλέλλην 300, 313.—Βιβλιοκρισία 387.—Γεώργιος Διον. Ῥώμας 401.—Ἀνέκδοτον ἔργον Ἀντωνίου Μαρτελάου 445.—Ἀνέκδοτος παρῳδία Νικολάου Λογοθέτη Γούλιαρη, 450.—Ἐλισαβέτιος Μαρτινέγκος, 469.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Ἡμερολόγιον τοῦ 1885.—Τὰ κατὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν κηδείαν Νικολάου Λούντζη (Π. VI. 3).—Dora d' Istria 241.—Victor Marie Hugo 370.—Σῖναι πειραταὶ 306, 409, 435.— Ἐπιφυλλίδες

† ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΣ ΓΕΩΡ 1

Παράφρασις Σαπφικῆς Ὠδῆς (Π. V. 8).

ΔΟΜΙΝΙΚΟΣ

Ὁ ἀληθὴς πνευματισμὸς καὶ ἡ θρησκεία 309, 329, 352.

DORA D' ISTRIA.

Le Surnaturel DANS LE MONDE ANIMAL 143, 275, 289, 312, 335, 349.

ΔΡΥΜΟΧΑΡΗΣ ΕΥΖΩΝ

Ἡ μνησικακία τοῦ γελωτοποιοῦ 463.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Dora d' Istria 241.—Henri Heine 340.—Victor Hugo 370, 371, 374, 375.

ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ.

Τί λατρεύω (Π. V. 2).—Ἡ ἀνατολὴ τῆς ἡμέρας (Π. V. 10). Πρὸ τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἐλισαβατίου Μαρτινέγκου 480.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗΣ Σ.

Δὲν μ' ἀγαπᾷ (Π V. 12).—Εἰς τὸ λεύκωμα τῆς Σοφίας (VII, 4).—Ὁ Κάρολος Δίκενς καὶ ἡ Ἀγγλικὴ φιλολογία 433.

ΙΒΥΚΟΣ

Ὁ ῥεμβασμός μου (VII, 5).

ΙΟΝΙΟΣ

Victor Hugo (369).

ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΟΣ

Αἰνίγματα. (ἐπιφ. 9), 468.

ΚΑΝΔΑΚΙΤΗΣ Α.

Ἐπιτάφιος Ἀποχαιρετισμὸς εἰς Νικ. Λούντζην (VI. 4).

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Δ.

Αἱ φλυαρίαι τῆς Νόνας. 481

ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΣ Α,

Τὸ μήνυμα (V. 4).—Ἡ δύο παρθέναις (VII, 2.—Ὁ σεισμὸς τῆς Λισαβώνης 419 —Ἆσμα 1· Φραγ. Πετράρχου 455.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ

Ἐπίγραμμα εἰς Hugo (VII, 4).

ΚΟΥΛΟΥΜΠΑΡΔΟΣ ΔΙΟΝ.

Δοκίμιον πολιτικῆς ἀριθμητικῆς 468.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ ΑΒ.

Ἡ ἐν Ἑλλάδι πρόοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν 277, 297,—Ἱστορία λαχείου, 382. 393.

ΛΑΝΤΣ ΕΥΓ.

Ἐπὶ τὸ ποτάμι τοῦ Ἀράχθου (V, 10).

ΑΑΣΚΑΡΑΤΟΣ Α,

Ὅταν ἑτοιμοθάνατος (v. I).— il re travicello (VII, 1).—Ὁ Ἀρειμάνειος. 484

ΑΑΤΑΣ Δ. Ἀρχιεπ. Ζακύνθου

Ὀλίγαι λέξεις ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ εὐπατρίδου N, Λούντζη (VI, 5).

ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ Γ.

Victor Hugo (VII, 4).—Ὁ ὑπὸ τοῦ Κροκοδείλου καταβροχθισθεὶς 400.

ΜΑΝΕΣΗΣ Γ.

Μία ὀπτασία Καρόλου τοῦ ἐνδεκάτου 269.—Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μοναχοῦ 431.

ΜΑΤΕΣΙΣ ΑΝΤ.

Πρὸ τῆς Ζακύνθου (v, 6).—Πολὺ ἀπὸ τὰ δύο (VII, 4).—Ἐκ τῶν τοῦ Heine 421.—Ἡ Ἀναζασία 458.

ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Πρωτοχρονιᾶς δῶρο (v, 1).—Τ' ἄσπρα πανιὰ τοῦ σκοποῦ (VII, 1).—Ὁ παρὰ τὴν Ὁδηγήτριαν οἰκίσκος 424.

ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ ΜΕΜΝΩΝ

Μία Ἐνετικὴ δίκη 251, 280.

ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ὁ Τορκουᾶτος Τᾶσσος ἐν τῇ εἱρκτῇ (v, 9).—Ὁ Ἰωσὴφ Δε-Σπουῖκες 421.

† ΜΑΡΤΙΝΕΓΓΟΣ ΕΛΙΣ.

Ὁ ὕπνος (v, 6).—Ὁ τυφλὸς (VII, 1).

ΜΕΤΣΕΝΙΓΟΣ ΝΙΚ.

Τὸ πηδάλιον τοῦ ἀεροστάτου 264.—Σελίδες προϊστορικῆς ἀνθρωπολογίας 415.—(Αἱ ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ 1885 ἀστρονομικαὶ σημειώσεις).

ΝΙΚΟΛΟΖΗΣ Δ. Ἀρχιεπ. Λατίνων

Ἁγιολόγιον τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας (ἡμερολόγιον 1885).

ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΡ.

Νοῦς καὶ καρδία 273, 295.—Τὸ ςῆθός της (VII, 5).—Σταθερότης 416, 437.

† ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ

Τί μοὶ μέλλει; (v, 5).

ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡ.

Μακράν σου (v, 3).—Λίγη καρδιὰ (v, 12).—Ἡ παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεως 285.—Ὁ πρῶτος Ἔρως τοῦ Heine 340.—Τὰ χαλίκια τῆς Ἀκρογιαλιᾶς (VII, 6).—Διονυσία 421.—Ὁ Καθρέπτης 467.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Δ.

Σιγμαί (v, 10).—Εἰς τὸ λεύκωμα τοῦ φιλτάτου μου Βαρδουνιώτου (v, 12).

ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. Θ.

Ἔρως ἐν νεκροταφείῳ (260).

ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ ΝΙΚ.

Σ τὴν ἀγάπη μου (v, 4).—Τί ζηλεύω (v, 8).—Μία εὐτυχὴς συνάντησις 287, 294.—Ποίησις (VII, 3)

ΣΥΓΟΥΡΟΣ ΚΩΝ,

Λύσις αἰνίγματος 2ου (ἐπιφ. 11).

ΣΦΗΚΑΣ Γ.

Ἡ γυνὴ εἰς β'. γάμον 302, 325, 344, 383, 403, 429, 446, 460, 485.

ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ Δ.

Λόγος ἐπικήδειος εἰς Νικόλαον Λούντζην (VI, 9).

ΣΩΤΗΡΟΣ

Οἱ Αἴσωνες 337.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ Δ,

Ἀποχαιρετισμὸς εἰς Σμύρνην (VII, 3).

ΤΕΡΤΣΕΤΗΣ ΦΡ.

Ὀλίγαι λέξεις διὰ τὸν εἰς Ἀρχιερέα Κερκύρας προβιβασμὸν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μπόνη 288.

ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝ,

Σ τὴν εἰκόνα της (v, 5).

ΥΙΟΡΚ Δ.

Ὁ Ἰούλιος Κλαρετῆ περὶ Βίκτωρος Οὐγκὼ 376.

ΧΑΡΙΑΔΟΣ

Στὰ ξένα

ΧΙΩΤΗΣ ΠΑΝ.

Προσφώνησις ἐπικήδειος εἰς Ν. Λούντζην (VI, 7).—Νικόλαος Κεφαλᾶς 364, 380.—Προσφώνησις ἐπὶ τοῦ νεκροῦ Ἐλισαβετίου Μαρτινέγκου 479.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΥΨΕΛΗΣ 5ον

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Διὰ τὸ ἔτος 1885

ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ παρουσιάζεται καὶ ἡ «Κυψέλη» σήμερον διὰ τοῦ Ἡμερολογίου αὐτῆς τὸ δεύτερον τῆς ἐκδόσεώς της ἐγκαινίζουσα ἔτος καὶ τὰ βέλτιστα τοῖς συνδρομηταῖς αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1885 εὐχομένη· ἀποστέλλουσα δὲ τὸ δῶρον αὐτῆς τοῦτο πρὸς τοὺς φίλους συνδρομητὰς, παρακαλεῖ αὐτοὺς ἵνα ἴσα ἀντιδωρήσωνται αὐτῇ, τὴν πρόθυμον συνδρομήν των· τὸ ἔργον ἡμῶν, ὁμολογοῦμεν, τοῦτο εἶνε ἀτελὲς, ὅτι πᾶσα ἀρχὴ δύσκολος· σπουδαίως ὠφέλησαν ἡμῖν εἰς σύνταξιν τοῦ Ἡμερολογίου ὁ σεβαστὸς καὶ λόγιος ἱερεὺς τῆς ἐνταῦθα καθολικῆς Ἐκκλησίας κ. Δ. Νικολόζης Δρ. Θ., ὃς εὐηρεστήθη νὰ συντάξῃ τὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἑορτολόγιον, ὅπερ ἄλλως ἦν δύσκολον δι' ἡμᾶς, ἅτε ἑκάστης καθολικῆς ἐκκλησίας κατὰ ἰδιάζουσαν τάξιν τὴν τῶν Ἁγίων μνείαν τελούσης, καὶ ὁ καλὸς τῆς «Κυψέλης» φίλος καὶ νεαρὸς τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν διδάκτωρ κ. Ν. Μοτσενίγος πάντα τ' ἀστρονομικὰ φροντίσας· ἀμφοτέροις ἐκφράζομεν τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην. Τὰ δὲ ἱστορικὰ ἑκάστης ἡμέρας γεγονότα μετὰ κόπου ἀπὸ τῶν διαφόρων ἱστορικῶν ἠντλήσαμεν, πολλάκις ἐν δυσχερείᾳ γενόμενοι, ἕνεκα τῆς περὶ τὰς χρονολογίας διαφωνίας τῶν νεωτέρων τῆς Ἑλλάδος ἱστορικῶν· ἐνιαχοῦ προὐτιμήσαμεν τῶν λοιπῶν τὰ Ἑπτανησιακὰ γεγονότα. Ἡ μικρὰ χορηγηθεῖσα ἡμῖν συνδρομὴ ἠνάγκασεν ἡμᾶς νὰ ὦμεν ὡς οἷόν τε σύντομοι. Καθ' ὅσον ὑλικὰς μὲν ὠφελείας οὐδόλως ἐπιδιώκομεν, ἀδυνατοῦμεν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων νὰ δαπανῶμεν· ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι τὸ μέλλον ἔσται δι' ἡμᾶς μᾶλλον αἴθριον, οὕτω δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι συνδρομηταὶ πλείονα ἕξουσι τὸν καρπόν. Καὶ νῦν ἐπὶ τὸ ἔργον ἡμῶν.

1). ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1885

ΕΑΡ. Ἔρχεται τῇ 8 Μαρτίου ὥρᾳ 9,25′ π.μ.
ΘΕΡΟΣ. Ἔρχεται τῇ 8 Ἰουνίου ὥρᾳ 5,46′ π.μ.
ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ Ἔρχεται τῇ 9 Σεπτεμβρίου ὥρᾳ 8, 11′ μ. μ.
ΧΕΙΜΩΝ Ἔρχεται τῇ 9 Δεκεμβρίου ὥρᾳ 2, 23′ μ.μ.

2). ΚΙΝΗΤΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ

13 Ἰανουαρίου, ἔρχεται τὸ Τριῴδιον.
27 » Ἀπόκρεω
4 Φεβρουαρίου, ἔρχεται ἡ Μ. Τεσσαρακ.
24 Μαρτίου, Τὸ Ἅγιον Πάσχα
17 Ἀπριλίου, Μεσοπεντηκοστὴ
2 Μαΐου, Ἀνάληψις
16 » Πεντηκοστὴ
19 » Κυριακὴ Ἁγίων Πάντων
20 Ἔρχεται ἡ τεσσαρ. τῶν ἁγ. Ἀποςόλων

3). ΕΟΡΤΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΑΙ

25 Μαρτίου Ἡ ἐθνικὴ Παλιγγενεσία
21 Μαΐου Ἡ ἐπὶ τοῦ Φρουρίου Ζακύνθου ὕψωσις τῆς Ἑλλ. σημαίας

4). ΕΟΡΤΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ

9 Ἰανουαρίου γενέθλια τοῦ βασιλόπαιδος Νικολάου
20 » γενέθλια τοῦ βασιλ. Ἀνδρέου
21 Φεβρ. » τῆς βασιλ. Μαρίας Μαγδαληνῆς
23 Ἀπριλ. τὸ ὄνομα τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ βασιλόπαιδος Γεωργίου
21 Μαΐου Ἡ ἑορτὴ τοῦ ὀνόματος τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου
13 Ἰουν. γενέθλια τοῦ βασιλόπ. Γεωργίου
11 Ἰουλ. ἡ ἑορτὴ τοῦ ὀνόματος τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης
21 Ἰουλ. γενέθ. τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου

18 Αὐγ. γεν. τῆς βασιλόπ. Ἀλεξάνδρας
22 » » » Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης
12 Δεκ. » » » » τοῦ Βασιλέως.

5). ΠΛΑΝΗΤΑΙ

ΕΡΜΗΣ ὁ κυριεύων πλανήτης τοῦ ἔτους 1885

6). ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

ΗΛΙΟΣ 4 Μαρτίου δακτυλιοειδὴς ἔκλειψις ἀόρατος παρ' ἡμῖν, ὁρατὴ δ' ἐν Ἰσλανδίᾳ καὶ Β. Ἀμερικῇ.

27 Αὐγούστου ὁλικὴ ἔκλειψις ἀόρατος παρ' ἡμῖν, ὁρατὴ δὲ κατὰ τὴν Γῆν τοῦ Πυρὸς καὶ τὴν ἀνατολικὴν Αὐστραλίαν.

ΣΕΛΗΝΗΣ 18 Μαρτίου, μερικὴ ἔκλειψις ἀόρατος παρ' ἡμῖν.

12 Σεπτεμβρίου μερικὴ ἔκλειψις, ἧς μόνον ἡ ἀρχὴ ὁρατὴ παρ' ἡμῖν· εἴσοδος ἐν τῷ ὑπεσκιάσματι 3, 57′ π.μ., ἐν τῇ σκιᾷ 5,10′, μέσον τῆς ἐκλείψεως 6,43′, ἔξοδος ἐκ τῆς σκιᾶς 8,17′, ἐκ τοῦ ὑποσκιάσματος 9, 30′.

7). ΑΤΜΟΠΛΟΙΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

LOYD AUSTRO-UNGARICO

Κυριακῇ· ὥρᾳ 3--5 μ.μ. Κατάπλους ἐκ Τεργέστης, Ἀντιβάρεως, Ἀγκῶνος, Βρενδησίου, Δουρραχίου, Πρεβέζης, Αὐλῶνος, Κερκύρας καὶ Κεφαλληνίας.

Τετάρτῃ· ὥρᾳ 8--9 π.μ. Ἀπόπλους εἰς τὰ ἄνω μέρη παλινδρομικῶς.

Κυριακῇ· ὥρᾳ 7 μ.μ. Ἀπόπλους εἰς Κύθηρα, Σῦρον, Πειραιᾶ.

Τετάρτῃ· ὥρᾳ 3--5 π.μ. Κατάπλους ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν παλινδρομικῶς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

Τρίτῃ· ὥρᾳ 11 π.μ. Κατάπλους ἐκ Κερκύρας, Παξῶν καὶ Κεφαλληνίας.

Σαββάτῳ· ὥρᾳ 12 μεσ. Ἀπόπλους εἰς τὰ αὐτὰ μέρη.

Τρίτῃ· ὥρᾳ 12 μεσ. Ἀπόπλους εἰς Κυλλήνην, Πάτρας, Αἴγιον, Ν. Κόρινθον καὶ διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ εἰς Πειραιᾶ.

Σαββάτῳ· ὥρᾳ 10 π.μ. Κατάπλους ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν.

Τρίτῃ· ὥρᾳ 3 μ.μ. Κατάπλους ἐκ Πειραιῶς, Αἰγίνης, Πόρου, Ὕδρας, Σπετσῶν, Χελίου, Ναυπλίου, Λεωνιδίου, Κυπαρίσι καὶ Μονεμβασίας, Κυθήρων, Γυθείου, Λιμάνι, Καλαμῶν, Κορώνης, Πύλου, Μαράθου, Κυπαρισσίας καὶ Κατακώλου.

Παρασκευῇ ὥρᾳ 7 π. μ. Ἀπόπλους εἰς τὰ μέρη ταῦτα.

Τετάρτῃ ὥρᾳ 7 π. μ. εἰς Κυλλήνην, Μεσολόγγιον, Πάτρας, Ναύπακτον, Αἴγιον, Βιτρινίτσαν, Γαλαξείδιον, Ἰτέαν, Ν. Κόρινθον, Καλαμάκιον, Πειραιᾶ.

Πέμπτῃ ὥρᾳ 3 μ.μ. Κατάπλους ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

Δευτέρᾳ 7 π.μ. Κατάπλους ἐκ Πειραιῶς, Καλαμακίου, Ν. Κορίνθου, Πατρῶν.

Τετάρτῃ 1 μ.μ. Ἀπόπλους εἰς ταὐτὰ μέρη.

Δευτέρᾳ 8 π.μ. Ἀπόπλους εἰς Ἀργοστόλιον, Ληξούριον καὶ Κέρκυραν.

Τετάρτῃ μεσημβ. Κατάπλους ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν.

Παρασκευῇ 5 μ.μ. Κατάπλους ἐκ Πειραιῶς, Γυθείου, Καλαμῶν, Πύλου, Μαράθου, Κυπαρισσίας καὶ Κατακώλου.

Σαββάτῳ 7 π.μ. Ἀπόπλους εἰς τὰ αὐτὰ μέρη.

Παρασκευῇ 5 μ.μ. Κατάπλους ἐκ Πειραιῶς, Κορίνθου, Πατρῶν (Ἀμβρακικοῦ κόλπου καὶ Ἀκαρνανίας ἐξ ἄλλου ἀτμοπλοίου) καὶ Μεσολογγίου.

Σαββάτῳ 4 π.μ. Ἀπόπλους διὰ τοὺς αὐτοὺς λιμένας.

ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΓΟΥΔΗ

Κυριακῇ 5 μ. μ. ἐκ Πειραιῶς, Ὕδρας, Σπετσῶν, Λεωνιδίου, Γυθείου, Καλαμῶν, Κορώνης, Πύλου, Μαράθου, ἁγίας Κυριακῆς, καὶ Κατακώλου.

Τετάρτῃ 7 π. μ. Ἀπόπλους διὰ τοὺς αὐτοὺς λιμένας.

Δευτέρᾳ 7 π. μ. Ἀπόπλους διὰ Κυλλήνην, Πάτρας, Αἴγιον, Κόρινθον, Πειραιᾶ.

Τετάρτῃ 6 π. μ. Κατάπλους ἐκ τῶν αὐτῶν λιμένων.

8.) ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. **1822** Ἡ πρώτη ἐθνικὴ συνέλευσις τῆς ἐπαναστάσεως κηρύσσει ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν πολιτικὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὕπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν.

2. **1827** Μετὰ τὴν ἐν Τουρκοχωρι νίκην ὁ Καραϊσκάκης μαθὼν ὅτι **1500** τοῦρκοι ὑπὸ τὸν Βελη-Ἀγᾶν εὑρίσκονται ἐν τῷ χωρίῳ Ὁμὲρ-Ἐρέντη χωρεῖ ἐναντίον αὐτῶν καὶ τρέπει εἰς αἰσχρὰν φυγὴν μέχρι Ναυπάκτου.

3. **1822** Ὁ Ἠλίας Μαυρομιχάλης προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν προκρίτων τῆς Εὐβοίας ἵνα ὁδηγήσῃ τὴν ἐπὶ Κάρυστον στρατείαν φθάνει μετὰ τοῦ Θείου του Κυριακούλη καὶ **600** ἀνδρῶν εἰς Κάλαμον ὁπόθεν διαπερᾷ εἰς Εὔβοιαν.

4. **1783** Ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Ῥωσσίας Αἰκατερίνη γράφουσα πρὸς Ἰωσὴφ τὸν β'. τῆς Αὐστρίας προτείνει νὰ μὴ περιορισθῇ λίαν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ἀλλὰ νὰ δοθῶσιν αὐτῷ τὸ Αἰγαῖον καὶ ἡ Πελοπόννησος.

5. **1822** Οἱ ἐν Εὐβοίᾳ **700** ὑπὸ τὸν Βάσσον Μαυροβουνιώτην καὶ οἱ **600** ὑπὸ τὸν Κ. Μαυρομιχάλην ἐνωθέντες στρατεύουσιν ἐπὶ τὰ Στοῦρα ὁρκισθέντων τῶν δύο ἀρχηγῶν ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ σύμπνοιαν ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις.

6. **1323** Τὰ λείψανα τοῦ ὑπὸ τὸν Δράμαλην στρατοῦ προσβληθέντα παρὰ τὸ Αἴγιον καὶ ἀποκλεισθέντα ἐν τῷ ξενῶνι τῆς Ἀκράτας παραδίδονται διὰ συνθηκολογήσεως.

7. **1828** Ἐπὶ τοῦ δικρότου Warspit ἐπιβαίνων καταπλέει εἰς Ναύπλιον ὁ κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννης Καποδίστριας καὶ παραλαμβάνει τὰς κλεῖδας τῆς πόλεως.

8. **1823** Ὁ ὑπὸ τὸν Δράμαλην στρατὸς συνθηκολογήσας μεταφέρεται εἰς Πάτρας.

9. **1798** Διὰ προδοσίας τοῦ Κοζανίτου Δημητρίου Οἰκονόμου συλληφθεὶς φυλακίζεται ὑπὸ τῆς Αὐστριακῆς κυβερνήσεως (!) ὁ ἐθνομάρτυς τῆς ἐλευθερίας Ῥήγας ὁ Φεραῖος.

10. **1826** Ὁ ναύαρχος Μιαούλης ἀποβιβάζων τροφὰς καὶ πολεμοφόδια εἰς τὸ πολιορκούμενον Μεσολόγγιον ἀποκλείεται ὑπὸ **16** τουρκικῶν. διακόψας

Ἰουλιανὸν	Γρηγοριανὸν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ Ἀνατολικὸν	Καθολικὸν	Ἥλιου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικὰ
13	1	Τρ	Βασιλείου τοῦ Μεγάλου	Circoncisione di N. S. G. C.	7,16	5,2	
14	2	Τε	Σιλβέστρου Ῥώμης	8ª di S. Stefano protom.	7,15	5,3	
15	3	Πε	Μαλαχίου καὶ Γορδίου	» » » Giovanni Ap. Ev.	»	5,4	
16	4	Πα	Σύναξις **70** Ἀποστόλων	» » SS. Innocenti Mm.	»	5,5	— 7,42′ π. μ.
17	5	Σα	Θεοπέμπτου. Θεωνᾶ.	Vigilia dell'Epifania, Telesforo p.m.	7,14	5,6	
18	6	Κυ	Θεοφάνεια	Epifania di N.S. G. C.	»	5,8	
19	7	Δε	Ἰωάννου Βαπτιστοῦ	Entro l' 8ª dell'Epifania	»	5,9	
20	8	Τρ	Δομνίκης. Γεωργίου Χοζεβ.	» » » »	7,13	5,10	— Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ὑδροχόον
21	9	Τε	Πολυεύκτου	» » » »	»	5,11	
22	10	Πε	Γρηγορίου. Δομετιανοῦ	» » » »	7,12	5,12	
23	11	Πα	Θεοδοσίου	» » » » Igino p. m.	»	5,13	
24	12	Σα	Τατιανῆς [Στρατονίκου	» » » »	7,11	5,14	— 0, 24′ π. μ.
25	13	Κυ	Τελων. καὶ Φαρισ. Ἑρμύλου.	8ª dell' Epifania	7,10	5,15	
26	14	Δε	Ἀπόδοσις Θεοφανείων	Pietro Orseolo. e Felice M.	«	5.16	
27	15	Τρ	Παύλου. Ἰωάννου Καλυβ.	Paolo I Erem. e Mauro Abb.	7,9	5,17	
28	16	Τε	Προσκ. ἁλύσεως Πέτρου	Marcello p. m.	7,8	5,18	
29	17	Πε	Ἀντωνίου	Antonio Abb.	»	5,20	
30	18	Πα	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου	Cattedra di S. Pietro e Sª Prisca V.M.	7,7	5,21	— 3, 14′ μ. μ.
31	19	Σα	Μακαρίου. Ἀρσενίου	Canuto Re m. e SS Mario e Cⁱ Mm.	7,6	5,22	
F1	20	Κυ	Ἀσώτου. Εὐθυμίου	SETTUAGESIMA Fabiano Sebastiano Mm	7,5	5,23	
2	21	Δε	Μαξίμου. Νεοφύτου	Sª Agnese. [cenzo. Anastasio	7,4	5,24	
3	22	Τρ	Ἀναστασίου. Τιμοθέου	Orazione di G.C. al Monte oliveto. Vin-	7,3	5,25	
4	23	Τε	Κλήμεντος Ἀγαθαγγέλου	(Sposalizio della B.V.M. Sª Emerenzia-	7,2	5,26	
5	24	Πε	Ξένης	Timoteo V. M. [na	»	5,27	
6	25	Πα	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου	Conversione di S. Paolo Ap.	7,1	5,29	— 9, 33′ μ. μ.
7	26	Σα	Ξενοφῶντος. Ψυχοσάββατον	Policarpo V°. M.	7	5,30	
8	27	Κυ	Ἀνακομ. λειψ. Ἰωάννου Χρ.	SESSAGESIMA	6,59	5,31	
9	28	Δε	Ἐφραΐμ	SS. Nome di Gesù, Com. di Sª Agnese	6,57	5,32	
10	29	Τρ	Ἀνακομ. λειψάν. Ἰγνατίου	Commem. della Pssione di N. S. G. C.	6,56	5,33	
11	30	Τε	Τριῶν Ἱεραρχῶν	Sª Martina Verg. M.	6,55	5,34	
12	31	Πε	Κύρου καὶ Ἰωάννου, Ἀναργύρ.	Pietro Nolasco Conf.	6,54	5,35	

τὴν ἀποβίβασιν ναυμαχεῖ πλήρης θάρρους πρὸς αὐτὰ καὶ διαρρήξας τὰς τάξεις σώζεται μετὰ μικρῶν ζημιῶν εἰς Σκρόφας.

11. 1828 Φθάνει εἰς Αἴγιναν ὁ Ι. Καποδίστριας καὶ δεξάμενος ἐπὶ τοῦ πλοίου τὴν ἀντικυβερνητικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν βουλὴν ἀποβαίνει μετ' αὐτῶν εἰς τὴν νῆσον.

12. 1822 Πίπτει παρὰ τὰ Στοῦρα ὁ Ἠλίας Μαυρομιχάλης, οὗ κόψας τὴν κεφαλὴν ὁ Ὀμέρμπεης ἀπέστειλεν εἰς Κων)πολιν.

13. 1822 Οἱ Ἀλβανοὶ καὶ οἱ Τοῦρκοι τοῦ Ἀκροκορίνθου ἀπελπισθέντες πλέον ἀμυνόμενοι παραδίδουσι τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἐξέρχονται ὑπόσπονδοι, καταλαβόντος αὐτὴν τοῦ ὑπὸ τὸν Βαλέτταν στρατοῦ.

14. 1699 Διὰ τῆς ἐν Καρλοβίκῃ συνθήκης ἡ Ἑνετία ἐτήρησε τὰς ὑπὸ τοῦ Morosini κτηθείσας πόλεις πλὴν τῆς Ναυπάκτου, Πρεβέζης καὶ Ἀντιρρίου, ἀποδοθεισῶν τοῖς Τούρκοις.

15. 1826 Βυζαντινὴ κορβέτα τοῦ προσβαλόντος τὸν Μιαούλην στόλου ἐξωκείλασα εἰς Προκοπάνισον πυρπολεῖται ὑπὸ τοῦ πυρπολητοῦ Πολίτου.

16. 1826 Ὁ Μιαούλης ναυμαχήσας ἐκ νέου πρὸς τὸν ἐκ Πατρῶν καὶ Κρυονερίου ὁρμώμενον στόλον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, διαπλέει τὸ ἑσπέρας εἰς Μεσολόγγιον καὶ ἀποβιβάζει τὰς ὑπολοίπους τῶν τροφῶν.

17. 1822 Ἡ τῇ **15** διαλυθεῖσα συνέλευσις τῆς Ἐπιδαύρου κηρύσσει ὡς σκοπὸν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τὴν ἀπελευθέρωσιν ἢ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου.

18. 1823 Ἡ πρώην διοίκησις τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως κηρύσσει τὸ Ναύπλιον ὡς τὴν προσφορωτέραν καθέδραν τοῦ Κράτους.

19. 1827 2500 Ὀθωμανοὶ προσβάλλουσι παρὰ τὸ Δίστομον **400** Σουλιώτας ὑπὸ τὸν Νότην Βότσαρην, οἵτινες γενναίως ἀμυνόμενοι λαμβάνουσιν ἔγκαιρον ἐπικουρίαν παρὰ τοῦ Δράκου μετὰ **200** ἀνδρῶν.

20-21. 1827 Ὁ Καραϊσκάκης σπεύδων νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῶν Σουλιωτῶν τοῦ Διστόμου ἀποφασίζει παρὰ τὴν Βελίτσαν νὰ διέλθῃ διὰ μέσου τοῦ Τουρκικοῦ στρατοπέδου φράσσοντος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. Ἡ διάβασις αὕτη προέβη ἀνεπαίσθητος μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ στρατοπέδου· τότε δὲ ἐγένετο ἐπαισθητή, ἀλλὰ πρὸς μεγίστην ζημίαν τῶν Ὀθωμανῶν. διότι ἀγνοοῦντες τὸ συμβαῖνον ἀντεπυροβόλουν ἀλλήλους, ἐνῷ οἱ ἡμέτεροι ἀσφαλῶς ἔφθαναν εἰς Δίστομον.

22. 1830 Πρωτόκολλον τῶν τριῶν δυνάμεων ἀναβιβάζει εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος τὸν πρίγκηπα Λεοπόλδον, εἶτα βασιλέα τοῦ Βελγίου.

23. 1829 Ὁ Αὐγουστῖνος Καποδίστριας διορίζεται πληρεξούσιος τοποτηρητὴς τοῦ κυβερνήτου κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα.

24. 1822 Ὁ Ὀσμανικὸς στόλος σιτίσας τὴν Μεθώνην πλέει πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν φρουρίων τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

25—26. 1827 Ὁ Κιουταχὴς καταγαγὼν ἐκ τοῦ ἐν Πατησίοις στρατοπέδου μεγάλα κανόνια ἠνάγκασε τὴν Καρτερίαν, κανονοβολοῦσαν ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἀποβιβασμοῦ τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ν' ἀποσυρθῇ καὶ ἐνισχύσας τὴν μονὴν διὰ κανονίων καὶ βομβῶν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδόν του.

27—30. 1827 Ὁ Κιουταχὴς μετὰ **2600** ἀνδρῶν προσβαλὼν παρὰ τὸ Καματερὸν τοὺς ἡμετέρους ὑπὸ τὸν Βάσσον, Νοταρᾶν καὶ Βούρβαχην νικᾷ, πεσόντων κατὰ τὴν μάχην **300** Ἑλλήνων, **2** γάλλων ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ Βούρβαχη· τοὺς δὲ ὑπολειφθέντας κατεδίωξε μέχρι Σαλαμῖνος, ὅπου ὑπέβαλε προτάσεις παραδόσεως, ἡρωϊκῶς ἀπορριφθείσας· ἕνεκα τούτου ὁ Ὀθωμανὸς στρατηλάτης ἐτράπη κατὰ τῶν κατεχόντων τὴν Καστέλλαν, οἵτινες ὅμως ὡς ἄριστα διαθέτουσι τὰ τῆς ἀμύνης αὐτῶν· τῇ δὲ ἑπομένῃ ἀκατάσχετοι ὥρμησαν οἱ ἐχθροὶ κατὰ τῶν ἑλληνικῶν ὀχυρωμάτων, μετὰ 5ωρον δὲ διαδοχικὴν ἔφοδον καὶ ἀντίκρουσιν ἠττήθησαν τέλος οἱ Ὀθωμανοὶ καταλιπόντες ὡς **300** νεκροὺς· ἐκ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔπεσον ὡς **70**

31. 1822 Ἐγκαθιδρύεται ἐν Κορίνθῳ ἡ προσωρινὴ διοίκησις τῆς Ἑλλάδος.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1440 Γενομένης τῆς ἐν Ἰταλίᾳ βεβιασμένης ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, τῆς μὴ τηρηθείσης, ἐπανακάμπτει εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν ἐπισκόπων.

2. 1325 Ὁ Ἀνδρόνικος ἀποκρούσας ἐπιδρομὴν τῶν Βουλγάρων καὶ ἐν Θριάμβῳ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπανελθὼν στέφεται αὐτοκράτωρ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Σοφίας.

3. 1451 Ἀποθνήσκει ὁ τῶν Ἑλλήνων φοβερὸς πολέμιος Σουλτὰν Μουρὰτ ὁ β'.

4—5. 1822 Οἱ γενναῖοι Κρῆτες εἰσελάσαντες νικηταὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σελίνου συνάπτουσιν ὑπὸ τὸν Δελῆγιαννάκην πεισματώδη, ἀλλ' εὐτυχῆ, μάχην ἔξωθεν τῆς Ῥεθύμνης, ἐξ ἧς ἐνθαρρυνθέντες ἀποκρούουσι τὴν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Πασᾶ ἔξοδον τῶν Ὀθωμανῶν ἐκ τῶν Χανίων καὶ ἀποκλείουσιν αὐτά.

6. 1827 Οἱ παρὰ τὸ Δίστομον Τοῦρκοι καὶ οἱ κατέχοντες τὸ φρούριον τῶν Σαλώνων φοβούμενοι τὴν πανολεθρίαν τῶν κατὰ τὴν Ἀράχωβαν φεύγουσι καταλιπόντες τὰς θέσεις αὐτῶν.

7. 1405 Ἐγεννήθη Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος.

8. 1689 Ὁ Σουλφικὰρ Ἐφένδης καὶ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος παρρυσιάζονται εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, πρέσβεις τῆς Πύλης περὶ εἰρήνης.

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἡλίου Ἀνατ	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικὰ
13	1	Πα	Τρίφωνος	Ignazio Vesc. m.	6,55	5,36	
14	2	Σα	Ὑπαπαντὴ	PURIFICAZIONE della B. V. M.	» 53	» 37	
15	3	Κυ	Συμεών. Ἄννης	QUINGUAGESIMA. Biagio v. m.	» 51	» 38	1,17′ π. μ.
16	4	Δε	Ἰσηδώρου	Andrea Corsini vesc.	» 50	» 40	
17	5	Τρ	Ἀγάθης	Sa Agata verg. m.	» 48	» 41	
18	6	Τε	Βουκόλου	Delle Ceneri. Tito v.e Dorotea verg.m.	» 47	» 42	Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς Ἰχθῦς
19	7	Πε	Παρθενίου. Λουκᾶ	Romualdo abb. [Matha conf.	» 46	» 43	
20	8	Πα	Θεοδώρου. Ζαχαρίου	Corona spinea di G. C.-Giovanni da	» 45	» 44	
21	9	Σα	Θεοδώρων. Νικηφόρου	Cirillo Alessand.v.e Apollonia verg.m.	» 43	» 45	
22	10	Κυ	Χαραλάμπους	I D. QUARESIMA e Scolastica verg.	» 42	» 46	9, 26′ π. μ.
23	11	Δε	Βλασίου. Θεοδώρας	BB. 7. fondatori dell' Ord. dei Servi	» 41	» 47	
24	12	Τρ	Μελετίου	Guiliano m. [della B. V. M.	» 39	» 48	
25	13	Τε	Μαρτινιανοῦ	IV TEMPI. B. Eustochio verg.	» 38	» 49	
26	14	Πε	Αὐξεντίου	Raimondo d.Pennafort e Valentino m.	» 37	» 50	
27	15	Πα	Ὀνησίμου	IV TEMPI. Lancia e Chiodi di G.C. Fau- [stino e Giovita Mm	» 35	» 51	
28	16	Σα	Παμφίλου	IV TEMPI. Giovanni Chrisost. v.	» 34	» 52	
M1	17	Κυ	Θεοδώρου	II D.QUARESIMA	» 33	» 53	2′, 56′ π. μ.
2	18	Δε	Λέοντος Ῥώμης	Ilario v. e Simone m. [cesco di Sales	» 31	» 54	
3	19	Τρ	Ἀρχίππου	Anniv. dell'Incor. di Leone XIII. Fran-	» 30	» 55	
4	20	Τε	Λέοντος Κατάνης	Off. vot. di s. Giuseppe sposo di M. V.	» 28	» 56	
5	21	Πε	Τιμοθέου. Εὐσταθίου	» » » SS Eucaristia	» 27	» 57	
6	22	Πα	Εὔρ.λειψ. τῶν ἐν Εὐγενίοις	Sacra sindone di G. C.	» 25	» 58	
7	23	Σα	Πολυκάρπου (μαρτ.	Pietro Damiano v.	» 24	» 59	
8	24	Κυ	ά.καὶ β'.εὕρ.κεφ. Προδρόμ.	III D. QUARESIMA	» 22	6	5, 49′ μ. μ.
9	25	Δε	Ταρασίου	Mattia apost.	» 21	6,1	
10	26	Τρ	Πορφυρίου	Margarita di Cortona	» 20	» 2	
11	27	Τε	Προκοπίου	Cattedra di S Pietro in Antiochia	» 18	» 4	
12	28	Πε	Βασιλείου ὁμολογητοῦ	Off. vot. della SS Eucaristia	» 17	» 5	

9. 1437 Καταφθάνει εἰς Ἑνετίαν ἡ συνοδεία Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου ἐρχομένου ἵνα ἐνεργήσῃ τὴν ἕνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν.

10. 1827 Οἱ ἐν Ἑρμιόνῃ πληρεξούσιοι ἐν τῷ ναῷ τῶν Ταξιαρχῶν συνελθόντες ἐκλέγουσι πρόεδρον τὸν Γ. Σισίνην, γραμματέα τὸν Ν. Σπηλιάδην καὶ φρούραρχον τὸν Νικηταρᾶν.

11. 1828 Ὁ στρατὸς τοῦ Ἰμβραὴμ ἀπὸ τῶν Μεσσηνιακῶν φρουρίων ὁρμηθεὶς καὶ τὰ πάντα καθ' ὁδὸν θύσας ἄρχεται τῆς καταστροφῆς τῆς Τροπολιτσᾶς, αὐτοῦ τοῦ Ἰμβραὴμ λαβόντος πέλεκυν καὶ δόντος τὸ σημεῖον τῆς καταστροφῆς.

12. 1826 Ἐξαντληθέντων τῶν χρημάτων τοῦ ἀγγλικοῦ δανείου καὶ τῆς κυβερνήσεως μὴ δυναμένης πλέον νὰ συντηρῇ τὸν στρατὸν τοῦ Φαβιέρου, ἀπεφάσισεν οὗτος ἄλλοθεν νὰ πορισθῇ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ καὶ πρὸς τοῦτο ἄγων **2750** ἄνδρας ὥδευσε κατὰ τῆς Εὐβοίας.

13. 1332 Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος πρὸ τετραετίας περίπου ἔπτωτος τῆς ἀρχῆς καὶ ἐπ' ἐσχάτων τὸν μοναχικὸν περιβληθεὶς μανδύαν ἀποθνήσκει.

14. 1826 Ὁ Φαβιέρος ποθῶν νὰ δώσῃ κίνησιν καὶ πόρους εἰς τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ στρατεύει ἐπὶ τὴν Εὔβοιαν καὶ φθάνει εἰς Ἀνηφορίτην, ὁπόθεν διεπέρασε τὸν στρατὸν αὐτοῦ εἰς Ὠρωπόν.

15. 1828 Ὁ αἰγυπτιακὸς στρατὸς πυρπολήσας τὴν Τριπολιτσὰν ἀναχωρεῖ αὐτόθεν σπείρων ἆλας καὶ εὐχόμενος ὁμοίαν τύχην τῷ Ναυπλίῳ.

16 1822 Μοῖρα ἑλληνικοῦ στόλου ἀφικνεῖται εἰς Μεσολόγγιον.

17. 1816 Πρώτη προκήρυξις τοῦ λόρδου ἁρμοστοῦ Θωμᾶ Μαιτλάνδου ἐγκρίνει τὰς κατὰ τὴν Ἑπτάνησον πράξεις τοῦ στρατηγοῦ Κάμπελ.

18—19. 1826 Ὁ Ἰμβραΐμης μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν κατὰ ξηρὰν πολεμικῶν κατὰ τοῦ Μεσολογγίου κινημάτων συμφωνήσας τέλος μετὰ τοῦ Κιουταχὴ πειρᾶται ὅπως διὰ **32** πολυκώπων μικρῶν προσβάλῃ ἐκ τῆς λίμνης τὸ Μεσολόγγιον. ὁ στολίσκος οὗτος ὁρμηθεὶς παρὰ τὸ νησίδριον Σκύλαν καὶ εἶτα πρὸς τὴν Προκοπάνιστον διευθυνθεὶς ἐπανῆλθε, τινῶν ἐκ τῶν πλοιαρίων κανονοβολισάντων καὶ τὸ Βασιλάδι.

20. 1807 Ὁ ἄγγλος ναύαρχος Δούκουορθ ἐμφανίζεται πρὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὴν Πύλην εἰς διάλυσιν τῆς μετὰ τῆς Γαλλίας συμμαχίας καὶ εἰρήνην μετὰ τῆς Ῥωσσίας.

21. 1824 Συνωμολογήθη ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ πρῶτον ἐθνικὸν δάνειον.

22—24. 1820 Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης εἰσῆλθεν εἰς Ἰάσιον μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Νικολάου καὶ Γεωργίου διαβὰς τὸν Προῦθον· ἐντεῦθεν δὲ ἐξέδωκε προκήρυξιν πρὸς τοὺς Μολδαυοὺς καὶ ἑτέραν πρὸς τοὺς παρεπιδημοῦντας Ἕλληνας κηρύσσων ὅτι ἀπέρχεται εἰς ἐλευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. τὸ συμβούλιον τῆς Μολδαυΐας φοβηθὲν εἰσβολὴν τὴν Τούρκων, ζητεῖ τὴν προστασίαν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου.

25. 1826 Τὸ Βασιλάδι ὑπερασπιζόμενον ὑπὸ 80 Ἑλλήνων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀμυνομένων κατὰ τοῦ προσβαλόντος αὐτὸ Χουσεὴν Βέη ἔπεσεν περὶ τὸ ἑσπέρας ἕνεκα βόμβας ἀναφλεξάσης τὰς πυριτοβολὰς, καὶ εἰς σύγχησιν τους ἠμετέρους ἐμβαλούσης.

26 1821 Ἐδημοσιεύθη ὁ πολλῶν μὲν, πλὴν φρούδων ἐλπίδων πάροχος στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου.

27. 1821 Ὁ Ὑψηλάντης προπαρασκευάζεται εἰς ἐκστρατείαν

28. 1769 Ὁ Θεόδωρος Ὀρλὼφ καταπλέει εἰς τὸν λιμένα τῆς Οἰτύλου.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1826 Μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Βασιλάδι οἱ Τοῦρκοι ἐτράπησαν ἐπὶ τὸ Ἀνατολικὸν, οὗ οἱ κάτοικοι ἀποστείλαντες πρεσβείαν περὶ παραδόσεως ἔτυχον τῆς ἀδείας ν' ἀπέλθωσι πάντες πλὴν ὡραίας νεάνιδος, ἣν πολύτιμον λείαν ἐκράτησεν ὁ Ἰμβραήμ.

2—3. 1826 Ὁ Φαβιέρος μάτην ἀναμένων ἐν Βρανῇ πλοῖα πρὸς διαπόρθμευσιν τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, οὗτινος ἕνεκα τῶν ἐκ τῆς βραδύτητος ταύτης ταλαιπωριῶν ἤρξατο ἡ διάλυσις, μετεβίβασεν αὐτὸν ὡς ἠδύνατο διὰ τῶν παρατυχόντων πλοίων εἰς Στοῦρα καὶ ἐκεῖθεν ἐβάδισε κατὰ τῆς Καρύστου, ἣν καὶ ἐπολιόρκησε φρουρομένην ὑπὸ **600** Τούρκων.

4. 1827 Ὁ Καραϊσκάκης ἀποκρούει παρὰ τῇ Κερατσίνῃ ἐπίθεσιν τοῦ Ρεσήτ.

5. 1822 Ψηφίζεται διὰ νόμου ἡ διὰ μεταλλίου διαιώνισις τῆς μνήμης τῆς α'. ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελεύσεως,

6. 1829 Κυριευθέντος τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, οἱ Ἕλληνες προσέβαλον τὴν Βόνιτσαν, ἣν ἐκυρίευσαν ἐξ ἐφόδου, οἱ δὲ Τοῦρκοι ἐγκλεισθέντες καὶ πολιορκηθέντες ἐντὸς τοῦ φρουρίου παραδίδουσιν αὐτὸ καὶ ἐξέρχονται ὑπόσπονδοι.

7. 1799 Οἱ Τουρκορῶσσοι καταλαμβάνουσι τὴν Κέρκυραν, τέως ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν δημοκρατίαν οὖσαν, καὶ προσβάλλουσιν αὐτήν.

8. 1821 Διὰ μυστικοῦ φερμανίου ἀνεγνωσθέντος ἐν ὅλοις τοῖς Τζαμίοις ἐν Κωνσταντινουπόλει καλοῦνται οἱ ὁπαδοὶ τῆς ἡμισελήνου νὰ ὁπλισθῶσι καὶ νὰ ὦσιν ἄγρυπνοι πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ τῆς πίστεως.

9. 1799 Μετὰ γενναίαν ἀντίστασιν τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ Chabot παραδίδοται τέλος ὁλοσχερῶς ἡ Κέρκυρα εἰς τοὺς Ῥωσσοτούρκους.

10. 1822 Σάμιοι **2500** ἀποβιβασθέντες εἰς Χῖον κινοῦσιν αὐτὴν εἰς ἐπανάστασιν.

11. 1825 Ὁ Γκούρας μαθὼν ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς προσβάλλει τὰς Ἀθήνας, σπεύδει ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἀναδειχθεὶς ὑπό τῆς κυβερνήσεως ὁπλαρχηγὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος ἐξέρχεται ἐναντίον αὐτοῦ.

12. 1822 Ὁ Αυκοῦργος μετὰ **2500** ναυτῶν ἀποβιβασθεὶς ἐκ Χίον κατέλαβε τὴν πόλιν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄφρονος αὐτοῦ διαγωγῆς ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ, ἐπήνεγκε μᾶλλον τὴν ἐπελθοῦσαν τῆς νήσου συμφοράν.

13. 1415 Ὁ βασιλεὺς Μανουὴλ μετὰ τοῦ νέου δεσπότου τῆς Πελοποννήσου Θεοδώρου Β'. ἀποβιβάζεται εἰς Κεγχρεὰς ἐρχόμενος εἰς Πελοπόννησον ἵνα μονιμοποιήσῃ τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων.

14. 1821 Κηρυχθέντος τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἐν Ἑλλάδι συνθήματος ἐγεννήθη ἐν Κω)πόλει ἕτερον κίνημα λύσσης καὶ ὀργῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων κατοίκων, οἵτινες ἄνευ διακρίσεως ἐφονεύοντο ὑπὸ βαρβάρων ὀρδῶν, τῆς Πύλης διὰ τῆς ἀδιαφορίας καὶ οὐδετερότητος αὐτῆς συμπραττούσης εἰς τὸ ἔργον.

15. 1311 Ἐν μάχῃ μεταξὺ τῶν ἱπποτῶν τοῦ Βριεννίου καὶ τῆς ἑταιρίας τῶν Καταλανῶν παρὰ τὰς καταβόθρας τῆς Κωπαΐδος φονεύεται ὁ τελευταῖος δοὺξ τῶν Ἀθηνῶν Βριέννιος.

Ἰουλιανὸν	Γρηγοριανὸν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΡΤΙΟΥ Ἀνατολικὸν	Καθολικὸν	Ἥλιου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικὰ
13	1	Πα	Εὐδοκίας	Le cinque piaghe di G. C.	6,15	6,6	
14	2	Σα	Ἡσυχίου	Off. vot. dell' Imm. Concez. di M. V.	» 13	6,7	
15	3	Κυ	Εὐτροπ. Κλεονίκ. Βασιλίσκ.	D. IV. di QUARESIMA	» 12	6,»	
16	4	Δε	Γερασίμου	Casimiro Re. e Lucio P. M.	» 11	6,8	— 4,32′. μ. μ.
17	5	Τρ	Κόνωνος	Off. vot. degli Apostoli	» 9	6,9	
18	6	Τε	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ **42** μαρτύρ.	Off. vot. di S. Giuseppe	» 8	6.10	
19	7	Πε	Καπίτωνος Χερσῶνος	Tomaso d' Aquino C. D.	» 6	6,11	
20	8	Πα	Θεοφυλάκτου	Prez. Sangue di G. C. e Giov. di Dio C.	» 4	6,12	— Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Κριὸν
21	9	Σα	Τῶν ἐν Σεβαστ. **40** μαρτύρ.	Francesca Romana	» 2	6,13	
22	10	Κυ	Κορδάτου	D. di PASSIONE. Quaranta Mm.	6	6,14	
23	11	Δε	Σωφρονίου ἀρχιεπ. Ἱεροσ.	Off. fer. in tempo di pass.	5,59	6,15	— 4,13′ μ. μ.
24	12	Γρ	Θεοφάνους ὁμολογ.	Gregorio Magno P. D.	» 58	6,16	
25	13	Τε	Ἀνακομ. λειψ. Νικηφ. Κων-	Off. fer. in tempo di pass.	» 56	6,17	
26	14	Πε	Βενεδίκτου (πόλεως	» » » » » »	» 55	6,»	
27	15	Πα	Ἀγαπίου	I dolori della B. V. M.	» 54	6,18	
28	16	Σα	Σαβίνου καὶ Χριστοδούλου	Off. fer. in tempo di pass.	» 52	6,19	
29	17	Κυ	Ἀλεξίου	D. delle PALME. Patrizio V.	» 51	6,20	— 8,35′ μ. μ.
30	18	Δε	Κυρίλλου ἀρχιεπ.	L. S. Off. del giorno	» 4º	6,21	
31	19	Τρ	Χρυσάνθου. Δαρείας	M. S. Festa di S. Giuseppe	» 47	6,22	
Α1	20	Τε	Τῶν ἐν τῇ μονῇ Α. Σάββα	M. S.	» 45	6,23	
2	21	Πε	Ἰακώβου ἀναιρεθέντων	G. S.	» 43	6,24	
3	22	Πα	Βασιλείου [πατ.	V. S. Officio del giorno	» 42	6,24	
4	23	Σα	Νίκωνος καὶ τῶν 199 μαθ.	S. S.	» 41	6,25	
5	24	Κυ	ΠΑΣΧΑ (του	PASQUA di Resurrez. di N. S. G. C.	» 40	6,26	
6	25	Δε	ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ	Lun. di Pasq. Annunziaz. della V. M.	» 38	6,27	
7	26	Τρ	Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γα-	Mart.. di Pasqua	» 37	6,28	— 1,38′ μ. μ.
8	27	Τε	Ματρώνης [βριήλ	Fra l' Ottava di Pasqua	» 36	6,29	
9	28	Πε	Ἰλαρίωνος	» » »	» 34	6,30	
10	29	Πα	Πηγῆς. Μάρκου. Κυρίλλου	» » »	» 33	6,31	
11	30	Σα	Ἰωάννου συγγρ. κλίμακος	» » »	» 31	6,32	
12	31	Κυ	Ὑπατίου	D. in Albis I. dopo la Pasqua	» 29	6,33	

16. 1825 Τάγμα Αἰγυπτίων ἐπιπεσὸν πρὸ τοῦ Νεοκάστρου κατὰ τοῦ Καρατάσσου ἡγουμένου ἐκλεκτῶν Μακεδόνων συνάπτει μάχην φοβερὰν, ἐν ᾗ νικητὴς γενόμενος ὁ Καρατάσσος ἀποστέλλει εἰς Τριπολιτσὰν **100** ἐχθρικὰ ὅπλα, λείαν πολεμικήν.

17. 1821 Ὁ Χαραλάμπης μαθὼν ὅτι ὁ Ἀρναούτογλους ἐκλείσθη ἐντὸς τῶν φρουρίων εἰσήλασεν εἰς Καλάβρυτα καὶ πολιορκήσας τοὺς ἐν τοῖς πύργοις ἐγκεκλεισμένους ἠνάγκασεν αὐτοὺς εἰς παράδοσιν.

18. 1863 Διὰ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀναγορεύεται βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ Α'.

19. 1827 Ὑπὸ τῆς ἐπιπληκτικῆς τοῦ Κόχραν ἐπιστολῆς διασθέντες ἀποβάλλουσι τὰς διαφορὰς αὐτῶν οἱ ἐν Ἑρμιόνῃ καὶ Αἰγίνῃ κεχωρισμένοι πληρεξούσιοι καὶ συνελθόντες πάντες ἐν Τροιζῆνι ἐπαναλαμβάνουσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν.

20. 1824 Ὁ Καραϊσκάκης δοὺς ὑπονοίας τῇ τοπικῇ διοικήσει τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος ὡς ἀντιπράττων αὐτῇ ὑποβάλλεται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου κηρυχθεὶς ὑπόδικος.

21. 1439 Ἕνεκα ἐπιδημικῆς νόσου μεταφερθεῖσα ἐκ Φλωρεντίας εἰς Φερραρίαν ἡ περὶ ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν σύνοδος συγκροτεῖ προτελευταίαν συνεδρίασιν.

22. 1821 Θύματα τῆς ἐν Κω)πόλει ἐγερθείσης μανίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας μάρτυρες φονεύονται οἱ Μιχαὴλ Μάνος, Θεόδωρος Ῥίζος καὶ Ἀλέξανδρος Φωτεινός.

23. 1711 Προκήρυξις Πέτρου τοῦ Μεγάλου καλεῖ τοὺς Ἕλληνας ἵνα συμπολεμήσωσιν αὐτῷ κα-

τὰ τῶν Τούρκων.

24. 1439 Τελευταία πάνδημος ἐν Φλωρεντίᾳ συνεδρίασις τῆς περὶ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν συνόδου· μετὰ ταύτην αἱ σχέσεις τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν Δυτικῶν δεινοῦνται.

25. 1821 Ὁ Ἡλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς εὐλογεῖ τὰ ἐπανεσταμένα Ἑλληνικὰ ὅπλα.

26. 1821 Καὶ ἕτεροι μάρτυρες τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας σφάζονται ἐν Κων]πόλει ὁ Λεβίδης, ὁ Τσαλίκης, ὁ Στεργιάννης Τσουρπαζόγλους, καὶ τρεῖς κληρικοί.

27. 1827 Οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῆς κυβερνήσεως Κεριεζώτης καὶ Ρούκης ἐξελθόντες κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἐρατοπεδευμένου παρὰ τὰς Λιβανάτας καταλαμβάνουσι τὸν προφήτην Ἠλίαν καὶ τὸν λόφον Βελιβοῦ.

28. 1821 Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μετὰ τῶν Πλαπουταίων προσπαθεῖ νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἕνωσιν τῶν Φαναριωτῶν καὶ Γορτυνίων Τούρκων.

29. 1864 Ὑπογράφεται ἐν Λονδίνῳ ἡ συνθήκη περὶ ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

30. 1822 Ὁ Γρηγόριος Σάλλας ἐρατοπεδευμένος ἐν Καρανιᾷ προσβάλλεται ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ νικηθεὶς τρέπεται εἰς φυγήν.

31. 1453 Ὁ Ἀλωΐσιος Διέγος ἐντολῇ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου κατασκευάζει τάφρον μεταξὺ τοῦ παλατίου τοῦ ἑβδόμου καὶ τοῦ Ἐγρὶ Καποῦ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1820 Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης λαβὼν τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας ὑποχωρεῖ πρὸς τὰ Καρπάθια.

2. 1825 Προσβληθέντος τοῦ μοναστηρίου Βελιβοῦ ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν, ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐξέρχεται ὁρμησάντων εἰς βοήθειαν αὐτοῦ τῶν ἐν Λιβανάταις ὁπαδῶν του, οἱ δὲ ἐναπομείναντες **70** ἄνδρες ὑπὸ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συνθηκολογήσαντες παραδίδουσι τὴν μονὴν εἰς τοὺς κυβερνητικούς.

3. 1821 Ἡ νῆσος τῶν Σπετσῶν ἐγείρει σήμερον τὴν ἐπαναστατικὴν σημαίαν.

4. 1437 Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ κληρικοί, οἱ μεταβάντες εἰς Ἰταλίαν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν τυγχάνουσι μεγαλοπρεποῦς ἐν Φερραρίᾳ ὑποδοχῆς παρὰ τῷ Παπᾷ Εὐγενίῳ.

5. 1821 Κωνσταντῖνος Μουρούζης ὁ μέγας διερμηνεὺς ἀποσαλεὶς εἰς τὸ Μπάμπι-Χουμαγιοὺν ἀποκεφαλίζεται ὡς γνώστης τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος, σὺν αὐτῷ δὲ ἀποθνήσκουσι καὶ ἕτεροι ἐπιφανεῖς ἐθνομάρτυρες.

6. 1453 Μωάμεθ ὁ Β'. μετὰ **200000** ἀνδρῶν καὶ **400** πλοίων ποιεῖται ἔναρξιν τῆς τελευταίας κατά τε ξηρὰν καὶ θάλασσαν πολιορκίας τῆς Κων]πόλεως.

7. 1824 Θάνατος ἐν Μεσολογγίῳ τοῦ Λόρδου Βύρωνος.

8. 1825 Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς μονῆς Βελιβοῦ οἱ κυβερνητικοὶ προσέβαλον τὸ τελευταῖον καταφύγιον τοῦ Ὀδυσσέως, τὰς Λιβανάτας. οὗτος ὅμως ἀντὶ ν' ἀποκρούσῃ αὐτοὺς ἀπατήσας τοὺς Τούρκους ἀποσπᾶται ἀπ' αὐτῶν καὶ παραδίδοται εἰς τὸν Γκούραν.

9. 1204 Πρώτη ἔφοδος τῶν Λατίνων τῆς Δ'. Σταυροφορίας κατὰ τῆς Κων]πόλεως.

10.—11 1826 Οἱ ἡρωϊκοὶ τοῦ Μεσολογγίου ὑπέρμαχοι, **3000** τὸν ἀριθμὸν ἐπιχειροῦσι τὴν ἡρωϊκὴν αὐτῶν ἔξοδον· οἱ πολιορκηταὶ διακόψαντες αὐτὴν εἰσορμῶσιν εἰς τὴν πόλιν ἀπωθήσαντες ὀπίσω εἰς αὐτήν τοὺς τελευταίους τῶν μαχητῶν καὶ τὰ γυναικόπαιδα, τὰς δὲ ἀγρίας αὐτῶν ὁρμὰς ματαιοῖ ὁ δαυλὸς τοῦ Καψάλη θάψας εἰς ἐρείπια γυναικόπαιδα καὶ βανδάλους κατακτητάς.

12. 1453 Φθάνει ἐκ Καλλιπόλεως ὁ πρὸς πολιορκίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Τουρκικὸς στόλος.

13. 1204 Οἱ ἱππόται τῆς Δ'. Σταυροφορίας καταλαβόντες τὴν Κωνσταντινούπολιν ἱδρύουσιν ἐν αὐτῇ Λατινικὴν δεσποτείαν.

14. 1827 Μετὰ τὴν νίκην τοῦ Κόχραν προτάσει τοῦ Καραϊσκάκη μεταβληθέντος τοῦ σχεδίου τῆς προσβολῆς τῆς ἀκροπόλεως προσβάλλεται πρῶτον κατά τε ξηρὰν καὶ θάλασσαν τὸ ἐν Φαλήρῳ μοναστήριον.

15. 1821 Ὁ Ἰουσοὺφ Πασᾶς τῆς Εὐβοίας διασκορπίσας τοὺς ὑπὸ τὸν Λόντον καὶ Γερμανὸν πολιορκητὰς τῆς Ἀκροπόλεως Πατρῶν παραδίδωσιν ἐπὶ 5 ἡμέρας τὴν πόλιν εἰς λεηλασίαν.

16. 1827 Οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ Πειραιῶς πολιορκούμενοι **600** Τοῦρκοι συνθηκολογήσαντες παρεδόθησαν. Ἑλληνές τινες ὅμως γρατιῶται δυστυχῶς παρεσπόνδησαν.

17. 1821 Κηρύσσεται ἡ ἐπανάστασις τῆς Σάμου, ἥτις δέοντως ὑπὸ τοῦ Γεωρ. Λογοθέτη ὠργανωθεῖσα ἀντέστη μὲν ἡρωϊκῶς εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἔτυχεν ὅμως τοῦ δώρου τῆς Ἐλευθερίας.

18. 1829 Παραδοθέντος τοῦ φρουρίου τῆς Ναυπάκτου ὑψοῦται ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων αὐτοῦ ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία πρῶτον νῦν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑλλ. ἀγῶνος.

19. 1825 Καταπλέει ἐχθρικὸς στόλος εἰς Μεθώνην.

Ἰουλιανὸν	Γρηγοριανὸν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟΥ		Ἡλίου		Φάσεις Σελήνης
			Ἀνατολικὸν	Καθολικὸν	Ἀνατ	Δύσις	Ἀστρονομικὰ
13	1	Δε	Μαρίας	Off. dell' Annuz. di M. V.	5,27	6,34	
14	2	Τρ	Τίτου	Francesco di Paola C.	» 26	» »	
15	3	Τε	Νικήτα. Ἰωσὴφ	Off. di S. Giuseppe	» 25	» 35	— 4,47′ π. μ.
16	4	Πε	Γεωργίου	Isidoro C. D.	» 24	» 36	
17	5	Πα	Κλαυδίου. Θεοδώρου καὶ 5 ἑ-	Vincenzo Ferreri C.	» 23	» 37	
18	6	Σα	Εὐτυχίου [τέρων	Gabriele Arcang.	» 21	» 38	
19	7	Κυ	Καλλιοπίου. Γεωργίου	D. II d. Pasq. Cirillo Gerosol. C. D.	» 20	» 39	Ὁ ἥλιος εἰς
20	8	Δε	Ἡρωδίωνος	Benedetto Abb.	» 18	» 40	—τὸν Ταῦρον
21	9	Τρ	Εὐψυχίου	Off. vot. degli Apost.	» 16	» 42	— 10, 16′ μ. μ.
22	10	Τε	Ταραντίου. Πομπηΐου κλ.	Off. vot. di S. Giuseppe	» 15	» 43	
23	11	Πε	Ἀντίπα	Leone Magno P. D.	» 13	» 44	
24	12	Πα	Βασιλείου	Off. vot. della pass. di G. C.	» »	» 45	
25	13	Σα	Μαρτίνου	Ermenegildo M. [Giustino, M.	» 12	» »	
26	14	Κυ	Ἀριστάρχου. Πούδη. Τροφίμου	D. III d. Pas. Patrocin. di S. Giuseppe,	» 11	» 46	
27	15	Δε	Κρήσκεντος	Off. vot. degli Angeli.	» 9	» 47	
28	16	Τρ	Ἀγάπης. Εἰρήνης. Χιονίας	» » degli Apost.	» 8	» »	— 5′, 10′ μ. μ.
29	17	Τε	Συμεών	» » di S. Giuseppe, Aniceto M.	» 7	» 48	
30	18	Πε	Ἰωάννου	» » della Eucarist.	» 6	» 49	
Μ1	19	Πα	Παφνουτίου	» » della pass. di G. C.	» 4	» 50	
2	20	Σα	Θεοδώρου	» » dell' Imm. Concez di M. V.	» 2	» 51	
3	21	Κυ	Ἰανουαρίου	D. IV. d. Pasq. Anselmo C. D.	» 1	» 53	
4	22	Δε	Θεοδώρου	Sotero e Cajo Pp. Mm.	5	» »	
5	23	Τρ	ΓΕΩΡΓΙΟΥ	Giorgio Mart.	»	» 54	
6	24	Τε	Σάββα. Ἐλισάβετ	Fedele da Sigmaringa M.	4,59	» 55	
7	25	Πε	Μάρκου	Marco Evang.	» 58	» 56	— 7, 38′ π. μ.
8	26	Πα	Βασιλέως	Cleto e Marcellino Pp. Mm.	» 57	» 57	
9	27	Σα	Συμεών	Pellegrino Lazioso C.	» 56	» 58	
10	28	Κυ	9 ἐν Κυζίκῳ μαρτύρων	D. V. d. Pas. Paolo della Croce, e Vi-	» 55	» »	
11	29	Δε	Ἰάσωνος. Σωσιπάτρου	ROGAZ. Pietro M. [tale M.	» 54	» 59	
12	30	Τρ	Ἰακώβου	ROGAZ. Caterina da Siena V.	» 53	7.	

20. 1821 Οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος Πανουργιάς, Διοβουνιώτης καὶ Διάκος μαθόντες ὅτι ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης ἔμελλε νὰ ἐπιδράμῃ φθάνουσιν εἰς Χαλκωμάταν καὶ ἐκεῖθεν καταλαμβάνουσι τὰς συμπεφωνημένας θέσεις.

21. 1827 Οἱ ὁπλαρχηγοὶ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Καραϊσκάκη μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς μονῆς Πειραιῶς συνέρχονται εἰς σύσκεψιν περὶ τῆς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἀναβάσεως.

22. 1827 Ὁ Καραϊσκάκης θανασίμως πληγωθεὶς ἐν τῇ πρὸς τοὺς πολεμίους παρὰ τὸν Φάληρον συμπλοκῇ, ἣν προὐκάλεσεν ἡ τοῦ Κόχραν καὶ Τζούρτζ ἀπερισκεψία ἀποθνήσκει πρὸς μεγίστην τῶν Ἑλλήνων βλάβην.

23—24. 1827 Τὸ ἔσχατον κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τραῦμα, καθ' ὃ οἱ ἄνδρες τῆς νέας Ἑλλάδος ὡς ἄλλοι Σπαρτιᾶται ἐνέμειναν πιστοὶ εἰς τὸ ἑαυτῶν καθῆκον ἐπὶ φανερὰν ὑπὸ τῶν ἀδοκίμων διὰ τὴν Ἑλλάδα Ἄγγλων γρατηγῶν ἀγόμενοι σφαγήν· **1000** ἀπωλέσθησαν, ἐν οἷς ὁ Δράκος, ὁ Βεϊκος, ὁ Γεώργιος Τζαβέλλας ὁ Ἰωάννης Νοταρᾶς κλ.

25. 1832 Διὰ τῆς ἐν Λονδίνῳ συμβάσεως τῶν δυνάμεων ἀναγνωρισθείσης τῆς Ἑλλάδος ὡς βασιλείου, ἀναγορεύεται βασιλεὺς ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Δουδοβίκου τῆς Βαυαρίας ΟΘΩΝ ὁ ἐκ τῶν Βίτλεσβαχ.

26. 1822 Ὁ ἡρωϊκὸς καὶ μαρτυρικὸς τοῦ Ἀθανασίου Διάκου θάνατος.

27. 1748 Ἐγεννήθη ὁ μέγας τοῦ Ἔθνους διδάσκαλος Ἀδαμάντιος ὁ Κοραής.

28. 1826 Συνέστη ἡ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν λογα-

ριασμῶν ἐπιτροπή.

29. 1821 Ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου πρὸ τῆς Χίου οἱ Τοῦρκοι διὰ δόλου συλλαβόντες φυλακίζουσιν ἐντὸς τοῦ φρουρίου τοὺς δημογέροντας, τοὺς προκρίτους καὶ τὸν ἀρχιερέα τῆς νήσου Πλάτωνα.

30. 1821 Ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης καὶ Μεχμὲτ Κιοσὲς ἄγοντες **9000** ἄνδρας ἔρχονται εἰς βοήθειαν τῶν Ἀλβανῶν τοῦ πυρποληθέντος Πατρατζικίου.

ΜΑΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1830 Ἀπέθανεν ἐν Τεργέστῃ ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλος Μ. Κούμας.

2. 1820 Ὁ Ἰσοὺφ Πασὰς εἰσέρχεται εἰς Γαλάξιον ὅπερ ἐπὶ μίαν ὅλην ἡμέραν ἡρωϊκῶς ἀλλὰ ματαίως ὑπερήσπισεν ὁ Ἀντώνιος Καρπενισιώτης μετὰ εὐαρίθμων Ἑλλήνων.

3. 1837 Ἱδρύθη τὸ ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον.

4. 1821 Οἱ ἀπὸ τῆς Χίου μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν προκρίτων ἀπελθόντες Ἕλληνες σύλαρχοι ἄλλα τε διαπράξαντες ἐν πλῷ συλλαμβάνουσι καὶ δύο πλοῖα, τοῦ ἑτέρου τῶν ὁποίων τοὺς ἐπιβάτας Τούρκους σράζουσι πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ Πατριάρχου.

5. 1821 Οἱ Τοῦρκοι προσβαλόντες τὸ Βαλτέτσι διασκορπίζουσι τοὺς Ἕλληνας δέκα καὶ μόνον παραμεινάντων ὑπὸ τὸν Κολοκοτρώνην.

6. 1821 Ὁ Μουσταφάμπεϋς κυριεύσας τὸ Αἴγιον, Ἀκροκόρινθον καὶ Ναύπλιον βαδίζει κατὰ τῆς Τριπόλεως.

7. 1825 Κύπριος δύτης κολυμβῶν ἀπὸ Νεοκάστρου ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν Αἰγυπτίων κομίζει εἰς παραπλέουσαν Ἀγγλικὴν φρεγάτταν αἴτησιν τῶν πολιορκουμένων ἵνα μεσολαβήσῃ κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτῶν καὶ λυτρώσῃ αὐτοὺς τοῦ θανάτου.

8. 1822 Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσος ἀμύνεται ἐγκεκλεισμένος εἰς τὸ χάνι τῆς Γραβιᾶς.

9. 1830 Ὁ πρῶτος ὁρισθεὶς βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος πρίγκηψ Λεοπόλδος παραιτεῖται τοῦ θρόνου αὐτῆς.

10. 1330 Ὁ Κωνσταντῖνος μεταῤῥύσας τὴν καθέδραν αὐτοῦ εἰς Βυζάντιον ὀνομάζει αὐτὸ Κωνσταντινούπολιν καὶ ἑορτάζει ἐν μεγίστῃ πομπῇ τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς.

11. 1825 Οἱ πολιορκούμενοι ἐν Νεοκάστρῳ παραδίδονται τῇ μεσολαβήσει Γαλλικοῦ καὶ Αὐστριακοῦ πλοίου κρατηθέντων ὑπὸ τοῦ Ἰμβραΐμη μόνον τοῦ Γεωργάκη Μαυρομιχάλη καὶ Γιατράκου.

12. 1821 Ὁ Μουσταφάμπεϋς εἰσέρχεται νικηφόρος εἰς Τρίπολιν.

13. 1458 Μωάμεθ ὁ Β'. καταλιπὼν στρατιὰν εἰς πολιορκίαν τῆς Κορίνθου χωρεῖ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον.

14. 1450 Σουλτὰν—Μουράτ ὁ Β'. πολιορκεῖ τὴν Κρόϊαν, ἀνδρείως ὑπὸ τοῦ Βρανᾶ ὑπερασπιζομένην.

15. 1827 Οἱ ἐν Φαλήρῳ Ἕλληνες ἐπὶ πλοιαρίων ἐπιβιβασθέντες καὶ τὸ στρατόπεδον διαλύσαντες ἀπῆραν εἰς Σαλαμῖνα καταλιπόντες ἐν ἀπελπισίᾳ καὶ διχογνωμίᾳ τοὺς ἐν Ἀκροπόλει.

16. 1822 Χίλιοι Σουλιῶται ἀμύνονται μάτην ὑπὸ τὸν Νότην Μπότσαρην, Διαμαντῆν Ζέρβαν, Δράκον, Δαγκλῆν καὶ Γούσην τὴν τελευταίαν τοῦ Σουλίου ἄμυναν ἐναντίον τῶν **10000** τοῦ Χορσὲφ.

17. 1821 Ὁ Μουσταφάμπεϋς συνάπτει παρὰ τὰ Δολιανὰ μάχην πρὸς Νικήτα τὸν Τουρκοφάγον.

18. 1828 Ἐν τῇ κατὰ τὸ Φραγκοκάστελον τῆς Κρήτης μάχῃ νικῶνται οἱ Ἕλληνες, ἡρωϊκῶς πεσόντος τοῦ Χατζημιχάλη.

19. 1825 Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κηρυχθείσης γενικῆς ἀμνηστείας τῶν δεσμίων τῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ ὀνομάζεται αὖθις γενικὸς ἀρχηγὸς τῆς Πελοποννήσου.

20. 1825 Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γρ. Δικαῖος, ἡ Παπαφλέσας, ἡρωϊκῶς μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ παρὰ τῷ Μανιάκι ἀγωνισάμενος ἔπεσεν ὡς ἀληθὴς Ἕλλην εἰς ἄνισον πρὸς αἰγυπτίους μάχην.

21. 1800 Ἀναγόρευσις τῆς Ἰονίου Πολιτείας.
1864 Ἕνωσις τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

22. 1825 Μετὰ τὴν μεταξὺ Καφηρέως καὶ Ἄνδρου ναυμαχίαν τῇ προτεραίᾳ γενομένην κορβέττα διωκομένη ὑπὸ δύο Ἑλληνικῶν ἐξώκειλεν εἰς τοὺς βράχους τῆς Ὕδρας· τὸ πλήρωμα, ἄνδρες 200, ἔκαυσαν τὸ πλοῖον καὶ ἐξῆλθον ἐπὶ τῆς νήσου, ἧς οἱ κάτοικοι ἐκακοποίησαν αὐτούς, πρῶτον ἐκ φόβου ὑπὸ λευκὴν ἐξελθόντες σημαίαν.

23. 1823 Ὁ Χοσρὲφ Μεχμὲτ Πασὰς φθάσας εἰς Κάρυστον ἀπεβίβασε τροπὰς καὶ ἐπικουρίαν καὶ διέλυσε τὴν ὑπὸ Ν. Κριεζώτου πολιορκίαν αὐτῆς.

24. 1328 Ὁ νεώτερος Ἀνδρόνικος μετὰ τοῦ Κατακουζηνοῦ, ἐν Διδυμοτείχῳ τέως ἐδρεύων, διχονοήσας πρὸς τὸν πάππον αὐτοῦ ὠδευσε κατὰ τῆς Κων]πόλεως καὶ εἰσῆλασεν ἄνευ ἀντιστάσεως εἰς αὐτήν, διὰ προδοσίας ἀνοιχθεισῶν εἰς αὐτοὺς τῶν πυλῶν.

25. 1821 Οἱ πρόσκοποι τῶν ἐν Βαλτετσίῳ ἐστρατοπεδευμένων Ἑλλήνων ἀγγέλλουσιν αὐτοῖς τοῦ ἐχθροῦ τὴν προσπέλασιν.

26. 1821 Πρᾶξις τῶν ἐν τῇ μονῇ Καλτεζῶν συνελθόντων προυχόντων τῆς Πελοποννήσου ἀνατίθησιν τὴν διοίκησιν αὐτῆς εἰς ἑξαμελῆ Γερουσίαν προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου Πετρόμπεϊ.

27. 1261 Ἀλέξιος ὁ Στρατηγόπουλος, στρατηγὸς Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ἀνακτᾷ τὴν Πελοπόννησον.

28. 1303 Ἡ Ἑταιρεία, ἤτοι ὁ στρατὸς τοῦ δολοφονηθέντος Ροζέρου ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν Βερεγγάριον Ἐντένζα κηριεύει ἐξ ἐφόδου τὴν Πέρινθον καὶ σράζει τοὺς κατοίκους ἠβηδόν.

29—30. 1453 Ὁ τελευταῖος Ἕλλην Αὐτοκράτωρ κοινωνήσας τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ ζητήσας τὴν συγχώρησιν ἁπάντων ἐκτίθεται εἰς τὴν γενναίαν μὲν καὶ ἡρωϊκὴν, ἀλλὰ ματαίαν τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπεράσπισιν· ἡρωϊκῶς δὲ ἀγωνισάμενος πίπτει ὡς ἀληθὴς Ἕλλην καὶ μετ' αὐτοῦ Κωνσταντινούπολις καὶ Ἑλληνισμός.

30. 1453 Ὁ δυνατήτωρ τῆς Κων]πόλεως Μωάμεθ ὁ Β'. εἰσέρχεται ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν ἁλωθεῖσαν πόλιν.

31. 1821 Οἱ περὶ τὸν Μακεδόνσκαν καὶ Χατζῆ—Πρόδαν προσβαλόντες τοὺς παρὰ τὸ Δραγασάνιον ἐχθροὺς ἠκροβολίζοντο μετ' αὐτῶν· ἐξελθόντων ὅμως εἰς βοήθειαν τούτων τῶν ἐν Δραγασανίῳ ὑπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Καρα—Φεΐζῆ ἀναγκάζονται νὰ ὑποχωρήσωσιν.

Ἰουλιανὸν	Γρηγοριανὸν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΙΟΥ Ἀνατολικὸν	Καθολικὸν	Ἥλιου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικὰ
13	1	Τε	Ἱερεμία	ROGAZ. Filippo e Giacomo Ap.	4,51	7,2	
14	2	Πε	ΑΝΑΛΗΨΙΣ. ἀνακ. λειψ. Ἀθα-	Ascensione di N. S. G. C.	» »	7,3	— 2,18′ μ. μ.
15	3	Πα	Μαύρας. Τιμοθέου [νασίου	Inven. della S. Croce. Alessan. & Mm.	» 50	»	
16	4	Σα	Πελαγίας	Monica Ved.	» 49	7,4	
17	5	Κυ	Εἰρήνης	D. fra l' 8ª dell'Ascens. Pio V. P.	» 48	7,5	
18	6	Δε	Ἰὼβ [ἱερος Ἀκακ. Κορδάτου	Giovanni Ap. alla porta Lat.	» 47	»	
19	7	Τρ	Ἀνάμν. τοῦ ἐν Οὐραν· φαν † ἐν	Stanislao M.	» »	7,6	
20	8	Τε	Ἰωάννου Θεολ. Ἀρσενίου	Appariz. di S. Michele Arcang.	» 46	7,7	
21	9	Πε	Ἡσαΐου. Χριστοφόρου	8ª dell' Ascens. di N. S. G. C.	» 45	7,8	— 4,40′ π. μ.
22	10	Πα	Σίμωνος	Antonino V. Gordiano & Mm.	» 44	7,9	Ὁ ἥλιος εἰς
23	11	Σα	Μωκίου	Vigil. della Pentecos.	» 43	7,10	τοὺς Διδύμους
24	12	Κυ	ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ. Ἐπιφ. Γερμ.	Pentecoste. Nereo, Achilleo Mm.	» »	7,11	
25	13	Δε	ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Γλυκερίας	L. Di Pentecoste.	» 42	»	
26	14	Τρ	Ἰσιδώρου	M. Di Pentec. Bonifacio M.	» »	7,12	
27	15	Τε	Παχωμίου. Ἀχιλίου	QUAT. TEMPI. Dell' 8ª della Pent.	» 41	»	— 7,26′ μ. μ.
28	16	Πε	Θεοδώρου	Dell' 8ª della Pent. S. Giov. Nepom. M.	» »	7,13	
29	17	Πα	Ἀνδρονίκου. Ἰουνίας	QUAT. TEMPI dell' 8ª della Pent.	» »	7,14	
30	18	Σα	Πέτρου. Διονυσίου κλ.	QUAT. TEMPI dell'8ª della Pent. Felice	» 40	7,15	
31	19	Κυ	ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ. Πατρικίου	D. I. d. P. La SS. Trinità, Pietro Celest.	» »	7,16	
Ϛ	20	Δε	Θαλλελαίου	Bernardino da Siena C.	» 39	»	
2	21	Τρ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ. καὶ ΕΛΕΝΗΣ	Venanzio M.	» 38	7,17	
3	22	Τε	Βασιλίσκου	Ubaldo Vesc.	» 37	7,18	
4	23	Πε	Μιχαὴλ	Solennità del CORPUS DOMINI	» »	»	
5	24	Πα	Συμεῶνος	Madonna Ausiliatr. dei Cristiani	» »	7,19	— 11 μ. μ.
6	25	Σα	Γ'. εὕρεσις τῆς κεφλ. Ἰωάν. Πρ.	Gregorio VII. P. Urbano P. M.	» »	7,20	
7	26	Κυ	Κάρπου	D. II d. P. Filippo Neri. Eleuterio P. M.	» »	»	
8	27	Δε	Ἑλλαδίου	Maria Madd. de Pazzi, Giovan. P. M.	» »	7,21	
9	28	Τρ	Εὐτυχοῦς	Agostino di Canterbury C.	» »	7,22	
10	29	Τε	Θεοδοσίας	Dell' 8ª del CORPUS DOMINI	» »	»	
11	30	Πε	Ἰσαακίου	8ª del CORPUS DOMINI. Felice P. M.	» »	»	— 9,37′ μ. μ
12	31	Πα	Ἑρμείου	Sacro Cuore di G. C. Giacomo Salom. C.	» »	7,23	

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1820 Οἱ Τοῦρκοι κυριεύουσιν ἀμαχητὶ τὸ

ἐν Τιργοβιστίῳ ἐγκαταλειφθὲν σραταρχεῖον Ἀλεξάνδρου τοῦ Ὑψηλάντου.

2. 1439 Μετὰ τὴν τελευταίαν πάνδημον συνεδρίασιν τῆς ἐν Φερραρίᾳ συνόδου (**24** Μαρτίου) ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ὥρισε ταύτην πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἑνώσεως, καθ' ἣν συνεδρίασιν ἡ γνώμη τῶν Ἑλλήνων ἐπισκόπων ὡρίσθη ὧδε: «Πιστεύω ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀΐδιος καὶ οὐσιωδῶς ἐστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ: ὅτι ἀΐδιος καὶ οὐσιωδῶς ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ.»

3. 1397 Ἐντολῇ τοῦ Βαγιαζῆτ ὁδεύσας κατὰ τοῦ Ἄργους κυριεύει καὶ λεηλατεῖ αὐτὸ ὁ Ἰακοὺβ Πασάς.

4. 1827 Ὁ Ἑλληνικὸς σολίσκος ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Κόχραν καταπλέει πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τῇ πυρπολήσει τοῦ σόλου τοῦ Μεχμέτ—Ἀλῆ. παρακαίρως ὅμως ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἀποτυγχάνει τοῦ σκοποῦ κατορθώσας νὰ καύσῃ μίαν μόνον προφυλακίδα.

5. 1825 Οἱ Αἰγύπτιοι προσβάλλουσι τοὺς παρὰ τὴν Δράμπαλαν συνηγμένους Ἕλληνας· οἱ Ἀκεδαιμόνιοι τρέπονται εἰς φυγὴν πληγωθέντος καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Γεωργάκη Γλατράκου.

6. 1822. Ὁ Κανάρης πυρπολεῖ ἐν Χίῳ τὴν ναυαρχίδα τοῦ Καρᾶ—Ἀλῆ.

7. 1824 Χουσεΐμπεϋς κυριεύσας, δι' ἀποβάσεως **3000**, τὴν Κάσσον σφάζει τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ ἀποστέλλει εἰς Ἀλεξάνδρειαν **2000** νέους ὡς ἀνδράποδα πωληθέντας.

8. 1821 Ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποβαίνει εἰς Ὕδραν.

9. 1822 Ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἔνεκεν ἐλλείψεως ὕδατος παραδίδοται συνθηκολογήσασα· ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι καὶ κατὰ ταύτην τὴν παράδοσιν παρασπονδοῦσιν.

10. 1422 Μουρὰτ ὁ Β'. πολιορκεῖ τὴν Κωσαν]πολιν.

11. 1825 Ὁ Ἰμβραΐμης εἰσβάλλει εἰς Τριπολιτσάν.

12. 1821 Γενομένης δοξολογίας ἐν τοῖς ἀλωνίοις τῶν Βερβένων ἐπὶ τῇ ἀρίζει τοῦ Ὑψηλάντου ἀνατίθεται αὐτῷ συμφώνως τοῖς γράμμασι τῆς Ὑπερτάτης ἀρχῆς ἡ πᾶσα ἐξουσία.

13—14. 1825 Ὁ Ἰμβραΐμης εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἀργολίδα· συγκρουσθεὶς δὲ πρὸς τοὺς Ἕλληνας παρὰ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας γενναίως ἀποκρουσθεὶς περὶ δείλην ἀπεσύρθη εἰς Ἄργος, ὅπερ ἐκ τῆς λύσσης αὐτοῦ ἔκαυσεν.

15. 1097 Ἅλωσις Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων.

16. 1821 Οἱ Ἕλληνες μάτην προσβάλλουσι τοὺς ἐν τῇ κωμοπόλει Ζαπάντι, δύο ὥρας τοῦ Βραχωρίου ἀπεχούσῃ, ἐγκεκλεισμένους Ὀθωμανοὺς καὶ Ἀλβανούς.

17. 1822 Ὁ Βρυώνης μετὰ τοῦ Ἀγα—Μουχουρδάρη ἄγοντες **6000** ἄνδρας προσβάλλουσι τοὺς ἐν Ναβαρίνῳ Ἕλληνας.

18. 1824 Τουρκικὸς σόλος ἐκ **200** πλοίων ἀποπειραθεὶς ἀπόβασιν εἰς Ψαρὰ ἀποκρούεται γενναίως.

19. 1821 Ὁ Γεωργάκης νομίσας εὔθετον νὰ προσβάλῃ τὸ Δραγατσάνιον, συνάζει ἐπὶ τῶν περὶ αὐτὸ λόφων **5000** ἄνδρας, καταλαβὼν καὶ τὴν ὁδὸν τῆς Κραϊόβης, ὅπως ἐμποδίσῃ ὑποχώρησιν.

20. 1715 Ὁ Δαμάτ Ἀλῆ Πασὰς διαρρήξας τὰ χαρακώματα τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ πολιορκήσας τὴν Κόρινθον μετὰ **5**ήμερον σφοδρὸν πυροβολισμὸν ἀναγκάζει αὐτὴν νὰ παραδοθῇ.

21. 1397 Ὁ Ἰακοὺβ Πασὰς νικᾷ περὶ τὸ Λεοντάριον τὸν δεσπότην τῆς Βυζαντινῆς Πελοποννήσου Θεόδωρον Α'. Παλαιολόγον.

21. 1824 Τῇ **6 1**]**2** μ. μ. τὰ ἐν τῷ Παλαιοκάστρῳ ἐγκεκλεισμένα λείψανα τῶν γενναίων ψαριανῶν θάπτουσιν ἑαυτὰ καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπιδρομεῖς ὑπὸ τὴν ἔκρηξιν τῆς πυρίτιδος, πολύτιμον σάβανον τὴν ἱερὰν αὐτῶν περιβληθέντα σημαίαν.

23. 1825 Ὁ Ἰμβραΐμης νικᾷ περὶ τὰ Τρίκορφα τὸν Κολοκοτρώνην.

24—25 1824 Οἱ Ἑλληνικοὶ σολίσκοι γνωσθείσης εἰς Σπέτσας τῆς καταστροφῆς τῶν Ψαρῶν ἐκπλέουσι πρὸς βοήθειαν τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν. Ἦτο πλέον ἀργά!

26. 1828 Μετὰ τὰς ἐν Σφακίοις μάχας ὁ στρατὸς τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ ἀποκλείεται, μόλις διασωθεὶς, εἰς τὰ στενὰ τῶν Χαλάρων.

27. 1797 Ὁ στρατηγὸς Gentili καταλαμβάνει τὴν Κέρκυραν, ἐξῆς δὲ καὶ τὰς λοιπὰς Ἰονίους νήσους καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἐξαρτώμενα μέρη τῆς Ἠπείρου.

28. 1825 Ἅλωσις τοῦ Τουρκικοῦ σόλου καὶ ἐνίσχυσις τῆς Πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

29. 1826 Ἡ προφυλακὴ τοῦ ἐν Θήβαις στρατοῦ ἐκ **1000** ἱππέων καὶ **200** πεζῶν φθᾶσα εἰς Καπανδρίτι ἑνοῦται μετὰ τοῦ Ὁμέρ—Πασᾶ.

30. 1823 Ὁ Γκούρας καταλιπὼν ὑποφρούραρχον τῶν Ἀθηνῶν τὸν Μαμούρην στρατεύει εἰς μάτην πρὸς τὰ ὅρια τῆς Ἀττικῆς ὅπως ἀναχαιτίσῃ τοῦ ἐχθροῦ τὴν πρόοδον.

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΙΟΥΝΙΟΥ		Ἥλιου		Φάσεις Σελήνης
			Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἀνατ.	Δύσις	Ἀστρονομικά
13	1	Σα	Ἰουστίνου	Atanasio V. D.	4,37	7,24	
14	2	Κυ	Νικηφόρου	D. III d. P. Marcellino & Mm.	»	»	
15	3	Δε	Λουκιλλιανοῦ	Gregorio Nazianz. V. D.	»	»	
16	4	Τρ	Μητροφάνους	Francesco Caracciolo C.	»	»	
17	5	Τε	Δωροθέου	Off. vot. di S. Giuseppe	»	7,25	
18	6	Πε	Ἱλαρίωνος	Norberto Vesc.	»	»	
19	7	Πα	Θεοδότου	Off. vot. della Pass. di G. C.	»	»	—☾ 0,44′ μ.μ.
20	8	Σα	Ἀνακ. λειψ. Θεοδώρου	Off. vot. dell' Imm. Concez. di M. V.	»	»	—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Καρκῖνον
21	9	Κυ	Κυρίλλου	D. IV d. P. Primo e Feliciano Mm.	»	7,26	
22	10	Δε	Ἀλεξάνδρου Ἀντωνίνης	Margarita Reg. di Scozia	»	»	
23	11	Τρ	Βαρθολομαίου. Βαρνάβα	Barnaba Apost.	»	»	
24	12	Τε	Ὀνουφρίου. Πέτρου	Giov. da S. Facon. C. e Basilide & Mm.	4,38	»	—Αἱ ἡμέραι ἄρχονται ἐλαττούμεναι
25	13	Πε	Ἀκυλίνης	Antonio di Padova C.	»	»	
26	14	Πα	Ἐλισσαίου. Μεθοδίου	Basilio Magno V. D.	»	»	
27	15	Σα	Ἀμὼς	Off. vot. dell' Im. Concez. Vito & Mm.	4,39	»	—◔ 10,13′ π. μ.
28	16	Κυ	Τύχωνος	D. V. dopo la Pentecoste	»	»	
29	17	Δε	Ἰσαύρου. Μανουὴλ Σεβέλ. Ἰσ-	Pietro da Pisa C. [Mm.	4,40	»	
30	18	Τρ	Λεοντίου [μαὴλ	Gregor. Barbarigo C. Marco e Marcel.	»	»	
L1	19	Τε	Ἰούδα	Giuliana Falcon. V. Gervas. e Protas.	»	»	
2	20	Πε	Μεθοδίου	Off. vot. dell' Eucaris. Silverio P. M.	4,41	»	
3	21	Πα	Ἰουλιανοῦ	Luigi Gonzaga C.	4,42	»	
4	22	Σα	Εὐσεβίου	(Vig) Off. vot. della Concez. Paolino V.	»	»	
5	23	Κυ	Ἀγριππίνης	D. VI dopo la Pentecoste	4,43	»	—☽ 11,21′ π. μ.
6	24	Δε	Γέννησις Ἰωάννου Προδ.	Nativ. di S. Giov. Batt.	»	7,25	
7	25	Τρ	Φεβρωνίας	Guglielmo Abb.	»	»	
8	26	Τε	Δαβὶδ	Giovanni e Paolo Mm.	4,44	»	
9	27	Πε	Σαμψὼν	Dell' 8ª di S. Giov. Batt.	»	»	
10	28	Πα	Ἀνακ. λειψ. Κύρου καὶ Ἰωάν.	(Vig.) Leone II P.	4,45	7,24	
11	29	Σα	ΠΕΤΡΟΥ καὶ ΠΑΥΛΟΥ	Apostoli Pietro e Paolo	4,46	»	—● 4,11′ π. μ.
12	30	Κυ	Σύναξις τῶν 12 Ἀποστόλων.	D. VII d. P. Commem. di S. Paolo Ap.	»	»	

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1570 Ὁ Μουσαφᾶ Πασὰς μετὰ **250** πλοίων πολιορκεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν κατεχομένην Κύπρον.

2. 1821 Ὁ Ὑψηλάντης ἐρίσας πρὸς τοὺς γερουσιαστὰς καὶ μικρόν τι ἀποχωρήσας ἐπανέρχεται καὶ αὖθις εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Τριπόλεως.

3. 1821 Οἱ Ἀκαρνᾶνες νικῶσι τοὺς ἐχθροὺς παρὰ τὸ Κομπότι.

4. 1822 Ὁ Ῥεσὶτ Πασᾶς ἐξ Ἄρτης ὁρμηθεὶς καὶ τοὺς ἡμετέρους ἐν Πέτᾳ προσβαλὼν Ϟύει τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος τὴν αἱματηρὰν ἑκατόμβην.

5. 1715 Ὁ Καπετὰν Πασὰς Διανοὺν Κογιὰς πορθήσας τὴν Ζάκυνθον καὶ Λευκάδα ἄρχεται τῆς ἐπ **40** ἡμέρας διαρκεσάσης πολιορκίας τῆς Κερκύρας.

6. 480 π.Χ. Ὁ ἡρωϊκὸς ἐν Θερμοπύλαις Θάνατος τοῦ ΛΕΩΝΙΔΟΥ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

7. 1807 Διὰ τῆς ἐν Τιλσίττῃ συνθήκης παραχωροῦνται καὶ αὖθις αἱ Ἰόνιοι νῆσοι εἰς τὴν Γαλλίαν.

8. 1769 Οἱ ἀδελφοὶ Ἀλέξιος καὶ Θεόδωρος Ὀρλὼφ μετὰ τοῦ Ἐλφνστῶνος καίουσι διὰ πυρπολικῶν τὸν ἐν Τσεσμὲ τουρκικὸν σόλον.

9. 1821 Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν παραδίδοται τοῖς Ἕλλησιν.

10. 1824 Φθάνουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρήματα τοῦ α'. ἐθνικοῦ δανείου.

11. 1829 Γενομένης λειτουργίας ἐν τῷ ναῷ τῆς Παναγίας καὶ ὁρκισθέντων τῶν πληρεξουσίων γίνε-

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΙΟΥΛΙΟΥ Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἡλίου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικά
13	1	Δε	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργ.	8ª di S. Giov. Batt. [Mm.	4,47	7,23	
14	2	Τρ	Κατ. ἑσθῆτ. Θεοτ. Βλαχέρναις	Visitaz. di M. V. e Processo e Martin.	4,48	»	
15	3	Τε	Ταχίνθου. Ἀνατολίτου	Dell, 8ª degli Ap. Pietro e Paolo	4,49	»	
16	4	Πε	Ἀνδρέου Κρήτης	,, ,, ,, ,, ,,	»	7,22	
17	5	Πα	Ἀθαναs. ἐν Ἄθῳ. Λαμπαδοῦ	Cirillo e Metodio Vv.	4,50	7,21	
18	6	Σα	Σισίνη	8ª degli Apost. Pietro e Paolo	4,51	»	—☽ 11,18′ μ. μ.
19	7	Κυ	Θωμᾶ ἐν Μαλαιῷ. Κυριακῆς	D. VIII d. P. Prezios. Sang. di G.C. e	4,52	7,20	
20	8	Δε	Προκοπίου	Elisabetta Reg· di Port. [Bened. XI P.	»	7,19	
21	9	Τρ	Παγκρατίου	Prodigi della B. V. M.	4,53	»	
22	10	Τε	45 ἐν Νικοπόλει μαρτύρων	Sette Fratelli, Rufina e Seconda Mm.	4,54	7,18	
23	11	Πε	Εὐφημίας	Off. vot. della Eucarist. Pio I. P. M.	4,55	7,17	—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα
24	12	Πα	Πρόκλου Ἰλαρίου	Giov. Gualberto, Nabore e Felice Mm.	»	7,16	
25	13	Σα	Σύναξ. Γαβρ. Στεφάνου. Σα-	Anacleto P. M.	4,56	»	
26	14	Κυ	Ἀκόλα καὶ Ἰωσὴφ. [βαΐτου	D. IX d. P. Bonavent. V. D.	4,57	7,15	
27	15	Δε	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης	Enrico Imperat. C.	4,58	7,14	—☾ 1,18′ π. μ.
28	16	Τρ	Ἀθηνογένους	Madonna del monte Carmelo	4,59	7,13	
29	17	Τε	Μαρίνης	Traslaz. di S. Marina V.	5	7,12	
30	18	Πε	Αἰμιλιανοῦ	Camillo de Lel. Simf. e 7. figli Mm.	5,1	7,11	
31	19	Πα	Μακρίνης καὶ Δίου	Vincenzo de' Paoli C.	5,2	»	
Α1	20	Σα	Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου	Girol. Emiliani, Margarita V. M.	5,3	7,10	
2	21	Κυ	Συμεὼν καὶ Ἰωάννου ἀσκ.	D. X. d. P. SS. Redentore, Prassede V.	5,5	7,8	
3	22	Δε	Μαρίας Μαγδαληνῆς	Maria Maddalena penit.	»	7,7	—☾ 8,51′ μ. μ.
4	23	Τρ	Φωκᾶ καὶ Ἰζεκιὴλ	Appollinare V. M. e Liborio V.	5,6	7,6	
5	24	Τε	Χριστίνης	(Vig.) Francesco Solano, C. Cristina M.	»	»	
6	25	Πε	Κοίμησις Ἁγ. Ἄννης	Giacomo Ap. Cristoforo M.	5,7	7,5	
7	26	Πα	Ἑρμολάου καὶ Παρασκευῆς	Anna Madre della B. V. M.	»	7,4	
8	27	Σα	Παντελεήμονος	Pantaleone M. [Innoc. P.	5,8	7,3	
9	28	Κυ	Προχ. Νικάν. Τίμωνος Παρμ.	D. XI. d. P. 8ª del Redent. Nazaro & Mm.	5,9	7,1	
10	29	Δε	Καλλινίκου Θεοδότης	Marta V. Felice & Mm.	5,10	7	—● 11,9′ π. μ.
11	30	Τρ	Σίλα, Σιλουανοῦ Κρίσκεντος	Alessio C. Abdon e Sennen Mm.	5,11	6,59	
12	31	Τε	Εὐδοκίμου	Ignazio di Loiola C.	5,12	6,57	

νεται ἔναρξις τῆς Δ'. ἐθνικῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως.

12. 1827 Ὁ Γκούρας ἔξοδον ποιησάμενος καταδιώκει ἐπιτυχῶς τὸν ἐχθρὸν μέχρι τῆς μονῆς Πετράκη.

13. 1827 Καὶ ὁ Μακρυγιάννης σήμερον ἐκ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὁρμώμενος ἔτρεψε τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἔκαυσεν καὶ ποσόν τι σίτου αὐτοῦ.

14. 1824 Οἱ Τοῦρκοι προσβαλόντες τοὺς ἐν Ἀμπλιανῇ ὠχυρωμένους Ἕλληνας ἠττῶνται ἀπωλέσαντες ὅπλα, πολεμοφόδια, ἵππους, σημαίας καὶ αὐτὴν τὴν σκηνὴν τοῦ Μπερκόφσαλη.

15. 1827 Ὁ Κιουταχὴς προσπαθῶν νὰ ξενοχωρῇ τοὺς ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν ἱδρύει δύο νέα κανονοστάσια ἐν Γερανίῳ καὶ ἐν ἁγίᾳ Μαρίνῃ.

16. 1825 Εὑρέθη νεκρὸς εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης ὁ ἥρως τῆς Γραβιᾶς.

17, 1820 Ὁ Ἀθανάσιος Καρπενισιώτης μετὰ 400 λογάδων ἐγκεκλεισμένος ἐν τῷ χωρίῳ Σκουλενίῳ προσβάλλεται ὑπὸ 6000 ἐχθρῶν.

18. 1825 Ἀπόσπασμα τοῦ Ἰμβραὴμ προσβαλὸν τὸ χωρίον τῆς Καρυταίνης Ἴσαι ἀποκλείει ἐν αὐτῷ 100 ἀνδρείους, οἵτινες δι' ὅλης τῆς ἡμέρας γενναίως ἀμυνόμενοι, νυκτὸς ἐπελθούσης ἐξῆλθον ξιφήρεις καὶ διήλασαν διὰ μέσου τοῦ ἐχθροῦ.

19. 1203 Εἰσέρχονται εἰς Κων]πολιν οἱ ἱππόται τῆς Δ'. Σταυροφορίας συνοδεύοντες Ἀλέξιον τὸν υἱὸν τοῦ τυφλοῦ Ἰσακίου.

20. 1792 Ἡ φρατριὰ τοῦ Ἀλῆ—Πασᾶ εἰσέρχεται εἰς τὴν χαράδραν τοῦ Ἀχέροντος προσβάλλουσα τὸ Σοῦλι.

21. 1774 Διὰ τῆς ἐν Καϊναρτζικίῳ συνθήκη

ἀπεδόθησαν εἰς τὴν Τουρκίαν αἱ νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἐπιβληθείσης αὐτῇ γενικῆς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀμνηστείας.

22. 1821 Ἀποβιβάζεται εἰς Μεσολόγγιον ἐξ ἀλλοδαπῆς κατερχόμενος ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος.

23 480 π.Χ. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Περσῶν.

24. 1825 Ἑλληνικὸς σολίσκος ἐκ 40 πλοίων ἐπιφανεὶς πρὸ τοῦ Μεσολογγίου πρὸς σιτισμὸν αὐτοῦ καταδιώκει 4 ἐχθρικὰ καὶ γίνεται κύριος τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

25. 1470 Πρώτη ἀτυχὴς ἔφοδος Μωάμεθ τοῦ Β'. κατὰ τῆς Εὐβοίας.

26. 1261 Ὁ Καῖσαρ Στρατηγόπουλος ἀποσαλεὶς ἵνα κατοπτεύσῃ μόνον τὴν Κων]πολιν καὶ ἐπωφεληθεὶς ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἄρχοντος τῶν Ἑνετῶν Μάρκου Γραδενίγου ἀνακτᾷ αὐτὴν καταλύσας τὴν Ἑνετικὴν κυριαρχίαν, ἀνακηρυχθέντων αὐτοκρατόρων τῶν Μιχαὴλ καὶ Ἰωάννου Παλαιολόγων.

27. 1822 Ὁ Δράμαλης ἡττηθεὶς περὶ τὸν ἅγιον Σώστην προελαύνει διὰ τοῦ Ἀγιναρίου.

28. 1480 Ὁ Καπουδὰν Μεσὶχ Πασᾶς ἀποτυγχάνει τῆς κατὰ τῆς Ῥόδου ἐφόδου.

29. 1416 Ὁ γενναῖος Ἑνετὸς Δορεδανὸς καταπροπώσας περὶ Καλλίπολιν τὸν σουρκικὸν στόλον, ἀναγκάζει οὕτω τὸν Μεχμὲτ Α'. ν' ἀφήσῃ ἐπί τινα χρόνον ἀνενοχλήτους τοὺς Ἕλληνας.

30. 1470 Δευτέρα ἀτυχὴς ἔφοδος τοῦ Μωάμεθ β'. κατὰ Εὐβοίας.

31. 1824 Ὁ ἀντιναύαρχος Σαχτούρης μετὰ 11 πλοίων καταδιώξας παρὰ τὴν Σάμον 22 τουρκικὰ, τρέπει αὐτὰ εἰς αἰσχρὰν φυγὴν πρὸς τὰ Ἀσιατικὰ παράλια, ὡς 7000 ἀπωλεσθέντων.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1797 Ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης ἀγχέλλει εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ δι' ἐπιστολῆς τὴν ὑπὸ τῶν Γάλλων κατοχὴν τῆς Κερκύρας.

2. 1316 Ὁ πρίγκηψ τῆς Ἀχαΐας Λουδοβῖκος ὁ Βουργουνδικὸς ἀποθνήσκει δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τοῦ κόμητος τῆς Κεφαλληνίας Ἰωάννου.

3. 1826 Ὁ Κιουταχὴς κυριεύσας τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἑτοιμάζεται νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως.

4—5 1824 Οἱ Ἕλληνες ἐν πολεμικῷ συμβουλίῳ ἀποφασίζουσι νὰ μείνωσι μεταξὺ Σάμου καὶ Ἀσίας· ὁ τοῦρκος ςόλαρχος ἐπελθὼν ἀπεπειράθη καὶ κατὰ τὰς δύο ἡμέρας νὰ ἐκβιάσῃ τὸν πορθμὸν· οἱ Ἕλληνες ἔμειναν ἀτάραχοι· τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἔμειναν ἀκίνητα· ἐξελθόντες δὲ μόνοι οἱ πυρπολῆται Κανάρης, Ματρόζος καὶ Βατικιώτης καὶ πυρπολήσαντες 3 πλοῖα τοῦ Χοσρὲφ ἀναγκάζουσιν αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ τοῦ σχεδίου τῆς ἀλώσεως τῆς Σάμου καὶ καταφύγῃ εἰς Κῶ.

6. 1458 Οἱ διοικηταὶ τῆς Κορίνθου Ματθαῖος Ἀσάνης καὶ Νικηφόρος Λουκάνης παραδίδουσι τὴν πόλιν εἰς τοὺς Τούρκους.

7. 1825 Πολύτιμος τοῦ πολιορκουμένου Μεσολογγίου ἐπικουρία, ὑπεισέρχεται εἰς αὐτὸ ὁ Κίτσος Τζαβέλλας μετὰ τῶν Σουλιωτῶν.

8. 1825 Ὁ Ἰμβραὴμ προσβάλλει παρὰ τὰ Βέρβενα τὸν Μαυρομιχάλην καὶ Ὑψηλάντην· οἱ δὲ Μανιάται διασκορπίζονται ἅμα τῇ πρώτῃ κρούσει τοῦ Αἰγυπτιακοῦ τυμπάνου.

9. 1823 Μάχη ἐν Καρπενησίῳ κατὰ τοῦ Μουσταφᾶ πασᾶ ἄγοντος 24000 ἀνδρῶν. Οἱ Ἕλληνες καταδιώκουσι μέχρι Βονίτσης τὸν ἐχθρὸν, ἀλλὰ πληγώνεται θανασίμως ὁ ΜΑΡΚΟΣ ΒΟΤΣΑΡΗΣ.

10. 1821 Ὁ Θ. Κολοκοτρώνης προσβάλλει παρὰ τὴν Μύτικαν τὸν εἰς συλλογὴν τροφῶν ἐξελθόντα ἐχθρόν.

11. 1825 Οἱ Τοῦρκοι καταλαβόντες τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου καὶ τὸ ἐπίκαιρον αὐτοῦ διαγνόντες ἐγείρουσιν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ὀχυρώματα, ὅπως ὀλέθριον τοῖς Ἕλλησι κατασκήσωσιν αὐτό.

12. 1690 Οἱ Ἑνετοὶ μετὰ 15μηνον πολιορκίαν ἁλώσαντες τὴν Μονεμβασίαν, δοξολογοῦσιν ἐπὶ τῇ νίκῃ αὐτῶν.

13. 1824 Ὁ Λάμπρος Βέϊκος μετὰ 200 ἠπειρωτῶν κατατὰ Καλύβια γενόμενος, νυκτὸς ἐπελθούσης αὐτὸς μὲν μετά τινων ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἀποκλείει τὴν ἐντὸς τοῦ πύργου φρουράν, οἱ δὲ λοιποὶ λεηλατοῦσι τὸ χωρίον.

14. 1821 Ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου ἀπέρχεται εἰς τὸ ἐν Τριπόλει στρατοπεδεῖον.

15. 1261 Ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαὴλ Παλαιολαιολόγος εἰσέρχεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Στρατηγοπούλου ἀνακτηθεῖσαν Κων]πολιν.

16. 1797 Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Βοναπάρτου χαρακτηρίζει τὴν κατάκτησιν τῆς Ἑπτανήσου σπουδαιοτέραν τῆς Ἰταλίας διὰ τὴν γαλλικὴν δημοκρατίαν.

17. 1825 Ὁ Ἰβραὴμ ἐπανέρχεται εἰς Τριπολιτσὰν ἐκ τῆς καταστρεπτικῆς αὐτοῦ ἐκδρομῆς, καθ' ἣν ἠρήμωσε πολλὰ τῆς Πελοποννήσου, ὅπως ἐπὶμικρὸν ἀναπαυθεὶς συνεχίσῃ τὴν ἀλληλουχίαν βιαιοπραγιῶν καὶ ὠμοτήτων, ἃς σύμπασα ἡ Ἑλλὰς δι' αὐτοῦ ὑπέστη.

18. 1715 Ὁ στρατηγὸς Σχελλεμβοῦργος ἐπὶ

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ		Ἥλιου		Φάσεις Σελήνης
			Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἀνατ.	Δύσις	Ἀστρονομικά
13	1	Πε	Πρόο. τοῦ Τιμ. ΣΤΑΥΡΟΥ κτλ.	Pietro in Vincoli, Maccab. Mm.	5,13	6,55	
14	2	Πα	Ἀνακομιδὴ λειψ. Στεφάνου.	Alfonso de'Liguori V. D. Stefano P. M.	»	6,54	
15	3	Σα	Ἰσαακίου, Δαλμάτου, Φέστου.	Invenz. del corpo di S. Stefano Pm.	5,14	6,53	
16	4	Κυ	Ἐν Ἐφέσῳ 7 ἁγίων παίδων	D. XII di P. Domenico C.	5,15	6,52	
17	5	Δε	Εὐσιγνίου	Dedic. della Basil. di S. M. della Neve	5,16	6,51	— 0,42′ μ. μ.
18	6	Τρ	ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ Ι. Χ.	Trasfigur. di G. C. Sisto & Mm.	5,17	6,50	
19	7	Τε	Δομετίου	Gaetano Tiene, Donato V. M.	5,18	6,49	
20	8	Πε	Αἰμιλιανοῦ	Ciriaco & Mm.	5,19	6,47	
21	9	Πα	Ματθίᾳ	Emidio V. M. Romano M.	»	6,46	
22	10	Σα	Λαυρεντίου	Lorenzo M.	5,20	6,44	
23	11	Κυ	Εὔπλου	D. XIII d. P. Com. dei S[i] R. Pont. Su-	5,21	6,42	— Ὁ ἥλιος εἰς τὴν Παρθένον
24	12	Δε	Φωτίου. Ἀνικήτου	Chiara Verg. [san. Mm.	5,22	6,41	
25	13	Τρ	Μαξίμου	8[a] della Trasfig. Ippolito e Cassiano	5,23	6,40	— 4,21′ π. μ.
26	14	Τε	Μιχαίου	(Vig.) Ermagora e Fortun. Mm. Euse-	5,24	6,39	
27	15	Πε	ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	Assunzione della B. V. M. [bio C.	5,25	6,38	
28	16	Πα	Ἁγίου Μανδηλίου	Rocco C.	5,26	6,36	
29	17	Σα	Μύρωνος	8[a] di S. Lorenzo M [.Agapito M.	»	6,35	
30	18	Κυ	Φλώρου καὶ Λαύρου	D. XIV d. P. Giacchino Pad. di M. V.	5,27	6,33	
31	19	Δε	Ἀνδρέου	Fra l' 8[a] dell' Assunz.	5,28	6,32	
s1	20	Τρ	Σαμουὴλ	Bernardo Abb. e D.	5,30	6,30	
2	21	Τε	Θαδδαίου. Βάσσης	Giovanna di Chantal Ved.	5,31	6,29	— 4,10′ π. μ.
3	22	Πε	Ἀγαθονίκου	8[a] dell' Assun. di M. V. Timoteo & Mm	5,32	6,27	
4	23	Πα	Λούπου	Filippo Benizz. C.	»	6,26	
5	24	Σα	Εὐτυχοῦς	Bartolomeo Apost. [cia	5,33	6,24	
6	25	Κυ	Βαρθολομαίου. Τίτου	D. XV. d. P. Lodovico IX Re di Fran-	»	6,23	
7	26	Δε	Ἀδριανοῦ. Ναταλίας	Pietro Acotanto C. e Zefirino P. M.	5,34	6,22	
8	27	Τρ	Ποιμένος	Giuseppe Calasanzio C.	5,35	6,20	— 7,39′ μ. μ.
9	28	Τε	Μωϋσέως.	Agostino V. Ermete M.	5,36	6,18	
10	29	Πε	Ἀποτομὴ κεφ. Ἰωάν. Πρ.	Decoll. di S. Giov. Batt. e Sabina M.	5,37	6,17	
11	30	Πα	Ἀλεξάνδρου Ἰωάν. Παύλου	Rosa di Lima V. Felice & Mm.	5,38	6,14	
12	31	Σα	Κατάθ. τ. ζώνης Θεοτόκου	Raimondo Nonnato C.	5,39	6,13	

κεφαλῆς **800** λογάδων ἐν τῷ ἐσχάτῳ κινδύνῳ τῆς πολιορκουμένης Κερκύρας εὔτολμος τῶν χαρακωμάτων ἐξελθὼν διασπᾷ τὰς τουρκικὰς φάλαγγας καὶ ἀναγκάζει αὐτὰς νὰ ὑποχωρήσωσιν· ἕνεκα δὲ τούτου καὶ τῆς ἀγγελίας τῆς ἐν Πετροβαραδίνῳ μάχης ἀπῆλθον οἱ Τοῦρκοι τῆς Κερκύρας καταλιπόντες **15000** νεκρούς, **70** τηλεβόλα, **10** ὅλμους καὶ **2000** τραυματίας.

19. 1825 Οἱ Ἕλληνες δι' ὑπονόμου ἀνατινάξαντες τὰ ὑπὸ τῶν Τούρκων κατασκευασθέντα προχώματα τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου ἀνακτῶσιν αὐτὸ νικήσαντες καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα ὀχυρώματα ἐξωθήσαντες τὸν Ἰβραὴμ καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ σπεύσαντας εἰς βοήθειαν τῆς φρουρᾶς τοῦ κανονοστασίου.

20. 1788 Ὁ Λάμπρος Κατσώνης μετὰ **8** μόνον πλοίων ἐκ Συρίας καὶ Κύπρου ἐπανερχόμενος καὶ περὶ Κάρπαθον τὸν ἐξ **60** πλοίων ἐχθρικὸν συναντήσας στόλον, πολύωρον συνάπτει πεισματώδη ἀγῶνα, ἐξ οὗ ἐξῆλθε νικητὴς, τρέψας τὸν ἐχθρὸν, ἀπωλέσαντα **500** νεκροὺς καὶ ἰσαρίθμους τραυματίας.

21. 1827 Διὰ πράξεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ἑπταμελοῦς συμβουλίου γίνεται δεκτὴ ἡ ὑπὸ τῶν δυνάμεων διαταχθεῖσα ἀνακωχὴ ὅπλων.

22. 1821 Οἱ ἐν Ξηροκάμπτῳ τῆς Κρήτης συναθροισθέντες μαχηταὶ ἐπιπίπτουσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ εἰς αἰσχρὰν τρέπουσι φυγὴν καὶ διάλυσιν· τὰ διεσπαρμένα λείψανα τῆς ἐχθρικῆς στρατιᾶς οὐδαμοῦ ἔτυχον ἐλέους.

23. 1823 Ὁ ἡρωϊκὸς Θάνατος τοῦ ΜΑΡΚΟΥ ΒΟΤΣΑΡΗ πληγέντος κατὰ τὸ μέτωπον ἄνω τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ.

24–25 1824 Οἱ ἡνωμένοι ἐχθρικοὶ στόλοι συναντηθέντες μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ μεταξὺ Κῶ καὶ Μπουδρουμίου συνάπτουσι μάχην, καθ' ἣν τὸ ζενὸν τοῦ μέρους μεγάλην σύγχυσιν προϋξένησε τοῖς Ὀθωμανοῖς· ὁ στόλος τῆς Κων[πόλεως ἐφάνη ὅλως ἀνίκανος· γενναίως ἠγωνίσατο ἡ φρεγάτα τοῦ Γιβραλτάρη· μετὰ ἱκανὰς ἑκατέρωθεν ζημίας οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀπεχωρίσθησαν.

26. 1822 Ὁ Βεϋρὰν πασὰς ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Διοβουνιώτου, Πανουργιᾶ καὶ Γούρα ὑποχωρεῖ εἰς Πλατανιάν

27. 1645 Μετὰ **57** ἡμερῶν πολιορκίαν οἱ Τοῦρκοι γίνονται κύριοι τῶν Χανίων.

28. 1823 Μετὰ τὸν Θάνατον τοῦ Μάρκου μέρος τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἐστρατοπέδευσεν ἐν Καλιακούδᾳ δι' ἐπικουριῶν εἰς **2000** αὐξηθέν· ἐνταῦθα ὑπέστη τὴν προσβολὴν τοῦ ἐχθροῦ, οὗ μέρος παρεκκλίναν πρὸς Ν. κατέλαβε τὰ νῶτα τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες μεταξὺ δύο πυρῶν εὑρεθέντες κατέλιπον τὴν θέσιν αὐτῶν καὶ διήλασαν διὰ μέσου τοῦ ἐχθροῦ ἀφέντες **150** νεκρούς.

29. 1823 Ὁ ἑλληνικὸς στόλος ναυμαχήσας πρὸς τὸν ἡνωμένον Αἰγυπτιακὸν-Τουρκικὸν νικᾷ αὐτὸν καὶ ἀναγκάζει νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς Ἀλικαρνασσὸν μετὰ ἀπωλείας **600** ἀνδρῶν.

30. 1823 Μετὰ τὴν ἐν Καλιακούδᾳ μάχην διασκορπισθέντος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοπέδου ὁ Πασὰς τῆς Σκόδρας οὐδεμίαν πλέον ἀντίστασιν ἀπαντῶν ἐχώρησε πρὸς τὰ κάτω στρατοπεδεύσας ἐν τῷ παρόντι παρὰ τὴν Λεπενοῦ.

31. 1826 Ἅμα τῇ πρωΐᾳ ἐπαναληφθεῖσα ἡ χθὲς διακοπεῖσα ναυμαχία μεταξὺ τῶν **31** πλοίων τοῦ Ταχὶρ Ἀβᾶ καὶ Τοπὰλ Πασσᾶ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου ἔληξε περὶ μεσημβρίαν τῶν μὲν Ὀθωμανῶν ὑποχωρησάντων πρὸς τὴν Σμύρνην, τῶν δ' Ἑλλήνων καταπλευσάντων εἰς Ψαρὰ πρὸς διόρθωσιν τῶν ζημιῶν των.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1807 Προκήρυξις τοῦ γάλλου διοικητοῦ Βερθιέρου κηρύσσει τοὺς Ἰονίους ὑπηκόους τῆς Γαλλικῆς αὐτοκρατορίας.

2–3 1826 Καταπλέει ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἄξιγγος μὲ σημαίαν ἑλληνικὴν ἡ ἐπίσημος φρεγὰς «Καρτερία» τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὕψωσε τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν διὰ τῶν εἰθισμένων κανονοβολισμῶν χαιρετῶσα αὐτήν.

4. 1822 Διὰ τῆς παραδόσεως τῆς Κύκρας ἀπώλεσεν ἡ Ἀκαρνανία τὸ μόνον ἰσχυρὸν αὐτῆς προπύργιον.

5. 1821 Ὁ Θωμᾶς Γόρδων ἀφικνεῖται εἰς Τρίκορφα μετὰ καὶ ἄλλων φιλελλήνων κομίζων **3** βομβοβόλους καὶ **600** ὅπλα.

6. 1827 Ὁ μὲν Κόχραν προσβαλὼν τὸ Μεσολόγγιον ἀποτυγχάνει, ἀλλ' ἡ ἔνδοξος τοῦ Ἄξιγγος «Καρτερία» καταστρέφει ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ **7** τουρκικά.

7. 1820 Δι' ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου ἀγγέλλεται τοῖς Σουλιώταις ἡ προσεχὴς ἀνακήρυξις τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος.

8. 1369 Ἀποκεφαλίζονται ἐν Κων]πόλει διὰ τοὺς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἔθνους πόθους αὐτῶν ὡς ἔνοχοι ἐσχάτης προδοσίας ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαυΐας Ἰωάννης Καλλιμάχης καὶ ὁ μέγας διερμηνεὺς Νικόλαος Σοῦτσος.

9. 1669 Ὁ Φραγκίσκος Μοροζίνης ἐπὶ διετίαν ὅλην τὸ Ἡράκλειον γενναίως ὑπερασπίσας γενομένου ῥήγματος ἐπὶ τοῦ τείχους ἀναγκάζεται νὰ παραδοθῇ ἐντίμως.

10. 1798 Ἡ Ὀθωμανικὴ Πύλη κηρύσσει τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

11. 1827 Ὁ πλοίαρχος Θωμᾶς διαπλεύσας τὸ ζενὸν τοῦ Ῥίου μετὰ τοῦ «Σωτῆρος» μιᾶς κανονιοφόρου καὶ **2** ἡμιολιῶν προσβάλλει τουρκικὸν σολίσκον ὁρμοῦντα ἐν τῇ Σκάλᾳ τῆς Ἀμφίσσης, ἀλλ' ἀποκρουσθεὶς μὴ βοηθησασῶν τῶν ἡμιολιῶν ἀπωθεῖται ὑπὸ σφοδροῦ ἀνέμου πρὸς τὸ Λουτράκι.

12. 1822 Στολίσκος ἑλληνικὸς ἐμποδίζει τὸν Καπετὰν Πασὰν νὰ εἰσπλεύσῃ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον ἵνα τροφοδοτήσῃ τὸ Ναύπλιον.

13. 1219 Ὁ Ἐνετὸς δοὺξ Δομένικος Δελφῖνος συνομολογεῖ συνθήκην μετὰ τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς Κρήτης Κων. Σκορδούλη καὶ Θεοδ. Μελισσηνοῦ πολλὰ παραχωρήσας αὐτοῖς.

14. 1822 Ὁ Καπετὰν Πασὰς ἀπελπισθεὶς νὰ σιτίσῃ τὸ Ναύπλιον ἀποπλέει εἰς Σούδαν.

15. 1821 Ὁ Δράκος μετὰ τοῦ Ἄγω Μουχουρδάρη νικῶσιν εἰς Πέντε Παγάδια τὸν Μουσταφὰ Πασάν.

16. 1823 Ὁ ἑλληνικὸς στόλος πλέει εἰς Ψαρὰ πρὸς ὕδρευσιν καὶ ἐπισκευήν.

17. 1821 Ὁ Γεωργάκης καὶ ὁ Φαρμάκης ὠχυρωμένοι ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σέκκου προσβάλλονται ὑπὸ τῆς τουρκικῆς προφυλακῆς.

18. 1822 Ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἀποπλέει εἰς Ἀγκῶνα κομιστὴς δύο ἱκετηρίων ἐπιστολῶν τῆς κυβερνήσεως πρὸς τοὺς ἄνακτας τῆς Εὐρώπης καὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας· δυστυχῶς δὲν ἐπετράπη αὐτῷ νὰ προχωρήσῃ.

19. 1825 Δι' ὑπονόμου ὑπὸ τοῦ Σωτηροπούλου κατασκευασθείσης ἀνατρέπονται τὰ πρὸ τοῦ Μεσολογγίου χαρακώματα τῶν Τούρκων.

20. 1823 Οἱ ὑπὸ τὸν Πασὰν τῆς Σκόδρας καὶ τὸν Βρυώνην Ὀθωμανοὶ ἑνωθέντες στρατοπεδεύουσι

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἡλίου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικὰ
13	1	Κυ	Σύναξ. Θεοτόκ. Συμ. Ἰησ. Ναυῆ	D. XVI d. P. Dediic. delle Cattedr. di	5,40	6,11	
14	2	Δε	Μάμωνος. Ἰωάννου Νηστευτοῦ	Stefano Re C. [Zante e Cefal.	»	6,10	
15	3	Τρ	Ἀνθίμου. Θεοκτίστου	Giacinto C.	5,41	6,9	
16	4	Τε	Βαβύλα. Μωϋσέως	Dell' 8ª della Dedicaz.	5,42	6,7	— 5,10′ π. μ.
17	5	Πε	Ζαχαρίου	Lorenzo Giustiniani V.	5,43	6,6	
18	6	Πα	Μιχαὴλ	Dell' 8ª della Dedicaz.	»	6,4	
19	7	Σα	Προερ. γενεθλ. Θεοτ. Σώζοντος	,, ,, [Adriano M.	5,44	6,1	
20	8	Κυ	ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	D. XVII d. P. Nativ. di M. V. 8ª della Ded.	5,45	6,	
21	9	Δε	Ἰωακείμ. Ἄννης. Σιδηριανοῦ	Fra l' 8ª della Nativ. Gorgonio M.	5,46	5,59	— Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ζυγὸν
22	10	Τρ	Μηνοδώρας Μητροδώρας Νυμ-	Nicola da Tolentino C.	5,47	5,57	
23	11	Τε	Θεοδώρας [φοδώρας	Fra l' 8° della Nativ. Proto & Mm.	5,49	5,55	
24	12	Πε	Αὐτονόμου	Fra l' 8ª delle Nativ. di M. V.	»	5,54	— 6,50′ π. μ.
25	13	Πα	Κορνηλίου	,, ,, ,, ,,	5,50	5,53	
26	14	Σα	Ὕψ. τοῦ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	Esaltazione della S. Croce [com. M.	»	5,51	
27	15	Κυ	Νικήτα	D. XVIII d. P. SS. Nome di Maria Ni-	»	5,50	
28	16	Δε	Εὐφημίας [πης	Cornelio e Cipriano Eufemia & Mm.	5,52	5,49	
29	17	Τρ	Σοφίας. Πίστεως Ἐλπίδος Ἀγά-	Impress. delle stim. di S. Franc.	5,53	5,47	
30	18	Τε	Εὐμενίου	QUAT. TEMPI. Giuseppe da Coper. C.	5,54	5,45	
01	19	Πε	Τροφίμου. Σαββατίου Δορυμέ-	Gennaro V. e Conp. Mm.	5,55	5,44	— 10,24′ π. μ.
2	20	Πα	Εὐσταθείου (δοντος	QUAT. TEMPI Eustachio e Comp. Mm.	5,57	5,42	
3	21	Σα	Κοδράτου. Ἰωνᾶ	QUAT. TEMPI Matteo Ap. ed Ev.	5,58	5,40	
4	22	Κυ	Φωκᾶ	D. XIX d. P. 7 Dolori di M. V.	5,59	5,39	
5	23	Δε	Σύλληψ. Ἰωάννου Βαπτιστοῦ	Lino P. M. Tecla V. M.	»	5,38	
6	24	Τρ	Θέκλης	La Madonna della Mercede	»	5,37	
7	25	Τε	Εὐφροσύνης	Tomaso da Villanova C.	6	5,35	
8	26	Πε	Μετάσασις Ἰωάννου Θεολόγου	Gerardo Sagredo, Cipriano e Gius. tMm.	6,1	5,33	— 6,27′. π. μ.
9	27	Πα	Καλλιστράτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ	Cosma e Damiauo Mm.	6,2	5,32	
10	28	Σα	Καρίτονος. Βαρούχ	Venceslao M. [cang.	6,3	5,30	
11	29	Κυ	Κυριακοῦ	D. XX d. P. Dedic. di S. Michele Ar-	6,4	5,29	
12	30	Δε	Κρηγορίου Ἐπισκ. Ἀρμενίας	Girolamo C. D.	6,5	5,27	

παρὰ τὸ Ἀνατολικὸν καὶ πολιορκοῦσιν αὐτό.

21. 1821 Στόλος τουρκικὸς ἐκ Πατρῶν καταπλεύσας πολιορκεῖ τὸ Γαλαξείδιον καὶ καταλιπόντων αὐτὸ τῶν **200** ὑπερασπιστῶν αὐτοῦ κυριεύει καὶ καταστρέφει αὐτό.

22. 1821 Δι' αἰφνιδίας καὶ ἀπροόπτου τῶν Ἑλλήνων ἐφόδου ἀλωθείσης τῆς Τριπολιτσᾶς τελεῖται σφαγὴ ἀνωφελὴς καὶ ἀνηλεὴς πολλῶν Τούρκων, ἐπαίσχυντος λίαν διὰ τοὺς ἡμετέρους.

23. 1820 Ὁ Γεωργάκης μετὰ **11** ἀνδρῶν ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς τοῦ κωδωνοστασίου τῆς μονῆς τοῦ Σέκκου, τίθησι πῦρ εἰς τὴν πυριταποθήκην καὶ ἁπτει ὑπὸ ἐρείπια πολεμίους, ἑαυτὸν καὶ ἑταίρους πλὴν ἑνὸς διὰ θαύματος σωθέντος.

24. 1824 Συμπλακέντος μεταξὺ Χίου, Καραμπουρνᾶ καὶ Μιτυλήνης τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου καὶ τοῦ τουρκικοῦ, ὁ πυρπολητὴς Καλογιάννης προσκολλᾷ τὸ πυρπολικὸν αὐτοῦ εἰς δικάταρτον Ὀθωμανικὸν καὶ καταστρέφει αὐτὸ ὁλοσχερῶς.

25. 476 π. Χ. Αἱ ἐν Πλαταιαῖς καὶ Μικάλῃ μάχαι.

26. 1687 Βόμβα Ἐνετικὴ πεσοῦσα ἐντὸς τοῦ Παρθενῶνος καὶ μεταδοῦσα τὸ πῦρ εἰς τὴν πυριταποθήκην διέρρηξε καὶ κατέστρεψε τὸ κάλλιστον τοῦτο τῆς ἀρχαιότητος ἀριστοτέχνημα.

27. 1831 Ἐδολοφονήθη ὁ κυβερνήτης τ΄ς Ἑλλάδος Ἰωάννης ὁ Καποδίστριας.

28. 1396 Ὁ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας μετὰ βοηθείας **13000** Γάλλων σπεύσας νὰ σώσῃ τὸ Βυζάντιον πολιορκούμενον ὑπὸ τοῦ Βαϊζὴτ ἠττήθη δεινῶς παρὰ τὴν Νικόπολιν τῆς Θρᾴκης.

29. 490 π.Χ, Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη.

30. 1826 Περὶ μέσας νύκτας ὑπὸ ἐχθρικῆς σφαίρας βληθεὶς ἔζωθεν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν περιπολῶν ὁ Γκούρας, πίπτει κατὰ χώραν νεκρός.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1809 Διὰ προκηρύξεως τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἄγγλων Ὀσβάλδου καλοῦνται οἱ Ἰόνιοι εἰς ἀποστασίαν κατὰ τῆς Γαλλικῆς κυριαρχίας.

2. 1820 Δι' ἐποστολῆς τοῦ Μ. Φωκιανοῦ ἀγγέλλεται ἡ εἰς Ἰσμαήλιον ἄφιξις τοῦ Ὑψηλάντου, ὁπόθεν οὗτος ἀπέστειλε προκηρύξεις πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ προεστῶτας Ἕλληνας.

3. 1673 Ἀποικία **760** Ἑλλήνων φευγόντων τὴν δεσποτείαν τῶν Τούρκων ἀποπλέει ὑπὸ τὸν Ἰωάννην Στεφανόπουλον ἐξ Οἰτύλου εἰς Παομίαν τῆς Κορσικῆς.

4. 1448 Ἡ Ἐνετία φοβουμένη μᾶλλον τὸν Γεώργιον Σκενδέρμπεϋν ἢ τὸν Μουρὰτ Β΄. συνομολογεῖ εἰρήνην καὶ συμμαχίαν μετὰ τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀλβανίας.

5. 1308 Ἀποθνήσκει ὁ Γάλλος δουξ τῶν Ἀθηνῶν Γουϊδων Β΄., ὃν διεδέξατο ὁ τελευταῖος τοιοῦτος Οὐάλτερος Α΄. Βριέννιος.

6. 1824 Μετὰ τὴν ἐν Ἀμπλιανῇ μάχην ὁ Δερβὶς-Βαλεσῆς ἐπὶ 3 περίπου μῆνας παραμείνας ἐν ταῖς κοιλάσι τοῦ Κηφισσοῦ καὶ Ἱλισσοῦ ὑποχωρεῖ ἐκεῖθεν τοῦ Σπερχειοῦ.

7. 1571 Ἀπέναντι τοῦ Ἀκτίου ναυμαχοῦσιν οἱ στόλοι τοῦ Λούτσαρη Πασᾶ καὶ Βέη τῆς Ἀλγερίας κατὰ τοῦ στόλου τοῦ Δὸν Ζουάν.

8.—9. 1827 Οἱ ναύαρχοι τῶν τριῶν δυνάμεων καταστρέφουσιν ἐν Νεοκάστρῳ τὸν στόλον τοῦ Ἰμβραὴμ. Τοῦτον δὲ ἐπανελθόντα τῇ ἐπιούσῃ ἀπειλοῦσι διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν φρουρίων καὶ ὑπολοίπων αὐτοῦ πλοίων ἂν μὴ παύσηται τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον διαιοπραγιῶν.

10. 1862 Ἔξωσις τοῦ ἀειμνήστου πρώτου τῆς Ἑλλάδος βασιλέως ΟΘΩΝΟΣ Α΄.

11. 1826 Ὁ Κριεζώτης ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ Καραϊσκάκη φρούραρχος Ἀκροπόλεως ὑπεισέρχεται διὰ νυκτὸς εἰς αὐτὴν ἄγων ἐπικουρίαν **450** μαχητῶν.

12. 1866 Ὁ τῶν μαρτύρων τῆς Ἐλευθερίας στέφανος στέφει τὰς κεφαλὰς τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν τῆς δεινῆς παρὰ τὸ Βαφὲ τῆς Κρήτης μάχης.

13. 1826 Ὁ ναύαρχος Σπετσῶν Γ. Ἀνδοῦτσος καταλαβὼν τὰς ἀναγκαίας θέσεις πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Σάμου, σώζει αὐτὴν ἀπὸ ὀλέθρου προφανοῦς.

14. 1798 Ὁ Ἀλῆ Τεπενλελῆς ἐπανελθὼν ἐκ τῆς κατὰ τοῦ Πεσβάνογλου στρατείας ἀποστέλλει **400** ἄνδρας κατὰ τῆς Πρεβέζης, οἵτινες νικήσαντες ἐν δεινῇ μάχῃ τοὺς Γάλλους ὑποστηρικτὰς αὐτῆς εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν θῦται τοῦ παντός.

15. 1821 Οἱ Ἀκαρνάνες νικῶσι τὸν Ἰσμαὴλ Πασὰν ἄγοντα **3800**, τρέψαντες δὲ αὐτὸν εἰς φυγὴν, ἀναγκάζουσι νὰ κλεισθῇ ἐντὸς τῆς Ἄρτης.

11. 1822 Οἱ ὁπλαρχηγοὶ τῆς Ἀχαΐας καταλαβόντες τὰς θέσεις Γηροκομείου, Περιβόλας καὶ Σαραβολίου καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι γίνονται μετά τινας ἡμέρας κύριοι τῶν Πατρῶν.

17. 1797 Διὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Καμποφορμίου ἀναγνωρίζονται ἅπασαι αἱ κατὰ τὴν Ἀδριατικὴν Γαλλικαὶ κτήσεις.

18. 1448 Ἡ περὶ τὸ Κοσσυφοπέδιον δευτέρα ὀλεθρία μάχη καὶ καταστροφὴ τοῦ Ἰωάννου Οὐνυάδου.

19. 1821 Οἱ Κασσανδρεῖς καί τινες Μακεδόνες πρὸς αὐτοὺς καταφυγόντες, **2000** τὸν ἀριθμὸν ἐν ὅλῳ, σκάψαντες τάφρον μακρὰν ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ ὀχυροῦνται καί ἀποκρούουσι μετὰ μεγάλης φθορᾶς τριπλασίους ἐχθρούς ἀποπειραθέντας ἔφοδον.

21. 1822 Ὁ Κανάρης πυρπολεῖ μεταξὺ Τενέδου καὶ Τρωάδος τὸ δίκροτον τοῦ Καπετὰν πασᾶ.

21. 1823 Οἱ Ἑλληνικοὶ στολίσκοι προσλαβόντες παρὰ τὴν Χαλκίδα **7** ὀθωμανικὰ καταστρέφουσι **3** ἐξ αὐτῶν.

22. 1324 Οἱ ἡμέτεροι μαθόντες παρὰ Κασίων ναυτῶν τὰς κινήσεις τοῦ Ἰμβραὴμ Πασᾶ ἀποφασίζουσι τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπίθεσιν.

21. 1820 Ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαυίας Ἰωάννης Σοῦτσος μυεῖται τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας.

24. 1826 Διὰ τῆς ἀπιστίας τῶν τακτικῶν τοῦ Φαβιέρου καταλιπόντων τὰς παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα θέσεις αὐτῶν ματαιοῦται τὸ σχέδιον τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς Ἀκροπόλεως.

25. 1826 Ὁ Καραϊσκάκης ἀπελθὼν τῆς Ἐλευσῖνος πρὸς Β. ὅπως ἀποσπάσῃ τὴν Στρεάν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν Τούρκων ἐπιτυγχάνει τοῦ ποθουμένου ἐντὸς **4** μηνῶν, ἐξαιρέσει τῶν πόλεων Βονίτσης Μεσολογγίου καὶ Ναυπάκτου.

26. 1823 Ὁ Νικήτας ἀναγκάζει τὸν ἔτι ὑπὸ τῶν Τούρκων κατεχόμενον Ἀκροκόρινθον νὰ συνθηκολογήσῃ.

27. 1822 Ὁ Βρυώνης καὶ ὁ Ρεσὶτ-Πασὰς πολιορκοῦσι τὸ Μεσολόγγιον.

28. 1826 Ὁ Καραϊσκάκης συνάπτει μάχην παρὰ τὴν Δοβρίναν ὅπως ἐμποδίζων τὴν προέλευ-

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἡλίου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικά
13	1	Τρ	Ἀνανίου. Ῥωμανοῦ	Remigio Vesc.	6,7	5,25	
14	2	Τε	Κυπριανοῦ Ἰουστίνης	Festa degli Angeli Custodi	6,8	5,24	
15	3	Πε	Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου	Off. vot. della Eucaristia	6,9	5,23	
16	4	Πα	Ἱεροθέου	Francesco d' Assisi C.	6,10	5,22	—☾ 0,16′ π. μ.
17	5	Σα	Χαριτίνης	Off. vot. della Concez. Placido & Mm.	»	5,21	
18	6	Κυ	Θωμᾶ	D.XXId.P.S.RosariodiM.V.RrunoneC.	6,11	5,19	
19	7	Δε	Σεργίου. Βάκχου	Giustina M. Marco P. Sergio & Mm.	6,12	5,18	
20	8	Τρ	Πελαγίας	Brigida Ved.	6,13	5,16	
21	9	Τε	Ἰακώβου. Ἀνδρονίκου	Dionisio, e comp. Mm.	6,14	5,15	
22	10	Πε	Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας	Francesco Borgia C.	»	5,14	
23	11	Πα	Φιλίππου. Θεοφάνους	Off. vot. della Pass. di N. S. G. C.	6,15	5,12	—☽ 8,18′ μ. μ.
24	12	Σα	Πρόβου. Ταράχου. Ἀνδρονίκου	Off. vot. dell' Imm. Concez. di M. V.	6,17	5,11	Ὁ ἥλιος εἰς
25	13	Κυ	Κάρπου. Παπύλου Ἀγαθονίκης	D. XXII d. P. Maternità di M.V.Edoar-	6,18	5,10	τὸν Σκορπιὸν
26	14	Δε	Κοσμᾶ. Ναζαρίου	Callisto P. M. [do Re C.	6,19	5,9	
27	15	Τρ	Λουκιανοῦ	Teresa Verg.	6,20	5,8	
28	16	Τε	Λογγίνου	Off. vot. di S. Giuseppe	6,21	5,6	
29	17	Πε	Ὡσιὲ. Ἀνδρέου	Edvige Reg. Ved.	6,22	5,5	
30	18	Πα	Λουκᾶ	Luca Evangelista	6,23	5,4	—☽ 4,53′ μ. μ.
31	19	Σα	Ἰωακὶμ. Οὐαρίου (νης	Pietro d' Alcantara C. [Canzio	6,24	5,3	
N1	20	Κυ	Ἀρτεμίου. Γερασίμου Ματρώ-	D. XXIII d. P. Purità di M. V. Giov.	6,26	5,2	
2	21	Δε	Ἱλαρίωνος. Σωκράτους	Off. degli Ang. Ilarione, Orsola & Vv.	6,27	5	
3	22	Τρ	Ἀβερκίου. 7 ἐν Ἐφέσῳ παίδων	Off. vot. degli Apostoli [Mm.	»	5	
4	23	Τε	Ἰακώβου	Off. vot. di S. Giuseppe	6,28	4,59	
5	24	Πε	Ἀρέθα	Raffaele Arcang. [Mm.	6,29	4,58	
6	25	Πα	Μαρκιανοῦ. Μαρτυρίου	Off. della Pass. di G.C.Crisan. e Daria	6,30	4,57	—● 7,58′ μ. μ.
7	26	Σα	Δημητρίου	Off. vot. della Concez. Evaristo P. M.	6,32	4,56	
8	27	Κυ	Νέστωρος	D. III dopo l' Epifania	6,33	4,55	
9	28	Δε	Στεφάνου. Τερεντίου	Simone e Ginda Ap.	6,34	4,54	
10	29	Τρ	Ἀναστασίας. Ἀβραμίου	Off. vot. degli ApostoIi	6,35	4,53	
11	30	Τε	Ζηνοβίου. Ζηνοβίας	Off. vot. di S. Giuseppe	6,36	4,52	
12	31	Πε	Στάχυος. Ἐπιμάχου	(Vig.) Off. vot. della Eucarist.	6,37	4,51	

σιν τοῦ Μουστάβεη ἀποκόψῃ τὴν συγκοινωνίαν τοῦ ἐν τῇ Ἀττικῇ στρατοῦ.

29. 1824 Τὸ πλοῖον τοῦ Ἰωάν. Μακρυμούρα συλλαμβάνει παρὰ τὴν Ἀστυπάλαιαν Ἱσπανικὸν φορτηγὸν τῆς μοίρας τοῦ Ἰμβραὶμ ἀπομονωθέν.

30. 1809 Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Καλλιμβοὺδ ἀγγέλλει τῇ Κυβερνήσει αὐτοῦ τὴν ἀπὸ τῶν Γάλλων ἐλευθέρωσιν τῶν Ἰονίων νήσων πλὴν τῆς Κερκύρας καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἰονίου δημοκρατίας.

31. 1848 Ἀποθνήσκει ἐν Κων)πόλει ἐν ἡλικίᾳ 58 ἐτῶν ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1—2. 1824 Ὁ Μιαούλης καὶ Ἀνδροῦτσος μετὰ 30 πλοίων ἐντόλμως προσβαλόντες τὸν ἐν Σούδᾳ τῆς Κρήτης καταφυγόντα Ἰβραὴμ τοιαύτην σύγχυσιν ἐπήνεγκον εἰς τὰς τάξεις αὐτοῦ ὥστε ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς τινὰ μὲν τῶν πλοίων του ἀνέκαμψαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἄλλα δ' ἐξώκειλαν εἰς Κρήτην. Οἱ γενναῖοι ναύαρχοι ἐπέμειναν περιπολοῦντες καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνέλαβον παρὰ τὴν Κάσσον διάφορα φορτηγὰ, ἃ παρέδωκαν τῇ ἑλληνικῇ κυβερνήσει.

3. 1443 Ὁ Ἰωάννης Οὐνυάδης μετὰ βοηθείας τῶν ἡγεμόνων Σερβίας καὶ Βοσνίας καὶ Γερμανῶν σαυροφόρων μέχρι Νίσσης προελάσας κατανικᾷ τὸν βεζύρην τοῦ Μουρὰτ Χαχὴλ, ἀπωλέσαντα **2000** νεκροὺς, 3, **000** αἰχμαλώτους καὶ 3 σημαίας.

4. 1821 Ὁ Μαυροκορδάτος μετὰ 30 προεσῶν ρυθμίζει τὰ τῆς Γερουσίας τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἡλίου Ἀνατ.	Δύσις	Φάσεις Σελήνης Ἀστρονομικά
13	1	Πα	Κοσμᾶ Δαμιανοῦ	Festa di tuti i Santi	6,39	4,50	
14	2	Σα	Ἀκυνδύνου καὶ τῶν σὺν αὐ-	Commem. dei Fedeli Defonti	6,40	»	—☽ 8,55′ μ. μ.
15	3	Κυ	Ἀκεψᾶ [τῷ 70	D. IV d. l' E. e dell'8ª di tutti i SS.	»	4,49	
16	4	Δε	Ἰωαννικίου Νικάνδρου Ἑρμαίου	Carlo Borromeo, Vitale & Mm.	6,41	4,48	
17	5	Τρ	Γαλακτίωνος. Ἐπιςήμης	Dell' 8ª di tutti i Santi	6,42	4,47	
18	6	Τε	Παύλου ὁμολογητοῦ	,, ,, ,,	6,43	»	
19	7	Πε	Λαζάρου. 33 ἐν Μελιτιν. μαρ.	,, ,, ,,	6,45	4,46	
20	8	Πα	Σύναξ. Μιχαὴλ καὶ λοιπῶν Ἀ-	8ª di tutti i SS. e Quat. Coron. Mm.	6,46	»	
21	9	Σα	Ὀνησιφόρου. Πορφυρίου) [σωμ.	Dedic. della Basil. del Salvatore	6,47	4,45	
22	10	Κυ	Ἐράστου [Ματρώνης	D. V. d. l' E. Patrocin. di M. V. Andrea	6,48	4,44	—☾ 8,35′ π. μ.
23	11	Δε	Μηνᾶ. Βίκτωρος. Βικεντίου	Martino V. Menna M. [Avell.	6,49	»	Ὁ ἥλιος εἰς
24	12	Τρ	Ἰωάννου ἐλεημ. Νείλου	Martino P. M.	6,50	»	τὸν Τοξότην
25	13	Τε	Ἰωάννου Χρυσοστόμου	Didaco C.	6,51	4,43	
26	14	Πε	Φιλίππου	Giosafat M.	6,52	»	
27	15	Πα	Σαμωνᾶ. Ἀβίβου. Γουσίου	Gortrude Verg.	6,53	4,42	
28	16	Σα	Ματθαίου	Off. vot. dell' Imm. Concez. di M. V.	6,54	»	
29	17	Κυ	Γρηγορίου ἐπισκ. Νεοκαισαρ.	D. VI d. l' Ep. Gregorio Taumatur. V.	6,55	»	—☾ 0,52′ π. μ.
30	18	Δε	Πλάτωνος. Ῥωμανοῦ	Dedic. delle Basil. di S. Pietro e Paolo	6,56	4,41	
D1	19	Τρ	Ἀβδιοῦ. Βαρλαὰμ	Elisabetta Ved. Ponziano P. M.	6,57	»	
2	20	Τε	Γρηγορίου. Πρόκλου	Felice da Valois C·	6,59	»	
3	21	Πε	Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου	Presentazione della B. V. M.	7	»	
4	22	Πα	Φιλήμονος. Κιλικίας	Cecilia V. M.	7	»	
5	23	Σα	Γρηγορίου Ἀκραγ. Ἀμφιλοχίου	Clemente P. M. Felicita M.	7,1	»	
6	24	Κυ	Κλήμεντος. Πέτρου Ἀλεξ.	D. XXIV. d. P. Giovanni della Croce	»	»	—● 0,12′ μ. μ.
7	25	Δε	Αἰκατερίνης. Μερκουρίου	Caterina V. M. [C.Crisogono M.	»	»	
8	26	Τρ	Ἀλυπίου. Νίκωνος	Fra l' 8ª della present. Pietro Alesan.	7,3	»	
9	27	Τε	Ἰακώβου Πέρσου	Fra l'8ª della Present. [V. M.	7,4	»	
10	28	Πε	Στεφάνου. Εἰρηνάρχου	8ª della Presentaz. della B. V. M.	7,5	»	
11	29	Πα	Παραμόνου. Φιλουμένου	Off. vot. della Pass. di G. C. Satur-	7,6	»	
12	30	Σα	Ἀνδρέου	Andrea Apostolo. nino M.	»	»	

5. 1828 Παραδίδονται εἰς τὸν Ὑψηλάντην ἡ Λεβαδεία, τὰ Σάλωνα καὶ ἡ Ἀταλάντη.

6. 1821 Ὁ Ὀδυσσεὺς διακόψας πᾶσαν συγκοινωνίαν μεταξὺ Λαμίας καὶ τῶν ἐν Θήβαις Ὀθωμανῶν ἀναγκάζει τὸν Μεχμὲτ καὶ Ὀμὲρ νὰ ὑποχωρήσωσι δι' Ἀταλάντης εἰς Λαμίαν.

7. 1827 Καταφθάνει εἰς Χῖον ἡ ὑπὸ τὸν Ἀλμείδαν ἐπικουρία εἰς τὸν Φαβιέρον.

8. 1866 Ἡ καταστροφὴ τῆς ἐν Κρήτῃ μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.

9. 1822 Δημοσιεύεται ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν παραστατῶν ἡ βουλευτῶν νόμος τῆς ἑλλ. ἐπαναστάσεως.

10. 1807 Δι' αὐτοκρατορικοῦ ψηφίσματος τοῦ Ναπολέοντος ἐπικυροῦται ἡ πρακήρυξις τοῦ στρατηγοῦ Βερθιέρου κηρύξαντος τὰς Ἰονίους νήσους κτήσεις Γαλλικάς.

11. 1820 Ὁ ὑπονομευτὴς Κώστας δι' ἀνθυπονόμου ματαιώνει τὴν κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως γενομένην ὑπόνομον.

12. 1822 Ἡ Ὑδραϊκὴ μοῖρα τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, ἧς ἐπέβαινε καὶ ὁ Μιαούλης προσορμισθεῖσα ἕνεκα κακοκαιρίας εἰς Βάτικα παρακολουθεῖ νῦν τὸν ἐκ τοῦ Νεοκάστρου ἐξελθόντα καὶ πρὸς τὸν κόλπον τῶν Πατρῶν διευθυνόμενον ἐχθρικὸν στόλον.

13. 1825 Μικρὰ ναυμαχία πρὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀράξου.

14. 1825 Τὸ πυροπολικὸν τοῦ Ἀντωνίου Βώκου καταδιῶκον φρεγάδα τουρκικὴν ἀποτυγχάνει τοῦ σκοποῦ καὶν παρακαίρως ἕνεκα ἐμπρηστικῶν ὑλῶν ῥιφθεισῶν κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς φρεγάδος.

Ἰουλιανόν	Γρηγοριανόν	Ἡμ. Ἑβδομ.	ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ		Ἥλιου		Φάσεις Σελήνης
			Ἀνατολικόν	Καθολικόν	Ἀνατ.	Δύσις	Ἀστρονομικὰ
13	1	Κυ	Ναοὺμ	D. I. d' Avvento	7,7	4,41	
14	2	Δε	Ἀββακοὺμ	Bibiaua V. M.	7,8	4,42	— ☽ 5,17′ μ. μ.
15	3	Τρ	Σοφονίου	Francesco Saverio C.	7,9	»	
16	4	Τε	Βαρβάρας. Ἰωάννου Δαμασκ.	Barbara V. M.	»	4,43	
17	5	Πε	Σάββα	Pietro Crisologo V. D. Sabba Abb.	7,10	»	
18	6	Πα	Νικολάου	Nicolò Vesc.	7,11	»	
19	7	Σα	Ἀμβροσίου	(Vig) Ambrogio V. D. (M. V.	»	»	
20	8	Κυ	Παταπίου	D. II d' Avvento Immac. Concez. di	7,12	»	
21	9	Δε	Σύλληψις Ἄννης	Fra l'8ª dell' Imm. Concez.	»	4,44	— 7,54′ μ. μ.
22	10	Τρ	Μηνᾶ. Ἑρμογένους. Εὐγράφου	Trasl. della Casa di Lor e Melchiade	7,13	4,45	Ὁ ἥλιος εἰς
23	11	Τε	Δανιὴλ	Damaso P. (P. M.	7,14	4,46	τὸν Αἰγόκερον
24	12	Πε	Σπυρίδωνος	Spiridione Vesc.	»	»	
25	13	Πα	Εὐστρατίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ	8ª di S. Nicolò	»	4,47	
26	14	Σα	Θύρσου ,, ,, ,, ,,	Lucia V. M. (cez. di M. V.	»	»	
27	15	Κυ	Ἐλευθερίου	D. III d'Avvento e 8ª dell'Imm. Con-	7,15	»	
28	16	Δε	Ἀγγαίου. Μαρίνου	Eusebio V. M.	»	4,48	— ☾ 11,17′ μ. μ.
29	17	Τρ	ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ. Δανιὴλ καὶ τῶν	Giovanni Marinoni C.	7,16	4,49	
30	18	Τε	Σεβαστιανοῦ. Ζωῆς [3 παίδ.	QUAT. TEMPI Aspettaz. del Parto diM.V.	»	4,50	
31	19	Πε	Βονιφατίου	8ª di S. Sdiridione V.	»	»	
G1	20	Πα	Ἰγνατίου	QUAT. TEMPI Off. deila feria	»	4,51	
2	21	Σα	Ἰουλιανῆς	QUAT. TEMPI Tomaso Apost.	»	4,52	
3	22	Κυ	Ἀναστασίας	D. IV. d' Avvento	7,17	4,53	
4	23	Δε	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων	Off. delle feria	»	4,54	
5	24	Τρ	Εὐγενίας	Vigil. del Santo Natale	»	4,55	— 1, 2′. μ. μ.
6	25	Τε	Ἡ κατὰ σάρκα ΓΕΝΝΗΣΙΣ τοῦ	Natività di N. S. G. C.	»	4,55	
7	26	Πε	Σύναξις τῆς Θεοτόκου [Σωτῆρ.	Stefano Potomar.	»	4,56	
8	27	Πα	Στεφάνου. Θεοδώρου	Giovanni Ap. ed Ev.	»	4,57	
9	28	Σα	Τῶν ἐν Νικομηδ. δισμυρ. μαρτ.	Innocenti Mm.	7,16	4,58	
10	29	Κυ	Τῶν ἐν Βηθλεὲμ νηπίων	D. fra l'8ª del Natale, Tomaso di Can-	»	4,59	
11	30	Δε	Ἀνυσίας	Fra l' 8ª del Natale (tor.	»	5,1	
12	31	Τρ	Μελάνης.	Silvestro P. C.	»	5,2	

15. 1821 Ὁ Θεόδωρος Νέγρης καταρτίζει τὸν ὀργανισμὸν τῆς γερουσίας τῆς Ἀνατολ. χέρσου Ἑλλάδος.

16. 1821 Διορίζεται ἡ ἀνεύθυνος ἡγεμὼν δωδεκαμελὴς ἐπιτροπὴ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐπικληθεῖσα Ἄρειος Πάγος.

17. 1825 Ὁ Μουσαὴ-Πασὰς καὶ ὁ Ὁμὲρ Βρυώνης καταλιπόντες τὰς κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ἐπιχειρήσεις αὐτῶν ἀπέρχονται εἰς τὰ ἴδια.

18. 1823 Ὁ Κίτσος Ταβέλας κατὰ τὴν β'. πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου ἐξέρχεται νυκτὸς μετὰ 350 στρατιωτῶν ὅπως καταλαβὼν τὸ Σκαλὶ ἁρπάσῃ τὰς τροφὰς, ἃς ἀνέμενον οἱ πολιορκηταὶ ἐκ Πατρῶν. Οὗτοι ἐξελθόντες καὶ προσβαλόντες τοὺς ἐχθροὺς λύουσι τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως.

19. 1816 Ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παραδούσης τῇ Ἀγγλίᾳ τὰς Ἰονίους νήσους Παρισινῆς συνθήκης ὁ λόρδος Μαίτλανδ προκηρύσσει ὅτι αὐτὸς θέλει κανονίσει τὸ Ἰόνιον πολίτευμα.

20. 1826 Ὁ Καραϊσκάκης ἐλθὼν εἰς βοήθειαν τοῦ Γρίβα πολιορκεῖ ζωνῶς ἐν Ἀραχώβῃ τοὺς ὑπὸ τὸν Μουσάμπεην ἐχθροὺς, ἀναγκασθέντας τέλος νὰ ζητήσωσι συνθηκολόγησιν, ματαιωθεῖσαν ἕνεκα τῶν ὑπ' αὐτοῦ προταθέντων σκληρῶν ὅρων.

21. 1824 Οἱ κυβερνητικοὶ κατέχοντες τὴν Τριπολιτσὰν ἐξελθόντες κατὰ τῶν ἀντιθέτων νικῶσιν καὶ διασκορπίζουσιν αὐτοὺς κατὰ τὸν ἅγιον Σώστην συλλαβόντες περὶ τοὺς 60. Θάνατος τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη.

22. 1824 Ἀποθνήσκει ὁ Θεόδωρος Νέγρης, εἷς τῶν πρωτουργῶν τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως, ὑπὸ ἐπιδημικῆς νόσου προσβληθείς.

23. 1823 Ἐν μάχῃ συναφθείσῃ ἐν τῇ Κακῇ Σκάλᾳ Καρύστου ἡττῶνται οἱ Τοῦρκοι αἰσχρῶς.

24. 1437 Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκπλέει ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπερχόμενος εἰς τὴν Δύσιν ἵνα κατορθώσῃ τὴν ἕνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τύχῃ τῆς βοηθείας τ'ς Δύσεως

25. 1826 Οἱ Ἕλληνες νικήσαντες καὶ ἐξολοθρεύσαντες τὸν ἐν Ἀραχώβῃ πολιορκηθέντα τουρκικὸν στρατὸν ἐγείρουσι πρὸ τῆς πόλεως φρικώδες τρόπαιον τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν βαρβάρων ἐκ τῶν κεφαλῶν τῶν φονευθέντων.

26. 1452 Σφαῖρα τουρκικὴ ἐκ τοῦ φρουρίου ῥιφθεῖσα βυθίζει τὸ πλοῖον τοῦ Ἀθανασίου Κίτσου καταπλέον μὲ φορτίον κριθῆς πρὸς σιτισμὸν τῆς πολιορκουμένης Κωνσταντινουπόλεως.

27. 1827 Μάχη ἐν Μεραμπέλῳ τῆς Κρήτης.

28. 1826 Ὁ Φαβιέρος λαμβάνει ἐντολὴν μετὰ 650 ἀνδρῶν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν φέρων πολεμοφόδια. Πρὸς τοῦτο ἀποβιβασθεὶς εἰς Μουνυχίαν τῇ ὑστεραίᾳ ἀποτυγχάνει τοῦ σκοποῦ.

29. 1827 Γενομένης νέας στρατείας ὑπὸ τὸν Ι. Χάλην κυριεύονται ἐπαρχίαι τινὲς τῆς Κρήτης.

30. 1823 Λυθεισῶν τῶν πολιορκιῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ καὶ Μεσολογγίου ἀναχωρεῖ ὁ ὑπὸ τὸν Σκόδραν στρατός.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 1822 Ὁ Στάϊκος μετὰ 360 ὁπλοφόρων κυριεύσας τῇ προτεραίᾳ τὸ Παλαμίδιον ἠνάγκασε τοὺς κατοίκους τοῦ Ναυπλίου νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν Κολοκοτρώνην· ἐπιβιβασθέντες δὲ εἰς πλοῖα ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικὰ ἀπέρχονται εἰς τὴν Ἀσίαν οἱ Τοῦρκοι.

2. 1452 Ὁ Ἰάκωβος Κόκος ἐκ Τραπεζοῦντος προερχόμενος διαπλέει πανούργως τὸν Βόσπορον καὶ εἰσπλέει μετὰ φορτίου σιτηρῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν πολιορκουμένην καὶ πεινῶσαν.

3. 1826 Συμφιλιοῦνται οἱ τέως ἐχθροὶ ἀλλήλων φρούραρχοι Παλαμιδίου καὶ Ναυπλίου Γρίβας καὶ Φωτομάρας.

4. 1821 Οἱ τακτικοὶ τοῦ Βαλέστρα καὶ οἱ ὑπὸ τὸν Αἰνσιγγ φιλέλληνες βαδίσαντες κατὰ τὰ συμπεφωνημένα κατὰ τῶν πυλῶν τοῦ Ναυπλίου δεκατίζονται ὑπὸ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς, μὴ γενομένης τῆς ἐκ τῶν ἄλλων σημείων συμπεφωνημένης συγχρόνου ὑπὸ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων προσβολῆς τῆς πόλεως.

5. 1827 Ἀποβιβάζεται εἰς Τσεσμὲν τὸ ὑπὸ τὸν φιλέλληνα Φαβιέρον ἀ. τάγμα.

6. 1820 Οἱ πρό τινος ἐκ Κερκύρας μετακλιθέντες πρὸς καταπελέμησιν τοῦ Ἀλῆ Σουλιῶται καταλείπουσι τὸ Ὀθωμανικὸν στρατόπεδον ὅπως δώσωσι μετ' ὀλίγον τὸ ἐθνογερτήριον σύνθημα.

7. 1825 Κατὰ τὴν γιγμὴν τῆς μεγίστης τοῦ Κρυταχῆ ἀμηχανίας ἐπιφαίνεται σωτὴρ μὲν αὐτοῦ, δεινὸς δὲ διὰ τὸ ἀτυχὲς ἡρωϊκὸν Μεσολόγγιον ἄγγελος ὁ Ἰβραήμ.

8. 1438 Τελευταία συνεδρίασις τῆς ἐν Φερράρίᾳ περὶ ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν συνόδου.

9. 1825 Προσκληθείσης ἰδιωτικῆς συνεισφορᾶς ἕνεκα ἐλλείψεως δημοσίων χρημάτων, καὶ ἱκανοῦ ποσοῦ συναχθέντος ἐκπλέει εἰς Μεσολόγγιον ὁ ναύαρχος Μιαούλης ἐφοδίων κομιστής.

10. 1821 Οἱ Ἀθηναῖοι μετασχόντες τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος διώκουσι τοὺς Τούρκους ἐκ τῆς πόλεως καὶ πολιορκοῦσιν ἐν τῇ Ἀκροπόλει, καλέσαντες ἀρχηγὸν αὐτῶν τὸν Ἡλίαν Μαυρομιχάλην.

11. 1282 Ἀποθνήσκει ὁ Ἕλλην αὐτοκράτωρ Κων]πόλεως Μιχαὴλ Παλαιολόγος.

12. 1803 Οἱ Σουλιῶται συνομολογήσαντες μετὰ τοῦ Βελῆ συνθήκην ἐξέρχονται ὑπόσπονδοι· μόνος δὲ ὁ Σαμουὴλ ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς τοῦ Πύργου τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἀφοῦ ἀπέκαμεν ἀνταγωνιζόμενος ἔθεσε πῦρ εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς πυρίτιδος καὶ ἐτάφη ὑπὸ τὰ ἐρείπια.

13. 1821 Μεκαλεηθέντος εἰς Κρήτην βοηθοῦ τοῦ Πέτρου Ὀμηρίδη Σκυλίση παύουσι διὰ τῶν συμβουλῶν αὐτοῦ αἱ ἔριδες τῶν Κρητῶν προκρίτων καὶ ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἀγῶνες.

14. 1821 Ὁ Νικήτας ἀντεπεξελθὼν κατὰ τῶν ἐκ Ναυπλίου ἐξελθόντων 600 Ὀθωμανῶν σώζει τὸ Ἄργος ἀπὸ πυρκαϊᾶς καὶ διαρπαγῆς.

15. 1821 Φρουρὰ 3000 Ὀθωμανῶν καταλαμβάνει τὰς ἱερὰς μονὰς τοῦ Ἄθω.

16. 969 Ἐγκαίνεται ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὁ τῆς Κων]πόλεως νέος αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Τσιμισκῆς.

17 769 Ἡ Ἀθηναία Εἰρήνη νυμφεύεται Λέοντα τὸν Δ'. καὶ στέφεται αὐτοκράτειρα.

18. 1822 Ἐπιτροπὴ ἐκ Καρυτίας ἐλθοῦσα εἰς Ἀθήνας καλεῖ τὸν Ἡλίαν Μαυρομιχάλην ἵνα ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τῶν ἐκεῖ στρατευμάτων· οἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ ἀντιφρονοῦντες ἀναγορεύουσι συγχρόνως τοιοῦτον τὸν Βάσσον Μαυροβουνιώτην.

19. 969 Ἐτολὴ τοῦ γέροντος πατριάρχου Πολιεύκτου ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἐξορίζει εἰς Πρώτην τὴν αὐτοκράτειρα Θεοφανὼ, ὡς ἐνοχομένην εἰς τὴν δολοφονίαν Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ.

20. 1817 Ἐγένετο τὸ τερατῶδες τῆς Ἰονίου πολιτείας σύνταγμα, ὅπερ διῴκησεν αὐτὴν μέχρις Ἑνώσεως.

21—22. 1821 Οἱ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ Ἕλληνες φονεύουσι 13 ἀξιωματικοὺς τῆς ἀκολουθίας τοῦ Κια-

μήλ-βεη ὅπως ἐξαναγκάσωσιν αὐτὸν εἰς πραγματοποίησιν τῆς παραδόσεως τοῦ 'Ακροκορίνθου· ἀλλ' οὗτος οὐδόλως ἐκ τούτου πτοηθεὶς ἐπέμεινε δολιευόμενος τοὺς Ἕλληνας· οἱ πολιορκούμενοι ὅμως ἀπεγνωκότες πλέον ὑπέβαλον προτάσεις περὶ παραδόσεως, ζητοῦντες μόνον ἀσφάλειαν ζωῆς καὶ τιμῆς.

23. 1824 'Ενεργείᾳ τοῦ Μαυροκορδάτου συνέρχεται ἐν Μεσολογγίῳ συνέλευσις τῆς δυτικῆς στερεᾶς Ἑλλάδος.

24. 1822 Φθάνει εἰς Μεσολόγγιον ὁ λόρδος ΒΥΡΩΝ.

25. 1443 Γεώργιος Καστριώτης, ὁ Σκενδέρμπεϋς κηρύξας τὸν κατὰ τῶν 'Οσμανιδῶν πόλεμον βαπτίζει χριστιανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Χάμζαν, ὀνομάσας αὐτὸν Βρανᾶν.

26. 1821 Ὁ ἐπίσκοπος Νεόφυτος ἀποτρέπει δι' ἐπιστολῆς τὸν 'Οδυσσέα νὰ στρατεύσῃ καὶ αὐτὸς ἐπὶ Κάρυστον, ἔχουσαν ἤδη δύο ἀρχηγούς, Μαυρομιχάλην καὶ Βάσσον.

27. 1821 Ἡ συνέλευσις τῶν παρασατῶν, ἢ πληρεξουσίων τῆς Ἑλλάδος νόμιμος κηρυχθεῖσα ποιεῖται ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μαυροκορδάτου.

28. 1824 Διὰ Ῥωσσικοῦ ὑπομνήματος ὑποβάλλεται ἡ πρότασις καταπαύσεως τοῦ ἑλλ. ἀγῶνος, καθ' ἣν αἱ μὲν νῆσοι ἀπετέλουν ἓν δημοκρατικὸν κράτος, ἡ δὲ λοιπὴ Ἑλλὰς διῃρεῖτο εἰς τρεῖς ἡγεμονείας ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου, καὶ μὲ ἐσωτερικὸν ὀργανισμὸν ἐξασφαλισθησόμενον ὑπὸ τῆς Εὐρώπης.

29. 1825 'Επελθούσης διενέξεως μεταξὺ τῶν πολιορκητῶν τοῦ Μεσολογγίου 'Ιμβραΐμ καὶ Κιουταχῆ, τούτου δὲ πάσης εὐθύνης ἀπαλλαγέντος, καταλαμβάνουσιν οἱ Ἄραβες τὰ πολιορκητικὰ κανονοστάσια.

30. 1806 Ἡ Πύλη κηρύξασα τὸν κατὰ τῆς Ῥωσσίας πόλεμον συλλαμβάνει καὶ μετὰ δεινὰς βασάνους φονεύει τὸν πατέρα τοῦ εἰς Ῥωσσίαν καταφυγόντος Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου, 'Αλέξανδρον.

31. 1820 Συνῆλθεν ἡ ἐν Βοστίτσῃ συνέλευσις τῶν προεστώτων καὶ ἀρχιερέων, ἐν ᾗ Γρηγόριος Δικαῖος, ὁ Παπαφλέσας, ἀνήγγειλε τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Ἑλλάδα ἀποστολῆς αὐτοῦ καὶ εὐηγγελίσατο τὸ ἐπόμενον εὐφρόσυνον ἔτος **1821**.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΗΣ *ΚΥΨΕΛΗΣ*

ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1885

ΟΤΑΝ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΣ

Σονέττο.

'Αφίνω γειὰ τοῦ Κόσμου,
Τὸν ἀποχαιρετῶ.
Ὡς τώρα ἦτον 'δικός μου
Τώρα τὸν παραιτῶ.
Γυναῖκαμου, ἐσὺ φῶς μου,
Ὅσο εἶναι βολετὸ
Χάρου, κι' ἀπέκει ἐμπρός μου
'Εσὲ νὰ ματαΐδῶ.
Ψυχὲς δυὸ τότε, μ' ἄλλες
Νὰ 'πᾶμε πεταχτᾶ
Στοῦ Πλάστημας τσ' ἀγκάλες
Καὶ παρακαλεστᾶ,
Πλάστημας, νὰν τοῦ εἰποῦμε
Κ' ἐδῶ μαζὺ νὰ ζοῦμε·

Δ. Α.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΔΩΡΟ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟΝ Κ. Ο. ΡΕΝΤΖΟΝ
Διευθυντὴν τῆς «Κυψέλης»

ΑΓΑΠΗ ΔΕΝ ΣΟΥ 'ΖΗΤΗΣΑ

'Αγάπη δὲ σοῦ 'ζήτησα,
'Αγάπη δὲ γυρεύω·
Μόνος μου θέλ' ὁ δύστυχος
Νὰ πάσχω, νὰ λατρεύω.

"Αν ὁ φτωχὸς σ' ἀγάπησα,
'Εσὺ μὴ μ' ἀγαπήσῃς·
Τὸν πόνο, ποῦ μοῦ 'χάρισες
Δὲ θέλω νὰ γνωρίσῃς.

Δὲ σοῦ ζητῶ τὰ βάσανα
Νὰ μοιρασθοῦμε, φῶς μου·
Τὰ πάθηα καὶ τὰ βάσανα
Τὰ θέλω μοναχός μου.

'Η τρυφερὴ καρδοῦλα σου
Δὲ θέλω νὰ στενάξῃ,
Κι' ἀπ' τὸ δειλό σου βλέφαρο
Δάκρυ γιὰ μὲ νὰ στάξῃ.

Σβυέται τὸ βλέμμ', ἀγάπη μου,
Τὸ δάκρυ τὸ θολώνει,
Κ' ἐγὼ τὸ θέλ' ὁλόφλογο
Γιὰ νὰ μὲ θανατώνῃ.—

'Εγὼ θέλω νὰ φθείρουμαι,
Μόνος ἐγώ, ψυχήμου·
Τὴν πυρκαγιά, ποῦ μ' ἄναψες
Τὴ θέλω 'γὼ 'δική μου.

'Αγάπη δὲ σοῦ 'ζήτησα,
'Αγάπη δὲ γυρεύω·
Μόνος μου θέλ' ὁ δύστυχος
Νὰ πάσχω, νὰ λατρεύω.

Μόνο ζητῶ—'ς τὸ διάβα μου,
Θέλω, 'σὰ μὲ πλησιάζῃς,
—Κρυφὰ, νὰ μὴν τὸ βλέπουνε—
Νὰ μὲ γλυκοκυττάζῃς.

Τρέφεται τὸ Γεράνι σου
Μὲ μία θερμὴν ἀχτίδα,
Καὶ ζῇ μὲ τὴν ὁλόδροση,
Ποῦ τοῦ σκορπᾷς ῥανίδα.

Κ' ἐγὼ λουλοῦδι ἔρημο,
Ποῦ ἀνθῶ 'ς τὸ πάτημά σου,
Μὲ τὴν ἀχτίδα τρέφουμαι,
'Οποῦ σκορπᾷ ἡ ματιά σου.

1η 'Ιανουαρίου 1885.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ.

ΠΡΟ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

(ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ)

'Από μακρυὰ σὰν γνώρισα
'Από μακρυὰ σὰν εἶδα
Καὶ ἀπ' τὰ νερὰ ξεχώρισα
Τὴν ὄμορφη πατρίδα,

Στὰ στήθη μου ἐτινάχθηκε
Χαρούμεν' ἡ καρδιά μου
Καὶ στὰ βουνὰ ἐπετάχθηκε
Σὰν ἀστραπὴ ἡ ματιά μου.

Εἶν' ἡ στιγμὴ ποῦ φεύγουνε
Τ' ἀστέρια πρῶτα, πρῶτα
Μόλις ἀρχίσουν κ' ἔβγουνε
Τῆς χρυσαυγῆς τὰ φῶτα.

Κῦμα, στεριαὶς χωρίζουνε,
Κ' ἐκεῖ τὸ μάτι στρέφει,
Ποῦ ἀγκαλιασμέν' ἀσπρίζουνε
Βουνὰ μαζὶ καὶ νέφη.

Κάθε κορφοῦλα γίνεται
Πανώρηο κοριτσάκι
Ποῦ ὅτι ξυπνᾷ καὶ ντύνεται
Μ' ἄσπρο πουκαμισάκι.—

Σπάζουν μ' ὁρμὴ τὰ κύματα
Στοῦ βαποριοῦ τὸ πλάϊ,
Κι' αὐτὸ μέσ' στὰ συντρίμματα
Πάντοτ' ἐμπρὸς τραβάει.

Νά! φθάνομε... νά! φθάνομε
Στῆς Ζάκυνθος τὰ μέρη,
Κι' ὅλο εὐωδιαὶς αἰσθάνομαι
Πῶς ἔρχεται τ' ἀγέρι.

Κυττάζω ἐκεῖ ποῦ ὑψώνεται
Τὸ πράσινο Ἀκρωτῆρι
Θαῤῥεῖς πῶς καμαρώνεται
Καὶ στὸ νερὸ θἀγύρῃ,

Μὲ χίλια δηὸ κουνήματα
Νὰ ἰδῇ τὴν ὠμορφιά του,
Μ' ἀφροὺς ἀπὸ τὰ κύματα,
Νὰ πλέξῃ τὰ μαλλιά του.

Νὰ κι' ὁ Σκοπὸς ἀντίκρυ του
Θαῤῥεῖς πῶς τὸ ζηλεύει,
Θαῤῥεῖς κι' ἀπὸ τὴν πίκρα του
Τὸν οὐρανὸ γυρεύει.

Φαίνεται γέρος ἔχασε
Τὰ πρῶτα του τὰ κάλλη,
Ἐξύπνησε κ' ἐξέχασε
Τὴ σκούφια του νὰ βγάλῃ.—

Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποῦ ἀσπρίζουνε
Ἐκεῖ στὸ περιγιάλι;
Τὰ κυματάκια ἀρρίζουνε
Ποῦ σπάζουν στ' ἀκρογιάλι;

Ἢ μήπως κατεβήκανε
Μ' ὁλόξανθαις πλεξίδες
Καὶ μέσ' στὸ κῦμα μπήκανε
Γλυκειαὶς ἀνεραΐδες;

Τὰ κύματα δὲν ῥίχτουνε
Ἀφροὺς στὸ περιγιάλι,
Οὔτ' Ἀνεραΐδες δείχτουνε
Τὰ ὁλόγδυμνά του κάλλη.

Μόν' εἶν' κάτι ὠμορφήτερο
Τὰ κάτασπρα σειρήτια,
Κάτι πολὺ γλυκύτερο—
Τῆς Ζάκυνθος τὰ σπήτια.—

. . . . . .

Πές μού το Ζάκυθο ὄμορφη,
Τὰ μάγια ποῦ γνωρίζεις,
Σὰν κορασιὰ ἀγγελόμορφη
Τόσαις καρδιαὶς νὰ ὁρίζῃς;

Δὲν εἶδα τὴν ἀγκάλη σου
Σ' αὐτὸν τὸν κόσμο πρώτη,
Δὲν ἔθρεψαν τὰ κάλλη σου
Τὴν παιδική μου νεχότη,

Ἀλλ' ἂν καὶ τὴν χρυσώτερη
Ζωὴ σ' ἐσὲ περνοῦσα
Μ' ἀγάπη περισσότερη
Δὲν θενὰ σὲ ποθοῦσα.

Αὔγουστος 1884.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ.

ΤΙ ΛΑΤΡΕΥΩ;

(ἀπάντησις εἰς κόρην Μοναχήν)

Λατρεύω τὰ παρθενικὰ
Ἐκεῖνα λουλουδάκια
Ποῦ κουρασμένα γέρνουνε
Τ' ἄσπρα τους κεφαλάκια.

Ποῦ ξένα εἰς τόσα ἀνάμεσα
Νέα χορταράκια ζοῦνε,
Καὶ ταπεινὰ ἀνευώδιαστα
Τὸν ἥλιο χαιρετοῦνε.

Ποῦ 'μοιάζουνε μὲ Μοναχαῖς
Ποῦ τὴ ζωὴ ἀπαρνιοῦνται,

Καὶ 'στῆς ζωῆς τὴν ἄνοιξι
Στὸ μοναστήρι κλειοῦνται.

Ὅπου ἡ ψυχή τους 'σ τὴν ἐρημιὰ
Ἄκαρπη ἀγάπη τρέφει
Καὶ κάθε πόθο καὶ παλμὸ
Εἰς τὰ ἐπουράνια στρέφει.

Ὅπου μονάχαις ἀπερνοῦν
Τοῦ χρόνου τὰ φαρμάκια
Καὶ κουρασμένα γέρνουνε
Τὰ ὡραῖα τους κεφαλάκια.

Ὅπου διαβαίνουνε ἀργὰ
Μὲ ὅμοια στολὴ ἐνδυμέναι,
Κι' ὡς ἡ ζωή τους σιωπηλαὶ
Προσεύχωνται ἑνωμέναι,

Στὸ κοιμητήριο τῆς Μονῆς
Γιὰ μίαν ἐλπίδα θεία·
—Παρθένες 'σὰν τὰ λούλουδα
Μὲ δίχως εὐωδία.

Ἰανουάριος 1885.

ΔΙΟΝ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΑΚΡΑΝ ΣΟΥ

Ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ ἔφυγα ἀπὸ σιμά σου, Φρόσω,
μοῦ φαίνεται πῶς ἔσβυσα, πῶς πειὰ ζωὴ δὲν ἔχω,
κ' ἀπ' τὴ μεγάλη φλόγα μου μοῦ φαίνεται θὰ λυώσω
'στὰ ξένα π' ἀναγκάσθηκα καὶ ἄθελα νὰ τρέχω.
Ἀκόμη δὲν ἐπέρασε καιρὸς ποῦ μακρυά σου
'στερήθηκα τὴν πρόσχαρη κι' οὐράνια εὐμορφιά σου
'στὴ χώρα ποῦ μ' ἐγέννησε, καὶ πικραμένα ἀγκάθια
ἀννοιώθω νὰ μὲ σφάζουνε μὲ πόνους καὶ μὲ πάθια.

Τὴ χώρα ποῦ γεννήθηκα, τὴ χώρα ποῦ μὲ ξέρουν
ἀπὸ τὰ παιδιακήσια μου, τὰ τρυφερά μου χρόνια,
τόσαις παλιαὶς ἐνθύμησαις ὅπου 'στὸ νοῦ μοῦ φέρουν
τὰ πράσινα χωράφια της, μὲ πόση καταφρόνια
δὲν ξαναβλέπω, Φρόσω μου! γυρνῶ συλλογισμένος
'στοὺς δρόμους ποῦ περπάτησα μικρὸ παιδάκι ἀκόμα,
Καὶ σὰν νὰ εἶμαι ξένος
δὲν βρίσκω τῆς πατρίδος μου διόλου γλυκὸ τὸ χῶμα.

Λαχταρισμένο τόνειρο, λαχταρισμένη ἡ ὥρα.
τὰ μυρωμένα λόγια σου π' ἐχάϊδευαν ἀγάλια
τὴν πονεμένη μου ψυχή! τὰ ἔσβυσεν ἡ μπόρα
τῆς ξενητειᾶς ἡ ἄξαφνη, τῆς ἐρημιᾶς τὰ χάλια!

Τῆς ὥραις ποῦ περνούσαμε μ' ἀγάπη μαγεμμένη
πόσαις φοραὶς δὲν 'νόμισα ἀπάτη πλανεμένη,
καπνό, ἀράχνη, ὄνειρο! Δὲν ἐθαῤῥοῦσα τόση
εὐδαιμονιὰ ἀτίμητη ἡ μοῖρα νὰ μοῦ δώσῃ·
κι' ὅμως ἐκεῖνο τόνειρο, ἐκεῖνο ἦταν ἀλήθεια,
ἀλήθεια ποῦ μοῦ 'χάριζε χιλιαις ζωαὶς 'στὰ στήθια·
τόρα μ' ἀρέσει ὄνειρο πικρὸ τὴν ἐρημιά μου,
νὰ τὴν νομίζω κάποτε· καὶ τότε τὰ παληά μου,
ἡ ζηλεμμένη ἀγάπη μας, μὲ ὅλο τὸ δροσό της
μὲ ὅλα τὰ χαρίσματα τῆς ξανθισμένης νειότης
ποῦ σὲ στολίζει, Φρόσω μου, ἐμπρός μου ξεφυτρώνει
καὶ μὲ γλυκαὶς ἐνθύμησαις τὸν πόνο μοῦ σταυρώνει·
μὰ μέσα 'σταὶς ἐνθύμησαις θαρῶ νὰ λαμπυρίζῃ
ἓν ἄστρο, χρυσοφώτιστη ἐλπίδα ποῦ χαρίζει.
καὶ τόχω παρηγόρια μου 'στὴν ἐρημιά μου τόρα:
—Τὰ λόγια ποῦ ἀλλάξαμε τοῦ χωρισμοῦ τὴν ὥρα.
Καὶ τὸ θωρῶ ἀχόρταστα αὐτό· τὸ καμαρώνω
σὰ θεϊκὸ μυστήριο. καὶ τότε, τότε μόνο
Χαράζουνε τὰ σύννεφα, φωτίζει ὁ οὐρανός μου,
ῥοδίζουνε τὰ πάθημα μου, 'λαφραίνει ὁ καϋμός μου,
ὀλίγη δρόσο χύνεται 'στὰ μαῦρα θάσανά μου
καὶ λησμονῶ σὰν ὄνειρο αὐτὴ τὴ ξενητειά μου!

Ἐν Πάτραις Ἰούλιος 1884.

ΠΕΡ. Γ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΝ.

Τ' ἄνθη τὰ φθινοπωρινὰ ποῦ μένουν στὸ λειβάδι,
Τῆς ἄνοιξις ποῦ πέρασε τὸ ὑστερινὸ σημάδι,
Μ' ἀρέσουν περισσότερο ἀπ' τ' ἄνθη τοῦ Ἀπρίλη·
Γιατὶ τὰ ἀνοιξιάτικα μοιάζουν φιλὶ σὲ χείλη
Κόρης ποῦ σπέρνει ἔρωτα μὲ μιὰ μόνο ματιά της
Καὶ θὲ νὰ δώσῃ τὴν καρδιὰ σ' ὁποιονβρεθεῖ κοντά της.

Μ' ἀρέσουν τ' ἀνοιξιάτικα μὲ τὰ περίσσια κάλλη
Ἀλλὰ τὰ φθινοπωρινὰ γιὰ μ' ἔχουν χάρι ἄλλη.

Μοιάζουν τὰ φθινοπωρινὰ σὰ φίλημα σὲ στόμα
Παρθένου ὅπου ξεψυχᾷ ἀπάνω εἰς τὸ στρῶμα,
Τ' ἄστρου ποῦ σβύνει ἥσυχα τὴν ὑστερνὴ ἀχτῖνα
Καὶ νεκρικὸ στεφάνωμα μὲ μυρωμένα κρίνα,
Ὅμως ἡ πέτρα τοῦ νεκροῦ μᾶς δίνει τὴν γαλήνη
Καὶ τρικυμίαις μᾶς γεννᾷ τοῦ γάμου μας ἡ Κλίνη.

Τ' ἄνθη τὰ φθινοπωρινὰ ποῦ πέφτουν μαραμένα
Μ' ἀρέσουν περισσότερο γιατὶ μοιάζουν μ' ἐμένα.

Ἐν Ἀθήναις κατὰ Ὀκτώβριον 1884.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΔΙΑΝΙΤΗΣ.

ΤΟ ΜΥΝΗΜΑ

Σὺ μαυροφόρο μου
Χελιδονάκι
Ποῦ τὸ ταιράκι
Γλυκοφιλεῖς,
Ἐρωτοφλόγιστο
Κάθε αὐγοῦλα
Καὶ 'στὴ φωλοῦλα
Μ' αὐτὸ λαλεῖς,

Τὰ μαῦρα ἄνοιξε
Μικρὰ φτερά σου
Καὶ τὴ φωλιά σου
Φυλάω ἐγὼ
Καὶ πέτα ναῦρης
Τὸ θησαυρό μου
Τὸν ἀγγελό μου
Ποῦ ἀγαπῶ.

Ἐκεῖ 'στὴ Ζάκυθο
Ἀθῶο πουλάκι
Στ' ὡραῖο νησάκι
Π' ἀνθοβολεῖ,
Σὲ ῥόδα ἀνάμεσα
Ἀσπροντυμένη
Χαριτωμένη
Θὰ τραγουδῇ.

Τὰ θεῖα κάλλη της
Προσκύνησέ της,
Κ' ἔπειτα 'πέ της
Γλυκά, γλυκά,
Πῶς τριγυρίζω
Ἀπελπισμένος
Καὶ δακρυσμένος
Στὴ ξενιτειά,

Παντοῦ, ζητῶντάς τη
Ὅπου εἶν' δαφνοῦλα,
Ὅπου εἶν' Βρυσοῦλα,
Τρανταφυλλιά,
Μέσα 'στὸ δάκρυο
Λεπτῆς δροσούλας,
Εἰς τῆς Αὐγούλας,
Τὴν ἀγκαλιά.

Τὴν βλέπω, εἰπέ της
Εἰς τὰ ὄνειρά μου
Ὁπῶς κοντά μου
Ἀεροπετᾷ
Θεὰ ὁλόλαμπρη,
Καὶ μὲ κυττάει,
Καὶ μ' ἐρωτάει
Καὶ μοῦ ἐνθυμᾷ,

Τὸ πρῶτο φίλημα,
Τὸ στέναγμό μας,
Τὸ δακρυό μας,
Στὴ σιγαλιά
Κείνης τῆς νύχτας,
Τὸ φεγγαράκι,
Τὸ ἀεράκι,
Τὴ ῥεμματιά !

Πέτης, εἶν' τ' ὄνειρο
Τῆς φαντασιᾶς μου,
Εἶν' τῆς καρδιᾶς μου
Βαθειὰ πληγὴ·
Γιὰ μὲ αὐτὴ μόνη
Χαρὰ τοῦ κόσμου,
Ζωή μου, φῶς μου,
Πνοὴ μου αὐτή.

Κι' ἀφοῦ τὰ λόγια μου
Σ' αὐτὴν λαλήσῃς
Νὰ τὴν φιλήσῃς
Γιὰ 'μὲ γλυκά,
Κι' ἀπ' τὴ πλεξίδα της
Μία ξανθοῦλα
Κλέψε τριχοῦλα
Κρυφὰ, κρυφά,

Νὰ μοῦ τὴν φέρῃς
Γλυκὸ πουλί μου
Πάντα μαζή μου
Νὰ τὴν κρατῶ,
Γιὰ φυλαχτό μου
Μακρυὰ 'στὰ ξένα,
Ὡς ποῦ ὠμένα !
Νὰ τὴν ἰδῶ.

Ἐποίησα ἐν Πάτραις τὸ 1873.

ΑΡΙΣΤ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΣ.

'Σ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ.

Χαρὰ 'ς τὰ τόσα γλάτα σου, χαρὰ 'ς τὴν ὀμμορφιά σου,
χαρὰ 'ς τὴ περιφάνια σου, τὴν ἀκαταδεξιά σου,
χαρὰ εἰς ὅ,τι σὲ θωρεῖ, εἰς ὅ,τι σὲ ζηλεύει,
χαρὰ καὶ 'σ τὴν ἀδύνατη καρδιὰ ποῦ σὲ λατρεύει.

Χαρὰ ς' ἐμέν' ἀγάπη μου, χαρὰ καὶ 'ς τὴ καρδιά σου
ποῦ μὲ βαστᾷ τόσο καιρὸ δεμένον 'ς τὴ σκλαβιά σου.

Καὶ 'γὼ τὸ ξέρω! ἤθελα νἄχω καρδιὰ μεγάλη
πλατειὰ ὡσὰν τὸ πέλαγο, στείρα σὰν τ' ἀκρογιάλι
γιὰ νὰ 'μπορῇ 'ς τὰ σπλάγχνα της μεμιᾶς νὰ καταπίνῃ
ὅ,τι σκληρὸ κι' ἀπάνθρωπο τὸ 'μάτι σου μοῦ δίνει.

Χαρὰ σ' ἐμέν' ἀγάπη μου, ἂν δύναμ' εἶχε τόση
ποῦ νὰ 'μπορῇ τὸν ἔρωτα μὲ σὲ νὰ ζευγαρώσῃ.

Χαρὰ 'ς ἐμέ ! Τί πόλεμο θὰ σοῦκανε, κυρά μου,
ἀπελπισμένη ἀπὸ σὲ ἡ μυστικιὰ καρδιά μου
ἂν εἶχε δράκου δύναμι, καὶ σκιναριᾶς ριζάρια.
χωρὶς νὰ καταδέχεται τοῦ ἔρωτα τ' ἀχνάρια.

Μὰ τὶ τὸ θές! Εἶνε μικρὴ, πονεῖ κι' ἀνεστενάζει
καὶ γίνεται περίγελως 'ς τὸ μάτι ποῦ τὴ σφάζει.

Ἐσὺ λυπᾶσαι μιὰ ματιά, τὸ γέλοιο σου λυπᾶσαι
καὶ 'μένα μ' ἀπαράτησες καὶ δὲ μὲ συλλογᾶσαι·
σὰ νὰ μοῦ λές—εἶμαι 'ψηλὰ καὶ κάτω δὲ κυττάζω
ἂν τ' ἄστρα ἐπάνω τὰ θωρῶ, τὰ χόρτα τὰ σπαράζω

Μὰ τὶ μὲ μέλει ! Πέτρινα τὰ στήθεια σου ἂν ἔχῃς
τὸν ἔρωτα δὲ θὰ τὸν βρῇς ὅσο ψηλὰ κ' ἂν τρέχῃς

Περήφανη ! τὰ γλάτα σου ποτὲ μὴ τὰ πιστεύῃς
γάνονται, κάνουνε φτερὰ, κι' ἀνώφελα γυρεύεις
ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὴν ὄψι τους εἰς τοὐρανοῦ τὰ κάλλη
σὰν θὰ τὰ χάσῃς, ἄφεστα, δὲν ἔρχονται καὶ πάλι.

Τόρα π' ἀνθίζουν χάρητα, ποῦν ἔρωτα γεμάτα,
τόρα ποῦ σοῦ ταιριάζουνε γλυκεῖά μου μαυρομμάτα,

Μὴν εἶσαι πλειὰ περήφανη, τὴν ἀκαταδεξιά σου
θὰ τὴν πλερώσῃ ἀκριβά, ἡ ἄπονη καρδιά σου·
καὶ τότε κρίμ' ἀγάπη μου σὲ σένα καὶ σ' ἐμένα,
ἐσὺ μονάχη νὰ περνᾷς καὶ 'γὼ μαρτυρεμμένα

Μὴ τυραννᾷς τὰ γλάτα σου, αὐτὰ καρδιὰ ζητᾶνε
κ' ὅσο σκληρὰ κι' ἂν εἶσαι σὺ, τὰ στήθεια σου πονᾶνε.

Ἐν Ἀθήναις 14 Δβρίου 1884.

ΝΙΚΟΛ. ΙΩ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ

'Σ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ

Δὲν εἶσαι σύ, γλυκειά μου ἀγάπη πρώτη,
Κρυφή μου ἐλπίδα, μόνη μου ζωὴ,
Ποῦ πρώτη σὺ μοῦ θέρμανες τὴ νειότη
Μὲ μιά σου οὐράνια, ἀθάνατη πνοή;
Ὅλα σου εἶν' ὅμοια, ἄχ, μὲ ὅλα σου με σφάζεις,
Ὅλ' εἶσαι ὡραία, εἰκόνα μου χρυσὴ,
Εἶσαι ἄγγελος, μὰ πειὰ μὴ μὲ κυττάζῃς,
Εἶσαι ὅλη ἐσύ, μὰ πειά... δὲν εἶσαι σύ!

Τόση δροσιὰ καὶ φῶς σὲ τέτοιο μνῆμα;
Σὲ τέτοιο ἀστέρι, τόση σκοτηνειά;
Τόση ζωὴ σὲ τέτοιον ᾅδη;—Κρῖμα
Σὲ τέτοια στήθη τόση παγουνιά!
Τόση ἀσπλαχνιὰ 'ς αὐτὸ τὸ οὐράνιο βλέμμα;
Μιὰ τέτοια ἀγνότη, τόσο νὰ μισῇ;
Τὸ στόμα αὐτὸ μπορεῖ καὶ λέει ψέμμα;—
Εἶσαι Θεὸς, μὰ πειά... δὲν εἶσαι σύ!

Ἄχ, πῶς μπορεῖς κι' ἀλλάζεις τὴν καρδιά σου...
Μάθε καὶ μένα γι' ἄλλη νὰ πονῶ,
Μ' ἄλλης φιλιὰ νὰ σβύσω τὰ δικά σου,
Γι' ἄλλη νὰ ζῶ καὶ σὲ νὰ λησμονῶ!...
Ἄλλη ἀπὸ σε νὰ βλέπω 'ς τ' ὄνειρό μου,
Ἄλλη νὰ κράζω Ἐλπίδα μου χρυσὴ,
Ἄλλη ἀπὸ σὲ ν' ἀστράφτῃ 'ς τὸ πλευρό μου
Ὡς πρῶτα ἐσύ, μὰ πειά... δὲν εἶσαι σύ!

Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΤΙ ΜΟΙ ΜΕΛΕΙ;

τῷ ποιητῇ Ε. Σ.

Ἂς μὲ νομίζωσι σκληρὰν, ἀναίσθητον οἱ ἄλλοι,
Ἐγὼ σμοῦ ταμεῖον·
Ἂς λέγουν εἰς τὸ στῆθός μου καρδία πῶς δὲν πάλλει
Ὅτι ἀμέριμνος, φαιδρὰ διέρχομαι τὸν βίον.
Τὸ οὖς μου δὲν ταράττουσι τοιαῦται φλυαρίαι·
Εἶναι καθεὶς ἐλεύθερος νὰ κρίνῃ ὅπως θέλει·
Ἀρκεῖ ὀλίγαι εὐγενεῖς νὰ μ' ἐννοοῦν καρδίαι,
Δι' ἄλλους τί μοὶ μέλλει;

Ἀφοῦ πλαστὸν μειδίαμα, προσποιητὴ φαιδρότης
Τί εἶναι δὲν γνωρίζουν,
Ἀφοῦ ἐξ ὄψεως ζητοῦν νὰ κρίνωσι τῆς πρώτης
Καὶ τὴν προσποίησιν μωρῶς ἀλήθειαν νομίζουν,
Ἀφοῦ εἰς ὅ,τι βλέπουσιν ὡς νήπια πιστεύουν
Καὶ τὸ πλαστὸν τὸ ὄμμα των οὐδόλως διαστέλλει,
Ἀμεριμνῶ τί δι' ἐμὲ φρονοῦσι καὶ πρεσβεύουν,
Τί λέγουν δὲν μοὶ μέλλει.

Ἂς μᾶς ὑβρίζουν, ἄφες τους, ἀφοῦ δὲν ἐννοοῦσι . . .
Εἰς λήρους θ' ἀπαντήσῃς!
Μὴ ταπεινοῦσαι ἀπαντῶν, τὸ οὖς των δὲν θ' ἀκούσῃ
Καὶ μάτην μὲ τοὺς στίχους σου παράπονον θ' ἀφήσῃς.
Ἀδιαφόρει οἱ πολλοὶ ἐὰν κακῶς μᾶς κρίνουν,
Τὰ χείλη των μειδίαμα ἂν εἶρον διαστέλλη,
Ἄφες τὸν φθόνον, τὴν χολὴν εἰς ὕβρεις νὰ ἐκχύνουν
Δισλου μὴ σοὶ μέλλει.

Ἀθῆναι 31 Μαΐου 1874.

† ΦΩΤΕΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ο ΥΠΝΟΣ

—

Ὁ ὕπνος εἶναι οὐράνια
Παρηγοριὰ τοῦ κόσμου.
Ξαναγεννιέται ἀφοῦ σβησθῇ
Στὸν ὕπν' ὁ λογισμός μου·

Ξαναγεννιοῦμαι κάθεαὐγὴ
Καὶ αἰσθάνουμαι δυήθεια
Καὶ μία δροσιὰ καὶ ἀνάπαψι
Στὸ νοῦ μου καὶ 'ς τὰ σήθεια,

Νομίζω πῶς πλειὸ δύνεμι
Ἔλαβε τὸ κορμί μου
Καὶ ἀρχίζω μὲ συγκίνησι
Νὰ λέω τὴ προσευχή μου,

«Πλάστη τὸν ὕπνον ἔδωσες
Σ' ἐμᾶς παρηγορία·
Χωρὶς τὸν ὕπνο τὸ γλυκὸ
Δὲν ἔζησε ἡ ἐργασία

Αὐτὸς δίνει 'στὸν ἄνθρωπο
Ἀνάπαψι καὶ ἀνέσι,
Καὶ τότε λέγεται εὐτυχὴς
Ὅταν στὴ κλίνη πέσῃ·

Κοιμᾶται ἡ φύσις γιὰ πολύ,
Πάλι ξαναζυπνάει,
Καὶ τ' ἄπειρα τὰ δῶρά της
Στὸν ἄνθρωπο σκορπάει·

Κοιμᾶται ἡ θάλασσα σιγὰ,
Ξυπνᾷ καὶ ὁ κόσμος τρέμει,
Καὶ ἡ αὔρα, ποῦ ἦτανε γλυκειά,
Γίνεται μαῦρο ἀνέμι,

Γκρεμίζει δένδρα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ
Καὶ ρίχνει τὴ τρομάρα
Καὶ δὲν ἀκοῦς ἐδῶ στὴ γῆ
Παρὰ βουαὶς καὶ ἀνταρα·

Τὰ νέφη ποῦ ἀναπαύοντο
Ἀπάνου εἰς τ' ἄγρια ὄρη,
Ποῦ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μακρυὰ
Μὲ θαυμασμὸ τὰ ἐθώρει,

Ξυπνοῦνμὲ μιᾶς καὶ μὲ ἀστραπαὶς
Τὸν κόσμο φοβερίζουν,
Καὶ τόση φέρουν συφορά,
Ὥστε πολλοὶ δακρύζουν·

Κοιμᾶται τὸ Βεζούβιο
Καὶ ἄλλοι πολλοὶ κρατῆρες,
Καὶ ὅταν ξυπνῶσι, ἀνοίγουνε
Τῆς κόλασις ἡ θύρας.»

Αὐτὰ τὰ λόγια κάθε αὐγὴ
Στὸν Πλάστη μου ἐγὼ λέγω
Καὶ τρέμει μέσα μου ἡ καρδιὰ
Καὶ μὲ τὸ νοῦ μου κλαίγω,

Γιατὶ εἶναι βάλσαμος γλυκὺς
Ὁ ὕπνος 'σὺς ἀνθρώπους,
Ὁποῦ μᾶς φέρει τὴ δροσιὰ
Στὰ παθηα, καὶ εἰς τοὺς κόπους.

9 Φεβρουαρίου 1882.

ΕΛΙΣΑΒ. ΜΑΡΤΙΝΕΓΚΟΣ.

Ο ΔΥΤΗΣ

('Εκ τῶν Schiller. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

—

«Ἱππόται καὶ ἀκόλουθοι· τίς θὰ τολμήσῃ
» Νὰ πέσῃ ἐντὸς τῶν ἀγρίων βαθῶν;
»'Ιδέτε· κρατῆρα χρυσοῦν ἔχω ῥίψει
»Κ' ἡ δίνη ἀμέσως κατέπιεν αὐτόν·
»'Εάν τις ν' ἀνεύρῃ αὐτὸν κατορθώσῃ
» Εἰς τοῦτον ὡς χάρισμα θέλω τὸν δώσῃ.»

Ὡμίλησεν οὕτως ὁ ἄναξ καὶ ῥίπτει
Τὸ κύπελλον ἄνω τραχέος κρημνοῦ,
Καὶ θάλασσ' ἀτέρμων εὐθὺς τὸ καλύπτει
Ἐν μέσῳ κυμάτων σφοδροῦ μυκηθμοῦ.
«Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, τίς ἔχει καρδίαν
» Νὰ δύσῃ εἰς τήν δίνην αὐτὴν τήν βαθεῖαν;»

Τ' ἀκούουσι πέριξ αὐτοῦ οἱ ἱππόται
Καὶ πάντας βαθεῖα σιγὴ συγκρατεῖ.
Τὸ ἄγριον βλέπουσι πέλαγος τότε
Ἀλλὰ τὸν κρατῆρα κανεὶς δὲν ποθεῖ.
Ἐκ τρίτου καὶ πάλιν ὁ ἄναξ κηρύσσει
«Οὐδεὶς ἐκεῖ κάτω τολμᾷ νὰ εἰσδύσῃ;»

Πλὴν πᾶς, ὡς καὶ πρότερον, ἄφωνος μένει·
Εἷς μόνος ἀκόλουθος νῦν τολμηρός,
Ἐκ τοῦ δειλιῶντος ὁμίλου ἐκβαίνει,
Καὶ τῶν κυριῶν κ' ἱπποτῶν ὁ χορὸς
Θαυμάζοντες βλέπουσι τὸν νεανίαν,
Πῶς ῥίπτει τὴν ζώνην του καὶ τὸν μανδύαν.

Καὶ πῶς εἰς τοῦ βράχου τὴν ἄκραν προβαίνει
Καὶ βλέπει· ἦν ἄβυσσος κάτω φρικτή.
'Απέδιδ' ἡ Χάρυβδις νῦν μυκωμένη
Τὸ κῦμα, τ' ὁποῖον κατέπιεν αὐτή!
Καὶ πῶς μὲ τὸν κρότον βροντῶν μακρυνῶν
'Αφρίζον εἰς κόλπον πηδᾷ σκοτεινόν.

Καὶ βρέμει καὶ ζέει καὶ βράζει καὶ σίζει
Ὡσεὶ ἀνεμίγνυτο ὕδωρ πυρί,
Εἰς νέφη ἀτμώδης ἀφρὸς ἀναβλύζει
Καὶ κῦμα πρὸς κῦμα ἀπαύστως χωρεῖ.
Καὶ φαίνετ' ἀκάματος μὴ ἀπαυδῶσα
Ἡ θάλασσα θάλασσαν ἄλλην γεννῶσα.

Πλὴν τέλος τὸ ἄγριον πεῖσμα κοπάζει
Καὶ μέλαν ἐν μέσῳ παλλεύκων ἀφρῶν,
Ὡς ἄβυσσος, χάσμα βαθὺ διασχάζει
Ὡσεὶ πρὸ τοῦ Ἅδου ὠδήγει θυρῶν.
Καὶ φαίνονται κύματα πέραν θρυούμενα
Εἰς δίνην στροβίλου φρικτὴν ἐυθιζόμενα.

Ταχέως καὶ πρὶν ἐπανέλθῃ τὸ κῦμα
Ὁ νέος προσηύξατο εἰς τὸν Θεὸν,
Καί... θάμβους ἠκούσθη κραυγὴ παραχρῆμα
Καὶ ἤδη τὸ ὕδωρ ἐκάλυψ' αὐτόν.
Καὶ μυστηριῶδες ἐπὶ τὸν γενναῖον
Ἐκλείσθη τὸ χάσμα... δὲν φαίνεται πλέον.

Ἐπὶ τῆς θαλάσσης σιγὴ βασιλεύει
Καὶ μόνος ὑπόκωφος ῥόχθος ἠχεῖ·
Καὶ ἕκαστον στόμα ἀκούεις νὰ λέγῃ
Καλῶς νὰ ἀνέλθῃς γενναία ψυχή.
Ἀκούεται ὁ σάλος ὑπόκωφος μᾶλλον
Καὶ πάντες μὲ τρόμον προσμένουν μεγάλον.

Ἂν ἔτι τὸ στέμμα σου ἤθελες ῥίψει
Καὶ ἔλεγες: «Ὅστις ἐντὸς καταβῇ
Αὐτὸς εἰς τὸν θρόνον μου θέλει καθήσει,»
Ὢ! δὲν θὰ μὲ εἵλκυεν ἡ ἀμοιβή.
Πᾶν ὅ,τι τὸ βάθος αὐτὸ, περιέχει
Νὰ εἴπῃ ἀνθρώπου ψυχὴ, δὲν ἀντέχει.

Ὁ κλύδων κατέλαβε καί τινα πλοῖα
Καὶ ἐχάθησαν ταῦτα εἰς χάος βαθύ,
Νῦν δὲ τεθραυσμένας σανίδας, ἱστία,
Ὁ τάφος ὁ ἄπληστος ἔξω ὠθεῖ.
Κι' ἀκούεται ὡς θύελλα ἤδη ῥοχθοῦσα,
Βοὴ πλησιέστερον πάντοτ' ἠχοῦσα

Καὶ βρέμει καὶ ζέει καὶ βράζει καὶ σίζει
Ὡσεὶ ἀνεμίγνυτο ὕδωρ πυρί,
Εἰς νέφη ἀτμώδης ἀφρὸς ἀναβλύζει
Καὶ κῦμα πρὸς κῦμα ἀπαύστως χωρεῖ
Καὶ κρότον παράγον βροντῶν μακρυνῶν
'Αφρίζον εἰς κόλπον πηδᾷ μελανόν!

Κ' ἰδού! 'Εκ βαθῶν σκοτεινῶν καὶ ἀγρίων
'Εξαίφνης ὑψοῦται ὡς κύκνος λευκὸς,
Καὶ στίλβων προβάλλει αὐχὴν καὶ βραχίων
Καὶ νήχεται ῥώμης καὶ σθένους μεστὸς.

Ναὶ, εἶναι αὐτός· καὶ κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα
Ὑψοῖμὲ σημεῖα χαρᾶς τὸν κρατῆρα.

Βαθέως ἀσθμαίνων ἀνέπνευε τότε
Καὶ τὸ τ' οὐρανοῦ ἐχαιρέτιζε φῶς
Καὶ χαίροντες ἔκραζον ὅλ' οἱ ἱππόται
«Ὢ! ἔρχετ', ἐσώθη, ἰδοὺ εἶν' αὐτός·
»'Εκ μέσου στροβίλου καὶ τάφου βαθέος
»Διέσωσε ζῶσαν ψυχὴν ὁ γενναῖος.»

Καὶ φθάνει· τὸ πλῆθος κραυγάζει καὶ χαίρει,
Κ' εὐθὺς πρὸ τοῦ ἄνακτος γονυκλινὴς
Ὁ νέος τὸ κύπελλον ἤδη προσφέρει
Κ' ἡ κόρη τοῦ ἄνακτος ἡ προσφιλὴς
Πληροῖ τὸν κρατῆρα δι' οἴνου γλυκέος·
Καὶ τότε ὡμίλησεν οὕτως ὁ νέος·

«Ὁ ἄναξ ἡμῶν εἰς πολλὰ ἔτη ζήτω·
» Εὐδαίμων ὁ ζῶν ὑπὸ φῶς ῥοδινόν·
»Ἀλλὰ ἐκεῖ κάτω φρικτότατον ἦτο.
»Ὁ ἄνθρωπος ἂς μὴ ζητῇ τῶν θεῶν
» Τ' ἀπόκρυφα καὶ ἂς μὴ θέλῃ νὰ μάθῃ
» Τί κρύπτουσιν οὗτοι εἰς σκότη καὶ βάθη.»

«Μὲ τῆς ἀστραπῆς τὴν ὁρμὴν ἐξηρπάσθην
» Καὶ μ' ἔσυρε πίδαξ σφοδρὸς ἐπελθών,
»'Εκ μέσου τῶν βράχων εὐθὺς ἀπεσπάσθην,
» Μ' ἀνήρπασε ῥεῦμα διπλοῦν τῶν βαθῶν
» Καὶ μ' ἔστρεφ' ὡς βώμβικα, μὲ σκοτοδίνην
»Ἀδύνατον ἦν ν' ἀποφύγω τὴν δίνην.»

«Ὁ ὕψιστος τότε, πρὸς ὃν ἐδέχθην
»'Εντὸς τῆς ἀνάγκης αὐτῆς τῆς δεινῆς
» Μοὶ ἔδειξε, βράχον, ἀφ' οὗ ἐκρατήθην,
» Καὶ οὕτως ἐσώθην ἐκ μαύρης θανῆς.
» Κ' ἐκεῖ εἰς κοράλλια ἦν ἠρτημένον
» Τὸ κύπελλον ἄλλως θὰ ἦτο χαμένον.—»

«Διότ' ἦτο βάθος ἀπύθμενον κάτω
» Φρικτὸν ἐν σκοτίᾳ ἐκεῖ πορφυρᾷ·
» Καὶ κρότον οὐδένα τὸ οὖς ἠκροᾶτο,
» Πλὴν τ' ὄμμα μὲ φρίκην καὶ τρόμον ὁρᾷ
» Πῶς μάζα κινεῖται σαυρῶν καὶ δρακόντων
»Τοῦ Ἅδου τὸ ἄγριον στόμα φρασσόντων.»

«Εἰς μίγμα ἐκεῖ ἐσπαιροῦντο γλοιῶδες
»Ὡς μέλαινα ἔρπουσα μυρμηκιὰ,
»Ἰχθύων δυσμόρφων τὸ σῶμ' ἀκανθῶδες
» Καὶ τῶν ζυγαινῶν ἡ φρικώδης σκιὰ.
» Μ' ἐδείκνυε δὲ σιαγόνας ἀγρίας
»Ἡ τίγρις τοῦ ὕδατος, ὁ καρχαρίας.»

«Κρεμάμενος φρίττων ἐκεῖ ἐσκεπτόμην
»Ὅτ' ἦμην μακρὰν συνδρομῆς τῶν θνητῶν

»Καὶ μόνος ἐν μέσῳ σκιῶν ἠσθανόμην
»Ἐντὸς τῶν ἐρήμων ἐκείνων ἓαθῶν.
»Μακρὰν τῆς φωνῆς ἀνθρωπίνων στομάτων
»Εἰς μόνωσιν μαύρην ἐν μέσῳ τεράτων.»

«Καὶ ἔβλεπον τρέμων, ὁπότε μυρίων
»Πληθὺν ἀνασείει ὁ ὄγκος ἁρμῶν,
»Ἀνέρχονται πρός με... καὶ τῶν κοραλλίων
»Ἐκ τρόμου ῥιγῶν παραιτῶ τὸν κορμόν·
»Ἡ δίνη εὐθὺς μανιώδης μὲ αἴρει
»Πλὴν τοῦτο μ' ὠφέλησεν.... ἄνω μὲ φέρει.»

Ὁ ἄναξ θαυμάζει ἐκ τούτων ἁπάντων
Καὶ λέγει: «Ἡ κύλιξ ἐκτήθ' ὑπὸ σοῦ,
»Καὶ τοῦτον, τόν κάλλιστον τῶν ἀδαμάντων,
»Θὰ λάβῃς ἐπὶ δακτυλίου χρυσοῦ
»Ἂν πάλιν μοὶ εἴπῃς, ἀφοῦ δοκιμάσῃς,
»Τὶ κρύπτει ὁ μέλας πυθμὴν τῆς θαλάσσης.»

Ἡ κόρη τ' ἀκούει μετ' ἄλγους καρδίας
Καὶ λέγει: «Ἀρκεῖ ἡ σκληρὰ παιδιὰ,
»Ὦ πάτερ· οὐδεὶς ὡς αὐτὸς τολμητίας.
»Ἀλ' ἂν τό ποθῇ ἡ ψυχή σου σφοδρὰ
»Ἰδοὺ οἱ ἱππόται· αὐτοὶ δὲν θὰ μείνουν
»Ἀλλὰ τόν ἀκόλουθον θὰ καταισχύνουν.»

Εὐθὺς εἰς τὸ κύπελλον τείνει τὴν χεῖρα
Ὁ ἄναξ καὶ ῥίπτει ἐντὸς τῶν ἓαθῶν.
»Ἂν πάλιν μοὶ φέρῃς αὐτὸν τὸν κρατῆρα
»Θὰ ἦσ' ὁ ἀνώτατος τῶν ἱπποτῶν.
»Καὶ θέλεις ὡς σύζυγον σφίγξ' εἰς τὰ στήθη
»Αὐτὴν, ἥτις νῦν ὑπὲρ σοῦ ἐδεήθη.»

Καὶ τότε ἐκ θείας ἰσχύος πληροῦται
Καὶ τ' ὄμμα του τόλμης ἀστράπτει πυρὰν,
Καὶ ἐλέπει τὸ χρῶμα της πῶς πορφυροῦται
Τὴν ἐλέπει λειπόθυμον ἤδη κι' ὠχρὰν,
Τὴν κτῆσιν τοῦ ἄθλου ποθεῖ τοῦ φιλτάτου
Καὶ ῥίπτει' εἰς πάλιν ζωῆς καὶ θανάτου.

Τὰ κύματ' ἀκούοντ' ἐρχόμενα πάλιν
Μετ' ἤχου βροντώδους· καὶ νῦν συμπαθεῖς
Τοῦ ὕδατος ἐλέπουσι πάντες τὴν ζάλην.
Καὶ φθάνει, καὶ φθάνει κυμάτων πληθύς.
Ῥοχθοῦσι καὶ θραύοντ' ἐντὸς τῶν σπηλαίων...
Οὐδὲν ὅμως φέρει ὀπίσω τὸν νέον.

Ἀθήνησι Μάρτιος 1884.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ.

ΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΙ ΕΛΕΝΗ Β.

Ἔχει δρόσον ἡ πρωΐα, ἔχουν τ' ἄνθη εὐωδίαν
ἔχει πῦρ ἡ μεσημβρία, ἔχει λάμψιν ὁ ἀστήρ·
τ' ὄνομά σου πλήν, ὦ κόρη, ἔχει πάντων ἁρμονίαν
τ' ὄνομά σου εἶναι δρόσος, εὐωδία, λάμψις, πῦρ.

Λέξις, ἣν ἡ αὔρα ψάλλει, ὁμιλοῦσα μὲ τὰ ἴα,
ἣν προσεύχετ' ἐν ἐκστάσει τὸ ῥεμβάζον λυκαυγὲς,
ἃς πτυχὰς τῶν συλλαβῶν της πλάνης κρύπτεται μαγεία
κάθε γράμμα της ἐν μέλλον περιγράφει διαυγὲς.

Εἶν' ἡ πρώτη τῆς Ἐλπίδος χαραυγὴ τὸ ὄνομά Σου
πρῶτον φίλημα Λατρείας, πρώτη Ἔρωτος εὐχή,
εἰς τοὺς κόλπους της ἀρχίζει ἡ Νεότης μου σιμά σου
κ' εἰς τὸ τέλος ἀνατέλλει τῆς Ἡμέρας ἡ ἀρχή.

Ναὶ, ὦ κόρη, ζυμωμένη μὲ ἄνθους τοῦ παραδείσου,
εἶν' ὡραῖον τ' ὄνομά σου ἐπειδὴ σ' ἐξοικονεῖ·
καὶ ὁ Ἅδης, ἐὰν Ἅδης ἐκαλεῖτο ἡ μορφή σου,
δὲν θὰ ἦτο λέξις φόβων καὶ ἓασάνων σκοτεινή.

Ἦτο νὺξ τοῦ ἔαρός μου νεφελώδης ἡ πρωΐα,
ὅτε ἴριδος ἐμπρός μου ἔρως ἔλαμψε κρυφὸς
καὶ τὸν ἔλαβον φανέν μου—διελύθη ἡ σκοτία·
τ' ὄνομά σου, ὦ Ἑλένη, κ' εἰς τὴν νύκτα δίδει φῶς.

Ἀθήνησι Σεπτέμβριος 1884.

ΑΓΗΣΙΛ. Κ. ΑΡΤΕΜΗΣ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΣΑΠΦΙΚΗΣ ΩΙΔΗΣ

Τοῦ θνητοῦ ἡ καρδιὰ σπαράζει,
Ὅποῦ κάθηται συμμά σου,
Ἂν γλυκὰ τ' ἀναβλέμμά σου
Ἐσὺ στρέψῃς πρὸς αὐτόν.

Μιὰ λεπτὴ 'ς τὰς φλέβας φλόγα
Μὲ τερπνὴ κυκλοφορίαν
Τὸν ὑψώνει ἀνεπαισθήτως
Στοῦ οὐρανοῦ τὴν ἁρμονίαν.

Ἔκστασις τὸν κυριεύει
Καὶ τὸ βλέμμα του θολώνει,
Δὲν μιλεῖ δὲν βλέπει πλέον
Τρέμει, σβύνεται, παγώνει.

† ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩ. ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΣ.

ΤΙ ΖΗΛΕΥΩ

Ζηλεύω τὴν ἀμυγδαλιὰ νὰ βλέπω τὸ Γενάρη
τὰ νυχτολούλουδ' ἀγαπῶ, γιατὶ τὴ νύχτ' ἀνθίζουν
θιαμαίνομαι τὸ λαγαρὸ 'σ τὸν οὐρανὸ φεγγάρι
γιατ' ἡ χρυσαῖς ἀχτίδες του τὰ μνήματα φωτίζουν.
Τὸ κυπαρίσσι προσκυνῶ καὶ τὴν ἐτηὰ λατρεύω
τὴ λύπη μὲ τὴν ὀμμορφιά μ' ἀρέσει νὰ ζηλεύω.
—Ζηλεύω 'σένα ἀγάπη μου, γιατ' εἶσαι λυπημένη
ἀγνὴ ψυχὴ, λευκὸ κορμὶ 'στὰ μαῦρα φορεμένη.

1884) ΝΙΚ. ΙΩ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ.

Η ΖΩΗ ΜΟΥ

Τὸν Οὐρανὸν ἠτένισα πολλάκις,
Γελῶντα, χωρὶς νέφους κἂν κηλίδα
Καὶ ἄλλοτε ἀνάμεστον τὸν εἶδα
Συγκυκωμένων φοβερῶς νεφῶν!...

Καὶ εἶπον· ἡ ζωή μου εἶν' ὁμοία,
Ὁτὲ μὲν διαυγὴς διαγελᾶ,
Ὁτὲ δὲ ἐπ' αὐτῆς πάλιν κυλᾶ
Τὰς συμφορὰς τῆς τύχης ὁ τυφών!

Ἐν Πειραιεῖ.

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

Ο ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΟΣ

Ἐν τῇ εἱρκτῇ

Στὴ φυλακὴ ὁ Τάσος μόνος μένει,
Εἰς σὲ μεγάλαις σκέψεις βυθισμένος,
Ἀκόμη νέαις σκληρότητες προσμένει
Κ' ἐδῶ κ' ἐκεῖ τυραζει τρομασμένος·
Ἕνα δάκρυ 'σ τὸ 'μμάτι του προβαίνει,
Φωνάζει Ἐλεονόρα ἀπελπισμένος·
Τὰ στήθη του κτυπᾷ καὶ πάντα τρέχει
Γιατὶ ἐμπροστὰ 'στὴ σκέψι του τὴν ἔχει.

Ἡ κόλασις ὡστόσο ἀναγαλλιάζει,
Ποῦ τὸν Τορκουάτο ἀδιάκοπα γροικάει,
Γιὰ τὴ σκληρὴ νὰ τρέμῃ, νὰ στενάζῃ,
Καὶ τί νὰ κάμῃ μόνη μελετάει·
Τοὺς ἀρχηγοὺς εἰς τὸ συνέδριο κράζει,
Τῆς κόλασις ἡ σκλπιγγα ἀντηχάει,
Τρέχουν μεμιᾶς, πυκνόνευνε τὰ πλήθη
Κι' ὁ βασιληάς τους πρῶτος ἐκινήθη

Λέγει σ' αὐτοὺς, «Ὦ! ἔνδοξοι, ὦ! μεγάλοι,
«Ποῦ τὴ δόξα τῆς κόλασις ποθῆτε
«Ἀτρόμητοι ἐδειχτήκατε 'στὴ πάλη,
«Κ' ἐλπίζω τώρα πάλι νὰ φανῆτε·
«Ἐκεῖος ποῦ τοῦ Χριστοῦ ταῖς νίκαις ψάλλει,
«Στὴ φυλακὴ εὑρίσκεται, ὡς θωρῆτε,
«Δόξα, ἀδελφοὶ, μεγάλη μᾶς προσμένει,
«Ἂν ἐδικός μας ἠμπορῇ νὰ γένῃ

«Ἐκείνης ποῦ ὁ Τορκουάτος ἐζητοῦσε
«Καὶ ἔτρεχε γι' αὐτὴ ἄπειρους τόπους,
«Ἕνας νὰ λάβῃ τὴ μορφὴ ἂν ἠμποροῦσε,
«Τὴν φορεσιὰ, τὸ μίλημα, τοὺς τρόπους
«Καὶ νὰ τοῦ 'πῇ πῶς πάντα τὸν ποθοῦσε,
«Ἀλλὰ γιὰ ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἀνθρώπους,
«Ἐδειχνε πῶς σκληρὰ τὸ νὲ μισάει,
«Ἐνῶ μὲ τὴν καρδιὰ τὸν ἀγαπάει . . . »

Ἀφ τὴ χαρὰ σηκώθηκαν τὰ πλήθη,
Κ' ἕνας μεμιᾶς τὰ χέρια του σηκόνει·
Τῆς Λεονόρας τὴν μορφὴν ἐντύθη,
Καὶ τὰ φτερὰ εἰς τὸν ἀέρα ἁπλόνει·
Σὰν ἀστραπὴ εἰς τὸν αἰθέρα ἐχύθη,
Εἰς τὸ ἄέρι ἡ φορεσιὰ φουσκόνει,
Τρέχει γοργὰ, τὸν οὐρανὸ περνάει
Καὶ 'στὸ πλευρὸ τοῦ Τάσου σταματάει

Ὁ δυστυχὴς γιὰ 'λίγο ἀποκοιμήθη,
Κ' ἐκείνη τρέχει εὐθὺς 'στὸ στοχασμό του·
Χαρὰ γλυκειὰ 'στὸ πρόσωπό του ἐχύθη
Ποῦ τὴν θωρεῖ ἀκόμη 'στ' ὄνειρό του·
Οἱ στεναγμοὶ πετηοῦνται ἀπὸ τὰ στήθη
Ποῦ τὴν ξανοίγει ὁ δόλιος 'στὸ πλευρό του.
Ὅμως ζυπνᾷ, τὰ 'μμάτια του γυρίζει
Κι' ἀφ' τὸ θυμὸ φωνάζει καὶ δακρύζει.

Κ' ἐνῷ 'μιλεῖ, θρηνεῖ, παραλογάει
Ἰδοὺ καὶ βλέπει ἐμπρός του καθισμένη
Τὴν ποθητὴ ποῦ στέκει καὶ κυττάει
Κι' ὁ στεναγμὸς ἀπὸ τὸ στόμα βγαίνει·
Ἐνῶ καμμιὰ φωνὴ δὲν ἠγροικάει,
Νομίζει ποῦ ἀφ' τὴ σκέψι εἶναι πλασμένη
Γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ νέα θλίψι ἀκόμη
Κι' ὅλο τραβᾷ τὴ ξεσκισμένη κόμη.

Ἐνῷ παραλογᾷ, μεμιᾶς ἀγροικάει
Τὴν ποθητὴ ὅπου θερμὰ τὸν κράζει·
Γυρίζει τρομασμένος καὶ κυττάει
Καὶ λυπημένη αὐτὴ τὸ νὲ κυττάζει·
Ἀφ' τὴ χαρὰ θρηνεῖ, χαμογελάει,
Τρέμει ποῦ τὴν σιμόνει, αὐτὴ στενάζει,
Χαμογελᾷ, τὰ χέρια της ἁπλόνει
Καὶ δυνατὰ τὸν Τάσο περιζόνει.

Εὑρίσκουνται κι' εἰ δυὸ σφιγκτὰ ἑνωμένοι·
Χίλια φιλιὰ 'στὸ στόμα τοῦ προσφέρει·
Ἀναίσθητος ὡστόσο ὁ Τάσος μένει
Καὶ μία φωνὴ νὰ βγάλῃ δὲν ἠξέρει·
Τόσο σφιγκτὰ εὑρίσκουνται δεμένοι,
Ποῦ γιὰ νὰ ἰδῇ προβαίνει κάθε ἀστέρι,
Κι' ὅσο φιλιὰ 'στὸ πρόσωπο τοῦ δίνει,
Τοσ' ἀχνάρια τῆς κόλασις τ' ἀφίνει.

Ἐνῷ τὸ νὲ φιλεῖ νάσου ἀγροικάει
Ὁ δυστυχὴς τὴν κόλασι σιμά του.
Κάνει νὰ φύγῃ, αὐτὴ τὸ νὲ βαστάει
Ποῦ πνίγεται ἡ φωνὴ 'στὸ λάρυγγά του
Ὅσον αὐτὸς περσότερο βογγάει
Τόσον αὐτὸς περσότερο βογγάει
Τόσον ἀρρίζει ἡ κόλασι ἐμπροστά του,
Καὶ τόσο ἐκεῖνα τὰ φιλιὰ ἀντηχᾶνε,
Ποῦ νομίζει 'στὴ κόλασι πῶς νάναι.

Ὅσο μπορεῖ τραβηέται γιὰ νὰ φύγῃ,
Κι' ἀφ' τὸν ἀγῶνα ὀλίγο ξεκολάει,
Ὅπου στραφῇ ἐμπρός του τὴν ξανοίγει,
Κι' ὅσο μπορεῖ περσότερο πηδάει·
Ἀλλὰ τὸ στόμα μὲ τὸ στόμα σμίγει,
Κι' ὅπου πατήσῃ ὁ δύστυχος βουλιάει·

Στὴ χλαλοὴ μία θύρα ἀνοιγοκλειέται,
Καὶ ἡ θρησκεία μ' ἕνα σταυρὸ πετηέται

Ἐμπρὸς εἰς τὸν Τορκουάτο εὐθὺς ἐστάθη
Κινῶντας τὸ σταυρό μ' ἀνησυχία·
Μόλις τὴν εἶδε ἡ κόλασι ἐχάθη,
Καὶ 'στὸ πλευρό του ἐκάθησε ἡ θρησκεία.
'Ο δυστυχὴς μὲς τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη
Βρέσκει ποῦ τὴν θωρεῖ 'λίγη ἡσυχία,
Κ' ἕνα δάκρυ 'στὸ 'μμάτι του προβαίνει
Πῶς χωρὶς μιὰ παρηγοριὰ δὲν μένει.

Ζάκυνθος 1877

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

'ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΤΟΥ ΑΡΑΧΘΟΥ

«Ποτάμι μου, ποτάμι μου, ποῦ τρέχεις ἀφρισμένο,
»κι' ἐλεύθερ' ἀ τὸ δρόμο σου ἀνοίγεις ὅπου γέρνεις,
»πές μου, νὰ ζῇς, ποτάμι μου, ποῦθ' ἔρχεσαι καϋμένο,
»κι' ὁμπρός μου τόσο βιαστικὸ περνᾷς καὶ δὲ μὲ πέρνεις;!

«Τρέχεις, κι' ἀφίνεις 'πίσω σου τὸ τρέξιμό σου μόνο!
»νὰ βλέπω, καὶ μέσ' 'στὴν ψυχὴ καθρέφτη μου νὰ σ'ἔχω
»τρέχεις, ἀλήθεια, καὶ ἐνῷ 'στὸ διάβασου τὸν πόνο
»κερνᾷς, ἐγὼ 'στὰ πλάγια του 'γεννήθηκα νὰ τρέχω...

»Ὦ στάσου ταξειδιάρικο ποτάμι, 'λίγο στάσου,
»καὶ κύτταξέ με νὰ σὲ ἰδῶ, νὰ 'πῶ, νὰ 'πῇς, νὰ 'ποῦμε·
»νὰ μάθῃς στάσου κι' ἄκουσε, ποιὰ εἶναι ἡ γεννιά σου!
»κι' εὐθὺς ἀδέλφια 'γὼ καὶ σὺ θὰ 'δῇς πῶς θὰ 'βρεθοῦμε.

«Πατέρα ἔχεις τὰ βουνά, τὴ θάλασσα μητέρα,
»τ' ἀγέρα τὴ φριχτὴ βοὴ γιὰ δύναμί σου πέρνεις,
»κι' ἀπὸ 'χιλὰ τὰ σύγνεφα 'ποῦ τρέχουν 'κεῖθε πέρα,
»τ' ἁρπάζεις καὶ 'στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας σου τὰ φέρνεις.

«Κι' ἐγώ... γιὰ κύτταξε 'χιλὰ 'στὸ γαληνὸν αἰθέρα,
»ἐκεῖ, ἐκεῖ 'ποῦ κάθεται ἡ φύσις θρονιασμένη!
»κύτταξε, κύτταξε καλὰ, αὐτὴν ἔχω πατέρα,
»καὶ τὴν πνοὴ τῆς 'λευθεριᾶς μάννα μου ζηλεμμένη.

«Κι' ἐγώ, 'σὰ τ' ἤθιαμου, κι' ἐγὼ τὴ φλόγα τῆς σὰν πέρνω,
»σ' ὅλους τοὺς κόσμους τ' οὐρανοῦ ἁπλόνει τὴν παλάμη,
»καὶ μὲ κονδύλι πύρινο ἐδῶ 'στὴ γῆ τοὺς φέρνω...
»τί λές, δὲ μοιάζουμε λοιπόν, ἀδέλφι μου, ποτάμι»;!

Ἐκεῖνο ἔτρεχε γοργὸ 'στὴ μάννα του νὰ πάῃ,
καὶ ἀπὸ μιὰ ὁ ποιητὴς τοῦ γεφυριοῦ 'κεῖ ἄκρη,
τώρα ἐδῶ τὸ μάτι του καὶ τώρα 'στ' ἄλλο πλάϊ,
ἔβριχνε μὲ παράπονο γεμάτο ἀπὸ δάκρυ.

Καὶ ἡ θαμπή του ἡ ματιὰ τὴ φλογερὴ ῥανίδα
σὰν ἄφησε καὶ ἔπεσε 'στὸ κῦμα τῆς ἀβύσσου,
μοῦ φάνηκε πῶς μιὰ φωνὴ ἀκούσθη καὶ πῶς εἶδα
αὐτὸν νὰ λέῃ: «πάρε με ποτάμι μου μαζί σου.»

Ἔγραφα ἐν Ἄρτῃ. Μάρτιον 1884.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΛΑΝΤΣ.

ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ

(Ν. Σταματέλῳ)

Τοῦ ῥόδου μιὰ στιγμὴ θὰ παραιτήσω
Τὴ μυρουδιὰ, τοῦ κρίνου τὴ δροσιά,
Γιά σέ τώρα, μικρό, νὰ τραγουδήσω
Λουλούδι, ποῦ ἀνθεῖς 'ς τὴν ἐρημιά.

'Ανάμεσα σὲ χόρτου πρασινάδα
Μὲ χάρι ξεπροβάλλεις ταπεινή,
Δὲν ἔχεις φαντασμένη ὠμορφάδα,
Σοῦ μοιάζουνε 'ς τὸ χρῶμα οἱ οὐρανοί.

Δέν θὰ σὲ ἰδῇ κανένας—τὸ γνωρίζεις—
Κάνεις δὲν θὰ σὲ ἰδῇ 'ς τὴν ἐρημιά!
Μὲ τὴν αὐγὴ ὡς τόσῳ σὺ ἀνθίζεις
Καὶ πέρτεις μαραμένος τὴ νυχτιά...

Σοῦ φτάνει ἡ ἀχτίδα, ποῦ τἀστέρι
Σοῦ ῥίχνει μὲ λαμπράδ' ἀπὸ ψηλὰ,
Σοῦ φτάνει τῆς αὐγούλας τὸ ἀέρι
Ποῦ τὴ δροσιὰ 'ς τὰ φύλλα σου κολᾷ

Γι' αὐτὸ λοιπὸν κ' ἐγὼ θὰ παραιτήσω
Τοῦ ῥόδου μιὰ στιγμὴ τὴ μυρουδιὰ
Γιά σέ τώρα, μικρὸ νὰ τραγουδήσω,
Λουλούδι, ποῦ ἀνθεῖς 'ς τὴν ἐρημιά.

(Ἐν Πειραιεῖ)

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΣΤΙΓΜΑΙ

Τὸ ἄνθος ἔχει ἄρωμα, ἡ νύξ ἔχει Σελήνην,
Τὸ ἔαρ ἔχει τὰ.θη καὶ ὁ χειμὼν γαλήνην.
Τὸ πᾶν ἔχει τὼραῖον του· ἐγὼ ὁ τλήμων μόνον
Ἔχω ζωὴν ἄνευ ζωῆς καὶ σύντροφον τὸν στόνον.

Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ἐκ τῶν τοῦ *Longfellow*.

'Απὸ τὸν κόλπο τοῦ γιαλοῦ αὔρα μικρὴ σπρογμένη
—Σκορπίσου εἶπε στὴν καταχνιὰ ἡ θέσις ἐμὲ βγαίνει.

Τὰ πλοῖα ἐχαιρέτησε—Κ' εἶπε σ' τσὴ ναύταις· τώρα
Στ' ἀέρι ἁπλώστε τὰ πανιὰ πάει τῆς νυχτὸς ἡ ὥρα.

'Απὸ τὸν κόσμο ἐπέρασε κ' ἐφώναξε ἀπὸ πέρα.
—Ξυπνήσετε! ξυπνήσετε καὶ πλησιάζ' ἡ ἡμέρα.

Στὸ δάσος ἐψυθήρισε— Ξάπλωσε τὰ κλαδιά σου
Καὶ τὴν αὐγὴ χαιρέτησε μ' ὅλη τὴν ὠμορφιὰ σου

Τοῦ κοιμισμένου τοῦ πουλιοῦ χάϊδεψε τὰ φτερά του
Καὶ τοῦπε νὰ γλυκολαλῇ ὡς εἶν' τὸ μαθημά του.

'Αφ' τὸ καλύβι ἐπέρασε ὅπου τ' ὀρνίθι μένει
—Ξύπνα καὶ λάλησε καὶ Σὺ νὰ, ποῦ ἡ αὐγὴ προβαίνει

'Εστράφη στὰ γεννήματα καὶ εἶπε καὶ σ' ἐκεῖνα
—Γύρετε χαιρτήσετε τὴν πρωϊνὴν ἀκτίνα.

Στὴν οὐρανόβαστη κορφὴ εἶπε τοῦ Πύργου--Τώρα
Τὰ σημαντρά σου κτύπησε προμούνησε τὴν ὥρα

'Εστέναξε λυπητερὰ εἰς τῶν νεκρῶν τὸ χῶμα
--Σωπάσετε— Γιὰ σᾶς νεκροὶ δὲν ἦλθε ἡ ὥρ' ἀκόμα.

Νοέμβριος 1884

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ ποίημα τοῦτο ἀγγελθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου τοῦ φίλου συντάκτου κ. Μ. Μαρτζώκη «εἰς 'Αμερικανὸς ποιητὴς» (φυλ. 11) ἐπεδόθη ἡμῖν εἰς δημοσίευσιν διὰ τὸ 12ον φυλλ. 'Αλλ' ἡ ὕλη τοῦ φυλλ. 12 δὲν ἐπέτρεψε τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ· δι' ὃ δημοσιεύεται σήμερον σὺν τοῖς λοιποῖς.

ΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

'Πῆρα, θερμαίνω τὴν ὀχειὰ μέσα 'ς τὴν ἀγκαλιά μου·
Κ' ἐκείνη, πῶχει, νὰ κερνᾷ, φαρμάκι ἀπὸ τὴ φύσι,
Ἔκρυψε τὸ φαρμάκι της εἰς τὰ χαϊδέματά μου,
Καὶ μῶγλυψε τὸ πρόσωπο γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ.

'Εθέρμανα τὸν ἄνθρωπο, τὸ πλάσμα, ποῦ μοῦ μοιάζει·
'Πεινοῦσε, καὶ 'ς τὸ σῶμα μου ἔφαγε τὸ ψωμί μου·
Κ' ἐκεῖνος, ποῦ δὲν εἶν' ὀχειά, τὰ σήθη μοῦ σπαράζει·
Χύνει χολὴ 'ς τὰ σπλάχνα μου, φαρμάκι 'ς τὴν ψυχήμου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΟΥ ΦΙΛΑΤΟΥ ΜΟΙ

Δ. Κ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΟΥ.

Α'.

'Ακάτιόν μου σχίζε τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου
'Η νειότη μου σοί δίδει ἱστία ὡς πτερά,
Καὶ ὁ λιμὴν ἂν εἶναι μακρὰν, τοῦ μέλοντός μου
'Η μάγος σ' ἐνθαῤῥύνει ἐλπὶς, καὶ ἡ χαρά.

Ἂν πρὸς στιγμὴν τὸν πλοῦν σου ἀντίπνοοι κωλύουν,
Κι' αἰφνίδιοι σπιλάδες σκληρῶς σὲ ἀπειλοῦν,
Καὶ εἰς βουνὰ ἀγρίων κυμάτων σὲ κυλύουν
Σὺ ἐάδιζ' ἀγερόχως τῶν πόθων σου τὸν πλοῦν.

'Ιδοὺ ὡς πολιτῶν σου θὰ ἔχῃς τὴν φιλίαν,
Λιμένα σου τὴν δόξαν, σκοπόν σου τὴν τιμήν·
'Αψήφει πᾶσαν σκέψιν καὶ γνώμην ἐναντίαν
Τῆς μοίρας τὴν μανίαν τῆς τύχης τὴν στιγμήν.

Β'.

Ταῦτα ἔλεγε πρὸ χρόνων πλήρης θάῤῥους νεανίας,
Ψάλλων ὄνειρα καὶ πόθους μεγαλόφρονος καρδίας,
Κι' εἰς τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου ἀκατάσχετος ἐχώρει
Εὐθαρσὴς πηδαλιοῦχος σχίζων κύματα ὡς ὄρη.
'Αψηφῶν τῆς Εἱμαρμένης τὴν ἀκάθεκτον μανίαν
Πολικοὺς ἀσέρας εἶχε τὴν 'Ελπίδα καὶ φιλίαν.
Εἰς τὸ ἔσχατον τοῦ πλοῦ του ἐπλησίαζε σημεῖον,
Καὶ ἐκ τῆς χαρᾶς του ἔνθους τὸ ἠτένιζε δακρύων.
Ὅτε αἴφνης ὁ ὁρίζων μελανῶν νεφῶν πληροῦται,
Καὶ σκοτεία πανταχόθεν ἀποτρόπαιος ἁπλοῦται.
'Ασραπαὶ, βρονταὶ ἀγρίως διαδέχονται ἀλλήλας,
Σείουσαι σφοδρῶς τοῦ ᾅδου τὰς ὑποχθονίους πύλας·
Λαίλαπος βοὴ φρικώδης ἀπειλεῖ τὸ σύμπαν ὅλον,
Καὶ τὰ κύματα ὑψοῦνται ἕως τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον·
'Εν τῷ μέσῳ τῆς τοιαύτης διαπάλης τῶν στοιχείων,
Ὡς σφριγώδης ναύτης ἔχων πεπταμένον τὸ 'Ιξίον,
Ἔπνεεν ὡς ἄλλος Νῶε μὲ τὴν νέαν Κιβωτόν του,
'Επὶ φοβερῶν κυμάτων θραυομένων 'σ τὸ πλευρόν του·
Αἴφνης ἀσραπὴ καὶ κρότος, ἀπ' τοῦ Οὐρανοῦ τὰ ὕψη,
Κεραυνὸς προεξαγγέλλων ὅτι μέλλει νὰ ἐνσκύψῃ,
Λάμψιν ἔκτακτον ταχεῖαν διαχέων εἰς τὰ σκότη,
Καὶ τὸν ναύτην μου, ὦ μοῖρα καταρρέφει... φεῦ!... τυφλώτ-
Πρὸς στιγμὴν ἐν ἀπογνώσει, φεῦ! τὸν οἴακα ἀφίνει, [τει..,
Καὶ τὰς χεῖράς του ὁ τλήμων πρὸς τὸν Οὐρανὸν ἐκτείνει.
Θεία Πρόνοια, φωνάζει, ἄκουσον τῆς προσευχῆς μου,
Καὶ κραταίωσον ἐν τάχει τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς μου.
Πλὴν ἀλλοίμονον!... τοῦ πόντου καὶ τοῦ Οὐρανοῦ ὁ δαίμων
Πνίγει τὴν φωνήν του μέσῳ τῶν κυμάτων καὶ ἀνέμων,
Καὶ λυσσώδης συναρπάζει τὸ σαθρὸν ἀκάτιόν του,
Πλὴν ἐκεῖνος δὲν ἀφίνει μόνον τὸ πηδάλιόν του·
Ὦ, ἐμπρός, ἐμπρὸς φωνάζει, ἐγὼ πάντοτε θὰ πλέω,

Ἐσὺ μόνος κ' ἐν σκοτίᾳ, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀναπνέω.
Φεῦ! τὴν φράσιν του ὁ τάλας μόλις εἶπεν ἐν ἐκτάσει,
Καὶ εἰς σκόπελον τὸ κῦμα φοβερῶς τὸν ἐκτινάσει.
Ὦ Θεέ μου! ποία φρίκη! αἱματόφυρτος ὁ ναύτης
Ἀπελπις... τυφλός...καὶ μόνος μέσῳ συμφορᾶς τοιαύτης·
Κι' εἶδεν, φεῦ! χωρὶς νὰ βλέπῃ... ν' ἀφανίζωντ' ἀενάως,
Τόσα ὄνειρα κ' ἐλπίδες εἰς τῶν συμφορῶν τὸ χάος.

Γ'.

Ἀπαθεῖς οἱ χρόνοι φεύγουν πρὸ τοῦ ἀτυχοῦς ναυβάτου,
Καὶ κωφεύουν 'ς τοὺς κλαυθμούς του ὅταν κλαίῃ τὰ δεινάτου.
Καὶ σπανίως διαβαίνων φίλος εὐγενοῦς καρδίας,
χύνει δάκρυ συμπαθείας.

Ἐν Πειραιεῖ Δεκέμβριος 1884.

Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑ!

Τί μ' ὠφελεῖ τοῦ ἔαρος ὁ δροσερὸς ἀὴρ,
Ἂν εἰς τὴν γῆν ἀντανακλᾷ ὁ ἔκλαμπρος ἀς 'ηρ;
Τί μ' ὠφελεῖ ὁ Ζέφυρος ἐκ τῆς θαλάσσης πνέων,
Ἂν μοὶ προσφέρουν τὸν καρπὸν περικαλλῶν ἀν-
[θέων;
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ!

Τί μ' ὠφελεῖ τοῦ οὐρανοῦ τ' ἀργυροβόλον 'ς έμμα,
Ἐὰν οἱ ναῦται σ' τὴν ἀκτὴν ρεμβάζωσιν ἠρέμα;
Ἐὰν τὰ δένδρ' ἐνδύωνται νέαν ἐνδυμασίαν,
Τί ὠφελοῦν τὰ ἄσματα, εἰς θλιβερὰν καρδίαν;
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ!

Τί μ' ὠφελεῖ τοῦ ὕδατος ἡ δροσερὰ σταγών,
Ἐὰν ὁ ἥλιος κρύπτεται ὄπισθεν τῶν νεφῶν;
Τί μ' ὠφελοῦν τὰ ἄσματα ὡραία Φιλομήλα,
Ἂν μοὶ ἐμπνέουν χαρωπὰ αἰσθήματ' ἐρωτύλα;
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ!

Τί μ' ὠφελοῦν τοῦ ἔαρος τὰ ῥόδα ἢ τὰ κρίνα;
Ἐὰν στολίζουν μ' ἀνθηρὰ δενδρύλια τὸ μνῆμα;
Τί μ' ὠφελεῖ ἡ κυανῆ σινδόνη τῆς θαλάσσης,
Ἐὰν καλύπτῃ τοὺς νεκροὺς τῆς ὑφηλίου πάσης;
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ!

Τί μ' ὠφελεῖ ἂν ἡ ζωὴ μακρὰ εἰσέτι γείνῃ,
Ἂν τὸ ὠχρὸν τὸ βλέμμα μου ὁ ἔρως μου
[φαιδρύνει;
Ποὸς ἐμὲ τὰ θέατρα κι' ἄλλαι διασκεδάσεις,
Ἔρως ἕτερψε τὰς λυπηρὰς μ' ἐκφράσεις;
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ!

Τί μ' ὠφελεῖ ἀνμὲ κυττᾷ χωρὶς νὰ μ' ἀγαπᾷ,
Ἂν τὸ βαρὺ τὸ βλέμμα της 'ς τὸ 'στῆθός μου
[σκορπᾷ;
Ἀφ' οὗ ἡ καρδιά της ὡς χιὼν ψυχρὰ, ψυχρὰ ἐμμέ-
Καὶ δὲν μοῦ λέγει διατί ς ενάζω 'ς τὰ τεμένη; [νει,
Αὐτὴ δὲν μ' ἀγαπᾷ! Δὲν μ' ἀγαπᾷ!!

11 Ἰανουαρίου

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΕΡΩΤΙΚΗ

Εἰς τῆς κιθάρας τὸ βαρύνε ἦχο
Ποῦ κάνει στὸ τραγοῦδι ἁρμονία
Φανταστικῶς ἂς ἔρτῃς μὲ τὸ σίχο
Ἀγαπητή μου πέραεἰς τὴν Ἰνδία.
Ἐκεῖ ὁ Γάγγης τὰ ἀργυρᾶ νερά του
Χύνοντας τοὺς λωτοὺς γλυκοδροσίζει
Ὅταν εἰς τὸ φεγγάρι ἀποκάτου
Ἡ αὔρα μὲς τὰ ἄνθια ψιθυρίζει.
Τὰ ῥόδα, τὰ τριαντάφυλλα, τηρᾶνε
Τὰ ἄστρη ποῦ ἀσπρίζουν 'ς τὸν αἰθέρα
Καὶ μυστικὰ γιὰ Ἔρωτα μιλᾶνε
Στὴ μοσχοβολισμένη νεάτμοσφαῖρα.
Ἀκοῦς τὸ γρύλλο ἀπὸ μακρυά; Εἰς τὴ δύσι
Ἐκεῖ βαθιὰ ποῦ εἶνε ἡ χρυσαῖς ὀχτίδες
Ὕπνος γλυκὸς ἂς ἔρτῃ νὰ ζουπήσῃ
Τὰ βλέφαρά μας μὲ ὀνείρατα καὶ ὀλπίδες.

(Μάϊος 1884) Γ. Τ. Β.

ΛΙΓΗ ΚΑΡΔΙΑ

Ὁ κόσμος τὴν πρωτοχρονιὰ χαρίσματα ἀλλάζει
Κι' ἀπὸ τὸ κάθε χάρισμα χαρὰ κατασταλλάζει·
Μαζὺ μὲ κάθε χάρισμα ποῦ χάνεται καὶ σβύεται
Εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιὰ κρυφὴ χαρὰ γεννειέται.
Στὴν λατρευτή μου τὴν ξανθὴ ἐγὼ τί νὰ χαρίσω;
Εἰς τῆς ξανθῆς μου τὴν καρδιὰ χαρὰ μὲ τί νὰ χύσω;
Ἀλλὰ, τὸ ξέχασα, αὐτὴ δὲν ἔχει τὴν καρδιά της
Κι' εἶν' ἀδειανὴ ἀπὸ καρδιὰ τὰ στήθη τὰ δικά της.
Λίγη καρδιὰ, ἂς ἤξερα ποῦ ἔχουν, νὰ ζητήσω
Καὶ γιὰ πρωτοχρονιάτικο αὐτὴ νὰ τῆς χαρίσω!
Μόνον μ' αὐτὸ τὸ χάρισμα, μὲ τὴν καρδιὰ τὴ λίγη
Ἡ ἀκαρδιά της ἡ πολλὴ θὰ πάψῃ νὰ μὲ πνίγῃ!

Ἐν Ἀθήναις 28 Δεκεμβρίου 1884.

ΠΕΡ. Γ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΚΥΨΕΛΗΣ» 6ον

ΝΙΚΟΛΑΩΙ ΛΟΥΝΤΖΗΙ

† 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1885

ΤΥΠΟΙΣ Σ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΝΤΖΗ

15 καὶ 16 Ἰανουαρίου 1885

Ἡ νῆσος ἡμῶν ἅπασα συνεταράσσετο τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου ὑπὸ εἰδήσεως λυπηρᾶς ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον αὐτῆς διαδιδομένης, καὶ πᾶσαν ἀληθοῦς Ζακυνθίου πατριώτου καρδίαν εἰς πένθος ἐμβαλλούσης. Εὐπατρίδης ἀληθὴς τούς τε τίτλους καὶ τὴν καρδίαν, Ζακύνθιος γέρων τῶν σεβαστοτέρων, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ ΛΟΥΝΤΖΗΣ ἐπλήρου τὸ κοινὸν τοῦ ἀνθρώπου χρέος καὶ ἀπήρχετο ἠρέμα εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τὸ κοινὸν τῆς νήσου πάσης τοῦτο πένθους ἐδήλου ὅτι ἀπήρχετο ἀφ' ἡμῶν ἄνθρωπος μὴ ἀνήκων εἰς μίαν μόνην τῶν ἡμετέρων κοινωνικῶν τάξεων· εὐγενὴς ἐκ καταγωγῆς καὶ εἰς τὴν τάξιν τῆς ἡμετέρας ἀριστοκρατίας τίτλῳ ἐκ τῶν πρώτων τυγχάνων, διὰ τῶν εὐγενῶν τῆς καρδίας του αἰσθημάτων καὶ τοῦ τιμίου χαρακτῆρός του ἐγένετο καὶ τοῦ λαοῦ ὁ ἀγαπητός.

Ὁ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΥΝΤΖΗΣ ἀπέθανε ἠρέμα καὶ ἡσύχως θάνατον δικαίου ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ ἀγαπητοῦ του υἱοῦ Δημητρίου ἐν τῇ κατὰ τὴν κώμην Ἀγκερικὸν ἐπαύλει αὐτοῦ. Ὁ νεκρὸς μετενεχθεὶς ἐκεῖθεν περὶ ὥραν 12 μεσημβρινὴν τῆς 16ης κατετέθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ τῆς πόλεως ναῷ ὅπου συνῆλθον διαταγῇ τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως περὶ ὥραν 2 1/2 μ. μ. σὺν τοῖς συγγενεῦσι καὶ τοῖς οἰκείοις πάντες οἱ ἐν τέλει ἀποδοθεισῶν εἰς τὸν νεκρὸν τιμῶν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, διὰ τὰ ὑψηλὰ παράσημα τῶν ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Δανίας, δείγματα ὑψηλῆς τοῦ τεθνεῶτος ἀπὸ μέρους τῶν Αὐλῶν ἐκείνων ἐκτιμήσεως. Τελεσθείσης τῆς νεκρικῆς ἀκολουθίας ἐν τῷ ναῷ συλλειτουργούντων ἁπάντων τῶν τῆς νήσου ἱερέων ἐξεφωνήθησαν οἱ ἐπικήδειοι τρεῖς λόγοι ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιερέως, τοῦ γέροντος ἱστοριογράφου διδασκάλου Π. Χιώτου καὶ τοῦ δικηγόρου κ. Δ. Σωμερίτου, μεθ' ὃ ἐκίνησεν ἡ ἐπίσημος πομπὴ πρὸς τὴν νεκρόπολιν τῆς Ζακύνθου τὸ μὲν φέρετρον ὑποβασταζόντων τῶν συγγενῶν καὶ στενῶν φίλων τῆς οἰκογενείας Λούντζη, τὰς δὲ ταινίας ἐχόντων τῶν κ.κ. ἀξιωματικῶν τῆς ἐνταῦθα φρουρᾶς· πρὸ τοῦ τάφου του ἀπήγγειλε τὸν ὕστατον ἀποχαιρετισμὸν ὁ λόγιος δικηγόρος κ. Α. Γαΐτας καὶ ὁ ἐπίσημος νεκρὸς κατετέθη εἰς τὸν τάφον, ἐκεῖ μεταξὺ ὅλων, εἰς τὴν κοινὴν ἁπάντων πόλιν·

Καὶ ἐσκεπάσθηκε ἐκεῖ τὸ ἄψυχόν του σῶμα
Ὄχι μὲ τὸ κατάψυχρο τοῦ μαύρου τάφου χῶμα
Ἀλλὰ μὲ τὴν ἀγάπημας καὶ μὲ τὸ σεβασμό μας
Καὶ μιὰ θερμὴ τριπλῆ εὐχὴ 'ς τὸν Ἅγιο Θεό μας,
« Εἰς τῶν Ἁγίων τὰς σκηνὰς ψυχὴ ἡμακαρία
Κ' ἡ μνήμη του νἄνε 'ς ἐμᾶς μεγάλη, αἰωνία ! »

ΟΘΩΝ ΡΕΝΤΖΟΣ,

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Κυψέλης» τιμῶσα τὴν μνήμην τοῦ μεταστάντος ἐξόχου συμπολίτου αὐτῆς ἔγνω ἵνα δημοσιεύσῃ ἐν παραρτήματι ἐκτάκτῳ τούς τε ἐκφωνηθέντας λόγους καὶ τὸν ἕνεκα τοῦ προχειρογρημένου τῆς ὥρας μὴ ἐκφωνηθέντα ἐπιτάφιον τοῦ σεβαστοῦ φίλου κ. Δεωνίδα Καντακιζηνοῦ, ὃν ἐπιμόνως ἐζητήσαμεν καὶ σὺν τοῖς λοιποῖς δημοσιεύομεν.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ας ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς ἐμὲ ἡ σεβαστὴ καὶ πενθοῦσα αὕτη ὁμήγυρις ὅπως παραστῶ ἐπὶ ὀλίγας μόνον στιγμὰς πρὸ τοῦ φερέτρου τοῦ ἐγκλείοντος τὸ θνητὸν σκῆνος γεραροῦ καὶ ἐναρέτου ἀνδρὸς, ὅπως ἀποτίσω ἐλάχιστον φόρον τῆς πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης μου.

Κηδεύσαντες, Κύριοι, τοσοῦτον μεγαλοπρεπῶς καὶ μετὰ τοιαύτης ἐκτάκτου ψυχικῆς κατανύξεως τὸν πεφιλημένον ἡμῖν καὶ γηραιὸν ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΛΟΥΝΤΖΗΝ δὲν ἐθρηνήσαμεν ἐπὶ τῇ στερήσει νέου σφριγῶντος, ὅστις ὑπείκων εἰς τοὺς ἀνεξερευνήτους καὶ μυστηριώδεις τῆς φύσεως νόμους προώρως ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου. Ὄχι! ὁ ἀείμνηστος Νικόλαος Λούντζης ἔζησε μάλιστα καὶ πέραν τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Δὲν ἐθρηνήσαμεν τὸν Νικόλαον Λούντζην ὡς φέροντα τοὺς τιμητικοὺς τίτλους τοῦ κόμητος καὶ τοῦ ἱππότου, καθότι ἡ ὡσειμέραι ἐπὶ τὰ πρόσω βαίνουσα ἀνθρωπότης ἀπεφήνατο ἤδη ὅτι οἱ ἐπίκτητοι οὗτοι, πολλάκις δὲ καὶ τυχαῖοι τίτλοι, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς θεωρούμενοι, οὐδὲν εἰσι καὶ πολλῷ ὑποδεέστεροι τυγχάνουσι τῶν πραγματικῶν καὶ ἀνεκτιμήτων ἠθικῶν τῆς ψυχῆς παρασήμων.

Δὲν ἐθρηνήσαμεν τέλος τὸν μακαρίτην Νικόλαον Λούντζην διὰ τὸν λόγον ὅτι διέπρεπεν ἐπὶ πλούτῳ, καθότι πάντες γινώσκομεν ὅτι ὁ ὑλικὸς πλοῦτος δὲν συνεπάγεται κατὰ φυσικὴν συνέπειαν καὶ τὸν ἀνέκτίμητον τῶν ἀρετῶν τῆς ψυχῆς θησαυρόν.

Πάντα ταῦτα τὰ ἐφόδια, ἅτινα ἄλλως τε ὁ πεφιλημένος ἡμῖν νεκρὸς ἐπαξίως ἔφερεν ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, δὲν θὰ ἴσχυον ὅπως ἡ κοινωνία ἡμῶν ἀπαξάπασα ἐκδηλώσῃ τὴν ἀνυπόκριτον αὐτῆς λύπην μέχρι τῆς ὑστάτης τοῦ μεταστάντος κατοικίας. Τὰ πραγματικὰ αἴτια τὰ παρορμήσαντα τοὺς συμπολίτας τοῦ πολυτίμου Νικολάου Λούντζη εἰς τὴν ὁμόθυμον ταύτην πένθιμον ἐκδήλωσιν ἔγκεινται εἰς τὰ σπάνια ἠθικὰ προτερήματα, ἅτινα περιεκόσμουν τὸν πολιὸν τοῦτον γέροντα.

Ναὶ, σεβαστέ μοι συμπολίτα καὶ φίλε! ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς σου, ἡ ταπεινοφροσύνη, οἱ μειλίχιοι τρόποι σου, ἡ πρὸς τοὺς πάσχοντας ἐλεημοσύνη, ἡ δημοτικότης σου, ἡ πρὸς τὴν κοινὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ πρὸς ἅπαντας ἀδιακρίτως ὁμοιόμορφος συμπεριφορά σου, ταῦτα ἦσαν τὰ πραγματικὰ παράσημα, ἅτινα ἐπὶ τοῦ κόλπου σου ἔφερες καὶ ἐφ' οἷς διεκρίθης, οὐ μόνον καθ' ὅλον τὸν μακρὸν βίον σου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν σου. Τοιαύτας μόνον διακρίσεις σεβομένη ἡ ἡμετέρα κοινωνία ἀπέδειξεν ὅτι, ἐνῷ γινώσκει νὰ ἐκτιμᾷ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ ζωῇ, δὲν παραγνωρίζει τὰ καθήκοντά της καὶ τῆς ζωῆς ταύτης ἐκλιπούσης.

Σὺ, πολύκλαυστε φίλε, ὡς ἀνὴρ πεπειραμένος καὶ ἔκτακτον κεκτημένος ὀξύνοιαν, δὲν ἠγνόεις ὅτι ὑπὸ τὸ ψυχρὸν χῶμα τοῦ τάφου ὁ σκελετός σου δὲν θὰ ἔφερε οὐδὲν σημεῖον δυνάμενον νὰ διαστείλῃ αὐτὸν ἀπὸ τὸν σκελετὸν τοῦ ἐσχάτου ἐπαίτου, ὡς οὐδὲν διακριτικὸν σημεῖον ὑπάρχει μεταξὺ ἐστεμμένης κεφαλῆς ἀπογυμνωθείσης τῶν σαρκῶν αὐτῆς καὶ ἐκείνης, εἰς ἣν ἡ ἐνδεια δὲν ἐπέτρεψεν οὔτε τὸ εὐτελέστερον κάλυμμα· πλὴν, ὅ,τι ἡ γῆ ἐξομοιεῖ ὑφ' ἑαυτὴν, ὁ Πλάστης διακρίνει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ οὕτω ἡ ψυχή σου εὗρεν ἤδη εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ ἀριστοκρατικὴν θέσιν, οὐχὶ ἕνεκα τῶν ἐγκοσμίων τίτλων σου, οὐχὶ τέλος ἕνεκα τοῦ πλούτου σου, ἀλλ' ἕνεκα τῶν ἐξόχων ἀρετῶν, αἵτινες ἀπετέλουν τὸ πολυτιμώτερον κόσμημά σου.

Δέου νῦν τοῦ Ὑψίστου, ὦ μακαρία ψυχὴ, ὑπὲρ τῆς ὑγιείας τοῦ πεφιλημένου σοι υἱοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου. Δέου, καὶ διότι περιπαθέστατα τὸν ἠγάπησας καὶ διότι πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ ζωῇ ἔτι διατελῶν ἐπείσθης ἐκ τῶν τοσούτων, ἅς σοὶ παρέσχεν, ἀποδείξεων, ὅτι ὁ πολύτιμος οὗτος γόνος σου πιστῶς συνεχίζει τὴν πορείαν, ἣν σὺ τῷ διεχάραξας, ἔτι μᾶλλον λαμπρύνων τὸ ὄνομα τῆς ὑφ' ἁπάσης τῆς κοινωνίας ἐκτιμωμένης καὶ ἀγαπωμένης οἰκογενείας σου.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΝΤΑΚΙΤΗΣ.

ΟΛΙΓΑΙ ΛΕΞΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΠΑΤΡΙΔΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΝΤΖΗ

ἐκφωνηθεῖσαι ἐν τῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου

ΚΥΡΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΕΜΕΛΛΕ τέλος πάντων, εὐγενέστατε Νικόλαε Λούντζη, ἔμελλεν, ἐν τοιαύτῃ ἐξιδιασμένῃ διὰ τὸν τόπον ἡμῶν τελετῇ ἐγὼ νὰ κατέχω τὸν Ἱερὸν τοῦτον θρόνον. Ἔμελλεν, ἀπέναντι τῶν ἀλλεπαλλήλων πρὸς ἐμὲ φιλοφρονητικῶν σου ἐκφράσεων ἐν ταῖς καθ' ὁδὸν τυχαίαις ἡμῶν συναντήσεσιν ἀπὸ τῆς εὐγενοῦς ἐπαύλεώς σου μέχρι τῆς πόλεως ταύτης, ἐγὼ νὰ ἴσταμαι κατὰ ταύτην τὴν ὥραν ἀπέναντι τοῦ νεκροῦ σου, περιβεβλημένος τὸν ἐπίσημον τῆς ἀρχιερωσύνης μανδύαν καὶ κατέχων τὴν ῥάβδον τοῦ πνευματικοῦ τῆς πατρίδος ἡμῶν ποιμένος, ὅπως ἀναφωνήσω τὰς κεκανονισμένας ἐπικηδείους εὐχὰς καὶ προπέμψω σε εἰς τὸν τόπον τῆς κοινῆς ἀναπαύσεως ἐν ταῖς εὐλογίαις τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε περίπου ἐτῶν συναντήσας με καθ' ὁδὸν ἀπέναντι τῆς Παναγίας τοῦ Βανάτου ἔστης, κατὰ τὸ σύνηθες, ἐν τῇ θέσει τῆς συναντήσεως καὶ ἐν τῇ ἐπιβλητικῇ ἐκείνῃ στάσει σου στήσας καὶ ἐμὲ ἐνώπιόν σου, ἔλεγες μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης σε εἰλικρινείας καὶ ἀληθοῦς εὐγενείας, « ἔπρεπε » Λάτα μου νὰ σὲ ἔχωμεν εἰς τὴν Ζάκυνθον Ἀρχιεπίσκοπον διὰ νὰ » τιμήσῃς καὶ στολίσῃς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τόπου μας·» ἄπαγε, εὐγενέστατε Λούντζη, ἀπεκρίνομαι ἐγὼ, ἡ εὐγένειά σου διαβλέπει ἐν ἐμοὶ τοιαύτας δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἐγὼ κατ' οὐδένα λόγον αἰσθάνομαι ὅτι κατέχω, ὥστε νὰ τιμήσω καὶ νὰ στολίσω τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τόπου μας. Ἀλλ' ἐν τούτοις, ἔβλεπον λίαν συγκεκριμένως εἰς τὸ πρόσωπόν σου ὅτι ἐν τῇ εἰλικρινεῖ

ἐκφράσει σου καὶ ἐν τῇ ἁπλοϊκῇ καὶ χριστιανικῇ ταπεινότητί σου ἀπέναντι τοῦ ἐξόχου ἐν τῷ τόπῳ ὀνόματός σου, ἐτίμας τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας σου· διέβλεπον ὅτι διὰ τῶν πρὸς ἐμὲ εἰλικρινῶν λόγων σου διενοοῦ νὰ ἐκτιμήσῃς τὴν ἀνάπτυξιν, τὴν προσωπικὴν ἀξίαν καὶ ἐν γένει τὴν ἱκανότητα, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τούτῳ ἐτίμας τὸν φύσει καὶ θέσει εὐγενῆ χαρακτῆρά σου.

Ἀλλ' ἰδού, εὐγενέστατε Νικόλαε Λούντζη, ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἐξεπλήρωσε τὸν πόθον σου· ἰδού, ὡς ἐπεθύμησας, ἵσταμαι ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ τόπου μας. Ἀλλά! μὲ βλέπεις νεκρός!!! Οὐχ ἧττον ὅμως ἐγὼ ἐκπληρῶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ σου καθῆκον, ὅπερ ὑπαγορεύει μοι ἡ καρδία μου, καὶ ὅπερ ἐπιβάλλει μοι ἡ συνείδησίς μου. Ἀναφωνῶ σοι τὰ κεκανονισμένα καὶ συνοδεύω σε εἰς τὸν τάφον οὐχὶ παραστατικὸς καὶ κατὰ τύπους, ὡς συνήθως συμβαίνει, οὔτε πάλιν πρὸς φιλόφρονα περιποίησιν τῶν ἐπιζώντων, διότι, ὡς ἐγὼ πέπεισμαι καὶ ἀποδέχομαι, ὁ ἔξοχος οὗτος θρόνος ἀγνοεῖ τὰς τοιαύτας περιποιήσεις· ὄντως, ὁ θρόνος οὗτος ἐν ταπεινότητι τοῦ ἐξόχου πνεύματος καὶ τοῦ μεγάλου ὀνόματος τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἱδρυτοῦ ἐνετάλη, εἰλικρινῶς ἑκάστοτε ἀποφθεγγόμενος, καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀδιακρίτως ὄμματος εἰς πάντας ἀποβλέπων, οὐδένα ποτὲ νὰ θωπεύῃ, οὐδένα κατ' οὐδένα τρόπον νὰ κολακεύῃ. Ἀναφωνῶ λοιπὸν ὑπὲρ σοῦ τὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἱκετηρίους εὐχάς, ὦ σεβαστὲ τῆς Ζακύνθου νεκρέ, ἀναφωνῶ ἀπὸ τοῦ θρόνου τούτου εἰλικρινῶς καὶ ἀπὸ καρδίας· προπέμπω σε εἰς τὸν τάφον μετὰ σύμπαντος τοῦ Ἱεροῦ τῆς Πατρίδος ἡμῶν Κλήρου, ὡς ἐμπρέπει εἰς τὸ ὄνομά σου, ὡς ἐμπρέπει εἰς τὸν οὐχὶ μόνον θέσει καὶ καταγωγῇ, ἀλλὰ καὶ φύσει, ὡς εἶπον, εὐγενῆ χαρακτῆρά σου· ὡς ἐμπρέπει τέλος πάντων εἰς τοὺς τίτλους τῆς οἰκογενείας σου, οὓς ἡ συμπεριφορά σου καὶ ἐν γένει ὁ βίος σου ἐκράτησεν ὑψηλὰ καὶ ἐτίμησε μέχρι τοῦ τάφου παραδοὺς αὐτοὺς τοιούτους καὶ εἰς τὸν υἱόν σου Δημήτριον πιστῶς τὰ ἴχνη σου ἀκολουθοῦντα καὶ ἐντεῦθεν τῆς γενικῆς τοῦ τόπου ὑπολήψεως ἀπολαμβάνοντα.

Τὰς ἐξόχους ἀρετὰς τῆς εὐγενείας σου, τὰς πράξεις τοῦ πολιτικοῦ βίου σου, τοὺς τρόπους σου πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ ἐν γένει τὰ αἰσθήματά σου πρὸς τὴν Ζάκυνθον καὶ πρὸς τὴν ὅλην Ἑλλάδα, ἀνατίθημι εἰς ἄλλους, εἰδότας λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα νὰ ἀναπτύξωσι καὶ πρεπόντως νὰ περιγράψωσι. Ἐγὼ δὲ, ὡς χριστιανὸς Ἀρχιερεύς, οὐδὲν ἕτερον κρίνω νὰ ἀναφωνήσω τὸ ὕστατον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ σου, ἢ τὰς λέξεις ταύτας πρὸς πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν οἰκοδομὴν τῶν περιστοιχούντων τὸ ἔξοχόν σου φέρετρον εὐγενῶν καὶ λοιπῶν συμπατριωτῶν σου.

Πορεύου καὶ Σὺ, εὐγενέστατε Νικόλαε Λούντζη, πορεύου καὶ σὺ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸν περίβολον τῆς κοινῆς ἀναπαύσεως· πορεύου καὶ κατάβα εἰς τὸν τάφον· ἀλλὰ δείκνυε εἰς πάντας ἡμᾶς τοὺς περικυκλοῦντας τὸν χαίνοντα τάφον σου, δείκνυε τὸ ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ γεγραμμένον, τὸ φρικαλαῖον! ἀλλ' ἀναλοίωτον! ἀλλ' ἀνεξίτηλον! διάταγμα τοῦ θανάτου. Κατάβα ἄπνουν σῶμα τοῦ Νικολάου Λούντζη, δέχθητι καὶ Σὺ ἐπὶ σοῦ τὸν χοῦν καὶ τὴν πλάκα τοῦ τάφου καὶ ἀναπαύου ἐν αὐτῇ πολύτιμος κόνις μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Σὺ δὲ, ὦ ψυχὴ τοῦ Νικολάου Λούντζη, ἡ ἀναβαίνουσα πλήρης εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ χριστιανικῶν ἀρετῶν πρὸς τὸν κοινὸν πατέρα τὸν Ἱλάστην μὴ ἐπιλάθου ποτὲ καὶ ἡμῶν, καθικετεύουσα παρ' αὐτῷ περὶ τῶν δωρεῶν τῆς μακαριότητος.

Π. ΧΙΩΤΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΜΗΤΑ ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΛΟΥΝΤΖΗΝ

ἀποβιώσαντα τῇ 15 Ἰανουαρίου 1885

Ἀπέθανες, ὦ σεβαστὲ γέρον Νικόλαε Λούντση, καὶ μετὰ σοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐκ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος γενεὰ τῶν ἐπισήμων τῆς νήσου Ζακύνθου. Ἀνετράφης ἐν εὐσεβείᾳ καὶ χρηστότητι ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς πατρός σου Ἀναστασίου, ὅστις περιέθαλπεν εἰς τὴν οἰκίαν του τὸν Γάλλον πρόξενον Γουὴν καὶ πολιτογραφέντα Ἀθηναῖον διὰ σοφίαν καὶ φιλελληνισμὸν καὶ ἐφιλοφρόνει τοὺς περιδόξους ἀρχαιολόγους Λὸρδ Ὄλλανδ, τὸν Κοκορὲλ, τὸν Λὴκ, διὸ ἐλάμβανε ἐκφράσεις εὐχαριστηρίους ἐν τοῖς περιηγητικοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν.

Μελέται καὶ σπουδαὶ ἐν ἐκπαιδευτηρίοις Γερμανίας καὶ Δανίας ἐκαλλιέργησαν τὴν διάνοιάν σου. Τὴν ἑλληνικήν σου εὐφυΐαν διέκριναν σοφοὶ καθηγηταὶ μὲ τὰ εὐδόκιμα ἔμμετρα καὶ πεζὰ πονήματα, τὰ ὁποῖα αὐτοῖς καθυπέβαλλες. Ὁ δὲ ποιητὴς Σολωμὸς εὐηρεστεῖτο εἰς τὰς ποιήσεις σου καὶ σὲ ἑρμηνευτὴν εἶχεν ἀξιολόγων γερμανιστὶ πραγματειῶν, αἵτινες ἐξηρύνων καλλονὰς ποιήσεως.

Διαδεχθεὶς τὸν πατέρα εἰς τὸ προξενεῖον τῆς Δανίας, ἔγεινες ζηλωτὴς εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἀποδημούντων εἰς Ζάκυνθον χάριν ἐμπορίας Δανῶν, καὶ τὸ διεγερθὲν μνημεῖον Δανῶν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Πάντων ἐκδηλοῖ μέχρι τοῦ νῦν τὴν περὶ αὐτῶν πρόνοιάν σου.

Διαχειριζόμενος δὲ πλουσίαν πατρικὴν κληρονομίαν μετὰ τῆς μητρός σου Μαρίας Μαρτὲν, ἐπηύξησας τὰ πλούτη, καὶ ἐπεμελήθης τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν

ἀδελφῶν σου, καὶ ἀγροτικὰς ἐπαύλεις περιφανεῖς ᾠκοδομήσας· καὶ ἐν αὐταῖς ἐφιλοξένεις σοφοὺς περιηγητάς, ἐπιφανεῖς τῆς Εὐρώπης, Ἡγεμόνας, Βασιλεῖς, Αὐτοκράτορας. Εὐηρεστήθη εἰς τὴν φιλοκαλίαν τοῦ ἀγροκηπίου σου Ἀγγερικοῦ ἡ Αὐτοκρατόρισσα τῆς Αὐστρίας. Ἐθαύμαζε τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν σου ὁ Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας. Ἐξεδήλου τὰς εὐχαριστίας του ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος διὰ τὰς περιποιήσεις σου, τὸν ὁποῖον ὁ θεῖός του Βασιλεὺς τῆς Δανίας Φρεδερῖκος συνίστα εἰς τὴν ἐγκάρδιον ἀγάπην σου.

Διὸ τιμαὶ καὶ γεύματα βασιλικὰ καὶ παράσημα ἐδαψιλεύοντο πρὸς σὲ ἐπανερχόμενον εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἀσπαζόμενον τοὺς ξενισθέντας Ἡγεμόνας ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. Ὁ Φριδερῖκος τῆς Δανίας σὲ περικόσμει μὲ τὸ τοῦ πρωτοστάτορος παρασήμου τοῦ Δανεμπέργ. Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας προστάτις Βικτωρία ἤμειβε τὰς ἐκδουλεύσεις μὲ τὸ παράσημον ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου.

Παντοῦ δὲ ἐδεξιοῦσο συνδιαλεγόμενος μὲ περιφανεῖς πολιτικούς, μὲ ἐνδόξους σοφούς, μὲ γενναιοδώρους παροικοῦντας εἰς τὰ ξένα Ἕλληνας. Τὸ κόσμιον τοῦ χαρακτῆρός σου, ἡ ἀξιοπρεπὴς συμπεριφορά σου, αἱ πρακτικαὶ γνώσεις σου σὲ καθίστων ἀγαπητὸν καὶ ἐκλεκτὸν καὶ συνομηλιτικόν.

Χρήσιμος δὲ πρὸς οἰκείους, συγγενεῖς, φίλους καὶ γνωρίμους ἐν τῇ πατρίδι σου ἐδεικνύεσο, καὶ παρεῖχες τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐτυχίας πρὸς περιποίησιν καὶ χρείαν αὐτῶν. Ὦ! ἂς ἐνθυμηθῶμεν τοὺς εὐθύμους χορούς, τὰς τερπνὰς ἑσπερίδας, τὰς σπουδαίας συναναστροφὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. Οὐδέποτε φιλαργυρῶν, οὐδέποτε ἀδικῶν, ἀλλ' ἀεὶ γενναῖος, περιποιητικός, εὐάρεστος φιλόφρων, καὶ ὑπὸ πλουσίων ἐξετιμήθης, καὶ παρὰ τῶν πενήτων ἔλαβες εὐγνωμοσύνην.

Λαβὼν δὲ δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν ὑψηλοῖς ἐπαγγέλμασι καὶ ὑπουργείαις ἐδήλωσας ἀμερόληπτον, ἄφθορον καὶ φιλοδίκαιον χαρακτῆρα· ὥ πόσον σὲ ἐξετίμησεν ἡ πατρίς σου ὅταν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῶν πολιτικῶν σάλων καὶ ἀγώνων ὑπὲρ ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου, σὺ ἔπαρχος Ζακύνθου ὢν παρεκελεύεσο ὑπὸ τοῦ Ἁρμοστοῦ νὰ προτρέψῃς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως νὰ παραβῶσι τὸν νόμον καὶ ψηφίσωσι μόνον τὰς κάλπας τῶν κυβερνητικῶν ὑποψηφίων καὶ σὺ ἀποκρίνεσο οὔτε τὴν ἰδικήν μου οὔτε τῶν ὑπαλλήλων τὴν συνείδησιν δύναμαι νὰ βιάσω, καὶ ὡς πολίτης ὀφείλω νὰ ψηφίσω κατὰ νόμον. Ὅτε δὲ πάλιν παρουσιάζοντο οἱ καταλόγοι τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον, καὶ οἱ τῶν ριζοσπαστῶν ἐνεδρεύοντο ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἵνα ἁρπασθῶσι καὶ διαχισθῶσι καὶ ἀστυνομικοὶ χωροφύλακες κατεσκόπευον καὶ αὐτὰ τὰ ἀθῶα κινήματα καὶ λόγους καὶ σχέσεις τῶν ριζοσπαστῶν, ἀπειλουμένων φυλακίσεις καὶ ἐξορίας καὶ ἐξοντόσεις. Οὐδόλως ὑπήκουσας εἰς τὸ παρακέλευσμα, τὸ ἔγγραφον τοῦ ἄγγλου Ἀνθαρμοστοῦ Χίλ, ὅτι ὤφειλες νὰ μὴ παραδεχθῇς τοὺς καταλόγους τῆς ὑποψηφιότητος αὐτῶν ὡς ἔχοντας ὑπογραφὰς πλαστογραφημένας ἐκλογέων. Σὺ δὲ τότε γενναίως καὶ ἀδιαφορῶν εἰς τὰ παρανόμως αἰτούμενα ἀπεκρίνεσο ἀταράχως δέχομαι τοὺς καταλόγους τῶν ὑποψηφίων ριζοσπαστῶν καὶ ἡ Βουλὴ ἂς ἐξελέγξῃ τὰ προσαιτούμενα. Διὸ εὐθὺς ἐπαύσσο τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἐπάρχου· καὶ ὁ Θεόδωτος Μερκάτης ἐδιωρίζετο προσωρινὸς ἔπαρχος, ὅστις ἀμερολήπτως διεύθυνε τὰς τότε ἐκλογὰς καὶ οἱ Ριζοσπάσται ἅπαντες βουλευταὶ ἐθριάμβευον.

Διὰ ταῦτα οἱ συμπολῖταί σου ἐκτιμῶντες τὰς οἰκειακὰς καὶ πατριωτικὰς ἀρετάς σου, περιστοιχοῦσι τὸν νεκρόν σου καὶ ἐκφωνοῦσιν Αἰωνία σου ἡ μνήμη! Αἰωνία σου ἡ μνήμη! εὐσεβὴ καὶ ἀγαθὲ Νικόλαε Λούντζη!

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ

ἀπαγγελθεὶς ἐν τῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ κόμητος

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΝΤΖΗ

ὑπὸ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Θ. ΣΩΜΕΡΙΤΗ

ΔΕΝ ἀνέρχομαι τὸ προκείμενον βῆμα, ὅπως κολακεύσω τὸν εὐγενέστατον τοῦ τεθνεῶτος Υἱόν, οὐδὲ διότι ἰσχυρὸν φιλίας αἴσθημα μετ' αὐτοῦ μὲ συνέδεε· τὸ ἀνέρχομαι ἐκ μόνου τοῦ λόγου, διότι φρονῶ, ὅτι οἱ εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα ἀνερχόμενοι Ἄνδρες, δέον νὰ ἐξυμνῶνται οὐχὶ ὡς ἐκ τῶν ἀτομικῶν δεσμῶν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς πρὸς τὴν πατρίδα προσφέρουσι· καὶ ὁ Νικόλαος Λούντζης εὐλόγως δύναται νὰ συνταχθῇ μεταξὺ τῶν Ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες λίαν ἐντίμως τὴν ἡμετέραν Πατρίδα ὑπηρέτησαν. Τίς ὁ βίος του; Τίνες αἱ πάτριοι ὑπηρεσίαι του; Ἀδύνατος ἡ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ βιογράφησις τοῦ Ἀνδρὸς καὶ ἰδίᾳ δι' ἐμὲ, ὡς μὴ σύγχρονον αὐτῷ καὶ συνήλικα· ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀνθοβολῆς τοῦ κάλυκος, ἡ ἐπιτολὴ τοῦ ὅλου ἔαρος καταδυκνύεται, οὕτω καὶ ἐκ μιᾶς μόνης ἐπιφανοῦς πράξεως ὁ πρωτεύων χαρακτὴρ τοῦ Ἀνδρὸς νὰ διαγνωσθῇ δύναται. Μίαν ὅθεν καὶ μόνην, τοιαύτην πρᾶξιν τοῦ ἐπιφανοῦς ἀνδρὸς, διαγνωστικὴν τοῦ ὅλου χαρακτῆρός του, ἐπιτρεψατέ μοι νὰ ὑπομνήσω.

Τὸν προτελευταῖον μῆνα 1851 ἐκ τῆς Αὐλῆς τοῦ Οὐίνδσωρ, καὶ τῶν ἀνακτόρων τῶν ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, ἐκηρύσσετο ἡ διάλυσις τῆς ἐνάτης Ἰονίου Βουλῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Νικόλαος Λούντζης κατεῖχε τὸ ἀνώτατον τοπικὸν ἀξίωμα τῶν τοῖς Ἰονίοις ὑπὸ τῆς προστασίας παρεχομένων, τοῦ Ἐπάρχου. Κατὰ τοὺς τότε ἐκλογικοὺς νόμους σπουδαιότατα πρὸ τῶν ἐκλογῶν καθήκοντα ἀνετίθεντο πρὸς τοὺς Ἐπάρχους, ἐν οἷς καὶ ἡ προκήρυξις, δι' ἧς ὡρίζετο ὁ χρόνος τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, ἐκ μέρους τῶν ἐκλογέων. ἀπῃτεῖτο καὶ τότε ἡ προσαγωγὴ τοῦ καταλόγου τῶν ὑποψηφίων δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκλογῆς, καὶ ὡρισμένος ἀριθμὸς ὑπογραφῶν, μετὰ δὲ τὴν νόμιμον ταύτην προσαγωγὴν, διέτασσεν ὁ Ἔπαρχος ἵνα τίθενται αἱ κάλπαι τῶν ὑποψηφίων. Ἡρμόστευε τότε ἐν Κερκύρᾳ ὁ Σὶρ Οὐάρ

δος ἀνὴρ, ὅστις ὡς βουλευτὴς ἐν τῇ ἰδίᾳ Πατρίδι του διεκρίνετο ἐπὶ φιλελευθέροις καὶ φιλονόμοις αἰσθήμασιν, ὡς Ἁρμοστὴς ὅμως ἐν Ἑπτανήσῳ δὲν ἐδίσταζε νὰ ἐξασκῇ πᾶσαν τυραννόφρονα καὶ ἔκνομον κατὰ τοῦ Λαοῦ πίεσιν, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐφρόνει, ὅτι ἠδύνατο, κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην, νὰ ἀρυσθῇ ἐν τεύθεν, εὐρύτητα τῆς ἐξουσίας του. Τὰ πρακτικὰ τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς, καὶ ἡ ἱστορία τῆς αὐτοῦ ἁρμοστείας, ἀπρόσβλητον κῦρος τοῖς ἐν προκειμένῳ ἡμῶν λόγοις παρέχουσι. 1) Ὡς τοιοῦτος ὁ Οὐάρδος, διὰ πάσης ἀντινομίας προσεπάθει νὰ καταστείλῃ τὸν τοῦ χειμάρρου τὴν ὁρμὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην περιβληθέντα ριζοσπαστισμὸν, ἐπιδιώξας τὴν καὶ ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν ἐπιτυχίαν τῶν Ματαρρυθμιστῶν, οὓς πρὸ μικροῦ τότε, ἡ Προστασία, εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀνήγαγε. Ἀπετάνθη τότε ὁ Οὐάρδος διὰ τοῦ ἐνταῦθα ἀντιπροσώπου του Χιλλ, καὶ πρὸς τὸν Νικόλαον Λούντζην ὡς ἔπαρχον, καὶ ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ δι' ἐπὶ τούτῳ διαγγέλματος, ἵνα ἐπιστρέψῃ τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους ὀκτὼ ὑποψηφίων ριζοσπαστῶν, ἐπὶ τῷ φανταστικῷ καὶ ἀνυπάρκτῳ λόγῳ, ὅτι ὑπογράψαντες αὐτοὺς, ἐκ βίας παρέσχον τὰς ἑαυτῶν ὑπογραφὰς, τινὲς δ' αὐτῶν, ὅτι καὶ ἐκ πλαστογραφίας προήρχοντο. Ἡ ἀξίωσις τοῦ ἄγγλου τοποτηρητοῦ ἦτο προφανῶς ὑπερέκνομος, ἀπέβλεπε δ' εἰς τὸν ἐντελῆ ἀποκλεισμὸν τῶν ριζοσπαστῶν. Ὁ Λούντζης ὅμως, γινώσκων τὰ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ καθήκοντα, καὶ ὅτι τὴν γνησιότητα τῶν καταλόγων δὲν ἦτο οὐδ' αὐτὸς οὐδ' ὁ τοποτηρητὴς ἁρμόδιος, ἀλλ' ἡ Βουλὴ νὰ ἐρευνήσῃ, ἠρνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ τοὺς καταλόγους, καὶ διέταξε νὰ τεθῶσιν αἱ κάλπαι καὶ τῶν ὑποψηφίων τῶν ριζοσπαστῶν. Ἡ πρᾶξις δ' αὕτη τοῦ Ν. Λούντζη ἔτι πλέον θερμῶν ἐπαίνων δικαιοῦται, διὰ τὸν πρόσθετον λόγον, ὅτι ὁ Νικόλαος Λούντζης ἦτο ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν ἐνάντιος τῆς μερίδος τῶν ριζοσπαστῶν, ὁμωφρόνει δὲ μετ' ἐκείνων, οὓς ὁ Οὐάρδος διὰ τοῦ προταθέντος τῷ Λούντζῃ παρανόμου τεχνάσματος ἐζήτει νικητὰς ἐν ταῖς ἐκλογαῖς νὰ ἀναδείξῃ. Ἀλλ' ὡς ἔντιμος καὶ φιλόνομος Ἀνὴρ δὲν ἐθυσίασε τοὺς πατρίους Νόμους εἰς τὸ συμφέρον τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων· πιστῶς ἐφήρμωσε τὸ συνεκτικὸν πάσης κοινωνίας καὶ παντὸς Ἔθνους τοῦ Σωκράτους ἀξίωμα. « Χρὴ πείθεσθαι τοῖς Νόμοις.» Ὅτι δὲ ὁ Λούντζης νομίμως τότε προσηνέχθη, οὐδὲ σκιὰ ἀμφισβητήσεως προέκυψεν, ὅτι δὲ καὶ κατ' οὐσίαν ἔτι δίκαιον, καταδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπισήμου ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ζακύνθου, ἥτις ῥητῶς ἀπεφήνατο, ὅτι « οὐδεμία ἀπόδειξις ὑπῆρχεν, ὅτι εἰς τοὺς καταλόγους ὀκτὼ ὑποψηφίων, ἐμπεριέχονται ὑπογραφαὶ ἐκλογέων ληφθεῖσαι δι' ἀπάτης καὶ δόλου! »(2) ὁ τότε τοποτηρητὴς, ἐσπευσμένως μετέβη εἰς Κέρκυραν, καὶ ᾐτήσατο τὴν παῦσιν τοῦ εὐγενοῦς προμάχου τῆς νομιμότητος, ἣν καὶ ἐπέτυχε παρὰ τοῦ Οὐάρδου. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ Λουντζης ἐστερεῖτο τῆς ἀρχῆς τῶν παρανόμων, περιεβάλλετο διὰ τῆς πανδήμου ἐπιδοκιμασίας ὁλοκλήρου τῆς ἡμετέρας πατρίδος, καὶ τοῦ ὅλου Ἰονίου, ἐκτὸς τῶν ὀλιγίστων ἐκείνων, οἵτινες ἀπὸ τῆς σφαγιάσεως τῶν νόμων τὴν ἑαυτῶν ἐπικράτησιν ἠρύοντο. Διὰ τὴν περιφανῆ ταύτην καὶ ἀξίαν ἀπομιμήσεως παρὰ παντὸς εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα ἀνερχομένου Ἀνδρὸς πρᾶξιν τοῦ Νικολάου Λούντζη, εὔλογον ἀνεγνώρισα ἵνα ὑμνηθῇ καὶ ἐκ μέλους τῆς νεωτέρας γενεᾶς, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας καταλείπει, ὡς ἐπίλεκτον καὶ περιφανὲς μέλος τὸν διακεκριμένον καὶ ἀξιοπόληπτον αὐτοῦ υἱὸν, μεθ' οὗ πάντες οἱ παριστάμενοι ἐπιφωνήσωμεν, ἵνα εὐλογητὴ καὶ ἄϊδιος διατελέσῃ ἡ μνήμη τοῦ πανεντίμως βιώσαντος αὐτοῦ Πατρός.

(1) Βλ. Πρακτικὰ τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων τῆς 7ης Μαΐου 1861 καὶ *Times* τῆς 8 ἰδίου.

(2) Βλ. Πρακτ. Γ'. Ἰονίου Βουλῆς συνεδριάσεως 17)29 Φεβρουαρίου 1852.

ΕΝ ΥΣΤΑΤΟΝ ΧΑΙΡΕ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. ΛΟΥΝΤΖΗ

Ἔφθασας εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου σου, Σεβαστὲ φίλε, καὶ ἰδοὺ ἀθρόοι σὲ προεπέμψαμεν οἱ συμπολῖταί σου εἰς τὴν νεκρόπολιν ταύτην, εἰς τὸ μεθόριον τοῦτο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου.

Πρὶν ἡ δὲ κλείσῃ ὁ χαίνων τάφος ἐπὶ τοῦ νεκροῦ σου, ἐπιτραπήτω μοι νὰ σοὶ ἀπευθύνω, ἐν ὀνόματι τῶν πολυαρίθμων φίλων σου, ἐν οἷς καὶ ἐγὼ συγκαταλέγομαι, τὸ ὕστατον χαῖρε.

Δὲν ἐπικαλοῦμαι τὴν Μοῦσαν ἵνα μὲ ἐμπνεύσῃ· δὲν σοὶ πλέκω στεφάνους· ἀλλ', ἀντὶ τούτων, κατατίθημι ἐπὶ τοῦ φερέτρου σου τὴν ἀπέριττον ἔκφρασιν ἀγνοῦ αἰσθήματος εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ σεβασμοῦ

Διανύσας ὀγδοήκοντα ἑπτὰ ὅλα ἔτη, διῆλθες πάσας τὰς ὥρας τῆς ζωῆς, ἀπὸ τοῦ ἔαρος μέχρι τοῦ βαθυτάτου χειμῶνος.

Ἐδοκίμασας τὰς τέρψεις καὶ τὰς πικρίας τοῦ κόσμου.

Εὐμοιρήσας νὰ θηλάσῃς παιδιόθεν τὸ τερψίθυμον γάλα τῆς παιδείας, ἐν Δανίᾳ, νὰ κορέσῃς τὴν φιλομάθειάν σου, ν' ἀναπτύξῃς τὴν ἔμφυτον καλλιτεχνικὴν φιλοκαλίαν σου, ἐφρόντισας νὰ δώσῃς εἰς τὰ τέκνα σου τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς ἀγωγὴν καὶ ἐκπαίδευσιν. Ηὐτύχησας νὰ ἴδῃς πραγματοποιημένας τὰς ἐλπίδας σου καὶ ἐξεμμένας διὰ τῆς ἐπιτυχίας τὰς ἀκαμάτους καὶ ἐνδελεχεῖς προσπαθείας σου πρὸς μόρφωσιν τοῦ προσφιλεστάτου υἱοῦ σου, ὃν σήμερον καταλίπεις ἄξιον ἀντικαταστάτην σου ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν.

Κατὰ τὸν μακρὸν βίον σου, ἀνεδείχθης ἀγαθὸς υἱὸς, τρυφερὸς σύζυγος, φιλόστοργος πατὴρ, εὐεργετικὸς συγγενὴς, πολύτιμος φίλος καὶ χρηστὸς πολίτης.

Τὸ ὄνομά σου συνδέεται μετ' εὐαρέστων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Διακριθεὶς ἀείποτε ἐπὶ φιλελευθέροις αἰσθήμασιν, ὅταν, ἐπὶ τῆς Ἰονίου Πολιτείας, κληθεὶς, ἀνέλαβες τὴν διοίκησιν τῆς νήσου ταύτης, διαδεχθεὶς τὸν πενθερόν σου — τὸν ἀοίδιμον Δημήτριον Σολωμὸν, — δὲν συ-

νήνεσας νὰ περισταλῇ ἡ ἐλευθέρα ἐνάσκησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἅτινα, διὰ τῶν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων, μετὰ πολυετεῖς ἀγῶνας καὶ ἐνεργείας, ἠδυνήθημεν ν' ἀποκτήσωμεν· ἀλλὰ προετίμησας νὰ δώσῃς τὴν παραίτησίν σου.

Τότε ἡ Σεπτὴ Ἀνασσα Βικτωρία ἐκόσμησε τὸ στῆθός σου μὲ τὸν σταυρὸν τῶν ἱπποτῶν τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου.

Μὴ θελήσας ἔκτοτε ν' ἀναμιχθῇς πλέον εἰς τὰ δημόσια, ἀπεσύρθης εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, ὃν διήγαγες ἀμέριμνον, εὐφραινόμενος εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας σου ἐν εἰρήνῃ.

Ὡς ἀληθὴς Εὐπατρίδης, εἶχες πάντοτε ἀνοικτὸν τὸν οἶκόν σου εἰς τοὺς φίλους καὶ συμπολίτας σου, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς παρεπιδημοῦντας ξένους, οὓς πάντας περιεποιεῖσο διὰ τῆς διακρινούσης σε εὐγενεστάτης συμπεριφορᾶς· τὸν οἶκόν σου ἐτίμησε, ξενισθεὶς ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Σεπτὸς Βασιλεὺς ἡμῶν, μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ ὁποίου σὲ συνέδεον φίλιαι σχέσεις. Ὅταν δὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Δανικοῦ θρόνου καὶ ἐπεσκέφθης αὐτὸν ἐν Κοπεγχάγῃ, σὲ περιέβαλεν, ἰδίαις χερσὶ, τὸ παράσημον τῶν ταξιαρχῶν τοῦ τάγματος Δανεμβρόγ.

Ἐπέπρωτο εἰς τὸν προσφιλέστατόν σου υἱὸν, ἀφοῦ ἐν Μασσαλίᾳ ἐκήδευσε τὸν νεκρὸν τοῦ πατρὸς τῆς ἀξιοτίμου συζύγου του, νὰ ἐπανέλθῃ ἐν μέσῳ καταιγίδων καὶ βαρυτάτου χειμῶνος εἰς τὴν πατρίδα, ἵνα συνοδεύσῃ εἰς τὸν τάφον καὶ Σέ—τὸν φιλόστοργον αὐτοῦ γεννήτορα,—ὃν ὁ θάνατος, ὡς φαίνεται, ἐσεβάσθη μέχρις οὗ ἐπανίδῃς καὶ κατασπασθῇς ἐν ταῖς ἀγκάλαις σου τὸν ἀγαπητόν σου Δημήτριον, πρὸς ὃν ἔστρεψας τὸ ὕστατον βλέμμα, ἀπηύθυνας τὸ τελευταῖον μειδίαμα, ἐξέφρασας τὴν ἐσχάτην εὐχήν σου.

Ὁ θάνατός σου εἶνε ὁ θάνατος τοῦ δικαίου. Οὔτε ὀδύναι, οὔτε ἀγωνίαι προηγήθησαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐλάττωσις τῶν ζωτικῶν δυνάμεων, ὡς τὸ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου βαθμηδὸν ἐκλεῖπον λυκόφως προηγεῖται τῆς νυκτός.

Καὶ ὡς ἀληθῶς, ἅμα κοινωνὸς ἐγένεσο τῆς θείας Εὐχαριστίας, κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐκοιμήθης τὸν νήδυμον ὕπνον τῆς αἰωνιότητος.

Τὰ θαλερὰ δάκρυα τῶν τέκνων, τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων, ἔστωσαν σταγόνες δρόσου ἐπὶ τοῦ τάφου σου.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου, σεβαστὲ καὶ φίλε πρεσβύτα, αἰωνία, αἰωνία!

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1885
Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ ὥρᾳ 5. Μ. Μ.

Α. ΓΑΗΤΑΣ

ΚΥΨΕΛΗ

ΕΤΟΣ Β'. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1885 ΦΥΛΛ. 13

DORA D' ISTRIA

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Κυψέλης» διὰ τοῦ παρόντος δεκάτου τρίτου φυλλαδίου εἰς τὸ δεύτερον ἔτος εἰσερχομένη, εὐτυχῆ λογίζεται ἑαυτὴν δυναμένην ν' ἀγγείλῃ εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς συνδρομητὰς τὴν ὑψηλὴν τιμήν, ἧς ἠξιώθη νὰ καταλέξηται μεταξὺ τῶν συνεργατῶν αὐτῆς πολύτιμον κάλαμον, ἔξοχον νοῦν, Μέλισσαν ὀθνείαν τε καὶ ἐν ταὐτῷ Ἑλληνικὴν, θυγατέρα μὲν ἔθνους ξένου, ἀλλ' ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς υἱοθετηθεῖσαν βουλῆς καὶ τοῦ τίτλου μεγάλης πολίτιδος τῆς Ἑλλάδος ἀξιωθεῖσαν, Μέλισσαν πάσης Ἑλληνικῆς μελίσσης ἐξοχωτέραν, καὶ νὰ ἐγκαινίσῃ δι' ἐργασίας Αὐτῆς τὸ νέον τοῦτο τοῦ βίου τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ χρονικὸν διάστημα.

Ἡ νέα αὕτη ἡμετέρα συνεργάτις Μέλισσα εἶνε γυνὴ ἔξοχος· εἶνε ὄνομα συγκινοῦν καὶ τὸν σεβασμὸν προκαλοῦν· εἶνε ἡγεμονὶς, ἥτις ὡς καὶ ἡ Carmen Sylva θεωρεῖ ἀνώτερον τὸ στέμμα τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ ἐκ μυρσίνης καὶ δάφνης πεπλεγμένον, τοῦ χρυσοῦ ἡγεμονικοῦ στέμματός της· εἶνε ἡ γυνὴ ἐκείνη, δι' ἣν τὸ ἐπισημότατον τῆς Γαλλίας περιοδικὸν *Revue de deux mondes* ἔγραφε πρό χρόνου, ὅτι θεωρεῖ μεγίστην αὐτοῦ τιμὴν καταχωρίζον ἔργον τῆς ἐξόχου ταύτης συγγραφέως, τῆς DORA D' ISTRIA. Ἡ τιμὴ δὲ αὕτη εἶνε δι' ἡμᾶς τοσούτῳ μείζων, ὅσῳ πρῶτον ἤδη ἡ ἐπίσημος συγγραφεὺς διὰ μείζονος καὶ σπουδαίου Αὐτῆς ἔργου Ζακύνθιον περιοδικὸν τιμᾷ. Τί δ' ἐστὶ Dora d'Istria ὀλίγοι, ἂν οὐχὶ οὐδεὶς, ἀγνοοῦσι. Χάριν δὲ τῶν ὀλίγων τούτων τολμῶμεν νὰ προτάξωμεν ὧδε τοῦ ἔργου τῆς ἐξόχου γυναικὸς βραχείας βιογραφικὰς σημειώσεις.

DORA D' ISTRIA εἶνε ψευδώνυμον τῆς ἡγεμονίδος Ἑλένης Γκίκα κομήσσης Kolzow Massalsky, γεννηθείσης ἐν Βουκουρεστίῳ τῇ 10[22 Ἰανουαρίου 1828 καὶ νῦν τὸ 57ον τῆς ἡλικίας Αὐτῆς ἀγούσης. Εἶνε μία τῶν ὀξυνουεστέρων καὶ ἐξοχωτέρων γυναικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς. Θυγάτηρ τοῦ πρίγκηπος Μιχαὴλ Γκίκα, εἶνε ἀπόγονος τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου Ῥουμουνικοῦ γένους, ὅπερ παρέσχεν ἀπὸ 200 ἐτῶν εἰς τὴν Μολδαυίαν καὶ Βλαχίαν τοὺς πλείστους Ὁσπαδάρους καὶ ὑπουργούς. Οἱ ἐκ πατρὸς θεῖοι αὐτῆς ἦρξαν ὡς Ὁσποδάροι ὁ μὲν Γεώργιος Δ'. 1822—1828, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Γ'. Γκίκας 1834—42, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Βλαχίας. Ὁ

πατὴρ τῆς Ἑλένης Γκίκα, ἐν γράμμασιν οὐχὶ ἄσημος ἀνὴρ καὶ μάλιστα ἀρχαιολόγος ὄκιμος καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς τῆς θύραθεν παιδείας ἱκανῶς μετέχουσα ἐπιμελῶς περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῆς νεαρᾶς ἡγεμονίδος ἐμερίμνησαν Τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἐκπαιδεύσεως Αὐτῆς ἔλαβεν ἡ Dora d' Istria παρὰ τοῦ Ἕλληνος Γρηγορίου τοῦ Παππαδοπούλου. Ὑπὸ τούτου ἐν τοῖς γράμμασιν ἱκανῶς προαχθεῖσα ἀπῆλθεν μετὰ τοῦ πατρὸς Αὐτῆς εἰς Δρέσδην, ἐκεῖθεν δὲ εἰς Βιέννην Βερολῖνον καὶ Βενετίαν ὅπως κρείττονος τύχῃ παιδείας· μετὰ ἐννεατῆ δὲ ἐπιμελῆ σπουδὴν ἐπανῆλθε τέλος τῷ 1849 ποικίλης μαθήσεως ἔμπειρος εἰς τὴν γενέτειραν γῆν· μικρὸν μετὰ τὴν ἐπάνοδον Αὐτῆς συνεζεύξατο τῷ κόμητι Ἀλεξάνδρῳ Kolzow Massalsky ἀπογόνῳ ἀρχαίου ῥωσσικοῦ ἀριστοκρατικοῦ οἴκου· ὁ γάμος οὗτος ἀπεμάκρυνε τὴν Ἰστριάδα καὶ αὖθις τῆς πατρίδος Αὐτῆς· ἀπῆλθε δὲ εἰς Ῥωσσίαν ἔνθα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔζησεν ὡς μία τῶν πρώτων ἀριστοκρατίδων καὶ ἰδίᾳ ἐν Πετρουπόλει, οὐδόλως ὅμως ἀρεσκομένη εἰς τὰ θέλγητρα, ἃ παρεῖχεν ἡ ἐν ᾗ μάλιστα ἀνεστρέφετο Αὐλὴ δεσπότου βασιλέως, οἷος ἦν ὁ Τσάρος τῆς Ῥωσσίας Νικόλαος. Ὁ λόγος οὗτος καὶ ἡ ὑγεία της, οὐδόλως ὑπὸ τοῦ ῥωσσικοῦ κλίματος εὐνοηθεῖσα, ἠνάγκασαν αὐτὴν τῷ 1855 συναινοῦντος καὶ τοῦ συζύγου ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην. Οὕτως ἀπελθοῦσα εἰς Ἑλβετίαν διέτριψεν ἐνταῦθα ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἐκεῖθεν δὲ περιώδευσε διὰ τῆς Ἑλλάδος μέχρι Ῥουμουνίας καὶ τέλος κατῆλθεν εἰς Ἰταλίαν οὕπω μέχρι καὶ τοῦ νῦν ἐξακολουθεῖ διοῦσα.

Ἐν ἔτει 1855 ἔδωκεν ἡ Ἑλένη κόμησσα Kolzow—Massalsky τὰ πρῶτα δείγματα τῆς φιλολογικῆς Αὐτῆς ἱκανότητος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Dora d' Istria. ἔκτοτε σειρὰ ὅλη περισπουδάστων συγγραφῶν κατέστησεν ἐπίσημον καὶ σεβαστὸν παρὰ τῷ λογίῳ κόσμῳ τῆς Ἰστριάδος τὸ ὄνομα· τὰ ἔργα ταῦτα εἰσὶ μαρτύρια μεγίστης γλωσσομαθίας, ὅτι ἡ Dora κάτοχός ἐστι τῆς Ῥουμουνικῆς, Ἰταλικῆς, Γερμανικῆς, Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς, Λατινικῆς, Ῥωσσικῆς, Ἀλβανικῆς καὶ Ἑλληνικῆς ἀρχαίας τε καὶ νέας γλώσσης· εἰσὶν ἀποδείξεις ἐξόχου ἐπιστημονικῆς δεινότητος, μεθ' ἧς ὀξυνούστατα ἐξετάζει πᾶν πολιτικὸν ἢ θρησκευτικὸν ζήτημα· εἰσὶ τέλος ἀποτυπώσεις φαντασίας ὅλως ἀσυνήθους καὶ ἐκτάκτου. Ἡ Dora d' Istria εἶνε κεκηρυγμένη ἐχθρὰ τοῦ δεσποτισμοῦ, ὑπὸ ἀμέτρου ἐμφορουμένη πατριωτισμοῦ· χριστιανὴ ὀρθόδοξος οὖσα ἐξετάζει τὸν παπισμὸν μετὰ καθαρότητος καὶ ἐλευθερίας πνεύματος καὶ μετὰ ἀνδρικῆς ἐνεργείας ἐκφράζεται τὰς ἰδέας Αὐτῆς. Ἐν γένει ἡ ἐνεργητικότης Αὐτῆς ἔχει κοσμοπολιτικὸν χαρακτῆρα· εἶνε μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἑταιριῶν καὶ ἀκαδημιῶν, ὑπὸ δὲ τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς ἔχει ἀνακηρυχθῆ καὶ Μεγάλη τῆς Ἑλλάδος πολίτις, ἐπίσης δὲ ἰδίας τιμῆς ἠξιώθη καὶ παρὰ διαφόρων τῆς Ἰταλίας πόλεων. Τὰ ἔργα τῆς Dora d' Istria τοσαῦτα εἰσὶν ὥς τε ἤθελεν εἶσθαι ἀνάγκη ὁλοκλήρου φυλλαδίου πρὸς καταγραφὴν καὶ δήλωσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν· ἐκτὸς δὲ τῶν αὐθεκάστων ἐργασιῶν ἐγένετο συνεργάτις τοῦ ἐπισημοτάτου Γαλλικοῦ περιοδικοῦ Revue de deux Mondes τοῦ Libre Recherche, Nuova Antologia καὶ πολλῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν περιοδικῶν ἀναγνωστάτων· βραχεῖαι δέ τινες μονογραφίαι Αὐτῆς καὶ ἐν Ἑλληνικοῖς ἐδημοσιεύθησαν ἡμερολογίοις, πρώτην δὲ ταύτην φοράν, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες, δι' ἐκτενεστέρας ἐργασίας τιμᾷ καὶ τῆς Ζακύνθου τὴν περιοδικὴν δημοσιογραφίαν. Ἐκτενέστερα περὶ τῆς ὅλης βιβλιογραφίας τῆς Δόρας Ἰστριάδος δύναταί τις ν' ἀναγνώσῃ εἰς ἔργον καλὸν τοῦ Ceccetti Bibliografia della principessa Dora (Firenze 1873) περιέχοντος τὰ μέχρι τοῦ 1873 ἐκδοθέντα· ἔκτοτε δὲ ὁ ἀκάματος οὗτος κάλαμος καὶ πολλὰ ἕτερα καὶ οὐδενὸς ἥττονος λόγου ἄξια εἰς φῶς ἤγαγε.

Τὸ πρῶτον τῆς Ἰστριάδος ἔργον δημοσιευθὲν τῷ 1855 καὶ ἀναδημοσιευθὲν ἐν Παρισίοις τῷ 1858 ἐπιγέγραπται La vie monastique dans l' église oriental, δι' οὗ χαρακτηρίζει τὸν μοναχικὸν βίον τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας ὡς τὸ οὐσιωδέστατον κώλυμα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης.

Τοιαύτη συντόμως ἐστὶν ἡ γυνή, ἧς τὴν εἰκόνα τοῦ προσώπου ἐν νεωτέρᾳ ἡλικίᾳ ἀπετυπώσαμεν διὰ προτομῆς ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ παρόντος φυλλαδίου, τὴν δὲ πνευματικὴν, τὴν ὑπ' αὐτῆς ταύτης ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν, παρατιθέμεθα ἐν τοῖς ἑξῆς ἐν πρωτοτύπῳ τε καὶ ἐν μεταφράσει.

ΟΘΩΝ ΡΕΝΤΖΟΣ.

LE SURNATUREL

Dans Le Monde Animal.

DANS un ouvrage fort intéressant intitulé: *Chez les Peaux-Rouges* M. Joaquin Miller raconte comment un clan indigène de la Californie, les Jndiens du mont Shasta, comprend l' origine du monde. Les Indiens qui ne manquent ni d' intelligence ni de bravoure, disent que le Grand-Esprit créa d' abord le mont Shasta, puis les animaux, enfin l' ours gris, qu' il établit maître sur tous. Le maître était si puissant, que le créateur lui-même ne tarda pas à le craindre. Mais l' ours lui fournit l' occasion de le réduire à une position plus modeste. Un violent orage éclata et le Grand-Esprit envoya du sommet de la montagne la plus jeune de ses filles pour ordonner à la tempête de se calmer. L' enfant n' ayant pas tenu assez de compte des instructions paternelles, glissa sur la peinte lisse et durcie jusqu' à la limite des neiges, où elle fut trouvée glacée par une famille d' ours gris. Plus tard, on la maria avec le fils aîné du père ours. Alors, il est vrai, les ours marchaient droit, parlaient et se servaient de massues. Cependant une telle alliance, qui avait donné naissance au Peau-Rouge, ne pouvait avoir l' approbation du Grand-Esprit. Quand on voulut l' obtenir avec le pardon, il fut saisi d' un accès de colère, il descendit furieux du sommet du mont où il réside, il emporta sa fille sur ses épaules, et il condamna les ours audacieux à marcher à quatre pattes, excepté quand ils seraient obligés de se défendre. Les Shastas, qui n' ont aucune doute sur leur généalogie, ne chassent pas l' ours gris. Quand un de ses animaux est tué, on le brûle comme un Indien, et durant plusieurs années les passants jettent une pierre sur la sépulture jusqu' à ce qu' un gros tas se soit élevé.

Cette «Génèse selon les Indiens» comme M. Miller nomme sa légende californienne, prouve que la «mythologie zoologique» conserve de partisans jusqu' à nos jours. Si l' on en trouve une multitude de traces chez les Aryens et les Touraniens, dont M. de Gubernatis s' est occupé dans son ouvrage de la *Mythologie Zoologique*, ces traces ne manquent nullement chez les Sémites et chez les peuples appartenant à la race jaune; elles abondent chez les Peaux-Rouges, et la race noire est restée en majorité fidèle à des croyances dont l'existence et la vitalité surprennent seulement ceux qui ne se rendent pas compte du long et pénible développement de notre espèce.

I

Lorsque l' homme s' est montré pour la première fois sur notre globe, les animaux régnaient depuis des siècles dans les immenses forêts qui en occupaient la surface. Il semble prouvé que toutes les espèces, aujourd'hui éteintes, n' avaient pas encore disparu. D' énormes félins, superieurs en force et en taille au lion et au tigre, les mammouthes ou éléphants à crinière, les rhinocéros aux narines cloisonnées, les ours des cavernes disputaient au futur maître du monde, nu, désarmé, sous un ciel inclément, les fruits spontanés de la terre, qu' il ne savait pas cultiver, et la proie nécessaire à sa subsistance. Même parmi les espèces qui subsistent encore il s' en trouvait d'assez redoutables pour produire la plus profonde impression sur les rares humains qui n' eurent longtemps d' autres moyens de défense que les faibles armes de l' âge de pierre. Les grands carnassiers n' apparaissaient pas seulement aux yeux de nos pères comme de terribles maîtres d' un univers plein de mystères, souvent la majesté de leur allure, la puissance de leurs muscles de fer, la grâce singulière de leurs formes leur donnaient l' aspect de créatures privilégiées, de véritables souverains de la planète qu' ils avaient si longtemps considérée comme leur domaine incontesté. Dans nos villes si bien gardées, dans nos froides contrées, où la faune est représentée par des espèces peu nombreuses et débiles, (en Angleterre, le loup même n' existe plus), où l' animal se montre u-

ΤΟ ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΟΝ

ΠΑΡΑ ΤΩ ΖΩΙΚΩ ΚΟΣΜΩ.

Ὁ Ἰωακεὶμ Μίλλερος ἔν τινι σπουδαιοτάτῃ αὐτοῦ συγγραφῇ ἐπιγραφομένῃ «Παρὰ τοῖς Ἐρυθροδέρμοις», διηγεῖται πῶς ὑπολαμβάνουσι τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου οἱ Ἰνδοὶ τοῦ ὄρους Σάστα, φυλῆ ἐγχώριος τῆς Καλιφορνίας. Οὔτε φυσικοῦ πνεύματος, οὔτε σωματικῆς ῥώμης οἱ ἄνθρωποι οὗτοι στερούμενοι, φρονοῦσιν ὅτι τὸ Μέγα Πνεῦμα ἐν ἀρχῇ ἔπλασε τὸ ὄρος Σάστα, κατόπιν τὰ ζῶα, τελευταῖον δὲ τὴν φαιὰν ἄρκτον, ἣν ὥρισε δεσπότην γενικόν. Σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ὁ δεσπότης οὗτος κατέστη τοσοῦτον ἰσχυρὸς, ὥστε ἐνέπνευσε τὸν φόβον καὶ εἰς τὸν Δημιουργὸν αὐτὸν, ὅστις ἔλαβεν ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ τὴν ὑποβιβάσῃ εἰς θέσιν ταπεινοτέραν. Ἐκραγείσης ποτὲ βιαίας θυέλλης, τὸ Μέγα-Πνεῦμα ἐξαπέστειλεν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τὴν νεωτέραν θυγατέρα του πρὸς καταστολὴν τοῦ κακοῦ. Ἡ παιδίσκη παρακούσασα τὰς πατρικὰς παραινέσεις, διωλίσθησεν ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου καὶ πετρώδους κατωφερείας τοῦ ἐδάφους μέχρι τῶν χιονοσιβάδων, ὅπου ἀνευρέθη κατάψυκτος ὑπό τινος οἰκογενείας φαιῶν ἄρκτων, ἥτις ὀλίγον ὕστερον συνέζευξε μετ' αὐτῆς τὸ πρωτότοκον τέκνον της. Ναὶ μὲν τότε αἱ ἄρκτοι ἐβάδιζον ὄρθιαι, ὡμίλουν καὶ ἔφερον ῥόπαλα, μάτην ὅμως ἤλπισαν ὅτι τοιαύτη συγχώνευσις, ἐξ ἧς ἀνεφάνησαν οἱ Ἐρυθρόδερμοι, ἠδύνατο νὰ τύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Μεγάλου-Πνεύματος. Ἀντὶ ἕνεκα τῆς μεγίστης αὐτῶν συντριβῆς καὶ μεταμελείας νὰ ἐξιλεωθῇ ἐκεῖνο, τόσον ὠργίσθη, ὥστε κατελθὸν βιαίως ἐκ τοῦ ὑψηλοτάτου ὄρους ἐν ᾧ ἐπεκάθητο ἀπήγαγε τὴν θυγατέρα του καὶ κατεδίκασε τὰς θρασυτάτας ἄρκτους νὰ βαδίζωσι τοῦ λοιποῦ τετραποδητί, ἐκτὸς ὅταν ἤθελον ὑποχρεωθῇ νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτάς. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν οἱ Σάσται ἔχοντες περὶ τῆς, ὡς εἴπομεν, γενεαλογίας, οὐδέποτε καταδιώκουσι φαιὰν ἄρκτον. Ἂν δὲ ἐκ τύχης παραμφερὲς ζῶον φονευθῇ, τὸ ῥίπτουσιν εἰς τὰς φλόγας, ὡς εἰθισται παρὰ τοῖς τεθνεώταις Ἰνδοῖς, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη οἱ ὁδοιπόροι θέτουσι λίθον ἐπὶ τοῦ μνημείου μέχρις οὗ σχηματισθῇ μέγας σωρός.

Ἡ κατὰ τὸν Μύλλερον περὶ Καλιφορνίας αὕτη παράδοσις, δεικνύει ὅτι ἡ «ζωολογικὴ μυθολογία» ἔχει ὀπαδοὺς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Ἂν ὑπάρχωσιν ἀπειρα ἴχνη παρὰ τοῖς Ἀρίοις καὶ τοῖς Τυρρηνικοῖς λαοῖς, περὶ ὧν ἠσχολήθη ὁ Δε-Γουβερνάτης εἰς τὴν Ζωολογικὴν μυθολογίαν του, οὐδόλως λείπουσι σημεῖα παραπλήσια παρὰ τοῖς Σημίταις, παρὰ τοῖς ἀνήκουσιν εἰς τὴν μογγολικὴν φυλὴν, καὶ παρὰ τοῖς Ἐρυθροδέρμοις· οἱ δὲ Αἰθίοπες ἔμειναν κατὰ μέγα μέρος πιστοὶ εἰς δοξασίας, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις ἐκπλήττει μόνον ἐκείνους, οἵτινες δὲν ὑπολογίζουσι τὴν μακραίωνα καὶ ἐπίμοχθον ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου γένους.

I.

Ἅμα κατὰ πρώτην φορὰν ὁ ἄνθρωπος ἔστη ἐπὶ τοῦ γηΐνου πλανήτου, πρὸ ἀπείρων ἑκατονταετηρίδων τὰ ζῶα ἐπὶ τῶν ἀπεράντων καὶ ἀχανῶν δασῶν, τῶν ἐπεκτεινομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, ἐβασίλευον. Εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἅπαντα τὰ γένη τὰ σήμερον σβεσθέντα, δὲν εἶχον ἀκόμη ἐξαφανισθῇ. Θηρία ὑπερμεγέθη, ἀνώτερα κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ λέοντος καὶ τῆς τίγριδος, τὰ μαμοὺθ ἢ ἐλέφαντες μὲ λαμπρὰν χαίτην, οἱ ρινόκεροι μὲ συνεσφυγμένους μηκτῆρας καὶ οἱ ἄρκτοι τῶν σπηλαίων, διεφιλονείκουν πρὸς τὸν μέλλοντα δεσπότην τῆς κτίσεως, γυμνὸν, ἄοπλον, ὑπὸ σιδηροῦν οὐρανὸν, τοὺς αὐτοφυεῖς καρποὺς τῆς γῆς, οὓς δὲν εἶχε μάθει ἀκόμη νὰ καλλιεργῇ, καὶ τὴν πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ ἀναγκαίαν τροφήν. Ἐκ τῶν γενῶν ἐκείνων ἅτινα ἐπέζησαν μέχρις ἡμῶν, ὑπῆρχον τινὰ λίαν ἐπίφοβα ὅπως προξενίσωσι βαθυτέραν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν ἀραιῶν προπατόρων μας, οἵτινες ἐπὶ μακρὸν χρόνον οὐδὲν ἄλλο μέσον ὑπερασπίσεως εἶχον, εἰμὴ τὰ ἀσθενῆ ὅπλα τῆς λιθίνης ἐποχῆς. Τὰ μᾶλλον σαρκοβόρα, δὲν ἐφαίνοντο μόνον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πρώτων ἀνθρώπων φοβεροὶ καὶ ἀδάμαστοι δεσπόται κόσμου μυστηριώδους, ἀλλ' ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ βαδίσματος, ἡ ῥώμη τῶν σιδηρῶν μυώνων καὶ ἡ ἰδιάζουσα χάρις τῆς μορφῆς των, παρήγαγον τὴν ἰδέαν ὅτι ἦσαν ὄντα προνομιοῦχα, ἀληθεῖς κατακτηταὶ τοῦ πλανήτου, ὃν ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἶχον ὑπολάβει ὡς ἀδιαφιλονείκητον αὐτοῖς κτῆμα. Εἰς τὰς περικλείστους ἡμῶν πόλεις καὶ τὰ ψυχρὰ κλίματα, ὅπου ὁ Φαῦνος (1) παρουσιάζεται ὑπὸ ὀλιγάριθμα καὶ ἐξησθενισθέντα εἴδη,

(1) Σ. Μ. ἴσως ἀνθρωπόμορφος πίθηξ

niquement comme une bête de somme, comme une proie destinée à l' abattoir, comme un jouet livré aux cruels caprices de l' âge «sans pitié», il faut un véritable effort de réflexion pour comprendre la vraie physionomie d' époques, fécondes en drames sinistres, dont la science contemporaine reconstruit laborieusement et glorieusement l' histoire oubliée. Un long empire nous a donné une force morale et une fière assurance qui manquaient complètement à nos aïeux. L' âme de l' homme primitif comme celle de l' enfant, qui en est restée la fidèle image, était pleine de chimères, de terreurs et d' innombrables hallucinations. Les fauves exerçaient donc une véritable fascination sur ceux dont les descendants devaient plus tard les reléguer au fond des déserts. La griffe terrible du lion, les bonds formidables du tigre, la puissante étreinte de l' ours, les rugissements de tant d' espèces avides de sang, remplissant la profondeur des bois sans limites, jettaient l' épouvante dans tous les cœurs. Si la crainte a joué un rôle si considérable à l' origine de toutes les mythologies, croit-on qu' elle n' ait pas alors transformé et prodigieusement grandi l' image de l' animal dans des imaginations si disposées au merveilleux? Non seulement il effrayait; mais son intelligence, qui étonne même de nos jours tous les observateurs attentifs, frappait alors de stupéfaction ceux qui à chaque instant avaient l' occasion d' en recueillir les preuves innombrables. Il faut avoir traversé des siècles de scolastique pour arriver à croire possible l' animal-machine! Un être qui semblait prévoir les saisons, deviner les périls, posséder les mystères des abîmes et les secrets du ciel, comment n' aurait-il point passé pour avoir quelque chose de divin, dans un temps où le miracle semblait la solution de toutes les difficultés? S' il était pour Michelet un «sombre mystère» que devait-il être pour ceux qui disputaient son antre à «*l' ours des cavernes*» ou qui taillaient les grossiers instruments de l' époque *archéolitique*?

Les Shastes, en parlant de l'ours comme d' un maître que le Grand-Esprit aurait donné aux êtres vivants, exagèrent une idée qu'on retrouve partout sous des formes variées. L'imagination des peuples a, en effet, créé une hiérarchie mythique entre les espèces. L' animal devant lequel les autres tremblent ou fuient, un grand félin dans le sud, un ours dans les pays septentrionaux, paraît avoir des titres incontestables à recevoir le nom de roi des animaux. Une fois dans cette voie, la fantaisie ne s' arrête pas là. Dans la poésie orientale, le sultan des bêtes a son vizir, sa cour, ses flatteurs, et l' Occident s' est si bien habitué à ces conceptions, que dans les admirables *Animaux malades de la peste,* le Lion de La Fontaine a l' air d' un véritable Louis XVI, délibérant dans son Parlement, au milieu des pairs laïques et ecclésiastiques.

Dans l' Inde, le tigre un des animaux les plus redoutables et les plus beaux qui existent, est associé aux honneurs accordés au lion. Ces deux *félins* sont l' emblème parfait de la majesté et de la puissance du monarque. L' idée de «perfidie» qu' une observation superficielle des mœurs du tigre oppose, en Europe, à la douteuse «magnanimité» du lion, n' aurait rien de contraire, ainsi que le prouvent les épopées, à l' opinion machiavélique qu' on se fait en Asie (et parfois ailleurs) du pouvoir suprême.

«Lion des hommes» et «tigre des hommes» sont les expressions qui caractérisent au même degré le souverain et qu' on emploie également quand on s' adresse à lui. Loin que le lion soit considéré alors comme un être nuisible, sa forme est celle qu' un dieu, comme Indra et Vichnou, peut prendre, quand il veut détruire les monstres. Aussi le mythe lui attribue—t—il généreusement une magnanimité royale. Dans le *Râmâyana*, le roi Dacaratha dit que son fils Râma, le lion des hommes, dédaignera après son exil de prendre en main le royaume possédé auparavant par Bharata, comme le lion ne consentirait pas à manger la chair à laquelle d' autres animaux ont touché avant lui. Dans la vingt-deuxième nuit du *Tutinameh*, un lion

τὸ δὲ ζῶον χρησιμεύει μόνον ὡς ὑποζύγιον, ὡς προωρισμένον διὰ τὴν σφαγὴν, εἴτε ὡς παίγνιον ἐγκαταλελειμένον εἰς τὰς ἀδυσωπήτους ἰδιοτροπίας τῆς «ἀσπλάχνου ἡλικίας», εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωμεν ἄνευ συντόνου διανοητικῆς ἐργασίας τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τῶν γονίμων εἰς αἱματηρὰ δράματα ἐποχῶν, ὧν τὴν ἀπηρχαιωμένην ἱστορίαν προσπαθεῖ νὰ ἀπαρτίσῃ ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη μετὰ πολλῶν μόχθων καὶ μεγίστου θριάμβου. Ἡμακρὰ ἡμῶν ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία, ἐνέπνευσεν ἠθικὴν δύναμιν καὶ ὑπερβάλλουσαν ἀσφάλειαν, ἅτινα δὲν ἠδύναντο οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι νὰ ἐπιτύχωσιν. Ἡ ψυχὴ τοῦ πρωτογενοῦς ἀνθρώπου ὡς ἡ τοῦ παιδίου, ἥτις ἔμεινε πιστὴ αὐτῆς εἰκὼν, κατείχετο ὑπὸ πολλοῦ τρόμου καὶ ἀπείρων παραλογισμῶν. Ἕνεκα τούτου τὰ ἄγρια θηρία ἐξήσκουν ἀληθῆ γοητείαν ἐπὶ ἐκείνων, ὧν οἱ ἀπόγονοι ἔμελλον βραδύτερον νὰ περιωρίσωσιν αὐτὰ εἰς τὰς ἀπωτάτας ἐρήμους. Οἱ γαμψοὶ ὄνυχες τοῦ λέοντος, τὰ φρικώδη σκιρτήματα τῆς τίγριδος, ἡ ἰσχυρὰ περίπτυξις τῆς ἄρκτου, οἱ βρυχηθμοὶ ὁμοίων ἄλλων αἱμοχαρῶν γενῶν πληρούντων τὰ βάθη τῶν δασῶν, ἐφόβιζον ἅπαντας. Ἂν τὸ δέος κατὰ μέγα μέρος συνέτεινεν εἰς τὴν ἀρχὴν πάσης μυθολογίας, πῶς θέλομεν ἀρνηθῆ ὅτι ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ λόγου, φαντασίαι τοσοῦτον διατεθειμέναι εἰς τὸ ἀλλόκοτον καὶ τερατῶδες, δὲν παρεμόρφωσαν καὶ ἐξαιτίως ἐμεγαλοποίησαν τὴν περὶ τοῦ ζώου εἰκόνα; Οὐ μόνον τοῦτο ἐτρόμαζε αὐτοὺς, ἀλλ' ἡ διάνοιά του, ἥτις μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἐκπλήττει πάντα προσεκτικὸν παρατηρητὴν, ἐνέβαλεν εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν ἐκείνους, οἵτινες ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν εὕρισκον ἀφορμὰς νὰ συλλέγωσιν ἀπείρους περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀποδείξεις. Ἔπρεπε νὰ καταλήξωμεν μέχρι τῆς σχολαστικῆς φιλοσοφίας, πρὶν ἢ παραδεχθῶμεν τὴν περὶ αὐτοματισμοῦ θεωρίαν.!... Ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν, τὸθαῦμαἐφέρετο ὡς ἡ μόνη λύτις πάσης ἀπορίας, οὐδὲν παράδοξον ἂν ἐνόμισαν πεπροικισμένον ὑπὸ θείας οὐσίας, τὸ ὂν ἐκεῖνο, ὅπερ προέβλεπε τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ἐμάντευε πάντα κίνδυνον, κατεῖχε δὲ τὰ μυστήρια τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ἂν κατὰ τὸν Μιτλὲ ἦτο τοῦτο «σκοτεινὸν μυστήριον», ἔτι περισσότερον διὰ τοὺς καταδιώκοντας τὰς φωλεὰς τῶν πελωρίων ἄρκτων, μὲ τὰ ἀτελῆ μόνον ὅπλα τῆς χαλκίνης ἐποχῆς.

Οἱ Σάσται, ὁμιλοῦντες περὶ τῆς ἄρκτου, ὡς ἐκλεκτοῦ δεσπότου ὃν τὸ Μέγα-Πνεῦμα ἐξαπέστειλε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἐκφέρουσιν ἰδέαν πανταχοῦ ὑπὸ συγγενεῖς μορφὰς ἀπαντῶσαν. Ἡ φαντασία τῶν λαῶν ἐπενόησεν ἀναμφιβόλως τὴν μυθικὴν ἱεραρχίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων εἰδῶν. Τὸ ζῶον πρὸ τοῦ ὁποίου ὅλοι φοβοῦνται καὶ τρέμουσι, μέγας αἴλουρος ἐν μεσημβρίᾳ, ἡ ἄρκτος εἰς τὰς βορείους χώρας, ἐφαίνετο ἔχον ἀναφαίρετα δικαιώματα, ἵνα λάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων. Κατόπιν τούτου ἡ φαντασία ἐβάδισεν ἐπὶ τὰ πρόσω, ὅπως συμπληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ ἐπινόημα. Ἐν τῇ ἀνατολικῇ ποιήσει, ὁ δυνάστης τῶν ζώων ἔχει τὸν βεζύρην του, τὴν αὐλὴν καὶ τοὺς ὑπουργούς του, ἡ δὲ Δύσις τόσον εἶχεν ἐξοικειωθῆ μὲ τοιαύτας δοξασίας, ὥστε εἰς τὰ ἀξιοθαύμαστα «*Animaux malades de la peste*», ὁ Λέων τοῦ Λαφονταὶν ἔχει τὸ ὕφος πραγματικοῦ Λουδοβίκου ΙΔ΄., ἀποφασίζοντος εἰς τὸ Κοινοβούλιον, ἐν μέσῳ λαϊκῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν συμβούλων.

Παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, ἡ τίγρις, ἓν τῶν φοβερωτέρων καὶ ὡραιοτέρων ζώων, θεωρεῖται ἰσότιμος μὲ τὸν λέοντα. Τὰ δύο αὐτὰ θηρία εἶναι τὸ τελειότατον ἔμβλημα τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τῆς ἰσχύος ἐπιγείου μονάρχου. Ἡ ἰδέα τῆς «ἀπιστίας», ἣν ἐπιπόλαιος παρατήρητις τῶν Εὐρωπαίων περὶ τῶν ἠθῶν τῆς τίγριδος, ἀντιτάσσει εἰς τὴν ὕποπτον μεγαθυμίαν τοῦ λέοντος, οὐδὲν ἔχει τὸ ἀντιφατικὸν πρὸς τὴν ἔννοιαν, κατὰ τὴν μακιαβελικὴν ἀρχὴν, τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας, ἣν ἔχουσιν ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐποποιΐαι.

«Λέων» καὶ «τίγρις τῶν ἀνθρώπων», εἶναι ὀνόματα προσηγορικὰ, ἀνήκοντα εἰς τὸν ἄνακτα ὁπόταν πρὸς αὐτὸν τις ἀπευθύνετο. Ἀντὶ ὁ λέων τότε νὰ ἐκληφθῇ ὡς ὂν κακοποιὸν, ἡ μορφὴ αὐτοῦ εἶναι ὁμοία ἐκείνης ἣν δύναται νὰ λάβῃ ὡς θεὸς Ἰνδρας, ἢ Βισνοῦς, ὁπόταν προτίθεται νὰ καταστρέψῃ τὰ τέρατα. Πρὸς μείζονα δὲ τῆς εἰρημένης ἰδέας ἐπικύρωσιν, ὁ μῦθος ἀποδίδει αὐτῷ ἅπασαν τὴν βασιλικὴν γενναιοφροσύνην. Ἐν τῇ Ραμαγιάνᾳ, ὁ βασιλεὺς Δακαράθα λέγει ὅτι ὁ υἱός του Ράμας, λέων τῶν ἀνθρώπων, θὰ στέρξῃ μετὰ τὴν ἐξορίαν του νὰ λάβῃ ἀνὰ χεῖρας τὸ βασίλειον, κυριευόμενον προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Βαράτα· πρὸς δὲ «ὁ λέων δὲν θὰ συναινέσῃ νὰ φάγῃ κρέας ὑπὸ ἄλλων ζώων θιχθέν». Εἰς τὴν εἰκοστὴν δευτέραν νύκτα τοῦ Τουτι-

turc, flatté par un homme qui lui donne le nom de roi, lui livre généreusement les trésors laissés par une caravane, qu' il a égorgée. En Grèce, où le lion existait encore dans les temps historiques, le héros, Adiaclès, Achile, Hector, est comparé au lion. On est assez porté à lui attribuer exclusivement un sentiment de reconnaissance si fréquent chez les animaux (1). Tel est le lion d' Androclès, délivré d' une épine, ceux de Mentor de Syracuse, de Saint-Jérôme, de Macaire-le-Confesseur et d' autres personnages.

A Némée même, où le lion avait laissé autrefois des souvenirs fort sinistres, les paysans, dit M. Politis, dans sa savante *Mythologie néohellénique* (2), parlent d' un lion qui était la terreur des bûcherons d' une vaste forêt existant encore au temps dont il est question. Un bûcheron lui ayant enlevé une épine du pied, il lui témoigna sa reconnaissance en l' invitant à venir souper et dormir dans sa tanière, sans même lui témoigner trop de rancune de la familiarité démocratique avec laquelle son hôte, en véritable Hellène, parlait sans cérémonie d' un défaut de l' altier monarque des bois, oubliant trop facilment le proverbe national, que le lion lui-même finit par lui rappeler: «la plaie du couteau se guérit, la mauvaise parole reste.» (1)

Les compatriotes de Scander-bey, qui aiment à être appelés eux-mêmes les «lions des montagnes albanaises» ont conservé jusqu' à nos jours cette idée du lion généreux et reconnaissant.

Il y avait une fois, dit un conte, un pauvre manœurvre, marié et père d' un garçon, qui vivait du travail de quelques ânes employés à porter des pierres. Un jour, comme il arrivait à l' endroit qu' il chargeait ses ânes, il aperçut à quelque distance un lion couché, qui se chauffait au soleil. En le voyant se lever, il fut saisi d'une grande épouvante, cependant comme le lion se recouchait paisiblement, notre homme se dit: il faut avancer et voir ce qu' il fera, parce que s' il avait eu l' intention de me dévorer il se serait jeté sur moi ; mais il me semble qu'il veut me faire du bien. En effet, le lion se leva une seconde fois, laissa tomber de sa gueule une monnaie d' or et s'étendit de nouveau. L' animal ayant continué de se montrer aussi généreux dans d'autres entrevues, l' ouvrier fit faire une enceinte, avec une grille de fer et une porte, et il eut soin d' y déposer de la viande et du lait pour la nourriture du lion. Il s'enrichit de cette façon.

L'avidité stupide du fils de la maison troubla ces relations amicales. Excité par des jeunes gens de son âge et voulant, comme le possesseur de la poule aux oeufs d'or, s' emparer du trésor qui excitait sa convoitise, il eut, malgré les conseils de sa mère, la malheureuse pensée d'aller trouver le lion, le sabre à la main et dans une attitude menaçante. L'animal dont il avait coupé la queue, le mit en morceaux. Mais trop sage pour rendre le père responsable de l' ingratitude et de la brutalité de son fils, il resta fidèle à ses habitudes généreuses, tout en lui ordannant de se tenir à distance, dans la crainte que sa queue coupée réveillât dans sa mémoire la pensée de l' injure reçue, et que le tombeau de son fils n'inspirât au père quelque désir de vengeance. Comme ce lion albanais connaissait bien les hommes de son pays et les fatales «lois de sang», qui ont fait tant de victimes!

Mais le lion des mythes a deux aspects. Tantôt il se présente comme un monarque superbe, puissant avec modération, dominateur de la forêt, magnanime dans l'exercice de droit qu' il tient

(1) Les poètes turcs opposent sans cesse la reconnaissance du chien à l' ingratitude de l' homme.

(2) Νεοελληνικὴ Μυθολογία (Athènes 1871—74). La partie qui regarde la mythologie animale(Περὶ τῆς ζωϊκῆς μυθολογίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ) étant encore inédite, l' auteur a bien voulu me faire part du résultat de ses longues et consciencieuses recherches.

(1) A plus grande peine est sencé
Plaie de langue que d' espée.

(Leroux de Lincy. *Proverbes français*, II, 165).

ν α μ ὲ χ, λέων τοῦρκος, δελεασθεὶς ὑπό τινος ἀνθρώπου ὅστις τῷ ἀπέδωκε τὸ ὄνομα βασιλέως, τῷ ἀφῆκεν εἰς τὴν διάθεσίν του τοὺς θησαυροὺς, οὓς κατέλαβεν ἀπό τινος συνοδίας ἣν ἀπέσφαξε. Ἐν Ἑλλάδι ἔνθα ὁ λέων ὑπῆρχε μέχρι τῶν ἱστορικῶν χρόνων, οἱ ἥρωες Ἀγιακλῆς, Ἀχιλλεὺς καὶ Ἕκτωρ, πρὸς αὐτὸν παραβάλλονται. Μεγάλως ἠσχολήθησαν ἐκεῖ νὰ τῷ ἀποδώσωσιν αἴσθημα ἰδιαζούσης εὐγνωμοσύνης, ἐπίκοινον μὲ πλεῖστα ἄλλα ζῶα. Οἱ Τοῦρκοι ποιηταὶ φέρουσιν ἀείποτε εἰς τὰ χείλη τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ κυνὸς καὶ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ ἀνθρώπου. Τοιοῦτος ὁ λέων τοῦ Ἀνδροκλέους ἐλευθερωθέντος ὑπὸ τῆς ἀκάνθης, τοῦ Μέντορος τῆς Συρακούσης, τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου, Μακαρίου τοῦ Ὁμολογητοῦ καὶ ἄλλων.

Ἐν Νεμαίᾳ ὅπου ὁ λέων κατέλιπεν ἀπαισίας ἀναμνήσεις, οἱ χωρικοὶ, ὡς λέγει ὁ Πολίτης εἰς τὴν περισπούδαστον αὐτοῦ συγγραφὴν, (1) ὁμιλοῦσι περί τινος λέοντος ὅστις ἦτο τὸ φόβητρον τῶν ὑλοτόμων μεγάλου δάσους, σωζομένου ἀκόμη. Ἀφαιρέσας εἷς τοιοῦτος ἄκανθαν ἐκ τῶν ποδῶν ἐκείνου, εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης τὸν προσεκάλει συνεχῶς εἰς τὴν φωλεάν του ἵνα γευματίζῃ ἐκεῖ καὶ ὑπνώττῃ, χωρὶς νὰ δεικνύῃ τὴν ἐλαχίστην δυσαρέσκειαν διὰ τὸν δημοκρατικὸν τρόπον τοῦ ξένου του, ὅστις, ὡς ἀληθὴς Ἕλλην, ὡμίλει ἀναφανδὸν περί τινος ἐλαττώματος τοῦ ὑπερηφάνου μονάρχου τῶν δασῶν. Καθὰ φαίνεται εἶχε λησμονήσει τὴν ἐθνικὴν παροιμίαν, ἣν ὁ λέων ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ τῷ ὑπομνήσῃ.—«Ἡ τοῦ ξίφους πληγὴ θεραπεύεται, ἡ κακὴ γλῶσσα μένει·» καὶ περισσότερον κακὸν ἐπιφέρει πληγὴ γλώσσης ἢ ξίφους». (2) Οἱ συμπολῖται τοῦ Σκενδέρβεη, οἵτινες ἐνασμενίζουσι νὰ ἐπικαλοῦνται «λέοντες τῶν ἀλβανικῶν ὀρέων», διετήρησαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας τὴν ἰδέαν γενναίου καὶ εὐγνώμονος λέοντος.

Ὑπῆρχε ποτὲ, λέγει ἰδιαιτέρα αὐτῶν παράδοσις, λίαν ἐνδεὴς ἐργάτης, ἔγγαμος μὲ ἓν παιδίον, ὅστις ἔζει μεταφέρων λίθους ἐπὶ τῶν ὤνων του. Ἡμέραν τινὰ φθάσας πρὸς τὸ μέρος ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ ἀποθέσῃ τὸ φορτίον, διέκρινεν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν λέοντα κοιμώμενον. Ἰδὼν αὐτὸν αἴφνης ἀνορθωθέντα κατελήφθη ὑπὸ μεγίστης φρίκης, κατόπιν ὅμως, τοῦ λέοντος αὖθις καταπεσόντος, εἶπε καθ' ἑαυτόν.—«Ὀφείλω νὰ προχωρήσω ἵνα ἴδω τὶ θὰ μὲ κάμῃ, διότι ἂν ἐσκόπει νὰ μὲ καταβροχθίσῃ, ἤθελεν ἀμέσως ἐξορμήσει κατ' ἐμοῦ· ἀπεναντίας μοὶ φαίνεται ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μοὶ παράσχῃ τινὰ εὐεργεσίαν. Πράγματι ὁ λέων ἀνηγέρθη ἐκ δευτέρου, ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ χρυσοῦν νόμισμα καὶ ἐν ἀκαρεῖ ἐξηπλώθη. Τὸ ζῶον ἐξηκολούθησε καὶ εἰς τὰς μετέπειτα συνευτεύξεις νὰ φέρηται τοιουτοτρόπως, ὁ δὲ ἐργάτης πλήρης χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης κατεσκεύασε χάριν τούτου περίφραγμα μὲ σιδηρᾶς κιγκλίδας καὶ θυρίδα, ἐξ ἧς καθ' ἑκάστην παρέθετε γάλα καὶ κρέας ὅπως δι' αὐτοῦ λαμβάνῃ τὴν τροφήν του. Μεγάλως ἐπλούτισεν οὗτος ἐκ τῆς μετά τοῦ λέοντος φιλικῆς σχέσεως.

Ἡ ἀνόητος πλεονεξία τοῦ υἱοῦ του διετάραξε μετ' οὐ πολὺ τὴν ἁρμονίαν αὐτῶν. Παρακινηθεὶς ὑπὸ τῶν ὁμηλίκων του ἐπεθύμησεν, ὡς ὁ ἐπιποθῶν τὰ χρυσᾶ ὠὰ τῶν πτηνῶν, νὰ ἁρπάξῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ λέοντος ὅπερ διήγειρε τὴν ἀπληστίαν του. Ἐφ' ὅ ἵνα ἐπιτύχῃ τοῦτο, ἐναντίον τῶν συμβουλῶν τῆς μητρός του, ἔλαβε τὴν ἀπαισίαν ἰδέαν νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸν λέοντα ξιφήρης, μὲ φάσιν ἀπειλητικήν.

Τὸ ζῶον οὕτινος ἀπέκοψε τὴν οὐρὰν αὐθωρεὶ τὸν κατεκερμάτισε. Λίαν δὲ ἔμφρον ὅπως θεωρήσῃ ὑπεύθυνον τὸν πατέρα ἐπὶ τῇ ἀγνωμοσύνῃ καὶ τῇ κτηνωδίᾳ τοῦ τέκνου του, ἔμεινε πιστὸν εἰς τὰς γενναίας ἕξεις του· διέταξε δὲ μόνον αὐτὸν τοῦ λοιποῦ νὰ ἵσταται ὀλίγον μακρὰν, μήποτε ἡ κεκομμένη οὐρά του τῷ ἀναπολήσῃ τὴν προξενηθεῖσαν ὕβριν, ἢ μὴ τυχὸν οὗτος θελήσῃ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ του. Ὅσον καλῶς ἐγνώριζεν ὁ ἀλβανικὸς οὗτος λέων τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἔθνους του, καὶ τοὺς φρικώδεις «νόμους τοῦ αἵματος» οἵτινες παρήγαγον τόσα θύματα!

Εἰς ἅπαντας τοὺς μύθους ὑπὸ δύο μόνον ἐπόψεις ὁ λέων παρίσταται. Ὅτε μὲν ὡς μονάρχης ὑπερήφανος, ἰσχυρὸς καὶ μεγαλόψυχος, ἀπονέμων δικαιοσύνην εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ὡς ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Ἀνδροκλέους καὶ τοῦ λέοντος· ὅτε δὲ ὡς ἄγριος καὶ ἀνήμερος, ὡς ἐν τῷ μύθῳ τοῦ λέοντος καὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος.

(1) Νεοελληνικὴ Μυθολογία, Ἀθῆναι· 1871--1874. Τὸ μέρος «Περὶ τῆς ζωϊκῆς μυθολογίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ» ὑπάρχει εἰσέτι ἀνέκδοτον, πλὴν ὁ συγγραφεὺς εὐηρεστήθη νὰ μοὶ καθυποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιπόνων καὶ ἐμβριθῶν μελετῶν του.

(2) Leroux de Linay, Proverbes français II, 165.

de la nature; tantôt, comme un être féroce, avide de carnage, terreur des hommes et des troupeaux. Il appartient donc à la fois au monde de la lumière et du bien comme au domaine des ténèbres, du mal et de l'erreur. Dans le premier cas, il est pour l'antiquité profane et sacrée l'emblème des divinités fortes, Dourga, Cybèle, Phré, le symbole des âmes viriles, aimées du ciel, comme Juda (1), comme le Liberateur, fils de David (2), comme l'emblème de la vigilance valeureuse, l' infatigable gardien des temples, qui «dort les yeux ouverts» (*oculis dormit apertis,* dit Alciat). Dans le second cas, il est l'animal gigantesque qui garde l'antre du monstre, le séjour infernal, ainsi que le rapportent tant de contes populaires. Tel est le lion dont Héraclès délivre Némée ; le lion du monte Olympe tué par Polydamas; les lions à figure humaine, qui selon Polis, vivaient sur le bord de la mer Caspienne; la Chimère, en partie lion, en partie chèvre, en partie dragon; le lion du mont Hymette changé en pierre par Saint Nicolas, le puissant thaumaturge. Le soleil entrant dans le signe du lion et repandant sur l'univers ses feux dévorants, est au ciel la personnification de la stérilité. Achni est l'adversaire du verseau, image du Christ, répandant l'onde de viel'eau du baptême (3).

Il n'est donc pas surprenant que le lion se soit transformé en manifestation du principe mauvais. On lit, en effet, dans un rituel bouddhiste du Népaul: «Démons aux formes terribles, qui rôdez comme des lions et des ours dans la vaste forêt, écoutez et soyez attentifs». (4) Hésiode compare son Typhon au roi féroce des animaux (5). Tcherni-Bog, la divinité du mal chez les Slaves, était représenté en lion assis. Dans l' Epître de S. Pierre, on parle du Diable, adversaire des fidèles, comme d' un lion rugissant qui cherche une proie à dévorer. On finit par croire qu' on avait vu Satan apparaître sous la forme du lion, comme l'attestent Wierius et Pierre de Lancre,deux autorités si competentesquand il s'agit des «prestiges des démons». Pierre de Lancre était convaincu que le meilleur genre d'exorcisme était de jeter un coq devant ce lion satanique. Le coq, héraut du soleil, est en effet, considéré comme doué de la propriété d' épouvanter tous les amis des ténèbres, les démons ainsi que les fauves, qui, comme le lion, choisissent la nuit pour dresser des embûches à leurs victimes. Saint Ambroise pense comme Lucrèce que le monarque des bois tremble devant le roi de la basse-cour.

Après avoir été, ainsi que d' autres redoutables félins, le tigre, le jaguar, le léopard, si souvent vénéré qu' on a pu dire que «partout il a été considéré comme un dieu» (1), le lion, ainsi que tant d' autres divinités dont parle Henri Heine, fait partie des «dieux en exil». Il lui reste pourtant quelques nations fidèles. En Afrique, un Mandinque qui en tuerait un serait maltraité comme s' il avait commis un crime de lèse-majesté. Dans l' archipel indien, les Malais, qui n' osent appeler le tigre par son nom, croient prudent de l' avertir quand les Européens lui tendent des embûches. Les tribus da Brésil et de La Plata n'ont pas non plus oublié le culte du jaguar, répandu dans toute la race tupi-guarani. Il n' est pas d' antique croyance que les récits des voyageurs ne nous montrent ainsi conservée dans quelque partie de notre globe, et les hommes intrépides qui s' enfoncent dans les déserts de la sauvage Afrique et dans les solitudes de l' immense Asie, nous en rapportent tous les jours quelque page oubliée de l' histoire du genre humain.

(*A suivre*) DORA D' ISTRIA.

(1) «Juda est un jeune lion» (*Genèse.* XLIX, 9)
(2) «Voici le lion de la tribu de Juda».
(3) Macrobe *in somnium Scipionis.*
(4) *Achtami-Vrata-Vidrana.*
(5) Théogonie 833.

(1) Gérard de Rielle *Mythologie comparée I, 71-72.*

τριοπαθὴς, κύριος τῶν δασῶν, μεγάθυμος ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἐναπόκεινται εἰς τὴν φύσιν του, ὁτὲ δὲ ὡς ἐξηγηριωμένον ὄν, αἱμοχαρὲς, φόβητρον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ποιμνίων. Ἀνήκει λοιπὸν οὗτος συνάμα εἰς τὴν χώραν τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ εἰς τὸ βασίλειον τοῦ σκότους, τοῦ κακοῦ καὶ τῆς πλάνης. Κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοχὴν, συμφώνως τῆς ἱερᾶς καὶ πολιτικῆς ἱστορίας, εἶναι τὸ ἔμβλημα ἰσχυρῶν Θεοτήτων, τοῦ Δουργᾶ, τῆς Κυβέλης, τοῦ Φρὲ, τῶν ἡρωϊκῶν ἀνδρῶν τῶν ἠγαπημένων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς Ἰούδα τοῦ ἐλευθερωτοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ «λέοντος τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα» καὶ ἀκοιμήτου φρουροῦ τῶν ναῶν, ὅστις «ὑπνώττει μὲ ἠνεωγμένους τοὺς ὀφθαλμούς». Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, εἶναι πελώριον ζῶον παραφυλάττον τὸ ἄντρον τοῦ τέρατος, τὸ στόμιον τοῦ ᾅδου, ὡς ἀναφέρουσι τόσαι δημώδεις παραδόσεις. Τοιοῦτος ὁ ἐν Νεμέᾳ λέων, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους κατατροπωθεὶς, ὁ λέων τοῦ Ὀλύμπου, ὅστις ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πολυδάμαντος, οἱ λέοντες μὲ ἀνθρωπίνην μορφὴν, οἵτινες ζῶσιν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης, ὡς λέγει ὁ Πολῖνος· ἡ χίμαιρα, μέρος λέων, μέρος αἴξ, μέρος δράκων· ὁ λέων τοῦ Ὑμηττοῦ μεταμορφωθεὶς εἰς λίθον, ὑπὸ Ἁγίου Νικολάου, τοῦ μεγάλου θαυματουργοῦ. Ὁ ἥλιος, εἰσερχόμενος εἰς τὸ ζῴδιον τοῦ λέοντος καὶ ἐπιχέων ἐπὶ τοῦ σύμπαντος τὴν ζωογόνον αὐτοῦ θερμότητα, εἶναι τὸ σύμβολον τῆς ἐν τῷ οὐρανῷ γονιμότητος. Ὁ Ἄγνις (Achni) εἶναι ἀντίθετος τοῦ ὑδροχόου, εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ, παρέχοντος τὸ ζωτικὸν ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος.

Οὐδὲν ἑπομένως τὸ παράδοξον ἂν ὁ λέων ἐξηλήφθη εἰς δήλωσιν τοῦ κακοῦ δαίμονος. Εἰς τὸ βουδιστικὸν βιβλίον τοῦ Νεποὺλ ἀναφέρεται· «Δαίμονες ἐμποιοῦντες φρίκην, οἵτινες περιπλανᾶσθε ὡς λέοντες καὶ ἄρκτοι εἰς τὸ μέγα δάσος, ἀκούετε καὶ προσέχετε.» Ὁ Ἡσίοδος παραβάλλει τὸν Τυφῶνα μὲ τὸν ἀτίθασον βασιλέα τῶν ζώων. Τσερνιβόγ, ἡ θεότης τοῦ κακοῦ παρὰ τοῖς Σλάβοις, παρίσταται ὡς λέων καθήμενος. Ἐν τῇ Ἐπιστολῇ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, γίνεται μνεία περὶ τοῦ διαβόλου, ἐχθροῦ τῶν πιστῶν, ὡς λέοντος βρυχωμένου ζητοῦντος λείαν. Ἔφθασαν νὰ πιστεύσωσιν ὅτι εἶδον τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τὴν μορφὴν λέοντος, ὡς ἀναφέρουσιν ὁ Βιέριους καὶ ὁ Λάνκρ, δύο εἰδικότητες προκειμένου περὶ τῶν «γοητειῶν τῶν δαιμόνων». Ὁ Λάνκρ ἦτο πεποισμένος ὅτι τὸ καλλίτερον μέσον ἐξορκισμοῦ, ἦτο νὰ ρίπτωσιν ἐπὶ τοῦ σατανικοῦ τούτου λέοντος ἀλέκτορα. Ὁ ἀλέκτωρ, κῆρυξ τοῦ ἡλίου, θεωρεῖται ὡς ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ ἐκφοβίζῃ ἅπαντα τὰ τέκνα τοῦ σκότους, εἴτε δαίμονας, εἴτε θηρία, ἅτινα καραδοκοῦσι τὴν νύκτα ἵνα στήσωσι τὰς ἐνέδρας των. Κατὰ τὸν Ἅγιον Ἀμβρόσιον καὶ τὸν Λουκρήτιον ὁ μονάρχης τῶν δασῶν τρέμει τὴν ὀξεῖαν λαλιὰν τοῦ ταπεινοῦ βασιλέως τῆς αὐλῆς.

Ἀφοῦ ὁ λέων, ὡς καὶ διάφορα ἄλλα φοβερὰ θηρία, οἷα ἡ τίγρις, ἡ λεοπάρδαλις, ὁ πάνθηρ, κατὰ μακρὰς ἐποχὰς ἐλατρευθησαν ὡς θεότητες, κατόπιν ἀπετέλεσαν μέρος τῶν «ἐξορίστων Θεῶν» τοῦ Ἄϊνε. Ἔθνη τινὰ ὅμως μένουσιν ἀκόμη πιστὰ εἰς τὴν προτέραν λατρείαν των. Ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ἂν τις φονεύσῃ λέοντα, τιμωρεῖται ὡς νὰ ἐξετέλεσεν ἔγκλημα καθοσιώσεως. Εἰς τὸν Ἰνδικὸν ἀρχιπέλαγος, οἱ Μαλλίαι, οἵτινες δὲν τολμῶσι νὰ ὀνομάζωσι τὴν τίγριδα διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, κρίνουσι πρέπον νὰ τὴν εἰδοποιῶσιν, ὅταν οἱ Εὐρωπαῖοι τείνουσιν ἐνέδρας δι' αὐτήν. Αἱ φυλαὶ τῆς Βραζηλίας καὶ τοῦ Πλάτα οὐδόλως ἐλησμόνησαν τὴν λατρείαν τοῦ πάνθηρος διαδεδομένην εἰς ἅπασαν τὴν φυλὴν τοῦ Τουπί-ουαρανί. Οὐδεμία ἀρχαία δοξασία ὑπάρχει οὕτω διατηρουμένη εἰς τινα μέρη τῆς ἡμετέρας σφαίρας ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῶν περιηγητῶν καὶ ἐκ τῶν ἀτρομήτων ἀνδρῶν, οἵτινες εἰσχωροῦντες εἰς τὰ βαθη τῆς ἀγρίας Ἀφρικῆς καὶ τὰς μεγάλας ἐρήμους τῆς Ἀσίας ἀναφερουσιν ἡμῖν καθ' ἑκάστην, σελίδα τινὰ τῆς λησμονηθείσης ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου γένους.

DORA D' ISTRIA

(ἀκολουθεῖ)

(Μεράρρασις Δ. Τ.)

ΜΙΑ ΕΝΕΤΙΚΗ ΔΙΚΗ

[Ἐκ τοῦ ἀρχείου εὐγενοῦς ἐνετικῆς οἰκογενείας]. *)

Α'.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς πέμπτης τῆς Ἀπόκρεω, **25** Φεβρουαρίου **1525**, δύο ἀσυνοδικοὶ κλητῆρες, ὁ Χαραλάμπης Μορόνης καὶ ὁ Κυριακὸς Λόγκης, συνδιελέγοντο ἐν μιᾷ τῶν γενωπῶν τῶν ἀπολυγουσῶν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐπονομαζομένης τῶν Frari. Τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπέσυρε τὸ μυζηριῶδες ὕφος προσωπιδοφόρου τινὸς εἰς πολύπτυχον μανδύαν τετυλιγμένου, καὶ ἱσταμένου ἐπὶ τῆς μικρᾶς γεφύρας, ἥτις ἀπὸ ταύτης τῆς πλατείας ἄγει εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάρου τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας Zeno. Ὁ ἄγνωστος οὗτος ἔσρεφεν ἀδιακόπως τὴν κεφαλὴν ὡς ἐὰν περιέμενέ τινα· καὶ ὄντως ἕτερός τις οὐχὶ προσωπιδοφόρος, ἀλλ' ἐπίσης μανδύαν περιβεβλημένος, διηυθύνθη ἐσπευσμένως πρὸς αὐτόν. Ὀλίγαι λέξεις μόνον μεταξὺ αὐτῶν ἀντηλλάγησαν, ὅτε αἴφνης ἠκούσθη ἐκπυρσοκρότησις, ὁ δὲ τελευταῖος ἐλθὼν ἔπεσε κατὰ γῆς. Ὁ φονεὺς ἔρριψε χαμαὶ τὸ ὅπλον, οὗ ἡ θρυαλλὶς ἐκάπνιζεν ἔτι, τὴν δὲ πρώτην οἰμωγὴν τοῦ σφαδάζοντος θύματος παρηκολούθησεν ἡ βαρυηχὴς κροῦσις τοῦ ὡρολογίου τῶν Frari, σημαίνοντος τὴν τρίτην τῆς νυκτὸς ὥραν, ἤγουν τὴν καθ' ἡμᾶς ὀγδόην, καὶ ἀντιτάσσοντος οὕτω τὴν ἀνάλγητον φωνὴν τῆς αἰωνιότητος εἰς τὴν ὑσάτην ἐκείνην ἐκδήλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ματαιότητος.

Ὁ κλητὴρ Λόγκης, νεώτερος καὶ εὐζωνότερος τοῦ συντρόφου του, ἔδραμε πρὸς καταδίωξιν τοῦ φονέως, ἀλλὰ ταχέως κατενόησεν ὅτι ἀδύνατον τῷ ἀπέβαινε νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὴν ἔκτακτον ἐκείνου ταχύτητα. Ὁ διωκόμενος μετὰ πολλοὺς ἑλιγμοὺς, δι' ὧν προσεπάθησε ν' ἀποπλανήσῃ τὸν κατόπιν αὐτοῦ τρέχοντα, ἀφίκετο εἰς τὴν ὄχθην τῆς Μεγάλης Διώρυγος (Canal Grande) πλησίον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Συλβέστρου, ἔλυσε τὸ σχοινίον, δι' οὗ πορθμεῖόν τι προσεδέτο εἰς ἕνα τῶν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐμπεπηγμένων πασσάλων, καὶ δεξιώτατα κωπηλατήσας, διέπλευσεν ἐν ἀκαρεῖ τὴν διώρυγα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπέβαινεν αὐτῆς, ἀνεῴχθη πρὸς στιγμὴν ὁ μανδύας του, ἐκ τινος δὲ μεταλλικῆς θήκης, κρεμαμένης εἰς τὸ πλευρὸν αὐτοῦ, ὁ κλητὴρ ἀνεγνώρισεν ἕνα τῶν φοιτητῶν τοῦ πατανιανοῦ πανεπιστημίου, τῶν κομιζόντων πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν τὰς ἀποδείξεις των ἢ τὰ διπλώματά των ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ. Πορθμεύς τις ἐρρογχάλιζεν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ μεγάρου Λορεδάνου διαβρεχόμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἀνερχομένου μέχρι τοῦ προθύρου τοῦ ἀρχοντικοῦ οἴκου· ὁ Κυριακὸς τὸν ἀφυπνίζει, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ τὸ ἁλιτενὲς καὶ κωπῆρες ἀκάτιον μεταφέρει τὸν κλητῆρα εἴς τινα τῶν ὁδῶν τῶν ἀγουσῶν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἡ πλατεῖα αὕτη γέμει προσωπιδοφόρων παντὸς εἴδους, ἐραζῶν διωκόντων τὰς ἐρωμένας των, κατασκόπων ἐνεδρευόντων τὰ θύματά των· ὁ μίσθαρνος δολοφόνος διαγκωνίζει τὸν ἀμέριμνον νεανίαν, ὁ φοβερὸς ἀνακριτὴς τῶν ἐγκλημάτων τῆς καθοσιώσεως συγκρούεται πρὸς τὴν ἀκκιζομένην ἀοιδὸν ἢ χορεύτριαν· ἐρωτικαὶ λέξεις ἀνταλλάσσονται πλησίον τῶν χαινουσῶν ἐκείνων ὀρειχαλκίνων φαρύγγων, ἐν αἷς ἴσως πρὸ ὀλίγων στιγμῶν κατετέθη καταγγελία κατὰ τοῦ παρ' αὐταῖς νῦν ἀνυπόπτως ἱσαμένου. Ὁ κλητὴρ περιέρχεται τὴν πλατεῖαν ἅπασαν, ἀλλὰ μετὰ λύπης του ἀναγκάζεται νὰ ὁμολογήσῃ καθ' ἑαυτὸν τὴν ὅλως ἀρνητικὴν ἔκβασιν τῶν προσπαθειῶν του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Κυριακὸς ἐπεδίδετο εἰς τὴν τοῦ ταχύποδος δολοφόνου καταδίωξιν, ὁ ἄλλος κλητὴρ Χαραλάμπης ἔτρεχε πρὸς τὸν πληγωθέντα, καὶ προσεπάθει νὰ διανοίξῃ τὰς πτυχὰς τοῦ μανδύου του· ἀλλ' οὗτος διὰ τρεμούσης χειρὸς τὸν ἀπωθεῖ, καὶ μετὰ διακεκομμένης φωνῆς προφέρει τὰς ἑξῆς λέξεις· Ziobà . . . il viluppo . . . disegni, ἐξ ὧν αἱ δύο πρῶται ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐπιχωριάζουσαν ἐν τῇ ἐνετικῇ χώρᾳ διάλεκτον, ἡ δὲ τρίτη εἰς τὴν κοινὴν τῆς Ἰταλίας γλῶσσαν, σημαίνουσι δὲ· Πέμπτη... (Giovedì) ἡ θήκη... τὰ σχέδια. Ὁ κλητὴρ κύπτων ἐπὶ τοῦ θύματος περιέμενε ν' ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ ἄλλας λέξεις διαφωτιζούσας αὐτὸν περισσότερον περὶ τῆς δολοφονίας καὶ τοῦ δράστου αὐτῆς, ἀλλ' αἴφνης ὁ πληγωθεὶς ὑπὸ σπασμωδικοῦ κινήματος καταληφθεὶς ἐγείρει πρὸς στιγμὴν τὴν κεφαλὴν, διαστέλλει τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐξεμεῖ τὸ αἷμα, καὶ πίπτει νεκρός. Ὀλίγας στιγμὰς βραδύτερον ὁ Μορόνης βοηθούμενος ὑπὸ δύο πολιτῶν μετέφερε τὸ πτῶμα εἰς τὸν πλησιέστερον ἀσυνομικὸν σταθμὸν τῆς συνοικίας τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Ὁ ἀρχικλητὴρ Ἰωάννης Πετιλιάνος, ὑπηρετῶν ἐν τῷ σταθμῷ ἐκείνῳ, ἐπελήφθη τῆς προκαταρκτικῆς περὶ τοῦ φόνου ἀνακρίσεως. Δυσχῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἀρχικλητὴρ οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς δραστηριωτέρας ἐρεύνας, καθ' ὅσον οἱ πλεῖστοι τῶν κλητήρων περιεφέροντο εἰς τὰς διαφόρους ἀγυιὰς τῆς πόλεως ὅπως περισ-έλλωσι τὰς παρεκτροπὰς τῶν δισχιλίων φοιτητῶν τοῦ Πατανίου, οἵτινες κατὰ μὲν

*) Τὸ παρὸν ἱστόρημα κατεχωρίσθη τὸ πρῶτον ἐν ἀλλοίᾳ μορφῇ ὑπὸ ἀνωνύμου ἄγγλου συγγραφέως ἔν τινι τῶν τελευταίων περιοδικῶν, τῶν ὑπὸ τοῦ περιπύστου μυθιστοριογράφου Dickens διευθυνομένων ὑπὸ τὸν τίτλον «the Case of the Gambareschi». κατόπινδὲ τὸ αὐτὸ θέμα ἐπραγματεύθη ὁ γνωστὸς γάλλος συγγραφεὺς Forgues. Τὸ κατ' ἐμὲ προσεπάθησα, ἀκολουθῶν μᾶλλον τὴν ἀγγλικὴν ἔκθεσιν, νὰ διασκευάσω τὸ περίεργον τοῦτο γεγονὸς ἐπὶ τὸ ἀφηγηματικώτερον.

τὴν ἡμέραν ὤδευον ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ καὶ τάξει, ἡγουμένου τοῦ σημαιοφόρου των καὶ τῆς μουσικῆς των, ἀλλ' οἵτινες κατὰ τὴν νύκτα παρεξέκλινον εἰς πλείστας ὅσας ἀταξίας καὶ σκάνδαλα, μέχρις ὅτου σολίσκος σημαιοσολίσων ἀκατίων τοὺς ἐπανέφερε τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν πόλιν τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς ἐπιτιμήσεως. Παρὰ τὴν ἀπουσίαν ταύτην τῶν κλητήρων εἰς τοιοῦτον ἔργον προωρισμένων, δὲν ἀποδειλιᾷ ὁ Πετιλιάνος, ὅστις παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Μορόνη περιέρχεται ὅλας τὰς ὁδούς, εἰς ἃς πιθανὸν νὰ παρατύχωσι φοιτηταί. Ἅπασα ἡ νυκτερινὴ αὕτη ἔρευνα ἀπέβη ἄγονος, ὅταν μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου οἱ δύο κλητῆρες διῆλθον ἐκ καπηλείου παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μωϋσέως κειμένου, ὅπου ἠκούετο πάταγος, ἀποτελούμενος ἐκ φωνασκιῶν, καγχασμῶν καὶ χειροκροτήσεων. Οἱ δύο ἀσυνομικοὶ ὑπάλληλοι, ὧν τὴν περιεργίαν διήγειρεν ὁ θόρυβος οὗτος, ἐμβλέπουσι πρὸς σιγμὴν διὰ μέσου τῆς ὑαλίνης θύρας εἰς τὰ ἐν τῷ καπηλείῳ γινόμενα. Φοιτητής τις ὄρθιος ἐπὶ τραπέζης προκαλεῖ διὰ τῶν ἀσειστήτων καὶ μορφασμῶν αὐτοῦ τὰς ἐπευφημίας εἴκοσι σχεδὸν συμφοιτητῶν του, ὧν εἷς, ὑπὸ ἀκρατήτου ἐνθουσιασμοῦ καταληφθείς, ἀναφωνεῖ προπίνω εἰς τὴν ὑγίειαν τοῦ Λαμπρινοῦ Ziobà. Εἰς τ' ὄνομα τοῦτο σκιρτᾷ ὁ ἀρχικλητήρ, ὅστις προτίθεται νὰ συλλάβῃ ἀμέσως τὸν ἐπευφημοῦντα νεανίαν, ἀλλ' ὁ Μορόνης τὸν ἀποτρέπει τοῦ σκοποῦ τούτου παρατηρῶν αὐτῷ ὅτι ἡ λέξις αὕτη, σημαίνουσα τὴν ἡμέραν ἐκείνην, Πέμπτην τῆς Ἀπόκρεω, δὲν παρεῖχεν αὐτοῖς οὐδὲν δικαίωμα ἵνα προβῶσιν εἰς τὴν σύλληψιν ἐλευθέρου πολίτου τῆς γαληνοτάτης δημοκρατίας. Μὴ πεισθεὶς καθόλου ὑπὸ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου τοῦ συντρόφου του, ἀλλὰ καὶ μὴ θέλων ν' ἀναλάβῃ μόνος τὴν εὐθύνην μέτρου αὐθαιρέτου, ὁ ἀρχικλητὴρ ἀποχωρεῖ ἐκεῖθεν, συναντῶν δὲ καθ' ὁδὸν ἕνα τῶν ἀσυνόμων ἐκείνων τῶν τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτὸς ἐπιτετραμμένων, οἵτινες ὡς ἐκ τούτου καὶ signori della notte ἀπεκαλοῦντο, διηγεῖται αὐτῷ ὅσα συνέβησαν. Οὗτος τὸν ἐπιπλήττει ὡς μὴ ἐκπληρώσαντα τὸ καθῆκόν του προκειμένου περὶ ἀτόμου, καθ' οὗ ἡ ταυτότης τοῦ ὀνόματός του πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ δολοφονηθέντος ἐκφωνηθεῖσαν λέξιν ἀπετέλει ἔνδειξιν βαρυτάτην. Τρέχει τότε εἰς τὸ καπηλεῖον ὁ Πετιλιάνος, ὅπως, εἰ δυνατόν, ἐπανορθώσῃ τὸ λάθος του, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης αὐτοῦ λύπης μανθάνει ὅτι ὁ κομίζων τοὺς φοιτητὰς σολίσκος πλέει ἀπὸ μιᾶς ὥρας πρὸς τὸ Παταύιον.

Ἐν τούτοις νεκροψίας γενομένης, ὁ φονευθεὶς ἀναγνωρίζεται ὡς ὁ κ. Ἀντώνιος Τόλδος, πλούσιος ἀδαμαντοπώλης ἐν τῇ συνοικίᾳ τοῦ Σωτῆρος (San Salvatore). Ἡ ἀπὸ τοῦ ἐσωκαρδίου του ἀνηρτημένη βαρύτιμος ἀργυρᾶ ἅλυσις καὶ τὸ πλῆρες χιλιόντων ἐνετικῶν φλωρίων βαλάντιόν του ἀποκλείουσι πᾶσαν περὶ κλοπῆς ὑπόνοιαν. Τὸ δὲ μυστήριον τῆς κατ' αὐτοῦ διαπραχθείσης δολοφονίας διαφωτίζει ὀπωσοῦν ἐπιστολή τις ἀνευρεθεῖσα ἔν τινι τῶν θυλακίων τοῦ ἐπενδύτου του καὶ ὡς ἐξῆς συντεταγμένη, οὐχὶ εἰς ἰταλικὴν γλῶσσαν ἢ εἰς τὴν τῆς Ἐνετίας διάλεκτον, ἀλλὰ εἰς τὴν τῆς Βρεσκίας.

«Κύριε Ἀντώνιε

»Ἐὰν κατὰ τὰς τρεῖς τῆς νυκτὸς παρευρεθῆτε »εἰς τὴν πρὸ τοῦ μεγάρου Zeno μικρὰν πλατεῖαν »(Campo Zeno), πλησίον τῆς ἁγίας Μαρίας τῶν »Frari, νέος τις, ὅστις προθύμως παρέχει τὴν ἀρω»γήν του εἰς τοὺς δυσχεροῦντας συζύγους, θέλει σᾶς »παραδώσει, κατόπιν τῆς μετ' αὐτοῦ συμφωνηθησο»μένης πληρωμῆς, τὰ σχέδια ἐκεῖνα, ἅπερ μετὰ το»σαύτης ἐπιμονῆς ζητεῖτε, καὶ τὰ ὁποῖα βεβαίως θέ»λετε καύσει ἅμα περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχήν σας, »παρὰ τὴν ἔκτακτον αὐτῶν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν. Ὑ»μεῖς θανασίμως κατεδιώξατε ἄνθρωπον, ὅστις αὖριον »θέλει συγχωρήσει τὴν πολυμήχανον κακοβουλίαν σας.»

Ὅπως συμπληρωθῇ ἡ προκαταρκτικὴ ἀνάκρισις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν πέντε πταισματοδικῶν ἐν Ἐνετίᾳ καλουμένων Cinque della Pace, ἄλλο δὲν ὑπελείπετο ἢ ἡ ἐξέτασις τοῦ ὅπλου, δι' οὗ διεπράχθη τὸ ἔγκλημα, καὶ εἰς τὴν ἀκτηρίδα τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ἐλεφαντοκόλλητον τὸ κεφαλαῖον ἰταλικὸν γράμμα G. Προσκαλοῦνται ὡς πραγματογνώμονες οἱ ἐμπειρότεροι τῆς πόλεως ὁπλοποιοί, οἵτινες ὁμοφώνως ἀποφαίνονται ὅτι τὸ ὅπλον δὲν κατεσκευάσθη οὔτε ἐν Ἐνετίᾳ οὔτε ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ πόλει τοῦ ἐνετικοῦ κράτους, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐν Μεδιολάνῳ.

Τούτων γενομένων οἱ πταισματοδίκαι ἐκδίδουσιν ἔνταλμα συλλήψεως κατὰ τοῦ ἐν Παταυίῳ Λαμπρινοῦ Ziobà, παραγγέλλεται δὲ ἡ ἀσυνομία τῆς πόλεως ἐκείνης ν' ἀποσείλῃ αὐτὸν μετὰ συνοδίας δύο κλητήρων εἰς Ἐνετίαν.

Β'.

Ἀνέτειλεν ἡ παρασκευὴ τῆς Ἀπόκρεω 26 Φεβρουαρίου, ἅπασα δὲ ἡ ἐνετικὴ κοινωνία ἤκουσε μετὰ θλίψεως ἅμα δὲ καὶ ἀγανακτήσεως τὴν ἀποτρόπαιον ἐνέδραν καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς προκύψασαν συγερὰν δολοφονίαν. Πρώτη κατὰ τὴν 13ην ὥραν καὶ ἡμίσειαν προσέρχεται εἰς τὸ πταισματοδικεῖον μελανειμονοῦσα καὶ ὁλοφυρομένη ἡ χήρα τοῦ δολοφονηθέντος Τόλδου κυρία Λουκρητία. Ἡ μεγαλοπρεπὴς καλλονὴ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἐξαιρομένη ὑπὸ τοῦ πενθίμου αὐτῆς ἱματισμοῦ, ἡ ἀγερωχία καὶ ἡ εὐτολμία, αἵτινες φαίνονται ἐντετυπωμέναι ἐπὶ τῆς ὄψεως καὶ τῆς ὅλης στάσεώς της, ἐμποιοῦσι τοιαύτην εἰς τοὺς πταισματοδίκας αἴσθησιν, ὥστε, οἱονεὶ καταληφθέντες ὑπὸ ἀκουσίου θαυμασμοῦ, ἐγείρονται ὅπως τὴν χαιρετίσωσι κατά τε τὴν εἴσοδον αὐτῆς καὶ ἔξοδον. Μετὰ μυχίας, ἀλλὰ συνάμα ἀξιοπρεποῦς θλίψεως, ἡ Ὀρνυοῦσα γυνὴ ὑπόσχεται τὸ ἧμισυ τῆς περιουσίας της εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψῃ τὸν ἔνοχον, παρηγορεῖται δὲ ὀλίγον ὑπὸ τῶν δικαστῶν, διαβεβαιούντων αὐτὴν ὅτι οὐδενὸς κόπου θέλουσι φεισθῇ ὅπως τιμωρηθῇ τὸ ἔγκλημα καὶ ἀνακοινούντων αὐτῇ τὴν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πορείαν τῆς ἀνακρίσεως, ἀφοῦ αὕτη προηγουμένως ὤμοσεν ἀπόλυτον ἐπὶ τῶν ἀνακοινουμένων ἐχεμυθίαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς 28ης Φεβρουαρίου, ὁ φοιτητὴς συλλαμβάνεται ἐν Παταυίῳ, καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας καθείργεται ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ κακουργοδικείου τῶν Τεσσαράκοντα, κατὰ τοὺς Ἐνετούς, la Quarantia. Ἡ ἐν Παταυίῳ συλλαβοῦσα αὐτὸν ἀσυνομία ἀποστέλλει μετ' ἄλλων αὐτοῦ ἐγγράφων εἰς τοὺς ἐν Ἐνετίᾳ πταισματοδίκας τὴν μετάλλινον θήκην τοῦ φοιτητοῦ τούτου, περιέχουσαν, πλὴν τῶν πανεπιστημιακῶν ἀποδείξεων, ἰχνογραφήματά τινα ἐλέγχοντα σπανίαν καλλιτεχνικὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ἀπεικονίζοντα νεαρὰν καὶ εὐειδεστάτην γυναῖκα, πολὺ ὁμοιάζουσαν νεαρὰν καὶ εὐειδεστάτην γυναῖκα, πολὺ ὁμοιάζουσαν πρὸς τὴν κυρίαν Λουκρητίαν Τόλδου, σχεδὸν γυμνὴν καὶ εἰς διαφόρους στάσεις.

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀνάκρισιν, ὁ κατηγορούμενος, ὅστις δὲν συνεπλήρωσεν ἀκόμη τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐκφράζει σχεδὸν σκωπτικῶς τὴν ἀπορίαν του ἐπὶ τῇ συλλήψει αὐτοῦ καὶ καθείρξει, καὶ ἐπὶ ταῖς ὑπονοίαις, αἵτινες τὰ μέτρα ταῦτα ὑπηγόρευσαν. Παρατηρεῖ ὅτι οὔτε τὸ ὄνομα, οὔτε τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἄρχονται ἀπὸ τοῦ γράμματος G τοῦ ἐν τῇ ἀκτηρίδι τοῦ ὅπλου ἐγκεκολλημένου· ἀποδεικνύει διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ εὑρεθείσης ἐπιστολῆς καὶ τῶν ἐκ Παταυίου ἀποσταλέντων ἐγγράφων του τὴν μεγίστην διαφορὰν τῆς γραφῆς· ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς δικαστὰς ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη συνετάχθη εἰς διάλεκτον, ἣν ἐννοεῖ μὲν, ὡς πάντες οἱ εἰς τὸ ἐνετικὸν κράτος ἀνήκοντες, ἀλλ' ἧς ἀδυνατεῖ νὰ ποιήσῃ χρῆσιν εἴτε ὁμιλῶν, εἴτε γράφων· ὑπόσχεται ν' ἀποδείξῃ ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθη, ὡς νῦν πληροφορεῖται, τὸ κακούργημα, ἦτο μὲν ἐν Ἐνετίᾳ, ἀλλ' εἰς τόπον δημόσιον μετ' ἄλλων συμφοιτητῶν του· ὡς πρὸς δὲ τὰ ἰχνογραφήματα, ἀναγκάζεται μετὰ λύπης του νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐν αὐτοῖς ἠθέλησε ν' ἀποτυπώσῃ τὴν μορφὴν καὶ τὸ σῶμα ὡραιοτάτης ἐν Παταυίῳ νεάνιδος, ὀνομαζομένης Mattea Carneri, θυγατρὸς ῥάπτου τινός, κατοικοῦντος ἐν τῇ συνοικίᾳ τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Δύο ἡμέρας ὕστερον ἡ νεᾶνις αὕτη ἄγεται ἐκ Παταυίου ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου καὶ ὑφίσταται, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, λεπτομερῆ ἀνάκρισιν. Ὁμολογεῖ ὅτι ἐσχετίσθη πρὸ ἑνὸς ἔτους μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλ' ἐξ ἁπλοῦ καὶ ἀδόλου ἔρωτος· δὲν δύναται ὅμως ν' ἀποκρύψῃ ὅτι πολλάκις οὗτος κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἰχνογράφησεν αὐτὴν εἰς διαφόρους στάσεις. Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει ὅτι ἡ ἔντιμος γυνὴ δὲν πρέπει ν' ἀποκαλύπτῃ ὅ,τι ἡ αἰδὼς τῇ ἐπιβάλλει νὰ τηρῇ κεκρυμμένον, αὕτη ἐρυθριᾷ, νεύει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἀναλύεται εἰς δάκρυα. Ἡ κατάθεσις αὕτη συνηγορεῖ τὰ μέγιστα ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, καθ' ὅσον τὰ ἰχνογραφήματα ὁμοιάζουσι τόσον εἰς τὴν παταυιανὴν νεάνιδα ὅσον εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἀδαμαντοπώλου· οὐδεμία ὅμως δύναται νὰ ἐγερθῇ ἀμφιβολία ὅτι ὁ φιλοκαλλίτεχνος φοιτητὴς ἀπεικόνισε μᾶλλον τὸ σῶμα κόρης, μεθ' ἧς διετέλει εἰς καθημερινὴν σχέσιν, καὶ ἥτις ὁμολογεῖ ὅτι πολλάκις τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς πρότυπον, ἢ τῆς ἀγερώχου ἐκείνης γυναικὸς, ἥτις μετὰ τοσαύτης φιλεκδίκου μανίας ἐπιδιώκει τὴν τιμωρίαν τοῦ τὸν σύζυγον αὐτῆς δολοφονήσαντος.

Οὐχ ἧττον οἱ πταισματοδίκαι δὲν ἀποβάλλουσι τὰς ὑπονοίας των, καὶ διατάσσουσι τὴν ἀντιπαράστασιν τοῦ κατηγορουμένου πρῶτον μετὰ τῆς Καρνέρη, καὶ ἀκολούθως μετὰ τῆς χήρας Τόλδου. Ὁ νεαρὸς φοιτητὴς μειδιᾷ ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς πρώτης, καὶ ἐπιβεβαιοῖ πανθ' ὅσα αὕτη κατέθεσε· ταύτης δὲ ἀπελθούσης, εἰσάγεται αἰφνιδίως ἡ σύζυγος τοῦ φονευθέντος, ἥτις ἵσταται ἀντιμέτωπος τῷ κατηγορουμένῳ. Ἀμφότεροι θεωροῦσιν ἀλλήλους ἀτενῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν ἐκδηλοῖ τὴν ἐλαχίστην ταραχὴν ἢ συγκίνησιν· ὁμνύουσι δὲ ὅτι πρώτην ἤδη φορὰν συναντῶνται. Ηλὴν ἡ ἀταραξία τῆς χήρας ἐκλείπει κατὰ τὴν ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἔξοδόν της, ὅτε κλαίουσα καὶ λύζουσα ἀπελπίζεται περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πραγματικοῦ ἐνόχου καὶ περὶ τῆς ἐκδικήσεως τοῦ σφαγιασθέντος συζύγου της, καθότι δὲν δύναται νὰ πεισθῇ ὅτι τὸ ἄσημον ἐκεῖνο παιδάριον, ὅπερ παρέσχε ἐνώπιον αὐτῆς, ἠδυνήθη νὰ διαπράξῃ τοιοῦτον κακούργημα.

Μετὰ τὴν ἀντιπαράστασιν ταύτην τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν συμφοιτητῶν ἐκείνων τοῦ κατηγορουμένου, τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἐνετίαν μεταβάντων κατὰ τὴν πέμπτην τῆς Ἀπόκρεω, διὰ τῶν καταθέσεων τῶν ὁποίων ὁ κατηγορούμενος ὑπόσχεται ν' ἀποδείξῃ τὸ ἄλλοθι αὐτοῦ καθ' ἣν στιγμὴν διεπράττετο τὸ ἔγκλημα. Πράγματι πάντες οἱ συμφοιτηταὶ αὐτοῦ βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ περιλημένος αὐτῶν Λαμπρινὸς, τὸ ἐντρύφημα τοῦτο τοῦ ὅλου παταυιανοῦ πανεπιστημίου, συνδιελέγετο μετ' αὐτῶν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ ἁγίου Μάρκου περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς νυκτὸς τῆς 25ης Φεβρουαρίου. Ἀληθεύει ὅτι κατ' ἐκείνην σχεδὸν τὴν ὥραν, ἂν καλῶς ἐνθυμῶνται, ἀπεχώρησεν ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ, ἀλλ' ἵνα με-

ταθῇ τις ἀπὸ τοῦ ἁγίου Μάρκου μέχρι τοῦ μεγάρου Zeno ὀφείλει νὰ δαπανήσῃ τοὐλάχιστον ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, ἕως καὶ ἂν ὑποτεθῇ τρέχων, καὶ ἓν ἄλλο τέταρτον ὅπως ἐπιστρέψῃ. Ἄλλως τε, καὶ μετὰ τὴν βραχυτάτην αὐτοῦ ἀπουσίαν, οὗτος διετήρει εἰς πλείονα ἴσως βαθμὸν ἢ πρότερον τὴν συνήθη αὐτοῦ εὐθυμίαν, ἀποκλείουσαν, κατὰ τοὺς μάρτυρας, πᾶσαν ὑπόνοιαν περὶ προμελετημένης δολοφονίας καὶ μάλιστα ἐν τοσοῦτον νεαρᾷ ἡλικίᾳ ἀνεπιδέκτῳ τοιαύτης κακούργου ὑποχρίσεως. Ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, ἐν ᾗ συνετάχθη ἡ ἀνώνυμος ἐπιστολή, ἡ προσκαλέσασα τὸν δυσυχῆ Τόλδον εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ζηθεῖσαν παγίδα, πάντες οἱ συμφοιτηταὶ τοῦ κατηγορουμένου ὁμνύουσιν ὅτι οὐδέποτε ἤκουσαν αὐτὸν ἐκφέροντα λέξιν ὁμοιάζουσαν πρὸς τὴν ἐν Βρεσκίᾳ λαλουμένην διάλεκτον.

Μετὰ τοιαύτας καταθέσεις πάντες, συμπεριλαμβανομένου βεβαίως τοῦ κατηγορουμένου, δὲν ἀμφιβάλλουσι πλέον περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ· πλὴν μετὰ μεγάλης αὐτοῦ ἐκπλήξεως τὸ ἐν Ἐνετίᾳ κοινόν, τὸ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθῆσαν τὴν ἄχρι τοῦδε πορείαν τῆς δίκης, μανθάνει ὅτι οἱ πέντε πταισματοδίκαι παρέπεμψαν τὸν νεαρὸν φοιτητὴν εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῶν Τεσσαράκοντα.

Γ'.

Ὅσον καχύποπτος καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἡ ἐν Ἐνετίᾳ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐν γένει διοίκησις, σπανιώτατα κατεδιώκετο ἄνθρωπος ἀπηλλαγμένος πάσης ὑπονοίας. Μία λέξις, διαφυγοῦσα τὰ χείλη τοῦ κατηγορουμένου, ἐνίσχυσε τὰς καὶ ὑπ' αὐτῶν μέχρι τοῦδε καταθέσεων μὴ ἐξαλειφθείσας ὑποψίας τῶν δικαστῶν. Ὅταν ἀνηγγέλθη εἰς τὸν δεσμώτην φοιτητὴν ὅτι ἡ ἐκ Παταυίου νεᾶνις ὡμολόγησεν ὅτι δὲν παρεδόθη εἰς αὐτὸν καθ' ὁλοκληρίαν, ἐψιθύρισε μειδιῶν· «Ἀφοῦ αὐτὴ ἐξερράσθη οὕτω, δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ τὴν διαψεύσω· ὀφείλω ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ τηρήσω τὴν θέσιν μου ὡς ἀληθὴς εὐπατρίδης.» Οἱ δικασταί, εἰς οὓς ἀμέσως οἱ παρὰ τοῖς δεσμώταις κατάσκοποι ἀνεκοίνωσαν τὰς λέξεις ταύτας, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ φοιτητοῦ λόγον περὶ τῆς τελευταίας τούτων, καθ' ὅσον τὸ ἐπώνυμον Ziobà δὲν περιελαμβάνετο ἐν τῇ χρυσῇ βίβλῳ· εἰς τὰς ἐρωτήσεις δὲ ταύτας οὗτος ἀπεκρίθη κατὰ τρόπον λίαν ἀμφίβολον, ἐμποιήσαντα αἴσθησιν εἰς τοὺς ἀνακρίνοντας.

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν τὸ δικαστήριον τῶν Τεσσαράκοντα ἠρώτᾳ τὸν κατηγορούμενον λεπτομερῶς περὶ τῆς καταγωγῆς του, οὗτος δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, καθ' ὅσον ἐνθυμεῖται, κατῴκει μέχρι τῆς ἡλικίας πέντε ἐτῶν ἐν μεγαλοπρεπεῖ μεγάρῳ, οὗ δὲν δύναται νῦν, μετὰ παρέλευσιν τοσούτων ἐτῶν καὶ μετὰ τὰς συμβάσας περιπετείας, νὰ ὁρίσῃ τὴν θέσιν, μετὰ δύο γυναικῶν, αἵτινες ἀποκλειστικῶς ἐπεμελοῦντο αὐτοῦ, ὅτε μίαν τῶν ἡμερῶν στρατιῶται, ὡς ἀκολούθως κατενόησεν ἐκ τῆς ὄψεως ἄλλων πρὸς αὐτοὺς ὁμοιαζόντων, ὥρμησαν εἰς τὸ μέγαρον καὶ ἐλαφυραγώγησαν αὐτό, ὡς πολλάκις συνέβαινεν ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὴν ταραχώδη ἐκείνην ἐποχήν. Μία τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γυναικῶν τὸν ἐξήγαγε μὲν τῆς φοβερᾶς ἐκείνης σκηνῆς, ἀλλ' ἅρπης προσεβλήθη ὑπό τινος τῶν στρατιωτῶν χωρισθεῖσα ἀπὸ τοῦ βρέφους. Ἐνταῦθα μεσολαβεῖ διάλειμμά τι ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ κατηγορουμένου· ἐνθυμεῖται ὅμως κάλλιστα ὅτι πλανώμενος καὶ κλαίων ἓν τινι ἀποκέντρῳ ὁδῷ ἁρπάγη ὑπὸ ἀθιγγάνων, οἵτινες ἀνηλεῶς τὸν ἐρράβδιζον. Ἡ συμμορία αὕτη τῶν ἀθιγγάνων, ἀναγκασθεῖσα ἡμέραν τινὰ ν' ἀναχωρήσῃ ἐσπευσμένως ἔκ τινος κώμης πλησίον τοῦ Bassano, τὸν κατέλιπεν εἰς δάσος, ὅπου ἐλεήμων τις χωρικὸς, ζῶσα ἔτι καὶ ἀποκαλουμένη Μαργαρίτα Κόνη, τὸν παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν οἶκόν της. Τὸ παιδίον ὠνομάζετο Λαμπρινὸς, διότι οὕτω τὸν ἀπεκάλουν αἱ ἐν τῷ μεγάρῳ γυναῖκες, ἀλλ' ἠγνόει τὸ ἐπώνυμόν του· ἡ δὲ χωρικὸς προσέθηκεν εἰς τὸ ὄνομά του τὸ Ziobà (πέμπτη), εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὸν συνήντησεν. Ὁ μικρὸς Λαμπρινὸς ἔζησε μετὰ τῆς θετῆς ταύτης μητρός του, ἥτις ἐδαψίλευσεν αὐτῷ πᾶσαν ἐρικτὴν ἀγάπην καὶ περιποίησιν, μέχρι τοῦ δεκάτου τῆς ἡλικίας του ἔτους ἀσχολούμενος περὶ ἔργα καθαρῶς ἀγροτικά· οὐχ ἧττον κατὰ τὰς σχολασίμους ὥρας, ἃς τῷ κατέλιπεν ἡ φύλαξις εὐαρίθμων ἀρνίων, ἠρέσκετο νὰ ἰχνογραφῇ ἀξέστως διὰ χονδροειδοῦς γραφίδος, ἣν ἐδωρήσατο αὐτῷ ὁ ἐφημέριος τῆς κώμης. Πρωΐαν τινὰ δύο εὐπατρίδαι περιβεβλημένοι ἁγιευτικὸν ἱματισμὸν εἰσῆλθον εἰς τὸν οἰκίσκον τῆς ἀγαθῆς χωρικῆς ὅπως ἀναπαυθῶσιν, εἶς δὲ ἐξ αὐτῶν παρατηρήσας τὰ ἄτεχνα σκιαγραφήματα τοῦ μικροῦ Λαμπρινοῦ ἐζήτησε τὴν χάριν παρὰ τῆς Μαργαρίτας νὰ παραλάβῃ αὐτὸν μεθ' ἑαυτοῦ. Πῶς ἠδύνατο ἡ χωρικὴ ν' ἀρνηθῇ τὴν χάριν ταύτην εἰς τὸν ξένον ἐκεῖνον τὸν ἀποκαλούμενον Τιτιανὸν Βεκέλλιον; Ὁ δαιμόνιος καλλιτέχνης ὡδήγησε τὸν Ziobà εἰς τὸν οἶκόν του, ὅπου οὗτος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐφελκύσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ζωηρὰν συμπάθειαν τῆς συζύγου τοῦ Τιτιανοῦ κυρίας Λουκίας καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ὁρατίου καὶ Πομπωνίου. Διδαχθεὶς παρὰ τηλικούτου διδασκάλου, ὁ εὐφυέστατος μειρακ τοσοῦτον ἐπέδωκεν ὥστε ἠδυνήθη μετὰ τέσσαρα ἔτη, ἤγουν ἐν ἡλικίᾳ μόλις δεκαπέντε ἐτῶν, νὰ συνεργασθῇ μετὰ τοῦ μεγαλεπηβόλου ζωγράφου κατὰ τὴν διακόσμησιν τῆς αἰθούσης τοῦ μεγάλου συμβουλίου τῆς Ἐνετίας. Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ Λαμπρινοῦ τοσοῦτον ἤρεσεν εἰς τὸν Τιτιανὸν, ὥστε τῇ πανισχύρῳ αὐτοῦ συστάσει τὸ εὐγενὲς συμβούλιον τῶν Δέκα ἐχορήγησε

σύνταξιν ἐτησίαν πεντήκοντα χρυσῶν δουκάτων εἰς τὸν νέον καλλιτέχνην. Πολὺ ὅμως μετενόησεν ὁ Τιτιανὸς ἐπὶ τῇ συστάσει ταύτῃ, καθότι ἡ γενναία αὕτη ἐπιχορήγησις ἀνερρίπισεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νέου τὸν ναρκωθέντα μὲν, ἀλλ' οὐδέποτε σβεσθέντα πόθον τοῦ νὰ ἐκπαιδευθῇ ἐν τῷ παταυιανῷ πανεπιστημίῳ, ἐγγραφόμενος εἰς τὴν νομικὴν σχολήν. Μάτην ἐπειράθη ὁ Τιτιανὸς ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸν τοῦ σκοποῦ τούτου, ὅστις τὸν ἀπέσπα καθ' ὁλοκληρίαν τῆς τέχνης, ἐν ᾗ τοσοῦτον διεκρίνετο, ἀλλὰ τέλος ὑπεχώρησεν εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ νεανίου, καὶ διὰ τῆς ἐπιρροῆς του διηυκόλυνεν εἰς αὐτὸν μάλιστα τὴν κατὰ τὸ 1523 παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὸ πανεπιστήμιον, καίπερ μὴ προαγαγόντος τὸ νενομισμένον πιστοποιητικὸν γεννήσεως καὶ τὰ οἰκογενειακὰ αὐτοῦ ἔγγραφα.

Κατόπιν τῆς ἀφηγήσεως ταύτης καλεῖται νῦν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν Τεσσαράκοντα ἡ ἐκ Βασσάνου χωρικὴ, ἥτις ἐπιβεβαιοῖ πληρέστατα διὰ τῆς καταθέσεώς της τὰ ὑπὸ τοῦ ὑποδίκου λεχθέντα, πρὸς ὃν τρέφει μητρικὴν ὄντως στοργήν. Μόνη ἡ ἄκρα εὐχέρεια, μεθ' ἧς κατέθεσεν ἡ γυνὴ αὕτη, δύναται νὰ διεγείρῃ τὴν ὑπόνοιαν ὅτι αὕτη ἀπεστήθισε πιστῶς διήγησιν προσυμπεφωνημένην καὶ προμελετημένην.

Οὕτως ἔχουσι τὰ τῆς δίκης, ὅταν κατὰ τὴν 19ην Μαρτίου προσέρχεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου μάρτυς, πολυτιμώτερος εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ ὁ εὐφραδέστερος συνήγορος. Φρικίασις θαυμασμοῦ καὶ εὐλαβείας διατρέχει τὴν αἴθουσαν, ὅταν οὗτος εἰς τὰς ἀποτεινομένας αὐτῷ τυπικὰς ἐρωτήσεις περὶ τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου, ἡλικίας, ἐπαγγέλματος καὶ διαμονῆς του, ἀποκρίνεται ἀφελῶς, ὡς ὁ κοινότερος τῶν μαρτύρων, ὅτι ὀνομάζεται Τιτιανὸς Βεκέλλιος, ἐτῶν τεσσαράκοντα τριῶν, ζωγράφος καὶ κάτοικος ἐν Μουράνῳ. Ὁ μάρτυς ἐξαίρει τὴν ἔκτακτον καλλιτεχνικὴν εὐφυΐαν τοῦ Λαμπρινοῦ Ziobà, ὃν ἀποκαλεῖ ἕνα τῶν ἀρίστων αὐτοῦ μαθητῶν, ὅστις, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἐζετύλεσε τὸ κάλλιστον μέρος τῆς μεγάλης εἰκόνος, ἣν εἰς τὸν Τιτιανὸν παρήγγειλεν ἡ γαληνοτάτη δημοκρατία, καὶ ἥτις παρίστᾳ τὸν γερμανὸν ἡγεμόνα Ὄθωνα, αἰχμάλωτον ἐνώπιον τοῦ νικηφόρου ἐνετοῦ ναυάρχου. Ὁμολογεῖ ὁ Τιτιανὸς ὅτι μετὰ μεγάλης του λύπης κατενόησεν ὅτι ὁ νεαρὸς αὐτοῦ μαθητὴς δὲν ἐνεφορεῖτο ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς φιλοδοξίας τοῦ νὰ καταλάβῃ ἐπιφανῆ θέσιν ἐν τῇ ζωγραφικῇ τέχνῃ. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς παρ' αὐτῷ διαμονῆς του, περὶ οὐδὲν ἄλλο ἠσχολεῖτο ὁ νέος Λαμπρινὸς ἢ ὅπως ἀνεύρῃ τοὺς εὐγενεῖς γεννήτορας, ἐξ ὧν ἐνόμιζεν ὅτι κατάγεται, καὶ διαπρέψῃ ἡμέραν τινὰ ὡς μεγιστὰν καὶ εὐπατρίδης· πολλάκις δὲ ὑπὸ τοιαύτης ἐλπίδος οἰστρηλατούμενος, ὑπέσχετο εἰς τὸν διδάσκαλόν του νὰ παραγγείλῃ αὐτῷ, μόλις ἐνηλιξ γενόμενος, εἰκόνα ἀξίας τοὐλάχιστον δεκακισχιλίων δουκάτων. Τὴν ἐπισημονικὴν αὐτοῦ ἐκπαίδευσιν ἐθεώρει ὡς προσφορώτατον μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, οὕτω δὲ ἀπηνήνθη τὴν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ δαιμονίου μάρτυρος, μεγάλην ἐκείνην τέχνην, εἰς ἣν ἡ ἰδιοφυΐα του ἐπιτακτικῶς τὸν ἐκάλει. Ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑποδίκου, ὁ Τιτιανὸς βεβαιοῖ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν φιλοφροσύνην, ἧς ἕνεκεν οὐδέποτε ἤρισε πρὸς τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένους ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ· δὲν ἀποκρύπτει ὅμως τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βαθέως ἐρριζωμένην ὑπερηφάνειαν, ἥτις φαίνεται ἀπαγορεύουσα αὐτῷ πᾶσαν παραφορὰν ἢ παρεκτροπὴν, ὡς ἀναξίαν τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ καταγωγῆς. Πρὸς τοὺς συμμαθητάς του, θαυμάζοντας ἐν αὐτῷ μέχρι λατρείας τὴν ἀνεξάντλητον αὐτοῦ ζωηρότητα, προηνέχθη πάντοτε μετὰ τῆς μεγαλητέρας οἰκειότητος, ὑποδηλῶν ὅμως αὐτοῖς ἐνίοτε τὴν ἐπ' αὐτῶν ὑπεροχήν του. Ὡς πρὸς τὸ ἔγκλημα, ὅπερ τῷ ἀποδίδεται, ὁ μέγας ζωγράφος τὸν κηρύττει ἀθῷον μεθ' ὅλης τῆς ἰσχύος τῆς πεποιθήσεώς του, διότι δὲν δύναται νὰ πεισθῇ ὅτι καλλιτέχνης, ὡς ὁ Ziobà, δύναται ποτὲ νὰ ἐγκληματήσῃ. Ψεύδορος, ὃν μόνον τὸ σεπτὸν τοῦ τόπου ἐκείνου ἐμποδίζει τοῦ νὰ μεταβληθῇ εἰς ῥαγδαίαν χειροκρότησιν, παρακολουθεῖ τὸ σέμνωμα τῶν ἰταλῶν καλλιτεχνῶν κατὰ τὴν ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἔξοδόν του.

Μετὰ τοιαύτας καταθέσεις, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην, ἡ ἀθώωσις τοῦ κατηγορουμένου θεωρεῖται ὡς ἐπικειμένη· οὐχ ἧττον ἡ πλειονοψηφία τῶν δικαστῶν φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην ἀθώωσιν, ἐὰν πρότερον δὲν σαφηνισθῶσιν αἱ τελευταῖαι λέξεις, ἃς ἐξήνεγκεν ὁ δολοφονηθεὶς Τόλδος· Ziobà... viluppo... disegni. Οἱ δικασταὶ οὗτοι ἑρμηνεύουσι τὰς λέξεις ταύτας ὡς ἑξῆς, συμπληροῦντες αὐτὰς δι' ἐκείνων, ἃς ὁ ψυχορράγων δὲν ἠδυνήθη ἴσως ν' ἀρθρώσῃ· «Ziobà ὀνομάζεται ὁ δολοφόνος μου· θὰ τὸν ἀναγνωρίσητε ἐκ τῆς θήκης (viluppo), ἥτις κρέμαται εἰς τὸ πλευρόν του· ἐν ταύτῃ δὲ τῇ θήκῃ, ἀντὶ διπλώματος, θέλετε εὑρεῖ σχέδια (disegni). Τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν καταπολεμεῖ καὶ πειρᾶται ν' ἀνασκευάσῃ εἰρωνευόμενος πολλάκις ὁ ὑπόδικος, ἐπιμένων κυρίως εἰς τὴν ταυτότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν διεπράχθη τὸ κακούργημα, πρὸς τὸ ἰδικόν του.

Ἐν τούτοις τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Τιτιανὸς προσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν Τεσσαράκοντα, ἡ ἑξῆς προκήρυξις ἀνηρτᾶτο εἰς τὸ ἐκφανέστερον μέρος τῆς γεφύρας τοῦ Ριάλτου.

«Ἐν ὀνόματι τοῦ γαληνοτάτου Ἀνδρέου Γρίττη, »Δόγου τῆς Ἐνετικῆς Δημοκρατίας, προσκαλεῖται »πᾶς πολίτης ἐντὸς ἢ ξένος, παρεπιδημῶν ἐν οἱαδή»ποτε χώρᾳ τοῦ κράτους τούτου, ὅστις τυχὸν, εἴτε ἐξ »ἰδίας ἀντιλήψεως, εἴτε ἐξ ἀκοῆς, γινώσκει τι περὶ »τοῦ Λαμπρινοῦ Ziobà, φοιτητοῦ ἐν Ηαταυίῳ καὶ κα»τηγορουμένου ἐπὶ τῇ δολοφονίᾳ τοῦ Ἀντωνίου Τόλ»δου, διαπραχθείσῃ τὴν 25ην παρελθόντος Φεβρουα-

ειρίου, νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τοῦ σεβασ-
τοῦ δικαστηρίου
τῶν Τεσσαράκοντα καὶ καταθέσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὅσις
ἀποδειχθῇ κατόπιν ὡς ἀπειθήσας εἰς τὴν διαταγὴν
ταύτην, ἢ ἄλλως ὑπεκφυγὼν αὐτὴν, ὑπόκειται εἰς ἐ-
ξορίαν καὶ δήμευσιν τῆς περιουσίας του.

Ἐγένετο ἐν Ἑνετίᾳ τῇ **20**ῇ Μαρτίου **1525**.

(ἕπεται τὸ τέλος)

Μ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ.

(* Ἀθήνησι 9 Σεπτεμβρίου 1885.

ΜΕΤΑ μεσημβρίαν τῆς σήμερον μετέβην εἰς τὸ ἀντίπεραν τοῦ Ἰλισσοῦ κοιμητήριον. Εἶναι τὸ Ψυχοσάββατον, ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Νεκρῶν. Δὲν μετέβην τὴν πρωΐαν, διότι ἡ πρὸ μεσημβρίας γινομένη ἱεροτελεσία, καθ' ἣν πλῆθος κόσμου συρρέει, δὲν εἶναι θρησκευτικὴ ἑορτὴ, μετ' εὐλαβείας καὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ τελουμένη, ἀλλ' ἀληθὴς πανήγυρις, ὅπου συχνάκις ἀντὶ ὁλοφυρομένων οἰκείων, βλέπει τις πρόσωπα γελόεντα καὶ ἀπαθῆ, μετ' εἰρωνείας παρατηροῦντα τοὺς ἐπὶ τῶν τάφων οἰκείων των ἰσαμένους συγγενεῖς καὶ κλαίοντας, πανήγυρις ὅπου παρορῶντες τὸν ἱερὸν σκοπὸν δι' ὃν αὕτη τελεῖται μεταβάλλουσι τὸ κοιμητήριον εἰς τόπον ἐρωτικῶν συνεντεύξεων! Ἡ Θέα τούτου τὴν ἀηδίαν θὰ μοὶ ἐπέφερε, καὶ διὰ τοῦτο προετίμησα νὰ μεταβῶ μόνος μετὰ μεσημβρίαν.

Ἀνῆλθον τὴν Ἑλιβεράν καὶ ὑπὸ κυπαρίσσων ἑκατέρωθεν περυτευμένην ὁδὸν τοῦ κοιμητηρίου ἤτις ἔχαί ποτε ὁ τελευταῖος μας περίπατος, καὶ εἰσῆλθον πλήρης συγκινήσεως ἐντὸς τοῦ περιβόλου. Οὐδεὶς ἦτο, ἐκτὸς τοῦ εἰς τὴν ἐξώθυραν φύλακος, οὐδὲν ἴχνος τῆς πρωϊνῆς συρροῆς τοῦ κόσμου ἐφαίνετο, ἐκτὸς ὀλιγίστων κηρίων ἡμικαύστων ἐπί τινων τάφων, καὶ λιβανωτοῦ καίοντος εἰσέτι ἐπ' αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν φαίνεται τῶν ἐπισκεφθέντων τὴν πρωΐαν συγγενῶν. Τοὐλάχιστον διά τινας ἡ ἑορτὴ αὕτη ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην των ὅτι ὑπάρχει τις προσφιλὴς των κείμενος ὑπὸ τὸ χῶμα καὶ περιμένων τὴν ἐπίσκεψίν των.

Εὐθὺ καὶ κατὰ πρῶτον μετέβην εἰς τοὺς διδύμους τῆς οἰκογενείας μου τάφους, τῆς μητρός μου καὶ ἀδελφῆς μου, Ἱερὸν καθῆκον ἐπιβαλλόμενον! Μετ' αὐτοὺς ἤρχισα νὰ ἐπισκέπτωμαι ἑτέρους γνωστῶν μοι τάφους. Ἐδῶ παρὰ τὸ παρεκκλήσιον ἀναπαύεται φίλος μου, πρὸ μηνῶν ἀποθανών. Ἑβδομαδιαῖος διδάκτωρ, ἔπεσε κλινήρης ὑπὸ μηνιγγίτιδος προσβληθεὶς καὶ μετὰ δύο μῆνας τὸν προεπέμπομεν δακρύοντες εἰς τὸν τάφον. Ὁ τάφος του εἶναι πολὺ φιλόκαλος· ἡ μητρικὴ φιλοστοργία δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει καὶ πέραν τοῦ τάφου ἔτι!

Μὲ συνεσφιγμένην τὴν καρδίαν ἀφῆκα τὸν τάφον τοῦτον καὶ μετέβην εἰς ἕτερον. Καὶ ἐδῶ ἐπίσης φίλου μου ξενοῦ ὁ τάφος εἶναι! Καὶ αὐτὸς νεαρὸς ἀπέθανε, πλήρης σθένους, ἐκ τῶν πρώτων θῦμα τῆς σφοδρᾶς τοῦ **1881** θερινῆς ἐπιδημίας τοῦ κοιλιακοῦ τύφου, μακρὰν τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου. Ὅταν ἐπανῆλθα καὶ τὸν ἐζήτησα, μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸν τάφον του! Ἐκύτταξα τὸν τάφον του! Στενὸς χῶρος, μεταξὺ δύο πλουσιωτάτων ἐκ μαρμάρου τάφων, περικλείει τὰ λείψανα τοῦ ἀτυχοῦς νέου· τάφος ἀπεριποίητος, οὔτε ἄνθη οὔτε κυπάρισσοι εἰσὶ περυτευμέναι, ἀλλ' ἁπλοῦς ξύλινος σαυρὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἐπὶ τοῦ ὁποίου φιλικὴ χεὶρ ἐχάραξε τὸ ὄνομά του, τὴν ἡλικίαν του καὶ τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ, φεῦ! καὶ αὐτὰ ἦσαν ἠμιεσβεσμένα ἐκ τῆς βροχῆς.

Τόσοι λοιπὸν πόθοι, τόσαι ἐλπίδες, τόσα περὶ μέλλοντος σχέδια εἶναι τεθαμμένα ἐντὸς τοῦ ξενοῦ τούτου τῆς γῆς χώρου, ἐσυλλογίσθην, ἐν ᾧ, ῥίψας ἔσχατον βλέμμα καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου τούτου, ἐβάδιζα βραδέως μὲ ἀσκεπῆ τὴν κεφαλὴν, διὰ μέσου τῶν τάφων. Τόσοι λοιπὸν κόποι, τόση ἀγωνία εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν σοφίας, εἴτε πρὸς ἀπόκτησιν πλούτων, ὅλα συντρίβονται μίαν ἡμέραν, φεύγουσιν ἀνεπιστρεπτεὶ πρὸ τοῦ θανάτου; Θὰ ἦναι λοιπὸν ἡ ζωὴ αἰωνία βάσανος, πάλη, διηνεκὴς ἀγών, σκοπὸς μόνον πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ θάνατος μυσήριον αἰώνιον, ἐλπὶς καὶ φόβος, τύχη ἄγνωστος, εἰς τὸ ὁποῖον Θὰ μᾶς ἦναι ἀδύνατον νὰ ἐμβατεύσωμέν ποτε;...

Εἰς τοιαύτας καὶ ἄλλας παραπλησίους σκέψεις ἤμην βεβυθισμένος, ὅτε προσέκοψα εἴς τινα σαυρόν. Συγγνώμην, ὦ νεκρέ! ἂν τὴν σιγὴν τοῦ τάφου σου ἐτάραξα. Ἀρά γε, ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν, τίνος νὰ ἦναι ὁ σαυρὸς οὗτος, παιδίου, γέροντος, φιλοστόργου μητρὸς ἢ κόρης; Ἔκυψα ἵνα ἀναγνώσω ἐπὶ τοῦ σαυροῦ τὸ ὄνομα τοῦ κάτωθέν μου νεκροῦ·

ΜΑΛΒΙΝΑ .....

ΕΤΩΝ 10

ΑΠΟΘΑΝΟΥΣΑ ΤΗ .....

Αἰφνιδίως καὶ ὡς ἐξ ἐφόδου ἐπανάσασις ἐγένετο ἐντός μου. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐσκοτίσθησαν, ἡ καρδία μου ἔπαλλε σφοδρότατα καὶ ἐσηρίχθην εἰς τὰς κιγκλίδας γείτονος τάφου. Πῶς! ἡ Μαλβίνα, ἡ σύντροφος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, πρὸ δεκαετίας ἀποθανοῦσα, ἔκειτο ἐδῶ, ἐντὸς τοῦ ἁπλοῦ τούτου τάφου, λησμονημένη ἐπὶ τόσα ἔτη! Πῶς! τὸ ἀτυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα, ἐν τῷ ἔαρι τῆς ζωῆς του ἀναρπασθὲν, ἔκειτο ἤδη ὑπὸ τὸ μαῦρον αὐτὸ χῶμα, ἄμορφον, σκελετός!

Σωρηδὸν ἐπῆλθον εἰς τὴν κεφαλήν μου αἱ ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ἐπὶ δεκαετίαν ἐντὸς τῆς καρδίας μου κεκλεισμέναι, βαρυαλγὴς δὲ ἐκάθησα ἐπί τινος πλάκας τοῦ γείτονος τάφου, καὶ σιωπηλὸς, μὲ βλέμμα περίλυπον ἐκύτταζα ὁλονὲν τὸν τάφον τῆς ἀτυχοῦς κόρης.

Θεέ μου! πόσον ταχέως παρῆλθον αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἔτη! Μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω ἀκόμα τὴν Μαλβίναν, μὲ τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημά της, μὲ τὴν γλυκεῖάν της μορφὴν καὶ τοὺς μελαγχολικούς της ὀφθαλμούς, ἐφ' ὧν ἐνεκατοπτρίζετο ἄπασα ἡ ἀθωότης της. Ἐνθυμοῦμαι, ἤμεθα εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, εἰς τὸ ἀλληλοδακτικὸν, τάξιν εὐθὺς μετὰ τὸ νηπιαγωγεῖον ἐρχομένην ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ Σουρμελῆ, ἔνθα μετὰ τῶν κορασίων ἦσαν δεκτὰ καὶ ἄρρενα μικρᾶς ἡλικίας. Ἦτο κατὰ **2** ἔτη μεγαλειτέρα μου καὶ ἡ προσριλεςέρα μου σύντροφος. Ὁμοῦ ἐμανθάναμεν τὸ μάθημά μας ἐνίοτε, ὁμοῦ ἐπαίζαμεν τὸ συχνότερον, τέλος ἤμεθα πάντοτε μαζί. Ἐν' ᾧ μίαν ἡμέραν, ἡ διδασκάλισσά μας ἑτοιμαζομένη νὰ ἐξέλθῃ τοῦ σχολείου δι' ὑπόθεσίν της, μ' εἶχε ἐπιφορτίσῃ νὰ ἐπιτηρῶ τὴν τάξιν, τὴν Μαλβίναν ἐξέλεξα διὰ γραμματέα, προτιμήσας ταύτην ἀπὸ πολλῶν ἄλλων. Ἡ Μαλβίνα παντοῦ καὶ πάντοτε!

Δὲν ἠγάπα πολὺ νὰ παίζῃ, διὰ τοῦτο εἴχομεν ἐκλέξῃ γωνιάν τινὰ τῆς αὐλῆς τοῦ σχολείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκαθήμεθα κατὰ τὸ διάλειμμα καὶ συνωμιλοῦμεν, τὰς ἀθῴας ἐκείνας τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὁμιλίας.

Μίαν ἡμέραν ὅμως, καθ' ἣν μ' εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ μοὶ φέρῃ νὰ ἴδω τὰ δῶρα ἅτινα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ἔλαβε, ματαίως τὴν περιέμενον, καθὼς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν. Εἶχε προσβληθῇ ὑπὸ περιπνευμονίας βαρείας. Μετὰ δύο ἑβδομάδας, εἰσελθὼν εἰς τὴν τάξιν μας εἶδον κατήφειαν γενικὴν καὶ ὁμίλους μαθητριῶν ὁμιλούντας ζωηρῶς. Ἀνήσυχος ἠρώτησα τί συμβαίνει, καὶ μοὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι ἡ Μαλβίνα ἀπέθανε!

Ἐθολώθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ὠχρίασα καὶ τρέξας εἰς τὴν γωνίαν, ὅπου ἄλλοτε μ' ἐκείνην ἐκαθήμην, ἤρχισα νὰ κλαίω. Ἦτο ἀδύνατον, ἔλεγα, ὄχι ἡ Μαλβίνα μου δὲν ἀπέθανε, ἤθελον νὰ τὴν ἴδω νεκρὰν καὶ τότε νὰ πιστεύσω!

Παρῆλθον τὰ ἔτη, εἰσῆλθον εἰς ἀῤῥένων σχολεῖον καὶ μὲ τῶν ἐτῶν τὴν πάροδον παρῆλθεν καὶ τῆς Μαλβίνας ἡ ἀνάμνησις. Καὶ τώρα, αἰφνιδίως τοῦ τάφου της ἡ ἀνακάλυψις μοὶ ἀνέμνησεν ἔτη παλαιὰ καὶ εὐτυχῆ, ὥρας εὐδαιμόνας ἀπερχομένας, οἴμοι! διὰ παντός.

Μαλβίνα, ἀγνὲ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας ἔρωτα, συγχώρησόν με ἂν τοῦ βίου μου αἱ φάσεις μ' ἔκαμαν νὰ σὲ λησμονήσω. Ἰδὲ τὰ δάκρυα μου καὶ κρίνε ἂν τῶν ἐτῶν ἡ πάροδος ἠδυνήθη ν' ἀλλοιώσῃ τὰ ἀγνά ποτε πρὸς σὲ αἰσθήματά μου. Δὲν ἦσο φαίνεται προωρισμένη νὰ ζήσῃς μεθ' ἡμῶν, καὶ ὁ Θεὸς σὲ ἐπανέφερεν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀγγέλων, ἀπὸ τῶν ὁποίων κατὰ λάθος εἶχε ἴσως φύγῃ ἵνα καταθῇς ἐνταῦθα!

Καὶ ἔμεινα ἐκεῖ, μὴ θέλων νὰ ἐπισκεφθῶ πλέον ἄλλους τάφους, μὲ κεκρυμμένον τὸ πρόσωπόν μου ἐντὸς τῶν χειρῶν, ἐν ᾧ τὰ δάκρυά μου ἔπιπτον διὰ τῶν δακτύλων μου ἐπὶ τοῦ μνήματος τῆς μόνης φίλης τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, τοῦ μόνου ἀγνοῦ ἔρωτός μου!

ΓΕΩΡ. Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ,

(* Τὸ παρὸν διήγημα ἀπεστάλη ἡμῖν ἵνα τυπωθῇ ἐν τῷ φυλλαδίῳ Φεβρουαρίου· ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὴν γνωστὴν τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν αἰτίαν ἡ δημοσίευσις τοῦ φυλλαδίου Ἰανουαρίου ἀνεβλήθη μέχρι μέσων Φεβρουαρίου δημοσιεύομεν αὐτὸ ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ εὐ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Σημ. Διευθύνσεως.

Η ΓΛΩΣΣΑ

Η γλῶσσα φύσις τις εἶναι καὶ αὐτὴ, εἶδος βλαστήσεως· Χλωρίς τις, Flora. Τότε λοιπὸν ἡ γλωσσολογία εἶναι ὡσὰν βοτανικὴ, ἀφ οὗ μάλιστα μί' ἀπὸ τὰς κυρίας ἐργασίας της εἶναι ν' ἀνασπᾷ καὶ νὰ συλλέγῃ ῥίζας. Τὸ σύνολον λοιπὸν τῶν οἰκογενειῶν τῶν λέξεων ἠμπορεῖ ν' ἀποτελέσῃ κάλλιστα κεφάλαιον τῆς φυσικῆς ἱστορίας, διεξοδικόν. Μετὰ τὸ βασίλειον τῶν ὀρυκτῶν, τὸ βασίλειον τῶν φυτῶν· μετ' ἐκεῖνο τῶν φυτῶν, τὸ βασίλειον τῶν ζώων· μετὰ τὸ τῶν ζώων, τὸ βασίλειον τῶν λέξεων. Ὑπὸ τινα ἔποψιν μάλιστα ἡ γλῶσσα ταυτίζεται μὲ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, διότι αἱ ἄκαμπτοι, αἱ στερραὶ, αἱ ἄκλιτοι λέξεις εἶναι τρόπον τινὰ τὰ ὀρυκτὰ, τὰ πτωτικὰ εἶναι τὰ φυτὰ, τὰ κινούμενα καὶ θορυβοῦντα εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ χρόνου ῥήματα εἶναι τὰ ζῷα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ὅλως ἀμέτοχος εἰς τὴν διαμόρφωσιν καὶ τελείωσιν τῆς γλώσσης ἡ ἀνθρωπίνη θέλησις.— Διὰ νὰ σχηματισθοῦν τινες γλῶσσαι χρειάζεται νὰ ἐργασθῇ μακρὰ σειρὰ ἐτῶν, γενεῶν. Συμβαίνει ὅμως, καὶ εἰς μικρὸν διάστημα καιροῦ νὰ σχηματίζωνται στοιχειώδεις τινὲς γλῶσσαι, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν συνεργάσθη πολὺ τὸ πνεῦμα μὲ αὐτὰς, τὰς ἀφίνει νὰ κολοβωθοῦν, ν' ἀφανισθοῦν ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος μεγάλα μέρη τοῦ κορμοῦ αὐτῶν. Σχεδιάσματα εἶναι ταῦτα, ἀπόπειραι γλωσσῶν.—Εἰς τὴν γλῶσσαν θεωροῦμεν τὰς

λέξεις ὡς ῥίζας, ὡς φθόγγους, ὡς σημασίας, ὡς τύπους, ὡς προτάσεις, ὡς ῥυθμούς. Καὶ πρῶτον ἂς παρατηρηθοῦν αἱ λέξεις ὡς

ΡΙΖΑΙ.

Ὁ πατὴρ πάσης λέξεως εἶναι ὁ ἦχος. Ἐνδέχεται καὶ νὰ ἔχῃ ἡ λέξις μητέρα λέξιν ἄλλην, περικλείουσαν ποσόν τι ἦχου. Ὥστε πᾶσα λέξις εἶναι δοχεῖον τρόπον τινὰ μικρὸν μικρᾶς δόσεως ἤχου, τὸν ὁποῖον αὕτη ἡ λέξις μεταδίδει. Ἡ λέξις λόγου χάριν ΒΡΟΝΤΗ εἶναι λεπτὴ βροντὴ λεκτὴ· ἐπιτομὴ καὶ περίληψις, ὑποκορισμὸς τῆς φυσικῆς βροντῆς. Ἡ φυσικὴ βροντὴ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ, ὅτι εἶναι ἔντασις καὶ ἐπέκτασις τῆς λεκτῆς βροντῆς. Πατρὶς λοιπὸν τῆς λέξεως φαίνεται, ὅτι εἶναι ὡσὰν δέλτα τι, τριγωνική τις χώρα, εἰς τῆς ὁποίας τὴν μίαν γωνίαν γίνεται σύγκρουσίς τις καὶ ἦχησις, εἰς τὴν ἄλλην εἶναι ἡ ἀκοὴ, ποῦ ὑποδέχεται τὴν ἦχησιν, καὶ εἰς τὴν τρίτην εἶναι τὸ στόμα, ποῦ συντομεύει τὸ ἦχημα καὶ ἐκφυσᾷ τὴν λέξιν. Ἡ κοιλότης, ὅπου ἐμφωλεύει ἡ ἀκοὴ, εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐναγκαλίζεται τὴν ἔννοιαν ὁ ἦχος, καὶ τεκνοποιεῖ θυγάτριόν τι, τὴν ἠχώ. Ἡ κοιλότης τοῦ στόματος εἶναι τὸ ἄντρον, ὅθεν γεννᾶται " κ' ἐκπηδᾷ ὡς Νύμφη, ὡς Καλυψὼ εἰς τὸν ἀέρα ζῶσα ἡ ἠχώ, ὑπὸ τὴν ἀόρατον μορφὴν τῆς λέξεως. Αἱ ἐκφυσήσεις, αἱ ἐκβολαὶ τῶν λέξεων εἶναι φυσικόν τι· εἶναι ὡς πᾶσα ἄλλη φυσικὴ ἐνέργεια. Ἐκβαίνουν ἔσωθεν ὡς ἀνασασμὸς, ὡς γέλοια, ὡς λυγμοὶ, ὡς κελαδήματα πτηνῶν.—Τῶν πτηνῶν τὰ κελαδήματα εἶναι περιπαθεῖς ἀπόπειραι πρὸς ἐνάρθρωσιν φωνῆς, πρὸς διάπλασιν λέξεων.—Αἱ λέξεις εἶναι ἀτμίδες ἀπὸ τὰ ἐντός μας ἐκχυνόμεναι· εἶναι κύματα ἀέρος διαμορφονόμενα κατὰ ποικιλίαν ἄπειρον, καὶ ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἀέρος φερόμενα. Ἡ ἀκτὴ, ὅπου συντρίβονται τὰ κύματα ταῦτα, εἶναι ἡ ἀκοή. Ἀλλ' ἀκριβῶς διότι ἐκεῖ συντρίβονται, ἐκεῖ καὶ λαμβάνουν νέαν ζωήν. Τὸ πρῶτον κύτταρον τρόπον τινὰ τῆς λέξεως εἶναι ὅπουδήποτε λαμβάνει πληγὰς ὁ ἀήρ, λ.χ. εἰς τὰς ὄχθας, ὅπου ὁ ῥύαξ φλυαρεῖ, εἰς τὸν αἰθέρα, ὅπου θορυβοῦνται αἱ νεφέλαι, εἰς τὸ ἀκροθαλάσσιον, ὅπου θέλει τὸν φλοῖσβόν της ἡ θάλασσα νὰ χύνῃ. Πάντοτε ὅμως ὁ ἀήρ· κατὰ πρῶτον ἀὴρ πληγονόμενος, ἔπειτα ἀὴρ προσφεύγων πρὸς ἡμᾶς, τέλος ἀὴρ ἀπὸ ἡμᾶς φυγάς. Ἡ φύσις τὴν προστριβὴν, ὁ ἀκουστικὸς πόρος τὸ ἦχημα, ὁ λάρυγξ τὸν φθόγγον.—Ἡ προφορικὴ λέξις εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ πράγματος, ἡ γραπτὴ εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ σημείου· καὶ τὸ σημεῖον πάλιν τοῦ σημείου τοῦ σημείου εἶναι ἡ λέξις ἡ τηλεγραφική.—Αἱ φυλαὶ τῶν λέξεων εἶναι νομαδικαί· μεταναστεύουν ὡς τὰ πτηνά. Ἀντέχουν ὅμως πολὺ εἰς τὰς μεταβολὰς τοῦ κλίματος καὶ τῶν ἐποχῶν. Ἀλλὰ, μετὰ τόσας περιπετείας, δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ ν' ἀποφύγουν ἀλλαγήν τινα εἰς τὴν μορφήν. Ἰδοὺ π.χ. ἡ σανσκρ. λέξις saptam ποίας μεταβολὰς λαμβάνει εἰς διαφόρους γλώσσας· septem (λτν.), ἑπτὰ (ἑλλ), sept (γαλλ.), sette (ἰταλ. καὶ πορτογαλ.). seven (ἀγγλ.), sieben (γερμ.), siete (ἱσπαν.).—Ἡ πρώτη πατρὶς τῶν τοιούτων λέξεων βλέπουσα τὴν ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀλλαγὴν τῶν ξενιτευμένων της, ἴσως τὴν ἐκλάβῃ ὡς διαφθοράν, ἐνδέχεται μάλιστα καὶ δάκρυα νὰ χύσῃ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὅμως διαφθορὰ ποσῶς δὲν εἶναι ἡ ἀλλαγὴ, εἶναι μάλιστα συμμόρφωσις μὲ τὰς νέας συναδέλφους, τὰς ὁποίας εὗρηκε, συμμόρφωσις διὰ ν' ἀποτελέσῃ μὲ αὐτὰς εὐπροσαρμοστόν τι μέλος ὅλου τινὸς ὀργανικοῦ. Εἰς τὴν νέαν κοινωνίαν τῶν λέξεων ἀπέκτησε νέα δικαιώματα. Ἡ φαινομένη ἀλλοίωσις εἶναι αὐτόχρημα πολιτογράφησίς της. Ἐκεῖ πλέον ζῇ νέαν ζωὴν καὶ εὐημερεῖ εἰς γῆν νέαν ὑποκάτω ἀπὸ νέον οὐρανόν. Ἡ λέξις εἶναι τότε λίθος ἀπὸ παλαιὰν οἰκοδομὴν, ὅστις διεμορφώθη κατὰ νεώτερον τινὰ τρόπον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς οἰκοδόμημα νεώτερον. Αἱ λέξεις κάποτε λαμβάνουν τοιαύτας μεταμορφώσεις, ὥστε καταντοῦν ἀγνώριστοι· λέγεις, ὅτι κινδυνεύει νὰ διαφύγουν τὴν ἁρπάγην τῆς προσοχῆς, νὰ φύγουν ἀπὸ τὰς πλάκας τῆς μνήμης, ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ λεξικοῦ. Τίς θὰ ἐπίστευεν, ὅτι π.χ. ἡ λέξις ἡ ἀγγλικὴ alms, ἡ μονοσύλλαβος, ἡ λεπτοφυὴς, ἡ ἰσχνόφωνος, ἄλλο δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ μακροσκελὴς ἑλληνικὴ ἐ-λε-η-μο-σύνη; Ἐσυντομεύθη τόσον βαθμηδὸν οὐδὲ τῆς γλώσσης ἡ φύσις κάμνει πηδήματα. Δὲν πιστεύομεν δὲ νὰ εἴπῃ τις οὐδὲ ὀνειροπόλος, ὅτι ἐλεπτύνθη τόσον ἡ λέξις αὕτη εἰς τὰ ἄκρα τῆς Δύσεως, διότι ἐλεπτύνθη καὶ ἀδυνάτισεν ἐκεῖ καὶ τῆς ἐλεημοσύνης τὸ αἴσθημα αὐτὸ, ἐν ᾧ μάλιστα ἐκεῖ κ' ἐκεῖ ὅ,τι πνευματικὸν τόσον ἀκμάζει καὶ τόσον ἀνθεῖ!—Καὶ αἱ λέξεις ἔχουν καὶ αὐταὶ τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνά των. Ἀγωνίζονται μὲ τὰς συναδέλφους των τίς νὰ καταβάλῃ τὴν ἄλλην. Αἱ ἐπιζήσασαι, αἱ ὑπάρχουσαι εἶναι ἐκεῖναι, ποῦ ἐπάλαισαν καὶ ἐθριάμβευσαν· ἔλαβαν τὸ βάπτισμα τοῦ αἵματος. Ἐθριάμβευσαν διότι ἔδειξαν ἀρετήν. Ἡ ἀρετὴ, βλέπετε, διαλάμπει ὡς καὶ εἰς τὰ ἔθνη τῶν λέξεων. Τίς οἶδε τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς φυγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτράπησαν τόσαι ὀρδαὶ ἀχρείων, κακῶν λέξεων· τίς οἶδε τὸ ποῦ καὶ τὸ πότε τοῦ θανάτου των; Ἡ ἀρετὴ τῆς λέξεως εἶναι νὰ ἐκτελῇ πιστῶς τὸ ἔργον της —νὰ σημαίνῃ, νὰ δηλοῖ, νὰ ἦν' εὐνόητος, εὐπρόφερτος, νὰ ἔχῃ κάποτε ἀναλογίαν τινὰ μὲ ἄλλας τινὰς ὁμοειδεῖς λέξεις.—Ὅπως τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων οὕτω καὶ τὰ γένη τῶν λέξεων ἔχουν τὸ γίγνεσθαι αὐτῶν, τὸ ὁποῖον περιέχει γένεσιν καὶ φθοράν. Πλήθη λέξεων ἀποθνήσκουν εἰς τὸ πλευρὸν τῶν ἐκπνεόντων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖναι παραισθάνουν. Πλήθη πάλιν λέξεων γεννῶνται πλησίον νέων ἀναφαινομένων ἀντικειμένων. Ὅπως ἡ γεωλογία οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα ἔχει διάφορα στρώματα, στρώματα λέξεων. Κάποτε μία ῥίζα γίνεται κόκκος σινάπεως. Οὕτω ἀπὸ τὴν ῥίζαν ΣΤΑ—(σανσκρ. s t h a—, ἦχον τοῦ σταινομένου ἢ αἴφνης στεκομένου) παράγονται ἁπλοῖ καὶ σύνθετοι σχηματισμοὶ ὄχι πολλαὶ χιλιάδες, ἀλλὰ πολλαὶ δεκάδες χιλιάδων. Ὅπως δὲ πᾶσα πόλις αὐξάνει, πλουτεῖ, προάγεται ἀπὸ νέους ἐποίκους πολιτογραφουμένους εἰς αὐτὴν, οὕτω καὶ πᾶσα γλῶσσα πλουτίζεται καὶ αὐξάνει δεχομένη ξένας λέξεις, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἔτυχεν αὐτὴ νὰ ἔχῃ ἀντίστοιχον ὅρον. Αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι ἐλαμπρύνθησαν ἀπὸ τόσας ἑλληνικὰς λέξεις· καὶ ἡ γλῶσσά μας θὰ ἀντιλαμπρυνθῇ, χωρὶς ἀμφιβολίαν, δεχομένη εὐρωπαϊκάς. Μετ' ὀλίγα ἔτη, ὅτε θὰ σβησθοῦν τινὲς πνέουσαι ἤδη τὰ λοίσθια προλήψεις, θὰ δεχθῇ αὕτη εὐχαρίστως πολλὰς ξένας λέξεις. Πρὸς τί νὰ ζητῶμεν ν' ἀνιχνεύσωμεν πῶς ἄραγε θὰ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τοῦ Ὁμήρου νὰ βαπτίσῃ π. χ. τὸ ΤΣΙΜΠΟΥΚΙ;—Κάποτε, μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ πράγματος, σώζεται ἡ λέξις ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας· μάρτυρες πολλοὶ, καὶ ἡ ΑΣΠΙΣ ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ΥΠΑΣΠΙΣΤΑΙ, οἱ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΙ, οἱ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΑΙ. Ἔχομεν ὑπασπιστὰς, συνασπισμοὺς καὶ ὑπερασπίσεις χωρὶς οὐδὲ ἴχνος ἀσπίδος.—Ἡ ψῆφος, ἡ φωνὴ τῶν παιδιῶν καὶ τῶν μητέρων ἀξίζει περισσότερον εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς γλώσσης παρὰ ἡ ψῆφος τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν φιλοσόφων. Ἐκεῖνοι εἶναι οἱ ἀσυνείδητοι θεσμοθέται τῆς γλώσσης. Ἕνας αὐτοκράτωρ, ἕνας τύραννος δύναται νὰ καταστρέψῃ τὴν ἐλευθερίαν ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ βάλῃ χέρι οὐδὲ εἰς μίαν κἂν συλλαβὴν τῆς λέξεως τῆς ἐλευθερίας. Τίς οἶδε! Μένει ἡ λέξις ἴσως, ἰσχυροτέρα τοῦ τυράννου, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ καθῆκον σοβαρὸν—διὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ.—Ὁ χρόνος, ὅστις τὰ πάντα μεταβάλλει, φέρει καὶ εἰς τὰς φωνὰς, εἰς τοὺς φθόγγους τῶν λέξεων μεταβολάς. Ταύτας ἐξετάζει ἡ

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΑ.

Αἱ μεταβολαὶ, ποῦ πάσχει μία γλῶσσα ἀπὸ ἐποχὴν εἰς ἐποχὴν, συμβαίνουν κατὰ νόμους ὁσημέραι ἐξακριβονομένους. Αἱ μεταβολαὶ αὗται δὲν εἶναι κυρίως ἀλλοιώσεις καὶ φθοραὶ, ἀλλὰ καλλιτερεύσεις καὶ τελειοποιήσεις, διότι γίνονται κατὰ τὸν νόμον τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς (natural selection), καθ' ὅσον ὑπερισχύει ὁ ἐκφραστικώτερος, ὁ μᾶλλον εὐπρόφερτος, ὁ μᾶλλον σύντομος, ὁ ἐπαρκὴς φθόγγος. Αἱ λέξεις γιατρὸς, ἐνοικιάζω, μυῖγα, μὴν ἦλθε κ.λ. εἶναι εὐηχότεραι, μᾶλλον εὐπρόφερτοι ἢ συντομώτεραι ἀπὸ τὰς τῶν λογίων ἰ-α-τρὸς, ἐν-οι-κι-ά-ζω, μυῖ-α, μὴ ἦλθεν. Ἄλλοτε ἀφαιρεῖται γράμμα τι παράσιτον, καὶ οὕτως ὁ νεώτερος τύπος συμπίπτει μὲ τὸν ἀρχαιότατον, ὡς δόντι, ἀπὸ τὸ ὀ-δόντ-ος (ὀδοὺς) σανσκρ. danta, den-tem, tunthus, tooth, zand, zahn· νύχι, ὄ-νυχ-ος (ὄνυξ), unguis, σανσκρ. nakha, ἀγγλ. nail.—Εἰς τὴν παλαιοτάτην ῥίζαν ἐπίσης ἐπανερχόμεθα καὶ διὰ τροπῆς γράμματός τινος, π.χ. διὰ τοῦ (ἀμέργω ἢ) ἀρμέγω τῆς συνηθείας (ἀπὸ τοῦ ἀμέλγω) ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ σανσκριτ. marg. Ἐπίσης εἰς τὰς πρώτας πηγὰς ἐπαναστρέφομεν δι' ἀποβολῆς γράμματος καὶ ἀπὸ τὸ μέσον τῆς λέξεως, διὰ συγκοπῆς, ὡς πεθερός, ἀπὸ τὸ πεθ—(ὅθεν πόθος), παθ—, (ὅθεν πάθος) ἀπὸ δὲ τὸ πεθ—προῆλθε τὸ πένθ—, πενθερὸς τῆς ἀρχαίας. Ἀχέλι (παλ. ἔ-γχελυς, λατιν. anguis), σανσκρ. ahi τ.λ.—Ἡ μεταβολὴ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς γλώσσης. Τῆς γλώσσης αὕτη ἡ μεταβολὴ προέρχεται ἐκ τῆς εἰς τὰ ἐμπρὸς κινήσεως, ἐκ τῆς προόδου τοῦ κοινωνικοῦ πνεύματος. Δὲν περιορίζεται δὲ εἰς τοὺς φθόγγους μόνον ἡ μεταβολὴ καὶ ἡ ἐκτύλιξις αὕτη, ἀλλὰ προχωρεῖ καὶ εἰς ὅ,τι ὀνομάζεται

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ.

Καὶ ἑκάστη νέα ἐκδοχὴ μιᾶς λέξεως γεν-

νᾶται ἀπὸ τὴν προηγουμένην κατὰ νόμους ὡρισμένους. Οἱ νόμοι οὗτοι εἶναι σεβαστοὶ· διέπουν τὴν σημασιολογίαν ὅλων τῶν γλωσσῶν. Αἱ σημασίαι προχωροῦν ἀπὸ τὰ συγκεκριμένα εἰς τὰ ἀφηρημένα, ἀπὸ τ' ἀτομικὰ εἰς τὰ γενικά, ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ εἰς τὰ νοητά, ἀπὸ τὰ ὑλικὰ εἰς τὰ ἠθικά, ἐνίοτε δὲ καὶ τἀνάπαλιν, κατὰ τὸν δεσπόζοντα νόμον τῆς ζωηροτέρας προξενουμένης ἐντυπώσεως καὶ τῆς μεγαλειτέρας χρησιμότητος τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης σημασίας. Δὲν εἶναι δὲ σπάνιον νὰ μεταπέσῃ μία λέξις εἰς σημασίαν ὅλως ἀντίθετον τῆς ἀρχικῆς της. Τοῦτο συμβαίνει, διότι, ἐνῷ διασώζει τὴν δύναμιν αὐτῆς, μεταβαίνουσα ὅμως ἀπὸ χώραν εἰς χώραν καὶ ἀπὸ αἰῶνα εἰς αἰῶνα, εὑρίσκεται αἴφνης ἔμπροσθεν νέου κόσμου ἰδεῶν καὶ ἐννοιῶν, ὅπου δὲν ἔχει πλέον τὴν προτέραν ἀξίαν ἡ δύναμις αὐτῆς, ὡς τὰ ὅπλα τὰ ἀρχαῖα ἀνάμεσα εἰς τὰ ὅπλα τὰ νεώτερα. Τοιαύτην τύχην ἔλαβον λέξεις ὁποῖαι αἱ εὐήθης, φρενήρης, γερμ. schlecht. Τὰς νέας σημασίας τῶν τοιούτων λέξεων δὲν εἶναι ποσῶς ὀρθὸν νὰ ἀπορρίψωμεν, ὅπως δὲν πρέπει ν' ἀποσκορακίσωμεν, ἀλλὰ μάλιστα καὶ μὲ στοργὴν ἄκραν νὰ ἐγκολπωθῶμεν τὰς ἐκδοχὰς πολλῶν ἄλλων λέξεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι μὲν παλαιαί, ἀλλὰ ἔλαβαν καιρὸν ὅ,τι εἶχαν ἐν δυνάμει νὰ τὸ δείξουν καὶ ἐν ἐνεργείᾳ διὰ τῆς προσλήψεως ὅλων τῶν μεταγενεσέρων ἐκδοχῶν αὐτῶν. Καθὼς οἱ παλαιοὶ εἶχαν τὰς λέξεις μὲ τὰ δεῖνα σημαινόμενα, ἀπαράλλακτα ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς αὐτὰς ὡσεπιτοπολὺ λέξεις καὶ μὲ τὰς δεῖνα ἄλλας ἐκδοχάς, ἐκδοχάς, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν εἰς αὐτὰς κατὰ ἀνακαλυπτομένους γλωσσικοὺς νόμους. Ἡ ἀπὸ σημασίαν εἰς σημασίαν μετάβασις μιᾶς λέξεως γίνεται συνήθως κατὰ τὸν νόμον τοῦ συνειρμοῦ τῶν ἰδεῶν, καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐξέλιξιν τρόπον τινὰ τῆς σημαντικότητος τῆς λέξεως.— Ἀλλ' ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς προχωρεῖ καὶ εἰς τὸ σύστημα τῶν τύπων, ἡ περὶ τῶν ὁποίων πραγματεία βέβαια δὲν ὠνομάσθη ἀκαταλλήλως.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ.

Οἱ διάφοροι τύποι ἢ μορφαὶ τῶν κλιτῶν λέξεων εἰς γνωστάς τινας ἀπὸ τὰς παλαιὰς γλώσσας φαίνονται σύνθετα, ἐν ᾧ εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους φαίνεται νὰ ἦσαν ἀναλελυμένα μέρη τοῦ λόγου. Τὰ χωρισμένα ταῦτα μέρη μὲ τὸν καιρὸν ἔγειναν μέλη, ἄρθρα μιᾶς ἐννοίας καὶ ἐσυγκολλήθησαν. Π.χ. ὁ τύπος νίπτομαι εἰς τοὺς προϊστορικοὺς ἐκείνους χρόνους θὰ ἦτον ἐπάνω-κάτω νίπτω μα μι ἢ νιπτ μα μι ἢ νιβ μα μι (=νίπτ ἐγὼ ἐμὲ). Ἀναλελυμένως ἤθελαν εἰπεῖ καὶ πολλαὶ σημεριναὶ γλῶσσαι, ὡς ἡ γερμ. *freue ich mich [ich freue mich], ἡ ἀγγλ. *dress I myself [I dress myself], ἡ ἰταλ. *lavo io mi [io mi lavo]. Τὸ πρόσωπον τὸ δεύτερον θὰ ἐξεφέρετο κάπως ὡς νιπτ σα σι, (νιπτ σὺ σὲ), κ. τ. λ. Ὥστε, κατὰ ταῦτα, δὲν θὰ ἐφαινόμεθα ἴσως τολμηροὶ ἐὰν ἐλέγαμεν, ὅτι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ μέσου μέλλοντος τοῦ ὄλλυμι(* ολεσομαι· ὄλλυμι, *ολεσω, *ολεω, ὀλῶ), ἤτοι τὸ ΟΛΗ θὰ ἐπρόβαλεν ἀναμεσ' ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῆς καταστροφῆς τριῶν, αἱ ὁποῖαι εἶχαν τρία Σ, συλλαβῶν τύπου τινὸς ολε—Σε—Σα—Σι, τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα ἐτάφη ὑπὸ τὰ στρώματα τῶν αἰώνων, ὡς ἄλλου πλησιοσαύρου, πλακωθέντος ὑπὸ τὰ χρώματα τῆς γῆς. Τὸ Σέχον ἐκδεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν φωνήεντα εἶναι ὡς ἂν εἶχε φονεῖς. Καὶ ὁ ἔρρινος δὲ φθόγγος (μ,ν) ὄχι μόνον εὑρισκόμενος μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος τοῦ τόνου κἄποτεβάλλει εἰς ἐνέργειαν τὴν κεντρόφυγα δύναμίν του καὶ φεύγει (νίπτομαμι, νίπτομαι), ἀλλὰ καὶ πλησίον αὐτοῦ εὑρισκόμενος, ὡς λτν. patrem, *πατέραμ, *πατέραν, *πατεραν, πατέρα· λέων, *λεως, λτν. leo (γεν. leon-is)· *πατέρανς, πατέρας (αἰτ. πληθ.)· κλεῖν καὶ κλεῖδα.— Ὥστε ἀπὸ τὴν παλαιὰν ἑλληνικὴν ἤρχισεν ἡ καταστροφὴ τοῦ Ν, ἡ δὲ νεοελληνικὴ ἄλλο δὲν ἔκαμεν εἰμὴ νὰ συμπληρώσῃ τῆς παλαιᾶς ἑλληνικῆς τὸ ἔργον τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ ἐρρίνου φθόγγου ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς καὶ τῶν ἄλλων δύο κλίσεων, πρώτης καὶ δευτέρας· τὴν τιμὴ, τὸν ἄνθρωπο, τὸ λόγο, τὸ στόλο (συγκρ. ἑλλ. ἀρχ. συλλέγω, συστέλλω). Ἀφαιρέσασα δὲ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὰ οὐδέτερα, ἄλλο δὲν ἔκαμε παρὰ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τοὺς ἀρχαίους οὐδετέρους τύπους τοῦτο, αὐτὸ, ἄλλο, ἐκεῖνο, τὸ, ὅ·ὥςτε, κατὰ τοῦτο λέγει καὶ αὐτὴ ξύλο, σῦκο, κ.τ.λ. —Ἐπανερχόμενοι τώρα εἰς τοὺς συνθέτους τύπους παρατηροῦμεν, ὅτι καὶ αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι δι' ἀναλόγων βοηθητικῶν σχηματίζουν χρόνων καὶ ἐγκλίσεων μορφὰς, ἄλλας μὲν περιφραστικῶς, ἄλλας δὲ μονολεκτικῶς, οἷον διὰ τοῦ avere (ἰταλ.), avoir (γαλλ.), essere, stare, être· καὶ ἡ γερμανικὴ δὲ διὰ τοῦ werden, haben, sein ἡ ἀγγλικὴ διὰ τοῦ have, will, shall, can, may, be. Καὶ περιφραστικῶς μὲν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν παλαιὰν ἐκφέρονται τινὲς τῶν παρωχημένων χρόνων καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων συνήθως· ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἰταλικὴν ὁ ἀ. μέλλων μονολεκτικῶς ἐκφερόμενος, ὡς ameraggio, εἶναι σύνθετος ἀπὸ τὸ amare (ἀπαρέμφ.) καὶ aggio ἀπὸ τὸ abjo, abbo, abio, abeo, (λτν.) habeo, Ὁ ἰταλικὸς ἢ μᾶλλον ὁ νεολατινικὸς ἐν γένει μέλλων προῆλθεν ἀπὸ τὸν λατινικὸν amare habeo. Καὶ εἰς τὴν παλαιὰν δὲ ἑλληνικὴν ἔχομεν ἀναλόγους μελλοντικὰς ἐκφράσεις, ὡς ἔχω εἰπεῖν (habeo dicere), οὐδὲν ἔχω γράψαι (nihil habeo scribere), πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, βάπτισμα ἔχω βαπτισθῆναι. Ἡ μελλοντικὴ ἔννοια ἐδῶ προῆλθεν ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ σκοποῦ (ἔχει τίς τι πρός τι). Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦ Ἡροδότου τὸν καιρὸν, ἴσως δὲ καὶ πρότερον ἀκόμη, ἐσχημάτιζοντο χρόνοι μὲ τὸ ἔχω, ὡς κρύψαντες ἔχουσι, θαυμάσας ἔχω, οἵτινες ἀντιστοιχοῦν μὲ τοὺς σημερινούς, ἔχω θαυμάσει, ἔχω κρύψει. Καὶ μὲ τὸ εἰμὶ δὲ ἐσχημάτιζε τύπους ἡ ἀρχαία, ὡς γεγεγραμμένοι εἰσὶν, ἀπηλλαγμένος ἔσομαι. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ ameraggio λέγομεν, ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τὸ amerabbio ἀκολούθως ἀδυνάτισε καὶ ἠκούετο καὶ ἐπροφέρετο amerajo, ἔπειτα amerao καὶ τέλος amerò (ὅθεν τὸ γαλλ. j'aimerai, τὸ ἱσπανικὸν yo seré, καὶ τὸ πορτογαλ. eu serei—Ἡ δὲ νεοελληνικὴ τὸν μέλλοντα ἐκφέρει κυρίως διὰ τῶν βοηθητικῶν ἐννοιῶν τῆς θελήσεως καὶ μελλήσεως δηλ. μὲ τὸ θέλω ἢ μέλλω (συγκρ. τὰ παλαιὰ, θέλω λέγειν, μέλλει περιέξειν): θέλω νὰ γράψω, θενὰ γράψω, θὰ γράψω. Ἡ νεοελληνικὴ ἔχει καὶ παρατατικὸν μέλλοντα, θὰ γράφω, θὰ τρώγω, τὸν ὁποῖον δὲν τὸν ἔχει καὶ ἤθελε τὸν ζηλεύσει ἡ παλαιά. Καὶ πολλαὶ δὲ ἄλλαι γλῶσσαι σχηματίζουν χρόνους μὲ βοηθητικὰ, ὡς ἡ Βεγγαλικὴ μὲ τὸ achi=εἶμαι, achilam=ἤμην· π.χ. karite=ἐπάνω ὅπου κάμνω, κάμνων, karitechi=εἶμαι κάμνων, εἶμαι ἐπάνω ποῦ κάμνω, karitechilam=ἤμην κάμνων, ἤμην ἐπάνω ποῦ ἔκαμνα. Τῆς δὲ σανσκριτικῆς ὁ μέλλων μὲ δύο βοηθητικὰ σχηματίζεται, ὡς dâ-as-yâ-mi-, (*δο-εσ-jω=δώσω). τό da εἶναι ἡ ρίζα τοῦ δί-δω-μι, τὸ as εἶναι ρίζα τοῦ asmi=(εσμι) εἰμὶ, τὸ yâ ρίζα τοῦ εἶμι, (=πηγαίνω), τὸ δὲ mi (=με) ἐγὼ, καὶ δηλοῖ ἐπάνω κάτω κατὰ λέξιν, ἐγὼ εἶμαι νὰ ὑπάγω νὰ δίδω ἢ ἐγὼ πηγαίνω νὰ ἦμαι νὰ δίδω. Συγκρ. τὰς φράσεις τῆς ὁμιλουμένης πάει [ὑπάγει] νὰ ἦναι ἔτσι ἢ θὰ ἦν' ἔτσι [ἑλλ. κινδυνεύει], πάει νὰ 'πῇ, θέλει νὰ 'πῇ, θὰ 'πῇ (ἰταλ. vuol dir), ἔρχομαι νὰ 'πῶ, καὶ τῆς παλαιᾶς τὸ, ΕΡΧΟΜΑΙ (παρὰ μικρὸν ΗΔΘΟΜΕΝ) ἐξανδραποδισθῆναι.—Τὸ ὀξὺ λοιπὸν τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, τὸ νεώτερον ἐν γένει πνεῦμα θέλει, ἀξιοῖ τὰ πάντα ν' ἀναλύσῃ καὶ ἐπομένως καὶ τὰς συνθέτους γλωσσικὰς μορφάς. Εὑρίσκεται τοῦτο ἔμπροσθεν τῶν μορφῶν π.χ. γράψω, γέγραφα, ἐγεγράφειν, γράφειν, γράφοιμι, γραψάτω, ὡς ἐνώπιον Σφιγγῶν. Τὰς βιάζει νὰ φανερώσουν ὅ,τι κρύπτουν, καὶ ἰδοὺ ἀναλύονται. Ἐντεῦθεν οἱ νεώτεροι τύποι θὰ γράψω, ἔχω γράψει, εἶχα γράψει, εἶθε νὰ γράφω, τὸ νὰ γράφῃ τις κ.τλ. Ἐντεῦθεν αἱ ἀναλύσεις τῆς μετοχῆς, τῆς δοτικῆς· ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἢ ὁποῦ γράφει· μὲ τὴν τράπεζαν, εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπὸ τὴν πατρίδα Τὰ βοηθητικὰ ΘΕΛΩ, ΕΙΜΑΙ, ΜΕΛΛΩ, ΔΥΝΑΜΑΙ, τὰ μόρια ΝΑ, ΑΣ, ΘΑ, ΕΙΘΕ, ΑΜΠΟΤΕ, ΠΟΤ, ΟΠΟΥ (ἀπὸ τὸ τοπικὸν ὅπου), καὶ τὰ σημειόπτωτα ΕΙΣ, ΜΕ, ΑΠΟ εἶναι ἀριθμοὶ ὑπηρετικώτατοι εἰς τὴν εὐκολωτέραν κίνησιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σημερινῆς μας γλώσσης· ταῦτα εἶναι μαργαρῖται, εἶναι ἀδάμαντες διὰ τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν· πρέπει νὰ τὰ φυλάττωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Οἱ ῥηθέντες τύποι εἶναι ἡ ἐξέλιξις τῶν σπερμάτων ἀναλόγων τύπων, ὁποῦ ἀπαντῶνται εἰς τοὺς παλαιούς. Εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προτιμότεροι αὐτοί, πρῶτον, διότι δι' αὐτῶν ἐκφέρεται ἡ ἔννοια τῆς σχέσεως μὲ λέξιν χωρισ'τὴν ἀπὸ τὴν τῆς κυρίας ἐννοίας, καὶ λαμβάνει συνείδησιν τῆς ἀκριβοῦς σημασίας τοῦ τύπου καὶ ὅστις ἀκούει καὶ ὅστις ὁμιλεῖ, δεύτερον διότι ὡς ἐκ τούτου εἶναι ὁ τύπος εὐληπτότατος, τρίτον διότι εὐκολώτατα κλίνεται αὐτὸς καὶ εἶναι εὐχρηστότατος, τέταρτον διότι τοιούτους ἀναλόγους μεταχειρίζονται καὶ ὅλαι σχεδὸν αἱ γνωσταὶ εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι, καὶ πέμπτον διότι..... διότι εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι σχηματισμοὶ, τοὺς ὁποίους μεταχειριζόμεθα, καὶ οἵτινες εἶναι γεννήματα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας μας. Καὶ ἡ τῶν τύπων λοιπὸν ἀνάλυσις εἶναι μιὰ ἐκτύλιξις, μία ἁπλοποίησις, μιὰ πρόοδος, μιὰ ἀκόμη τελειοποίησις τῆς γλώσσης. Ἀλλ' ἡ διὰ τῆς ἁπλοποιήσε-

ως τελειοποίησις τῆς γλώσσης αὕτη ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τὸ στοιχεῖον ἐκεῖνο τῆς γλώσσης, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὠνομασθῆ συνάρθρωσις ἢ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ *)

Π. ΒΕΡΓΩΤΗΣ.

*) Ἡ περὶ ἧς πραγματεία ἐξακολουθήσει ἐν τῷ ἑπομένῳ φύλλῳ. Σημ. Διευθ.)

ΟΙ ΠΑΔΟΒΑΝΟΙ

Ἐκ τοῦ εὐπατρίδου κερκυραϊκοῦ οἴκου τῶν Παδοβάνων, προσληφθέντος μεταξὺ τῶν εὐγενῶν Κερκύρας τῷ **1490**, διέπρεψαν τρεῖς εἰς τὰ γράμματα. Καὶ οἱ τρεῖς ἐγεννήθησαν καὶ ἀπεβίωσαν εἰς τὴν Κέρκυραν· καὶ οἱ τρεῖς ὡς μητρικὴν γλῶσσαν ἐθεώρουν τὴν ἰταλικὴν καὶ οὐχὶ τὴν ἑλληνικὴν· καθότι ἐν Ἑπτανήσῳ τότε ἀρνησίπατρις δὲν ἐθεωρεῖτο ὁ ἀσπαζόμενος τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, μάλιστα ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας ἐθήλαζον τὰ θέλγητρα τῆς ἰταλικῆς ἐξευγενήσεως, ὅπως παιδαγωγηθῶσιν εἰς τὰ τῆς Ἰταλίας γυμνάσια καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις συμπληρώσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν.

Ὁ Νικόλαος Παδοβάνης ἐγεννήθη τῷ **1760** καὶ ἀπεβίωσε τῷ **1837**. Οὗτος ἐγένετο γνωστὸς διὰ ἐπιγράμματά τινα λατινιστὶ καὶ ἰτιλιστὶ καὶ διὰ ἐλεγεῖον ἰταλιστὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μετακομιδῆς, ἀπὸ Μελίτης εἰς Ἑνετίαν, τῶν λειψάνων τοῦ γνωστοῦ ναυάρχου τῆς Ἑνετίας Ἀγγέλου Ἔμου. (1) Ἔτι δὲ ἐφιλοπόνησεν ἄλλα τινὰ μείναντα ἀνέκδοτα.

Ὁ Νικόλαος ἐτέκνωσε τὸν Ἱερώνυμον καὶ τὸν Ἀναξάσιον. Παρὰ τῷ λογίῳ πατρὶ των ἐδιδάχθησαν τὰ πρῶτα γράμματα καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐλευθερίου παιδείας. Ὁ Ἀναξάσιος ἔδειξε κλίσιν εἰς τὴν ποίησιν ἀλλὰ ἐγένετο γνωστὸς διὰ τὰς ποικίλας αὐτοῦ γνώσεις καὶ ἐθεωρεῖτο ἄριστος νομολόγος. Τὰς σπουδὰς αὐτοῦ περατώσας εἰς Πίζαν, μετέβη εἰς Ῥώμην, ἔνθα ὁ Πάπας οὐ μόνον ὑπεδέχθη αὐτὸν λίαν εὐμενῶς ἀλλὰ τῷ ἔδωκε τὸν τίτλον τοῦ κόμητος καὶ διώρισεν αὐτὸν δικηγόρον della S. Ruota. Τὰς εἰδήσεις ταύτας ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν γνωστὸν κερκυραῖον λόγιον, δυτικὸν ἱερέα Φραγκίσκον Δι-Μέντον. Ὁ Ἀναξάσιος ἀκολούθως ἐλθὼν εἰς Κέρκυραν ἀπεβίωσε τῷ **1838**. Ἐκ τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ ἔργων μνημονεύομεν τὴν εἰς ἰταλικοὺς στίχους μετάφρασιν τῶν Σατυρῶν τοῦ Ὁρατίου, ἥτις ἔμεινεν ἀνέκδοτος καὶ σώζεται παρὰ τοῖς ἐγγόνοις αὐτοῦ.

Γνωστότερος τοῦ Ἀναξασίου ἔγεινεν ἐν Ἑλλάδι ὁ Ἱερώνυμος, περὶ οὗ βιογραφικαί τινες εἰδήσεις ἐδημοσίευσεν ὁ φιλόπονος φίλος κ. Βροκίνης. Ὁ Ἱερώνυμος ἐγεννήθη τῷ **1784** καὶ ἀπεβίωσε τῷ **1858**. Ἐπορεύθη εἰς Νεάπολιν πρὸς ἐντελεστέραν ἐκπαίδευσιν ἰδίως δὲ ἵνα ἐπιδοθῇ εἰς τὰ μαθηματικὰ καὶ εἰς τὴν Μηχανικήν. Μετέβη ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Δισβώνης Ἀκαδημίαν. Ἀφ' οὗ περιηγήθη διάφορα τῆς Ἑσπερίας μέρη ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ μετήρχετο τὸν διδάσκαλον τῆς τε ἰταλικῆς καὶ ἀγγλικῆς, ἐπειδὴ ἔδειξε κλίσιν εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ γραμματολογίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας.

Διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἰονικῆς Κυβερνήσεως κατ' ἀρχὰς μὲν συντάκτης τῆς ἐπισήμου Ἐφημερίδος, ὀψιαίτερον δὲ ἀπολυθεὶς τῆς θέσεως ταύτης, διωρίσθη Διευθυντὴς τῶν δευτερευόντων Σχολείων, πρῶτον μὲν ἐν Λευκάδι ἔπειτα δὲ ἐν Ἰθάκῃ καὶ τέλος ἐν Κερκύρᾳ τῷ **1833**. Τῷ δὲ **1845** διωρίσθη Ἀρχαιοφύλαξ καὶ Βιβλιοθηκάριος τοῦ Ἰονικοῦ Πανεπιστημίου (2).

Ὁ Ἱερώνυμος δυσχερῶς ἦτο ἄνθρωπος τοῦ παρελθόντος, ἐνόμιζεν ὅτι αἱ μεγάλαι ἐλευθερίαι βλάπτουσι, διὸ δὲν ἐπεθύμει μεταρρυθμίσεις, δὲν ἠσπάζετο ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ Μουστοξύδου, Ζαμπελίου, Ῥώμα, Βράϊλα, Κουρῆ, Γαήτα καὶ ἄλλων μεγατίμων Ἑπτανησίων, οἵτινες τόσον εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἰονικοῦ λαοῦ. Ἔχομεν εἰς χεῖράς μας ἔγγραφά τινα καὶ μέρος τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ ἰατροφιλοσόφου Γ. Θερειανοῦ. Μεταξὺ τῶν ἐπισολῶν εὕρομεν μίαν τοῦ Ἱερωνύμου, ὅστις, τῷ **1850**, ἔγραφε τῷ μακαρίτῃ Θερειανῷ, διαμένοντι ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς ἣν, σὺν ἄλλοις, ἐλεγεν ὅτι ἡ ἐλευθεροτυπία καὶ ἡ ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων εἶνε διὰ τὴν Ἑπτάνησον αἴτιον συνεπειῶν κακῶν: «Qua siamo sul punto di avere gran cangiamento essendo stato dalla Regina accordate le libere elezioni dei legislatori e la Libertà della stampa, fonte di mille disordini».

Ἦτο ἀνὴρ ποικίλων γνώσεων, ἀλλα περιορισμένου νοός. Ἦτο κάτοχος τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, ἰταλικῆς, ἀγγλικῆς καὶ ἱσπανικῆς γλώσσης. Ἔγραψε διάφορα ἰταλικὰ στιχουργήματα ἀλλὰ δὲν εἶχε πανδαρικὴν πτῆσιν. Ἐποίησεν εἰσέτι τινὰ ἐπιγράμματα λατινιστί.

Τῷ **1817** ἐξέδοτο Compendio di Grammatica Inglese ad uso delle scuole pubbliche καὶ τῷ **1824** ἑλληνιστὶ Γραμματικὴ τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, μετὰ ἱστορικοῦ προοιμίου περὶ τῶν ἀρχαίων παρὰ ἄγγλοις διαλέκτων. Ἀμφότερα ἐτυπώθησαν ἐν Κερκύρᾳ τύποις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκολούθως ἤρξατο νὰ μελετήσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας, τῆς Προστάτιδος τῶν Ἑπτανησίων, ὅπως συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν πρὸς χρῆσιν τῶν συμπολιτῶν του. Τῷ **1326** ἐξέδοτο τομίδιον ἐκ σελίδων **77** ἀφιερωμένον τῷ ἄγγλῳ Ponsonby, περιέχον τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ **137**, ἥτοι περὶ τῆς ἀποικίας τῶν Κελτῶν, περὶ τῶν ἠθῶν καὶ θρησκείαν τῶν ἀρχαίων Βρεττανῶν, περὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ῥωμαίων, Σαξόνων, Δανῶν καὶ Νορμανδῶν. Ἐν ὑποσημειώσεσιν ἔθεσεν ὁλόκληρα τεμάχια ἀρχαίων κειμένων ἐν πρωτοτύπῳ, Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων συγγραφέων. Τῷ **1827** ἐδημοσίευσε τὸ πρῶτον μέρος τῆς Νεωτέρας τῆς Ἀγγλίας ἱστορίας ἀπὸ τῷ **1089—1399**, ἐκ σελίδων **65**, ἀφιερωμένον τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ. Τὸ δὲ δεύτερον μέρος εἶνε εἰσέτι ἀνέκδοτον. Αἱ ἱστορίαι αὗται εἶνε ἐπιτομαὶ ἰταλιστὶ γεγραμέναι. Ἐργασία λίαν κοινή. Τῷ **1832** ἐξέδωκεν εἰσέτι ἰταλιστὶ Ἐπικήδειον ἱστορικὸν πανηγυρικὸν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἔργον ἄξιον ἀναγνώσεως μόνον εἰς τὸν θέλοντα νὰ βιογραφήσῃ τὸν ἀείμνηστον Ἄνδρα, οὗτινος ἡ σέρησις ἔβλαψε μεγάλως τὴν Ἑλλάδα. Τῷ **1835** ἐξέδωκεν ἀγγλιστὶ φυλλάδιον ἐκ σελίδων **74**, δι' οὗ ἀνασκευάζει τὰς συκοφαντίας καὶ ἱστορικὰς ἀνακρίβειας, ἃς εἶχεν ἀναγνώσῃ, εἴς τι φυλλάδιον, ἀγγλιστὶ γεγραμμένον, ὑπὸ ἀγγλίδος κυρίας, φέρον τίτλον Sketches of Corfu. Τοῦ Παδοβάνου αἱ παρατηρήσεις, Critical Observations ὡς τὰς ὠνόμασεν, πείθουσι.

Τὰ ἔργα τοῦ Παδοβάνου ὅλα ἐξεδόθησαν ἐν Κερκύρᾳ.

Ὑπῆρξε συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ Κερκύρας Album Ionio, ἔνθα ἔγραφέ τινα πράγματα. Ἔτι εἰς τὴν Gazzetta degli Stati uniti delle Isole Jonie ἐδημοσίευσε τινὰ περὶ κερκυραϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Ἀπεβίωσε τὸ **1858** ἀφήσας ἀνέκδοτα ἔργα περὶ ἱστορίας, γραμματολογίας, ὡς καὶ ποιήσεις, ἅπερ εἶδομεν, (3) ἀλλὰ τὰ πλεῖστα εἶνε μόλις ἐσχεδιασμένα. Με-

---

(1) Τοὺς ἄθλους τοῦ Ἔμου ὕμνησε λατινιστὶ καὶ ὁ εὐπαίδευτος Ζακύνθιος Διονύσιος Ῥοΐδης. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Ῥοΐδου δὲν ἀναφέρει ὁ λόγιος ἀρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος ὁ Κατραμῆς εἰς τὰ ἀξιόλογα Φιλολογικὰ Ἀνάλεκτα Ζακύνθου. Ἔτι δὲ προσθέτομεν ὅτι ὁ Ῥοΐδης ἀπεβίωσεν ἐν Ζακύνθῳ τῇ **30** Ἰουλίου **1835** ἐτῶν **72**. Καὶ ὁ φιλόπατρις κερκυραῖος Σπυρίδων Σκορδίλης, ἀνὴρ λόγιος, διὰ καλῆς νεκρολογίας ἐγκωμίασε τότε τὸν Ἔμον. Ὑπάρχει δημοτικὸν τραγοῦδι ὅπερ ἐψάλλετο εἰς τιμὴν τοῦ Ἔμου—εὑρέθη ἐν Γαστουρίῳ Κερκύρας ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ διακεκριμένου κερκυραίου ἱερέως Γεωργίου Α. Κοντοῦ—καὶ χάριν ἱστορικῆς ἀξίας καὶ γλωσσικοῦ μνημείου δημοσιεύομεν ὡς εἶνε εἰς τὸ ἀρχαῖον χειρόγραφον.

ΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΜΟΥ ΝΕΑ

Μὲ πόθο καὶ πολὺ σπουδὴ, ἄρχοντες, θὲ νὰ ἀρχίσω,
Τώρα τοῦ Ἔμου νοβηταὶς, θέλω νὰ σᾶς κυρήξω,
Ποῦ Ἀλιτζέρη Τούνεζι, θέλει νὰ κατακάυσῃ,
Ἐβάλθηκε καὶ παντελῶς, θέλει νὰ τσοὶ ῥημάξῃ.
Καὶ τὸ χειμῶνα ὅλονε σ̓έκει καὶ πενισάρει,
Καὶ μέρα νύχτα σὰ νερὰ τῆς Μάλτας βολτετζάρει,
Μὰ ἤτουνε ζίνα τὰ σκυλιὰ καὶ γλῶσσα ἡ τυράννα,
Ποῦ σοῦ Λεβάντε τὰ νησιὰ, σκλαβιὰ μεγάλη ἐκάνα,
Μὰ τόρα ὁ Ἔμος, τὸ θεριὸ, τζῶκλεισε τῆς Θαλάσσης,
Μικροὺς μεγάλους βάλθηκε, νὰ τοὺς σεκατακάψῃ.
Καὶ τὸν χειμῶνα ὅλονε τζάταραις φραπριμάρει,
Καὶ ὅλο τ' ἀσκέρι εἰς τὴν γῆς μαὐταὶς θὰ δεσπαρκάρει,
Πόμπαις, κανόνια, ἑτοίμασε νὰβγάλει μὲ τὰσκέρι
Διὰ νὰ ῥημάξῃ παντελῶς χώρας τῆς Ἀλτζέρης,
Καὶ ἀκαρτερεῖ τὴν ἄνοιξι νὰ 'μπῇ τὸ καλοκαῖρι,
Ὁ Ἔμος, νὰ ἔχῃ τὸν καιρὸ παντοτεινὰ σὸ χέρι.
Τὶ ἴσως καὶ φθάνει εἰς τὴν γῆς καὶ βάλει τὸ ποδάρι.
Θὲ νὰ κρατήσῃ πόλεμο ὡσὰ νέο λεοντάρι.
Μὲ τὸ σπαθὶ σὸ χέρι του, θέλει νὰ πολεμήσῃ,
Τὸ αἷμα τὸ Ἀγαρινὸ σὴ γῆς θέλει νὰ χύσῃ.
Ὅτι ὁ Ἔμος τὸ θαρὶ καὶ τ' ἄξιο παλλικάρι,
Ἔκαμε καὶ τὸν τρέμουσι ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι.
Ὅτ' ἴσως καὶ ἀκούσουνε οἱ Τοῦρκοι τὸ ὄνομά του,
Τρέμουν σὰ φυλλοκάλαμο, καὶ πένθου τοῦ θανάτου,
Ἄνδρες, γυναῖκες, τρέμουσι, καὶ τὰ μικρὰ παιδία,
Τοῦ Ἔμου τοῦ ἐξάκουσου τὴ δύναμι καὶ ἀνδρία.
Μὰ οἱ Τοῦρκοι, οἱ ἀγαρινοί, τὸ Ἀλλὰ Ἀλλὰ, κράζει
Τὸ Χόντζα βάνουν σὸ τζαμὶ καὶ δυνατὰ φωνάζει.
Καὶ ὅλοι τὸ Μεχέτη τους, γουργὰ παρακαλοῦνε,
Ἀπὸ τὸν Ἔμον λέοντα διὰ νὰ λυτρωθοῦνε
Νύχτα καὶ μέρα σὸν Κιαπὲν πᾶνε νὰ προσκυνήσῃ.
Μὰ ὁ Ἔμος σέκει ἕτοιμος τὸ αἷμα τους νὰ χύσῃ.
Μὰ σείλανε τοῦ βασιληᾶ, σὴ πόλι ἀρτζηχάλι,
Βοήθεια τοῦ χαλέβουνε οἱ σκύλοι λιτουράνοι·
Μὰ ὁ βασιληᾶς τοὺς ἔγραψε τὸ πῶς δὲν τοὺς μπατάρει,
Ὁτ' εἶνε τραδιτόροι του καὶ σὰ νησιὰ κρουσάροι.
Ῥεγάλα δὲν τζετάρουνε ποῦ 'χανε ἀπὸτοὺς Φράγγους.
Μὰ ὁ Ἔμος χώραις καί χωριὰ θὰ γείρῃ ἀνωκάτω.
Τῆς Βενετιᾶς τὸ δῶσιμο οἱ σκύλοι δὲν τζετάρει,
Μὰ ὁ Ἔμος τόρα εἶν' ἕτοιμος νὰ τοὺς ἐκονσολάρει·
Τούραις, καρέλια, ἄρχισε ὁ Ἔμος καὶ κρεμίζει,
Σὰν ἀσραπὴν ὀχ τὸν οὐρανὸν τοὺς καίει καὶ φλογίζει.
Ἀρχὴ καὶ τέλος, ἄρχοντες, δὲν πορῶ νὰ σώσω,
Ἕως ν' ἀκούσω νοβιταὶς νὰ τήνε σερεώσω.

---

(2) Βροκίνη, Βιογραφικὰ σχεδάρια τόμ. Α'. σελ. **422**

(3) Τὰ χειρόγραφα σώζονται παρὰ τῷ υἱῷ αὐ-

ταξὺ τῶν ἀνεκδότων τούτων εἶνε καὶ σύντομος ἱστορία τῆς Κερκύρας ἀγγλιστὶ, ἀτελὲς ἔργον· καὶ βίος τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἰταλιστὶ, (4)ἔργον καλὸν πλουτισθὲν διὰ πολλῶν σημειώσεων ἐν πρωτοτύπῳ, ἀρχαίων ἑλλήνων καὶ λατίνων συγγραφέων, οἵτινες ἀναφέρουσι τὸν Ἅγιον. Τοῦ ἔργου τούτου λείπουσι μία-δύο σημειώσεις αἵτινες, θὰ ἦτο καλὸν νὰ τεθῶσιν ὑπὸ εἰδικοῦ ἀνδρὸς καὶ νὰ δημοσιευθῇ, μετὰ τῶν σχετικῶν προσθηκῶν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

τοῦ, Δομενίκῳ Παδοβάνῳ, διακεκριμένῳ μουσικοδιδασκάλῳ, μαθητῇ τοῦ ἀοιδίμου μουσικοῦ Μαντζάρου. Ὁ Παδοβάνος οὗτος ἐμουσούργησε διάφορα καλὰ ἔργα, ἐν οἷς λειτουργίας καὶ τὸ μελόδραμα *Dirce*, ποίημα τοῦ Fogacci ἀνδρὸς φιλοπάτριδος, λογίου καὶ τῆς Ἑλλάδος φίλου, ὅστις κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπεβίωσε καὶ εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον θέλομεν σκιαγραφήσῃ αὐτὸν, καθότι πρέπει νὰ διαφυλάττωμεν μνήμην εὐγνώμονα πρὸς τοὺς ξένους ἐκείνους, οἵτινες τὴν Ἑλλάδα ἠγάπησαν.

(4) Τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ὑπάρχουσιν ἰταλιστὶ καὶ ἄλλαι βιογραφίαι. Εἷς γνῶσιν ἡμῶν εἶνε τέσσαρες· ἡ τοῦ κερκυραίου εὐπατρίδου Ἀντωνίου Καποδίστρια καὶ ἐξεδόθη ἐν Ἐνετίᾳ τῷ **1686**· ἡ ἐκδοθεῖσα ἐν Παδούᾳ τῷ **1805** ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Κοντζάτη· ἡ ἐν Ἐνετίᾳ τῷ **1833** ὑπὸ Φ. Σκορδίλη· ἡ συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ μελιταίου δυτικοῦ ἱερέως Φ. Σ. Σκέμβρη καὶ ἐκδοθεῖσα τῷ **1865** ἐν Κερκύρᾳ. Ἔτι δὲ ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος τῶν Δυτικῶν τῆς Κερκύρας, Εὐαγγελιστὴς Βόννης, ἐτοιμούργησε πράξεις τινὰς τοῦ Ἁγίου, ἃς ἐπλούτισε διὰ σημειώσεων, καὶ ἐτύπωσεν ἐν Φολίνῳ τῷ **1877**.

ΤΟ ΠΗΔΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΥ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΤΩ ΦΙΛΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

ΟΘΩΝΙ ΡΕΝΤΖΩ

Τῷ ἐπισκοποῦντι τὰς τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τούτων ἐφαρμογῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἤδη ἔτος πρόοδους, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἕνεκα τῶν σπουδαίων ὧν θὰ τύχῃ ἐφαρμογῶν, πρώτη ἐπιβάλλει ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνακάλυψις τῆς διευθύνσεως τῶν ἀεροπόρων πλοίων· ὥστε τούτου τοῦ ἀντικειμένου ἐπεβάλλετό μοι ἡ ἐξήγησις ἐγκαινίζοντι τὰς ἐπιστημονικὰς ἐπιθεωρήσεις τῆς φίλης «Κυψέλης» διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος.

Ἐν τῇ μελέτῃ δὲ ταύτῃ, μετὰ τὴν ἔρευναν τῶν ὅρων ὑφ' οὓς ἔδει νὰ γίνῃ ἡ τῶν ἀεροπόρων διεύθυνσις, θ' ἀπασχολήσωσιν ἡμᾶς διαδοχικῶς, αἱ πρὸς διεύθυνσιν αὐτῶν κατὰ καιροὺς γενόμεναι διάφοροι δοκιμαὶ ἢ μᾶλλον μάταιαι ἀπόπειραι, αἱ ἐργασίαι τοῦ G. Tissandier πρώτου ἐφαρμόσαντος, τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς κινητήριον τῶν ἀεροπόρων πλοίων δύναμιν, καὶ τέλος αἱ ἐν Mendon ἐργασίαι τῶν λοχαγῶν Renard καὶ Crebs, δι' ὧν ἐτέθη τέρμα τῷ ἐπιστημονικῷ τούτῳ ζητήματι. Ἐπὶ τοῦτο δὲ καὶ εὐθὺ προβαίνων σημειῶ εἰσαγωγικά τινα περὶ τῆς τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν ἐφευρέσεως.

Α'.

ΠΑΛΑΙΑ καὶ ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ

Πρὸ δύο ἐτῶν μεγαλοπρεπεῖς ἐν Γαλλίᾳ ἤγοντο ἑορταί· ἡ μικρὰ πόλις Anonay ἔσπευδε νὰ ὑπερβῇ κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τὰς ἐν τῇ πρωτευούσῃ τελετάς· καὶ πᾶσα Γαλλικὴ πόλις ἐνόμιζε καθῆκον νὰ συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν ὅπως εὐρύτερον ἡ ἐθνικὴ αὕτη ἑορτὴ πανηγυρισθῇ. Ἀνὰ πάντα τὰ στόματα ἐφέρετο τὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν Montgolfier λόγοι δὲ καὶ ποιήματα ἀπηγγέλλοντο ἐν Anonay ἑορταζούσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς ὑπὸ τῶν τέκνων της, Ἰωσὴφ καὶ Στεφάνου Montgolfier, ἀνακαλύψεως τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν διὰ τῶν ἀποκαλυπτηρίων ὡραίου κοινῷ ἐράνῳ ἱδρυθέντος αὐτοῖς ἀνδριάντος.

Τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἀφ' οὗ ὁ Ἰωσὴφ κατὰ τὰ μέσα τοῦ **1782** πρῶτος ἀπέλυσεν ἐν Avignon χαρτίνην σφαῖραν πλήρη θερμοῦ ἀέρος, καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Στεφάνου ἐπανέλαβε τὸ πείραμα τοῦτο τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ ἑπομένου ἔτους **1783** ἐνώπιον τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου τῆς Vivarais, προσκληθεὶς μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς Παρισίους ἐξετέλεσεν ἐνώπιον τῆς Αὐλῆς καὶ μετὰ ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τὸ αὐτὸ πείραμα, ἀπολύσας σφαιροειδῆ ἐκ θερνικωμένου ταφφετᾶ ἀερόστατα, φέροντα εἰς τὴν κάτωθι ὀπὴν ἐπὶ συρματίνου κανίστρου καιομένας εὐφλέκτους ὕλας πρὸς διατήρησιν τῆς θερμότητος τοῦ περιεχομένου; Τίς ἀγνοεῖ ἐπίσης τὴν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς Καρόλου πλήρωσιν ὁμοίων σφαιρῶν δι' ὑδρογόνου, ἀερίου τινος 15κις ἐλαφροτέρου τοῦ ἀέρος, κληθεισῶν ἰδίᾳ ἀερόστατα τῶν πρώτων ὀνομαζομένων μογκολφιερίων σφαιρῶν. Βεβαίως ταῦτα τοῖς πᾶσι γνωστὰ καθὼς καὶ ἡ πρώτων τοῦ Pilatre de Rozier καὶ μαρκησίου d'Arland ἀνάβασις ἐπὶ μογκολφιερίου, καὶ αὐτοῦ τοῦ Καρόλου, μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀδελφῶν Ῥοβέρτων ἐπὶ δι' ὑδρογόνου πεπληρωμένου ἀεροστάτου· ὡς καὶ ἡ ἀτυχὴς τῶν διὰ μογκολφιερίων σφαιρῶν ἀναβάσεων ἔκβασις, καὶ ἡ ἐντεῦθεν σχεδὸν ἀποκλειστικὴ τῶν ἀεροπόρων εἰς τοιαύτας ἀναβάσεις χρῆσις.

Ὅπως ὅμως ἐκτιμήσωμεν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, πρέπει ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, ν' ἀνεύρωμεν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν ἐν τῷ ὕδατι πλεόντων πλοίων.

Καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ προϊστορικοὶ ἄνθρωποι, ὡς ἄλλοι κάστορες ἵδρυον τοὺς οἰκίσκους αὐτῶν ἐν μέσῳ λιμνῶν ἢ τελμάτων ἐπὶ προηγουμένως στερεῶς ἐμπηχθέντων ἐπὶ τῆς ἰλύος αὐτῶν πασσάλων, εἰσήρχοντο δ' εἰς ταύτας διὰ μονίμων ἢ περιαιρετῶν, ἀπὸ τῶν ὀχθῶν εἰς τὰ συμπλέγματα τῶν καλυβῶν των ἀγουσῶν γεφυρῶν, πολλοὶ μὲν αὐτῶν εἶδον, εὐφυὴς τις ὅμως μετὰ προσοχῆς παρετήρησεν ὅτι, τὰ πρὸς οἰκοδομὴν τῶν καλυβῶν τούτων—λιμναίων οἰκήσεων ὡς συνήθως λέγονται—χρήσιμα ξύλα πίπτοντα ἐν τῷ ὕδατι δὲν ἐβυθίζοντο ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ἔμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος τῆς λιθίνης ἐποχῆς, ὁ Montgolfier τῶν λιμναίων πλοίων, ἔρριψε καὶ δευτέραν καὶ τρίτην σανίδα καὶ ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἀνακαλύψεώς του, ἧς ἴσως ὠφελήθησαν οἱ οἰκοδομοῦντες ὅπως λαμβάνωσι τοὺς πασσάλους οὐχὶ ὑπὸ τῶν συναδέλφων των διὰ τῆς γεφύρας κομιζομένους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὄχθης διὰ τοῦ ὕδατος πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐργασίας διευθυνομένους. Πολλοὶ πιθανῶς παρῆλθον χρόνοι καθ' οὓς οὐδαμῶς ἄλλως ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἐπωφελήθησαν· ἐδέησε δὲ νὰ εὑρεθῇ ἕτερός τις Pilatre de Rorier, ὅστις ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ ἐπιβῇ τοιαύτης σανίδος, ὅπως διέλθῃ οὕτω μέρος τῶν ἀκτῶν τῆς παλαιᾶς λίμνης· ἕτερός τις ἐκ τύχης ἴσως παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐφ' ἧς ἔβαινε σανὶς ταχύτερον ἔπλεεν, ἂν ἐχρησιμοποίει ἐπὶ τοῦ τῆς λίμνης πυθμένος τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ῥάβδου ἣν ἀνὰ χεῖρας ἐκράτει· καὶ ὁ ἀνάλογος τοῦ φυσικοῦ Καρόλου παρὰ τοῖς λιμναίοις τούτοις πλοίοις, ἦτο ὁ πρῶτος ἐπιχειρήσας ἵνα σχηματίσῃ ἐν τῷ μέσῳ κορμοῦ δένδρου κοίλωμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβὰς νὰ πλεύσῃ. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν, προσετέθησαν εἰς τὰ τοιαῦτα πλοιάρια καὶ αἱ κῶπαι, ὡς μαρτυρεῖ τὸ ἐσχάτως ἀνευρεθὲν ἐν Neuchatel πλοῖον τῶν τοιούτων λιμναίων οἰκήσεων· κατ' ὀλίγον δὲ καὶ βαθμηδὸν προσετέθησαν ὡς κινητήριος δύναμις καὶ τὰ ἱσία. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις πλοίοις τῶν Αἰγυπτίων, ὧν εἰκόνες εἰσὶ κεχαραγμέναι ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων τοῦ λαοῦ ἐκείνου μνημείων, βλέπομεν τὰς κώπας ὡς τὴν κυρίαν κινητήριον δύναμιν, τὰ δὲ ἱσία ὥς τινα ἐπιβοηθητικήν.

Ἀλλὰ παρὰ τὴν προσθήκην τοῦ πηδαλίου, καὶ τὴν τερασίαν τῶν τε ἱσίων καὶ τῶν σκαφῶν ἀνάπτυξιν, καὶ αὐταὶ αἱ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος μέγισται νῆες, σχεδὸν ὅπως τὰ ἐλάχιστα προϊστορικὰ πλοιάρια, οὐχὶ κατὰ βούλησιν τῶν ἐπιβαινόντων διηυθύνοντο· τίς πλοίαρχος ἱστιοφόρου πλοίου ἠδύνατο ἢ δύναται ἔτι νὰ καυχηθῇ, ὅτι, ὡρισμένην ὥραν θὰ εἶναι εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον; Ἐν ὅσῳ τὰ πλοῖα ἐκινοῦντο διὰ τοῦ ἀνέμου, δυνάμεως ἐκτὸς ἑαυτῶν ἐνεργούσης, οὗτινος ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ταχύτης ἄγνωστος ἐκ τῶν προτέρων, οὐχὶ ἐπὶ πλέον κατὰ βούλησιν διηυθύνοντο, τῶν ὑπὸ τοῦ κολποῤῥεύματος παρασυρομένων, καὶ ἐκ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου εἰς Νορβηγίαν διευθυνομένων κορμῶν δένδρων, καὶ πολλῷ ὀλιγώτερον τῶν κωπηλάτων λέμβων· ἐδέησε νὰ ἔλθῃ ὁ Papin, ὁ Watt, καὶ οἱ ἄλλοι τὰς ἀτμομηχανὰς τελειοποιήσαντες, ὅπως δυνηθῇ ὁ ἄνθρωπος παρέχων εἰς τὸ πλοῖόν του ἰδίως ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦσαν καὶ διὰ τῶν τροχῶν ἢ τοῦ ἕλικος ἐργαζομένην κινητήριον δύναμιν, ἵνα εἴπῃ ὅτι δύναται νὰ διευθύνῃ διὰ τοῦ πηδαλίου, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, τὸ πλοῖον ὁπουδήποτε γῆς θελήσῃ. Ὥστε ἡ διεύθυνσις τῶν πλοίων ὀφείλεται οὐχ οὕτως εἰς τὸ πηδάλιον ὅσῳ εἰς τὴν ἀτμομηχανήν.

Τοῦτ' αὐτὸ ἔδει νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἀεροπόρων πλοίων.

Μάτην προσετέθησαν, εἰς τὴν πλήρη θερμοῦ ἀέρος, ἀρχικὴν τοῦ Montgolfier σφαῖραν, τὸ ὑδρογόνον ἀντὶ τοῦ θερμοῦ ἀέρος εἰς πλήρωσιν, ἡ ἄγκυρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταβάσεως, καὶ τὸ ἀλεξίπτωτον ἐν καιρῷ κινδύνου· ταῦτα πάντα καθίστων μόνον εὐκολώτερον τὸν χειρισμόν, οὐδὲν ὅμως ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τούτων ἐπίδρασιν εἶχεν· ἡ κινητήριος δύναμις ἐξηκολούθει νὰ εἶναι τὰ τοῦ ἀέρος ῥεύματα, εἰς ὧν τὴν διεύθυνσιν παρεδίδοτο ἐντελῶς ὁ ἀεροναύτης.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ συγχέωμεν τὴν ἐπὶ τῶν πλοίων μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἀεροπόρων ἐνεργείας τοῦ ἀέρος, ἥτις διαφορωτάτη τυγχάνει. Τὸ πλοῖον ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ πολλῷ πλεονεκτεῖ, διότι δύναται, οὐχὶ μόνον διὰ περιορισμοῦ ἢ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνεπτυγμένων ἱσίων του νὰ παραλάβῃ ἐλάσσονα ἢ μείζονα παρὰ τοῦ πνέοντος ἀνέμου δύναμιν, οὕτω δὲ ν' ἀνθίσταται ἀποτελεσματικῶς σχεδὸν εἰς σφοδρὸν ἄνεμον καὶ νηνεμίαν, ἀλλὰ καὶ καταλλήλως κλίνον τὸ πλοῖον πρός τε τὸ σκάφος καὶ πρὸς ἄλληλα τὰ διάφορα αὐτοῦ ἱσία, νὰ λαμβάνῃ διαφορωτάτην τῇ διευθύνσει τοῦ ἀνέμου διεύθυνσιν, ἐπιβοηθούντων καὶ καταλλήλων τοῦ πηδαλίου χειρισμῶν, πλὴν δὲ τούτων δύναται τὸ πλοῖον ἐν καιρῷ κινδύνου πάντα περισέλλον τὰ ἱσία, νὰ ἐκτεθῇ οὐχὶ εἰς τὴν ἄμεσον τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν, ἀλλ' εἰς τὴν ἔμμεσον διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διεγειρομένων κινήσεων τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ὕδατος, τῶν κυμάτων. Τὸ δὲ ἀερόστατον ὡς οὐχὶ διὰ μέσου ἱσίων, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δι' ὅλου τοῦ σώματός του δεχόμε-

νον τὴν τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν, οὐδεμίαν οὔτε ἀντίσασιν οὔτε κἂν τροποποίησιν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν. Τὸ ἀερόστατον εἶναι βεβυθισμένον ἐντὸς τοῦ κινουμένου ἀέρος, οὐδόλως δυνάμενον νὰ παρεκκλίνῃ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ, ἕως καὶ ἑκατὸν ἂν εἰργάζοντο πηδάλια, ἐν ὅσῳ δὲν ἔχει δύναμιν ἰδίαν δυναμένην ν' ἀντισταθῇ τῇ δυνάμει τοῦ ἀέρος, ἡ ἰδιαιτέρα αὕτη τοῦ ἀεροστάτου δύναμις, ἐάν μὲν εἶναι ἴση τῇ δυνάμει τοῦ ἀέρος, κρατεῖ τοῦτῳ ἐν ἀκινησίᾳ· ἐὰν δὲ μείζων, δίδει αὐτῷ καὶ ἐναντίαν κίνησιν, ἐὰν δ' ἐλάσσων, ἐπιβραδύνει τὴν ἐν τῷ ἀέρι κίνησίν του. Τοῦτο ὅμως θὰ εἶναι ἀποτέλεσμα διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου ἀντιθέτου τῇ διευθύνσει τοῦ ἀέρος, ἤτις ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ ἄνευ πηδαλίου ἰσχυροῦ καὶ καταλλήλως ἐργαζομένου· ὥστε ἡ σπουδαιότης τοῦ πηδαλίου εἶναι μεγίστη. Ἀλλ' οὐχὶ μόνου πηδαλίου ἀνάγκην εἶχον τ' ἀεροπόρα πλοῖα, τὰ δὲ ζητούμενα πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἀεροστάτων ἦσαν, καὶ πηδάλιον, καὶ κινητήριος δύναμις ἐντὸς αὐτοῦ ἐνοικοῦσα, καὶ κατάλληλος τοῦ σχήματος τῶν ἀεροστάτων τροποποίησις.

Β'.

ΔΟΚΙΜΑΙ

Ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν ἀνακαλύψεως, πολλοὶ κατέγιναν ἐπὶ τῆς κατὰ βούλησιν διευθύνσεως αὐτῶν, πολλὰς μὲν καὶ κινητηρίους δυνάμεις προτείνοντες, πολλῷ δὲ πλείονα πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν μηχανήματα μεταχειριζόμενοι· τὰ μηχανήματα ὅμως ταῦτα εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐχρησίμευσαν ἢ εἰς τὸν ἀκριβῆ τοῦ ζητήματος προσδιορισμόν, δι' ὃ παρατιθέμεθα ἐν ὀλίγοις περιγραφὴν τούτων, ὡς χρησιμοτάτων πρὸς ἀκριβῆ διαφώτισιν τῆς συσκευῆς, ἤτις ἐσχάτως διὰ τῶν ἀδελφῶν Tissandier πρῶτον, καὶ εἶτα διὰ τῶν λοχαγῶν Renard καὶ Krebs ἐπέφερε τὴν ὁρισικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν.

Καὶ πρῶτος ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν εὕρεσιν τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν ὁ Guyton de Morbeau προσέθηκεν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν ἀεροπόρον σφαῖραν λέμβον ἐλαφρὰς κώπας, δι' ὧν, λειτουργουσῶν ὅπως καὶ αἱ τῶν θαλασσίων λέμβων, ἐνόμιζεν ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἰδίαν τινα εἰς τὸ ἀεροστατικὸν σύστημα κίνησιν· ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ πείραμα οὐδεμιᾶς ἔτυχεν ἐπιτυχίας, διότι αἱ τῶν συνήθων λέμβων κῶπαι, παρέχουσι κίνησιν εἰς τὸ σκάφος, ἕνεκα τῆς πυκνότητος τοῦ πρὸς ὑποστήριξίν του χρησιμεύοντος ῥευστοῦ· αἱ δὲ τῶν ἀεροπόρων, ὡς μὴ παρέχοντος τοῦ ἀέρος, ἕνεκα τῆς ἀραιότητός του, τὴν προσήκουσαν ἀντίσασιν, μάτην ἐκινοῦντο, καὶ τὸ σύστημα οὐχὶ ὀλιγώτερον εὑρίσκετο εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀνέμων.

Ἔκτοτε πολὺς παρῆλθε χρόνος, καθ' ὃν τὰ τοιαῦτα πειράματα εἶχον διακοπῇ, μόλις δὲ τῷ **1852** ὁ Henry Giffard βλέπων τὴν ἐπιτυχῆ τῆς ἀτμομηχανῆς καὶ τοῦ ἕλικος ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων ἐφαρμογήν, ἐπειράθη νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀεροπόρων, πράγματι δὲ τὴν **24** Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου ἐπέβη ἀτμηλάτου ἀεροστάτου πολλῷ καταλληλότερον πρὸς τὸν σκοπὸν σχῆμα ἔχοντος, καθ' ὃ ὄντος παχέως ἀρακτοειδοῦς, ἀλλὰ πλὴν τοῦ μεγάλου βάρους τῆς σιδηρᾶς ἀτμομηχανῆς, καὶ ἄλλος λόγος ἰσχυρότερος, κατέστησεν ἀδύνατον τὴν ἐπιτυχίαν· ἡ ἀτμομηχανὴ ἐργαζομένη μεταβάλλει τὸν γαιάνθρακα, ὃν πρὸς καῦσιν παραλαμβάνει τὸ πλοῖον, εἰς ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ δὲ ὕδωρ εἰς ἀτμόν, σώματα δηλαδὴ ἀμφότερα ἀέρια, δι' ὃ καὶ ἐκφεύγοντα τοῦ συστήματος, ῥευμένου οὕτω τῆς ἰσορροπίας· ὥστε οἱ ἀεροναῦται ὅπως κρατῶσι τοῦτο εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, ἠναγκάζοντο ν' ἀπολύωσι διαρκῶς διὰ τῆς δικλεῖδος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀρακτοειδοῦς ἀεροστάτου ἀέριον, καὶ μετ' ὀλίγον νὰ κατέρχωνται ἐκλιπούσης τῆς καταλλήλου τοῦ ἀερίου ποσότητος.

Ἀποδειχθείσης λοιπὸν οὕτως ἀνεφαρμόστου τῆς ἀτμομηχανῆς ὡς κινητηρίου δυνάμεως, καὶ ἐξαιρεθέντος τοῦ μόνου ἰσχυροῦ μηχανικοῦ μέσου, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τότε ὁ ἄνθρωπος, καὶ πάλιν ἀνεζήλησαν τὰ πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἀεροπόρων πειράματα, μόλις δὲ τῷ **1872** ὁ Dupuy de Lome μετὰ εὐρυτάτην τοῦ ζητήματος μελέτην, ἐφήρμοσεν εἰς τὸ ἀρακτοειδὲς ἀεροστάτον του, ὡς κινητήριον τοῦ ἕλικος, τὴν μυϊκὴν τῶν ἀνθρωπίνων χειρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὕτη ἡ δύναμις ἐκπηρύχθη ἀνεπαρκὴς ἠναγκάσθησαν πάντες νὰ παραιτηθῶσι τοιούτων πειραμάτων, τινὲς δὲ καὶ νὰ κηρύξωσιν ἀνέφικτον τὴν κατὰ βούλησιν τῶν ἀεροπόρων διεύθυνσιν, δι' ἰδίας ἐν αὐτοῖς ἐνοικούσης δυνάμεως· οὐχ ἧττον ὅμως ἤρξατο ἐπιῤῥωνυομένη πως ἡ ἰδέα ὅτι, ἄνευ ἰδίας κινητηρίου δυνάμεως καὶ πηδαλίου ἠδύναντο νὰ διευθύνωσι κατὰ βούλησιν τὰ ἀερόστατα χάρις τοῖς εἰς διάφορα ὕψη διαφόροις τῶν τοῦ ἀέρος ῥευμάτων διευθύνσεσι. Πολλοὶ δηλονότι ἀεροναῦται παρετήρησαν ὅτι, ἐν ᾧ εἰς τὰ κατώτερα τῆς ἀτμοσφαίρας στρώμματα ἐπικρατεῖ ἄνεμος, ὑποτεθείσθω, Δυτικός, ὀλίγον ἀνωτέρω ἐπικρατεῖ Βόρειος, καὶ ἔτι ἀνωτέρω Νοτιανατολικός, παρατήρησις ἰδίᾳ πιστοποιουμένη καὶ ἐκ τῆς διαφόρου ἐνίοτε διευθύνσεως τῶν νεφῶν· ὥστε ἰσχυρίζοντο ὅτι διὰ καταλλήλου ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως ἐν τῷ ἀέρι τῶν ἀεροπόρων πλοίων, ἠδύναντο ὁτὲ μὲν τὴν μίαν, ὁτὲ δὲ τὴν ἑτέραν τῶν τοῦ ἀέρος διευθύνσεων ἀκολουθοῦντες νὰ φθάσωσι μετά τινας τροπὰς ἀκριβῶς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον· ἀλλὰ καί τοι ἀρκοῦντα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πειράματα δὲν ἐγένοντο, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀεροπόρων χρῆσις τῶν εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη διαφόρων τοῦ ἀέρος ῥευμάτων θὰ μείνῃ περιωρισμένη, διότι ὅπως ἀνέρχωνται καὶ κατέρχωνται τὰ ἀεροπόρα, ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ματαίῳ ζητοῦντα ἄλλην τοῦ ἀνέμου διεύθυνσιν, ἀνάγκη νὰ καταναλίσκωσιν ἀφειδῶς, τοῦ τε προσληφθέντος ἑρματος καὶ τοῦ τὸ ἀερόστατον πληροῦντος ἀερίου, ἀλλὰ τούτων ἡ προμήθεια εἶνε ἐντελῶς περιωρισμένη· καὶ ἡ μὲν τοῦ ἑρματος ἐξάντλησις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐνίοτε ἀπαραιτήτως ἐπιβαλλομένην εἰς ὑψηλότερα μέρη ἀνάβασιν, ἡ δὲ τοῦ ἀερίου σπατάλη ἐπιφέρει τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἀεροστάτου εἰς οἱαδήποτε ἐπικίνδυνα μέρη.

Γ'.

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ Tissandier

Οὕτω πᾶσαι αἱ μηχανικαὶ δυνάμεις, προταθεῖσαι διαδοχικῶς, ἐθεωρήθησαν ἀκατάλληλοι πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἀεροστάτων, αἱ μὲν ἄλλαι ὡς ἀνεπαρκεῖς, ἡ δὲ τοῦ ἀτμοῦ ὡς μεταβάλλουσα μεγάλως τὸ βάρος τοῦ συστήματος· ὑπέδειξαν ὅμως κάλλιστα αἱ ἀποτυχίαι αὗται, τοὺς ὅρους, οὓς ἔπρεπε νὰ συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῇ ἡ μέλλουσα ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ κινητήριος δύναμις. Ἡ δύναμις αὕτη ἔδει νὰ παρέχηται ὑπὸ μηχανῶν ἐλαφρῶν, ἄνευ πολυπλόκων χειρισμῶν, ἄνευ πυρὸς ἢ φλογός, διότι τὸ ἀεροπόρον πλοῖον εἶνε καὶ αὐτὸ καὶ τὰ πληροῦντα αὐτὸ ἀέρια κατ' ἐξοχὴν ἀναφλέξιμα, καὶ κυρίως ἡ λειτουργεία τῶν μηχανημάτων τούτων νὰ μὴ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν εἰς τὸ βάρος τοῦ συστήματος μεταβολήν. Τοῦτο μάλιστα ἐνόησε ὁ κ. Gaston Tissandier καὶ ἐξέθηκεν δι' ὑπομνήματός του τῇ **1**ῃ Αὐγούστου **1881** τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, συνεπαγόμενος δὲ ὅτι μόνον ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶχε πάντα τὰ ὑπὸ τῆς πείρας ὑποδειχθέντα προσόντα, καὶ ἐφήρμοσε τοῦτον εἰς κίνησιν μικροῦ ἀρακτοειδοῦς ἀεροστάτου ὅπερ καὶ ἐξέθηκεν εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν ἔκθεσιν τοῦ **1881**, ὅπου τὸ μηχάνημα νηνεμίας οὔσης διέσχιζε τὸν ἀέρα μετὰ ταχύτητος **3** μέτρων κατὰ δεύτερον λεπτόν· τὸ ἀερόστατον τοῦτο ἐκινεῖτο διὰ διπτέρου ἕλικος, οὗ περιέστρεφε τὸν ἄξονα μικρὰ ἠλεκτροδυναμικὴ μηχανή.

Ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἐνεθάῤῥυνε τὸν πειραματίαν ἀποφασίσαντα νὰ κατασκευάσῃ μέγα ἀερόστατον ἀρακτοειδὲς μετὰ ἕλικος, ἠλεκτροδυναμικῆς μηχανῆς καὶ πηδαλίου, καὶ νὰ πειραθῇ ὅπως διευθύνῃ αὐτὸ λοξῶς καὶ ἀντιθέτως τῷ ῥεύματι τοῦ ἀνέμου. Καὶ ἡ μὲν ἀορράρος ἄρακτος κατασκευασθεῖσα ἐκ περκαλίνης, κατασάσης ἀδιαβάτου τῷ ἀερίῳ διὰ ἰδιαιτέρου τινος βερνικίου καλλίστης ποιότητος, εἶχε μῆκος ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον πέρας **28** μέτρων, διάμετρον ἐν τῷ μέσῳ **9**, **50** καὶ ὄγκον **1060** κυβικῶν μέτρων· ἐπληρώθη δὲ διὰ καθαροῦ ὑδρογόνου, παρασκευασθέντος δι' ἰδιαιτέρας μεγάλης συσκευῆς, ἣν ἐπὶ τούτῳ ἵδρυσεν ὁ ἐφευρέτης ἐν τῷ ἀεροστατικῷ ἐργοστασίῳ του ἐν Auteit τῶν Παρισίων.

Ἐκ τῆς τερατίας ταύτης ἀτράκτου, οὐχὶ διὰ δικτυωτοῦ πλέγματος, ὡς συνήθως γίνεται εἰς τὰ σφαιρικὰ ἀερόστατα, ἀλλὰ διὰ συστήματος ταινιῶν ἐξ ἰσχυροῦ καὶ ἐλαφροῦ ὑφάσματος, καλυπτουσῶν μὲν ὁλόκληρον τὴν ἀνωτέρω τῆς ἀτράκτου ἐπιφάνειαν, συνδεομένων δὲ πρὸς τὰ κάτω εἰς **4** συστήματα σχοινίων, ἐξῆρτατο ἡ λέμβος ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν ὁ κλωβὸς τοῦ ἀεροπόρου. Οὗτος ἔχων σχῆμα ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου, ἐσχηματίζετο ἐκ ξύλων bambou συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα καὶ τὰς τὸ δάπεδον ὑποστηριζούσας καρυΐνας δοκοὺς διὰ συρμάτων ἐρυθροῦ χαλκοῦ μετ' ἐπικαλύμματος τῶν συνδεσμικῶν μερῶν διὰ γουταπέρκας· εἶχε μῆκος **1·90** μέτρου, πλάτος **1·45** καὶ ὕψος ὑπὲρ τὰ **2·50** μέτρα· καὶ διηρεῖτο καθέτως εἰς δύω μέρη, ὧν τὸ μὲν πρόσθεν προώριζο διὰ τὸ ἔρμα, καὶ τὰ μηχανήματα τῆς καταβάσεως, τὸ δὲ ὄπισθεν, ἐν ᾧ ἦσαν αἱ σῆλαι, ἡ ἠλεκτροδυναμικὴ μηχανὴ ἐπὶ ἰσχυρῶς προσδεδεμένης εἰς τὸ ἄνω τούτου μέρος καρυΐνης δοκοῦ, ἔφερε τὸν τροχὸν καὶ τὸν ἄξονα τοῦ διπτέρου ἕλικος· πρὸς δὲ ἐν αὐτῷ ἦσαν καὶ αἱ ἄκραι τῶν διευθυνόντων τὸ πηδάλιον σχοινίων, ἦτο δὲ καὶ τὸ πηδάλιον μέγα τρίγωνον τεμάχιον ἀβερνικώτου μεταξίνου ὑφάσματος ἐξηρτημένον ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς ἀτράκτου μεταξὺ τοῦ ἄκρου ταύτης καὶ τοῦ μέρους τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ λέμβου, καὶ τεταμένον πρὸς τὰ κάτω, διὰ μικρᾶς πρὸς τὸ ἀντίπεραν τοῦ λέμβου φθανούσης ῥάβδου ἐκ βάμβακος χρησιμεύοντος καὶ πρὸς περιστροφικὴν τοῦ πηδαλίου κίνησιν.

Τὸν ἠλεκτρισμὸν παρεῖχε σύστημα **4** στηλῶν Trouvè ὧν ἑκάστη ἀποτελεῖτο ἐκ σκάφης ἀπεσκληυρημένου καουτσούκ, κεχωρισμένης δι' ὁμοίων πλακιδίων εἰς **6** στοιχεῖα φέροντα ἐντὸς θερμῆς διαλύσεως δυχρωμικοῦ καλίου πλάκας ἄνθρακος καὶ ψευδαργύρου· τὸ δὲ ἐκ ταύτης ῥεῦμα ὅταν ἦσαν εἰς ἐνέργειαν καὶ αἱ **4** στῆλαι, παρεῖχε διὰ **4** ἠλεκτρομαγνητῶν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τὰ πρὸς τὸν ἄξονα **36** συστήματα τεμαχίων μαλακοῦ σιδήρου, καὶ διὰ τούτων εἰς τὸν ἄξονα **1860** στροφὰς κατὰ **1′**· ἡ ἠλεκτροδυναμικὴ αὕτη μηχανὴ συστήματος Siemens ἀλλὰ νέου τύπου, καταλλήλου πρὸς τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα, καὶ φέροντος εἰς τὸ ἐλάχιστον τοῦ ὄγκου καὶ βάρους τὰ τεμάχια τοῦ μηχανισμοῦ, μετέδιδε δι' ὀδοντωτοῦ τροχοῦ κίνησιν **180** περιστροφῶν κατὰ δεύτερον λεπτὸν εἰς τὸν ἕλικα τοῦ ἀεροστάτου. Ὁ ἕλιξ οὗτος ἐκ κοίλων τεμαχίων τετηγμένου χάλυβος, εἶχε διάμετρον **2·80**, αἱ δὲ δύω πτέρυγες κρατούμεναι εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν διὰ τενόνων χαλυβδίνου σύρματος, ἦσαν κεκολημέναι ἐξωτερικῶς διὰ μεταξίνου ὑφάσματος.

Ἐπὶ τοιούτου λοιπὸν ἀεροστάτου καὶ διὰ τοιούτων μηχανημάτων, ἅτινα ἐν συντόμῳ ἐσημειώσαμεν, ἐξηρτημένου ὁ Gaston Tissandier τὴν **8** Ὀκτωβρίου τοῦ **1883** ἀνῆλθεν εἰς τὸν ἀέρα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀλβέρτου διακεκριμμένου ἀρχιτέκτονος. Τὸ πρῶτον ἠλεκτροκίνητον ἑλικοφόρον ἀεροστατον τοῦτο, τελεσθείσης τῆς ἐξ ὑδρογόνου πληρώσεώς του μόλις τῇ

3,20'ΜΜ, ἀπὸ τῆς 8 ΠΜ, ὅτε ἤρχισεν ἡ πλήρωσις, παρελαβὸν τὸ ὡρισμένον ἔρμα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἐκ τοῦ Auteuil τῶν Παρισίων πνέοντος ἐλαφροῦ Ἀνατολικοῦ Νοτιανατολικοῦ ἀνέμου.

Ἀλλὰ πιστεύω ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ καταλίπωμεν τὸν λόγον εἰς αὐτὸν τὸν ἀεροναύτην.

«Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, λέγει οὗτος ἐν τῇ Nature ὁ ἄνεμος ἦτο ἐλάχιστος, ἀλλ' ὡς συνήθως συμβαίνει ἡ ταχύτης του ηὔξανε μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ὕψους, καὶ ἠδυνήθημεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, εἰς ὃ εἴμεθα ὕψος, 500 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, τὸ ἀερόστατον ἐφέρετο μετὰ ταχύτητος 3 μέτρων κατὰ δεύτερον λεπτόν.

«Ὁ ἀδελφός μου εἶχεν ἀναλάβει νὰ ρυθμίζῃ τὸ ἀποῤῥιπτόμενον ἔρμα, ὅπως διατηρῆται τὸ ἀερόστατον εἰς σταθερὸν ὕψος, μικρὸν ἀπέχον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τοῦτο δὲ καὶ κατώρθωσε κάλλιστα διατηρήσας εἰς ὕψος 400 ἕως 500 μέτρων τὸ ἀερόστατον, ὅπερ ἔμενε διαρκῶς πεπληρωμένον, τοῦ ἕνεκα τῆς διαζωλῆς πλεονάζοντος ἀερίου ἀπερχομένου αὐτομάτως διὰ τῆς εἰς τὸ κατώτατον τῆς ἀεροπόρου τεθείσης δικλεῖδος, ἥν τοῦτο ἤνοιγε διὰ τῆς αὐξανούσης πιέσεώς του.

«Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν, ἔθηκα εἰς ἐνέργειαν τὸ σύστημα τῶν διὰ δυχρωμικοῦ τεσσάρων στηλῶν, ἐξ ὧν ἑνωτὶς (commutateur) δι' ὑδραργύρου μοὶ ἐπέτρεπε νὰ χρησιμοποιήσω τὸ ῥεῦμα 6, 12, 18 ἢ καὶ τῶν 24 στοιχείων, καὶ νὰ ἔχω οὕτω τέσσαρας διαφόρους ταχύτητας, ἀντιστοιχούσας ἀπὸ 60 ἕως 180 τοῦ ἕλικος περιστροφῶν ἀνὰ δεύτερον λεπτόν. Λειτουργούντων 12 τοιούτων στοιχείων, ἡ ἰδία ταχύτης τοῦ ἀεροστάτου ἦτο ἀνεπαρκὴς, ἀλλὰ τεθέντων εἰς ἐνέργειαν ὑπὲρ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης καὶ τῶν 24 στοιχείων, ἐδείχθη ὡς ὅλως διάφορον τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ ἰδία κίνησις τοῦ ἀεροστάτου καθίστατο ὀφθαλμοφανὴς, καὶ ἠσθανόμεθα δροσερὸν ἄνεμον παραγόμενον ἐκ τῆς ὁριζοντίας κινήσεώς μας. Ὅταν τὸ ἀερόστατον διηυθύνετο ἀντιθέτως τῷ πνέοντι ἀνέμῳ, ὅτε ἡ προσθία τῆς ἀτράκτου ἄκρα ἀπέβλεπε πρὸς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Auteuit, ἐγγύτατα δηλ. τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεώς μας, τότε ἀνθίστατο ἱκανῶς εἰς τὸν ἄνεμον μένον ἀκίνητον, ὅπως ἐβεβαιώθημεν λαβόντες ἐπανειλημμένως ἐπὶ τῆς γῆς σημεῖα πρὸς σύγκρισιν τῆς διευθύνσεώς του. Ἀλλὰ δυσυχῶς δὲν ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν κατάλληλον ταύτην θέσιν, διότι μετά τινα χρόνον ὑφίστατο αἰφνιδίως περιστροφικὰς περὶ ἑαυτὸ κινήσεις, ἃς δὲν ἴσχυεν ἵνα κατακινήσῃ ἡ λειτουργία τοῦ πηδαλίου.

«Παρὰ τὰς περιστροφικὰς ταύτας κινήσεις, ὧν θὰ εὕρωμεν τὸ μέσον τῆς θεραπείας εἰς προσεχῆ πειράματα, ἠρχίσαμεν πάλιν τοὺς αὐτοὺς χειρισμοὺς ἐπὶ 20 λεπτὰ, καθ' ἃ ἐμείναμεν σῶοι μοι ὑπὲρ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης.

«Ὅταν προσεπαθήσαμεν νὰ προχωρήσωμεν βαδίζοντες καθέτως τῇ διευθύνσει τοῦ ἀνέμου, τὸ πηδάλιον ἐκυρτοῦτο ὡς ἰσίον καὶ αἱ περιστροφικαὶ κινήσεις ἐπανελαμβάνοντο μετὰ μεγάλης ἐντάσεως· ἐντεῦθεν δὲ συνεπεράνομεν ὅτι, δὲν δύναται ἀεροπόρος ναῦς νὰ λάβῃ τοιαύτην πρὸς τὸν ἄνεμον διεύθυνσιν, ὥστε ἡ μετὰ τοῦ κυρίου ἄξονός της καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ῥεύματος γωνία δέον ἵνα μὴ ὑπερβαίνῃ ὀλίγας μοίρας.

«Μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν ῥηθέντων πειραμάτων διεκόψαμεν τὴν λειτουργίαν τῆς ἠλεκτροδυναμικῆς μηχανῆς, καὶ τὸ ἀερόστατον διῆλθεν ὑπὲρ τὸ Mont-Valerien· ἅπαξ ἀκολουθήσαντος τούτου τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, ἠρχίσαμεν πάλιν τὴν λειτουργίαν τοῦ ἕλικος βαδίζοντες ἤδη κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου· ἡ ταχύτης τότε τῆς κινήσεως τοῦ ἀεροστάτου ηὔξησε, καὶ διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ τοῦ πηδαλίου ἐπετύχομεν κλίσιν τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου, πρὸς τὴν τοῦ ἀνέμου φορὰν ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά· περὶ τούτου δὲ ἐβεβαιώθημεν λαβόντες ἐπανειλημμένως σημεῖα διευθύνσεως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

«Κατὰ τὴν 4 ὥραν τέλος καὶ 35 λεπτὰ κατήλθομεν εἰς πεδιάδα τινα ἐγγὺς τοῦ Croissy-sur-Seine, τῶν πρὸς κατάβασιν χειρισμῶν τελεσθέντων ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου, μετὰ πληρεστάτης ἐπιτυχίας. Καί τοι δὲ κατελείπομεν πεπληρωμένον τὸ ἀερόστατον ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἐπαύριον, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη τοῦ ἀερίου ποσότης ἐξῆλθε καὶ τοῦτο ἔμεινε καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην πεπληρωμένον, ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην. Ζωγράφοι καὶ φωτογράφοι ἔλαβον εἰκόνα τοῦ ἀεροστάτου, ἐν μέσῳ περιέργου πλήθους, τοῦ ὁποίου τὸ καινοφανὲς θέαμα προσεκάλεσε τὴν συῤῥοήν.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη διὰ τοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀεροστάτου ἀνάβασις τῶν ἀδελφῶν Tissandier, δείξασα μέν τινας τοῦ συστήματος ἐλλείψεις, ἀλλ' ὅμως ἀποδείξασα ὅτι εὑρέθη τέλος ἡ πρὸ αἰῶνος ἤδη ζητουμένη δύναμις πρὸς κίνησιν τοῦ ἀεροστάτου, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπετυγχάνετο εἰ καὶ μὴ ἡ κατ' ἀντίθετον, τοὐλάχιστον ἡ κατὰ πλαγίαν τῇ τοῦ ἀνέμου φορᾷ τῶν ἀεροπόρων κίνησις, καὶ ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκ τῆς ἀτράκτου ἐξαρτήσεως τῆς λέμβου διὰ ταινιῶν καὶ συστήματος σχοινίων ἦτο προσφορώτατη.

Ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, ἀρκούσης διὰ δοκιμὰς γενομένας μόνον χάριν πειραματισμοῦ ἐνθαῤῥυνθεὶς ὁ κ.G. Tissandier διορθώσας τὸ ἀερόστατόν του καθὼς ὑπέδειξε τὸ πρῶτον πείραμα ἀνῆλθεν πάλιν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῇ 26 Νοεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους μετ' ἐντελοῦς νέου πηδαλίου. Ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸ νέον τοῦτο ταξείδιον τῶν ἀδελφῶν Tissandier θὰ μᾶς ἀποσχολήσωσιν εἰς τὸ προσεχές.

ΝΙΚΟΛ. ΜΟΤΣΕΝΙΓΟΣ.